

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΕΣΩΤ. ΛΕΙΤ/ΓΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

Ηράκλειο, 30 Δεκεμβρίου 2024

Αρ. Πρωτ.: 464920

Α.Δ.Α.Μ.:

**ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΑΝΟΙΧΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΑΝΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΜΕ ΤΙΤΛΟ:**

**«ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ
ΜΕΣΑΡΑΣ»**

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΑΝΟΙΧΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΑΝΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΜΕ ΤΙΤΛΟ:	1
«ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕΣΑΡΑΣ»	1
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	2
1. ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	4
1.1 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ	4
1.2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ-ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣ	4
1.3 ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ.....	5
1.4 ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	7
1.5 ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ	10
1.6 ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ	11
1.7 ΑΡΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΕΣ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΑΨΗΣ.....	11
2. ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	13
2.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	13
2.1.1 Έγγραφα της σύμβασης	13
2.1.2 Επικοινωνία - Πρόσβαση στα έγγραφα της σύμβασης.....	13
2.1.3 Παροχή Διευκρινίσεων	13
2.1.4 Γλώσσα.....	14
2.1.5 Εγγυήσεις.....	14
2.1.6 Προστασία Προσωπικών Δεδομένων	15
2.2 ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	15
2.2.1 Δικαιώμα συμμετοχής	15
2.2.2 Εγγύηση συμμετοχής	15
2.2.3 Λόγοι αποκλεισμού	16
2.2.5 Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια	21
2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα.....	21
2.2.7 Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης	23
2.2.8 Στήριξη στην ικανότητα τρίτων – Υπεργολαβία	23
2.2.9 Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής.....	24
2.2.9.1 Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών	25
2.2.9.2 Αποδεικτικά μέσα	26
2.3 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ	33
2.3.1 Κριτήριο ανάθεσης	33
2.3.2 Βαθμολόγηση και κατάταξη προσφορών	36
2.4 ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ - ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ	36
2.4.1 Γενικοί όροι υποβολής προσφορών	36
2.4.2 Χρόνος και Τρόπος υποβολής προσφορών	37
2.4.3 Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής- Τεχνική Προσφορά»	39
2.4.3.1 Δικαιολογητικά Συμμετοχής	39
2.4.3.2 Τεχνική Προσφορά	40
2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών	42
2.4.5 Χρόνος ισχύος των προσφορών	42
2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών	43
3. ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ	45
3.1 ΑΠΟΣΦΡΑΓΙΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ	45
3.2 ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ	47
3.3 ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗ - ΣΥΝΑΨΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	48
3.4 ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ - ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΚΑΙ ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	49
3.5 ΜΑΤΑΙΩΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	52
4. ΟΡΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	53
4.1 ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ	53

4.3	ΌΡΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ.....	53
4.4	ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΙΑ	54
4.5	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ	55
4.6	ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΜΟΝΟΜΕΡΟΥΣ ΛΥΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	55
5.	ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	56
5.1	ΤΡΟΠΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ	56
5.2	ΚΗΡΥΞΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΕΚΠΤΩΤΟΥ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ	56
5.3	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ	57
5.4	ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ	58
6.	ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ	59
6.1	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	59
6.2	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	59
6.3	ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	59
6.4	ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ – ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	60
6.5	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ/ ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΜΕΛΩΝ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	60
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	62	
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I – ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	62
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II – ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	109
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III – ΕΕΕΣ (ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ)-	112
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ.....	115
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΓΓΥΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ	117
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΟΣ.....	119
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ Υ.Δ. ΠΕΡΙ ΜΗ ΡΩΣΙΚΗΣ ΕΜΠΛΟΚΗΣ (ΓΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΑΝΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ)	120
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII– ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	121
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX – ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗΣ ΛΟΓΩΝ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ-ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ	122
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ X – ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	130

1. ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

1.1 Στοιχεία Αναθέτουσας Αρχής

Επωνυμία	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.)	997579388
Κωδικός Αναθέτουσας Αρχής για την ηλεκτρονική τιμολόγηση	1007.913.0001
Ταχυδρομική διεύθυνση	ΠΛ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ
Πόλη	ΗΡΑΚΛΕΙΟ
Ταχυδρομικός Κωδικός	71201
Χώρα	ΕΛΛΑΣ
Κωδικός NUTS	0431
Τηλέφωνο	2813400331
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο (e-mail)	vanidi@crete.gov.gr
Αρμόδιος για πληροφορίες	Βανίδη Βασιλική
Αρμόδιος για πληροφορίες όσο αφορά τις τεχνικές προδιαγραφές	Αλεξάκης Νικόλαος τηλ 28134 12412 mail n.alexakis@crete.gov.gr
Γενική Διεύθυνση στο διαδίκτυο (URL)	www.crete.gov.gr

Είδος Αναθέτουσας Αρχής

Η Αναθέτουσα Αρχή είναι η Περιφέρεια Κρήτης και ανήκει στη Γενική Κυβέρνηση.

Κύρια δραστηριότητα Α.Α.

Η κύρια δραστηριότητα της Αναθέτουσας Αρχής είναι Γενικές Δημόσιες Υπηρεσίες

Στοιχεία Επικοινωνίας

- α) Τα έγγραφα της σύμβασης είναι διαθέσιμα για ελεύθερη, πλήρη, άμεση & δωρεάν ηλεκτρονική πρόσβαση μέσω της Διαδικτυακής Πύλης (www.promitheus.gov.gr) του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ.
- β) Κάθε είδους επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών πραγματοποιείται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες (εφεξής ΕΣΗΔΗΣ), το οποίο είναι προσβάσιμο από τη Διαδικτυακή Πύλη (www.promitheus.gov.gr) του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ.
- γ) Περαιτέρω πληροφορίες είναι διαθέσιμες από: την προαναφερθείσα διεύθυνση: www.promitheus.gov.gr ή άλλη διεύθυνση www.crete.gov.gr

1.2 Στοιχεία Διαδικασίας-Χρηματοδότηση

Είδος διαδικασίας

Ο διαγωνισμός θα διεξαχθεί με την ανοικτή διαδικασία του άρθρου 27 του ν. 4412/16.

Χρηματοδότηση της σύμβασης

Η δαπάνη για την εν λόγω σύμβαση βαρύνει την με Κ.Α.: 2024ΕΠ00270009, MIS: 6005040 της ΣΑΕΠ002/7, σχετική πίστωση του προϋπολογισμού των οικονομικών ετών 2024,2025,2026 του Φορέα

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιφέρεια Κρήτης, με βάση την απόφαση έγκρισης διάθεσης πίστωσης με αρ. πρωτ.100326/ 26-03-2024 της Δ/νσης Σχεδιασμού και Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΑΔΑ 96ΠΧ7ΛΚ-9Χ7) και συγκεκριμένα αφορά στο Υποέργο «Υλοποίηση Δικτύου Αρχαιολογικών Χώρων Μεσαράς» του έργου με τίτλο «Δημιουργία Δικτύου Πολιτιστικών Διαδρομών Αρχαιολογικών Χώρων Μεσαράς».

1.3 Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης

Το αντικείμενο της παρούσας σύμβασης αφορά στην δημιουργία ενός ενιαίου δικτύου διαδρομών για την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων Μεσαράς, με συμβολικό επίκεντρο και αφετηρία το νέο Μουσείο Μεσαράς.

Η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου δικτύου διαδρομών που θα καλύπτει το σύνολο σχεδόν των μνημείων και αρχαιολογικών χώρων της Μεσαράς θα οργανώνεται σε επιμέρους θεματικές διαδρομές ανάλογα με τα ιδιαίτερα γνωρίσματα της κάθε περιοχής, ενώ ταυτόχρονα θα λειτουργεί συμπληρωματικά με υφιστάμενα έργα αλλά και με νέα τουριστικά προϊόντα (π.χ. Ευρωπαϊκό Ορειβατικό Μονοπάτι E4 στην περιοχή του Ζαρού, Βοριζίων και Καμαρών, τοπικές φυσιολατρικές διαδρομές των δήμων Φαιστού και Γόρτυνας, Δρόμοι του Κρασιού, Θρησκευτικές Διαδρομές Κρήτης κλπ).

Για την αρτιότερη εκτέλεση της, η παρούσα σύμβαση υλοποιείται σε ένα τμήμα και πέντε (5) συνολικά δράσεις οι οποίες θα συνδράμουν στην δημιουργία επικοινωνιακού υλικού που θα ενώσουν πολιτιστικά τους αρχαιολογικούς χώρους της Μεσαράς.

Οι δράσεις συνοπτικά αποτυπώνονται ως κάτωθι και συγκεκριμένα:

Υλοποίηση Δικτύου Αρχαιολογικών Χώρων Μεσαράς και περιλαμβάνει τα εξής πέντε (5) παραδοτέα:

❖ Π.1. Δημιουργία Επικοινωνιακού Υλικού

- Π.1.1. Επεξεργασία και αρχειοθέτηση υφιστάμενου διαθέσιμου υλικού και αποτύπωση σημείων ενδιαφέροντος (Μνημείων και Αρχαιολογικών χώρων)
- Π.1.2. Δημιουργία λογοτύπου του συστήματος διαδρομών
- Π.1.3. Δημιουργία και παραγωγή δίγλωσσου τουριστικού οδηγού
- Π.1.4. Δημιουργία και παραγωγή χάρτη δικτύου διαδρομών
- Π.1.5. Δημιουργία και παραγωγή λευκώματος δικτύου διαδρομών

❖ Π.2. Δημιουργία και Τοποθέτηση Υλικού Χωρικής Σήμανσης

- Π.2.1. Δημιουργία συστήματος σήμανσης διαδρομών
- Π.2.2. Γενική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 1 – 90x90 cm* (Πύλη Εισόδου)
- Π.2.3. Ειδική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 2 – 90x90 cm* (μνημείου/ αρχαιολογικού χώρου)
- Π.2.4. Ειδική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 3 – 60x90 cm* (σημείων ενδιαφέροντος: φαράγγι, ποτάμι, παραλία, εκκλησία)
- Π.2.5. Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 4 – 25x50 cm* (Προσανατολισμού)

*Οι διαστάσεις σημειώνονται κατά προσέγγιση με τυχόν αποκλίσεις ($\pm 10\%$)

❖ Π.3. Δημιουργία Ψηφιακού Υλικού και Ψηφιακών Εφαρμογών

- Π.3.1. Φωτογράφηση
- Π.3.2. Video διαδρομών και σημείων ενδιαφέροντος
- Π.3.3. Μακέτες, web & video banners
- Π.3.4. Microsite σε Ελληνικά και Αγγλικά

- Π.3.5. Ψηφιακή εφαρμογή (App)

❖ Π.4. Δράσεις Προβολής σε Διεθνή Μέσα

- Π.4.1. Τηλεοπτική προβολή
- Π.4.2. Διαδικτυακή Προβολή
- Π.4.3. Προβολή σε έντυπα

❖ Π.5. Συντήρηση Δράσεων μετά τη λήξη του έργου

Π.5.1. Συντήρηση υλικού σήμανσης και ψηφιακών εφαρμογών

Στον παρακάτω πίνακα παρέχονται στοιχεία που αφορούν στην κατάταξη των παρεχόμενων υπηρεσιών στους κωδικούς του Κοινού Λεξιλογίου δημοσίων συμβάσεων (CPV) καθώς και η ανάλυση της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης

Είδος /Υπηρεσία	CPV	Ποσότητα/μονάδα μέτρησης	Τιμή μονάδας σε €	Κόστος σε € (χωρίς Φ.Π.Α.)	Συνολικό Κόστος σε € με Φ.Π.Α.
Επεξεργασία και αρχειοθέτηση υφιστάμενου διαθέσιμου υλικού και αποτύπωση σημείων ενδιαφέροντος (Μνημείων και Αρχαιολογικών χώρων)	79552000-Υπηρεσίες επεξεργασίας κειμένων 79560000-Υπηρεσίες αρχειοθέτησης	1,00/αποκ	18.590,97	18.590,97	23.052,80
Δημιουργία λογότυπου του συστήματος διαδρομών	79822500-Υπηρεσίες γραφικού σχεδιασμού	1,00/αποκ	1.991,94	1.991,94	2.470,01
Δημιουργία και παραγωγή δίγλωσσου τουριστικού οδηγού	79822500-Υπηρεσίες γραφικού σχεδιασμού 79800000-Υπηρεσίες εκτύπωσης και συναφείς υπηρεσίες	5.000,00/τεμ	2,42	12.100,00	15.004,00
Δημιουργία και παραγωγή χάρτη δικτύου διαδρομών	79822500-Υπηρεσίες γραφικού σχεδιασμού 79800000-Υπηρεσίες εκτύπωσης και συναφείς υπηρεσίες	10.000,00/τεμ	0,65	6.500,00	8.060,00
Δημιουργία και παραγωγή λευκώματος δικτύου διαδρομών	79822500-Υπηρεσίες γραφικού σχεδιασμού 79800000-Υπηρεσίες εκτύπωσης και συναφείς υπηρεσίες	3.000,00/τεμ	8,06	24.180,00	29.983,20
Δημιουργία συστήματος σήμανσης διαδρομών	71356000-Τεχνικές υπηρεσίες	1,00/αποκ	4.032,26	4.032,26	5.000,00
Γενική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 1 90x90cm*	31523200-Πινακίδες μόνιμων μηνυμάτων	5,00/τεμ	1.612,90	8.064,50	9.999,98
Ειδική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 2 (Μνημείου/Αρχ. χώρου) 90x90cm*	31523200-Πινακίδες μόνιμων μηνυμάτων	23,00/τεμ	2.000,00	46.000,00	57.040,00
Ειδική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 3 (Σημείων ενδιαφέροντος) 60x90cm*	31523200-Πινακίδες μόνιμων μηνυμάτων	19,00/τεμ	1.612,90	30.645,10	37.999,92
Ειδική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 4 (Προσανατολισμού) 25x50 cm*	31523200-Πινακίδες μόνιμων μηνυμάτων	100,00/τεμ	200,00	20.000,00	24.800,00
Φωτογράφηση: Φωτογραφίες αποτύπωσης διαδρομών	79960000-Φωτογραφικές και συναφείς υπηρεσίες	300,00/τεμ	104,84	31.452,00	39.000,48
Φωτογράφηση: Φωτογραφίες	79960000-	150,00/τεμ	104,84	15.726,00	19.500,24

προβολή	Φωτογραφικές και συναφείς υπηρεσίες				
Video	92111220-Παραγωγή διαφημιστικών βιντεοταινιών	8,00/τεμ	5.846,77	46.774,16	57.999,96
Μακέτες, web και video banners	79822500-Υπηρεσίες γραφικού σχεδιασμού	30,00/τεμ	138,45	4.153,50	5.150,34
Microsite σε Ελληνικά-Αγγλικά	72212224-Υπηρεσίες ανάπτυξης λογισμικού επεξεργασίας ιστοσελίδων	1,00/αποκ	28.128,50	28.128,50	34.879,34
Ψηφιακή εφαρμογή (App)	72212000-Υπηρεσίες προγραμματισμού λογισμικού εφαρμογών	1,00/αποκ	32.258,06	32.258,06	39.999,99
Τηλεοπτική προβολή	79340000-Υπηρεσίες διαφήμισης και μάρκετινγκ	1,00/αποκ	80.645,16	80.645,16	100.000,00
Διαδικτυακή Προβολή	79340000-Υπηρεσίες διαφήμισης και μάρκετινγκ	1,00/αποκ	77.548,18	77.548,18	96.159,74
Προβολή σε έντυπα	79340000-Υπηρεσίες διαφήμισης και μάρκετινγκ	1,00/αποκ	40.322,58	40.322,58	50.000,00
Συντήρηση υλικού σήμανσης και ψηφιακών εφαρμογών	50312610-Συντήρηση εξοπλισμού τεχνολογίας των πληροφοριών	1,00/αποκ	4.032,26	4.032,26	5.000,00
		Σύνολο	533.145,17	661.100,00	

Οι ανωτέρω δράσεις συνιστούν ένα ενιαίο ολοκληρωμένο πρόγραμμα σχεδιασμού και δημιουργίας ενός νέου τουριστικού προϊόντος της Περιφέρειας Κρήτης και για την αποτελεσματικότητα του προγράμματος καθίσταται αναγκαία η ενοποιημένη ανάθεση και εκτέλεση του συμβατικού αντικειμένου. Ως εκ τούτου θα υποβληθεί στο ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ μία ενιαία προσφορά για το σύνολο των δράσεων.

Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των 533.145,17 € μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24% (εκτιμώμενη αξία συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ: 661.100,00€).

Στην παρούσα σύμβαση δεν προβλέπονται δικαιώματα προαίρεσης

Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται σε τριάντα δύο (32) μήνες από την υπογραφή και ανάρτηση της σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ ή μέχρι εξάντλησης του συμβατικού τιμήματος και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της λήξης της Πράξης. Σε περίπτωση τροποποίησης του Τεχνικού Δελτίου της Πράξης (ΤΔΠ) πέραν της ημερομηνίας αυτής, η διάρκεια της σύμβασης δύναται να παραταθεί έως και την ημερομηνία λήξης του ΤΔΠ. Οι επιμέρους δράσεις θα ακολουθούν το χρονοδιάγραμμα όπως ορίζεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I της παρούσας

Αναλυτική περιγραφή του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης δίδεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I της παρούσας Διακήρυξης.

Η σύμβαση θα ανατεθεί με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, βάσει της βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής

1.4 Θεσμικό πλαίσιο

Η ανάθεση και εκτέλεση της σύμβασης διέπονται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν και ιδίως:

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

[Γενικές διατάξεις δημοσίων συμβάσεων]

- του ν. 4412/2016 (Α' 147) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)»
- του ν. 4700/2020 (Α' 127) «Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις» και ιδίως των άρθρων 324-337
- του ν. 4622/2019 (Α' 133) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία & διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων & της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» και ιδίως του άρθρου 37,
- του ν. 4601/2019 (Α' 44) «Εταιρικοί μετασχηματισμοί και εναρμόνιση του νομοθετικού πλαισίου με τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο δημόσιων συμβάσεων και λοιπές διατάξεις»
- του άρθρου 11 του ν. 4013/2011 (Α' 204) «Σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων...»,
- του ν. 3548/2007 (Α' 68) «Καταχώριση δημοσιεύσεων των φορέων του Δημοσίου στο νομαρχιακό και τοπικό Τύπο και άλλες διατάξεις»,
- του π.δ/τος 39/2017 (Α' 64) «Κανονισμός εξέτασης προδικαστικών προσφυγών ενώπιων της ΕΑΔΗΣΥ.»
- της υπ' αριθμ. 52445 ΕΞ2023/4-4-2023 Κοινής Απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων Υποδομών και Μεταφορών και Επικρατείας, με θέμα: «Υποχρέωση υποβολής ηλεκτρονικών τιμολογίων από τους οικονομικούς φορείς», (Β'2385 με διορθ. σφαλ. στο Β' 3061).
- της υπ' αριθμ. 102080/24-10-2022 (Β'5623/02.11.2022) απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Ρύθμιση θεμάτων σχετικά με την εξέταση επανορθωτικών μέτρων από την Επιτροπή της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016»
- της υπ' αριθμ. 76928/13.07.2021 Κοινής Απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Επικρατείας: “Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας και διαχείρισης του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)” (Β' 3075)
- της υπ' αριθμ. 64233/08.06.2021 (Β' 2453/ 09.06.2021) Κοινής Απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με θέμα «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών και Υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)»
- της υπ' αριθμ. 63446/2021 Κ.Υ.Α. (Β' 2338/02.06.2021) «Καθορισμός Εθνικού Μορφότυπου ηλεκτρονικού τιμολογίου στο πλαίσιο των Δημοσίων Συμβάσεων»
- της υπ' αριθμ. Κ.Υ.Α. οικ. 98979 ΕΞ2021 (Β' 3766/13.08.2021) «Ηλεκτρονική Τιμολόγηση στο πλαίσιο των Δημόσιων Συμβάσεων δυνάμει του ν. 4601/2019» (Α'44)
- της υπ' αριθμ. Κ.Υ.Α. οικ. 14900/21 (Β' 466): «Έγκριση σχεδίου Δράσης για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις» (ΑΔΑ: ΨΡΤΟ46ΜΤΛΡ-X92),

[Άλλο θεσμικό πλαίσιο]

- του ν. 5005/2022 (Α' 236) «Ενίσχυση δημοσιότητας και διαφάνειας στον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο - Σύσταση ηλεκτρονικών μητρώων εντύπου και ηλεκτρονικού Τύπου - Διατάξεις αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης και λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις»,
- του ν. 4919/2022 (Α' 71) «Σύσταση εταιρειών μέσω των Υπηρεσιών Μιας Στάσης (Υ.Μ.Σ.) και τήρηση του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.) - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1151 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132, όσον αφορά τη χρήση ψηφιακών εργαλείων και διαδικασιών στον τομέα του εταιρικού δικαίου (L 186) και λοιπές επείγουσες διατάξεις»

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- του ν. 4914/2022 (Α'61) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις»
- του ν. 4727/2020 (Α' 184) «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) – Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972 και άλλες διατάξεις»,
- του ν. 4624/2019 (Α' 137) «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις»,
- του ν. 4270/2014 (Α' 143) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις»
- της παρ. Ζ' του ν. 4152/2013 (Α' 107) «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2011/7 της 16.2.2011 για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές»
- του ν. 2859/2000 (Α' 248) «Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας»
- του ν. 2690/1999 (Α' 45) «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» και ιδίως των άρθρων 1,2, 7, 11 και 13 έως 15
- του ν. 2121/1993 (Α' 25) «Πνευματική Ιδιοκτησία, Συγγενικά Δικαιώματα και Πολιτιστικά Θέματα»
- του π.δ/τος 80/2016 (Α' 145) «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες»
- του π.δ/τος 28/2015 (Α' 34) «Κωδικοποίηση διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία»,

[Ενωσιακό θεσμικό πλαίσιο]

- του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/576 του Συμβουλίου της 8ης Απριλίου 2022 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 833/2014, σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία.
- του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1780 της Επιτροπής της 23ης Σεπτεμβρίου 2019, για την κατάρτιση τυποποιημένων εντύπων για τη δημοσίευση προκηρύξεων και γνωστοποίησεων στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων και για την κατάργηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/1986 (ηλεκτρονικά έντυπα) (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) ΟJ L 272 (Η χρήση των τυποποιημένων εντύπων του παρόντος Κανονισμού είναι υποχρεωτική από 25 Οκτωβρίου 2023)
- του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του ΕΚ και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/EK (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) ΟJ L 119.
- του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016, για την καθιέρωση του τυποποιημένου εντύπου για το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Προμήθειας (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) ΟJ L 3/16

[Ειδικό κανονιστικό πλαίσιο που διέπει την ανάθεση και εκτέλεση της προκηρυσσόμενης σύμβασης]

- του άρθρου 12 του Ν. 3688/2008 (Α' 163/05.08.2008) που αφορά στην πιστοποίηση των επιχειρήσεων παροχής διαφημιστικών υπηρεσιών,
- του Π.Δ. 261/1997 (Α' 186/23.09.1997) «Για τη διαφάνεια στην διαφημιστική προβολή του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα από τα έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,

- του ν. 998/1979 (ΦΕΚ Α' 289/29.12.1979) Περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της Χώρας όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 5121/2024 και ισχύει,
- των σε εκτέλεση των ανωτέρω νόμων εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων, των λοιπών διατάξεων που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της παρούσας, καθώς και του συνόλου των διατάξεων του ασφαλιστικού, εργατικού, κοινωνικού, περιβαλλοντικού και φορολογικού δικαίου που διέπει την ανάθεση και εκτέλεση της παρούσας σύμβασης, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά παραπάνω.
- Την με αριθμ. πρωτ. 507/31.01.2024 ένταξη της πράξης «ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΙΚΤΥΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕΣΑΡΑΣ» με Κ.Α. 2024ΕΠ00270009 στο Π.Δ.Ε 2024, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, της Περιφέρειας Κρήτης με Κωδικό ΟΠΣ 6005040 (ΑΔΑ:6ΤΝΦ7ΛΚ-ΔΗΨ ΑΔΑΜ: 24REQ016002920) .
- Την με αριθμ. πρωτ. 2554/09.02.2024 (ΑΔΑ: 6ΙΥ7Η-ΜΜΣ) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για την ένταξη του έργου με Κ.Α. 2024ΕΠ00270009 και τίτλο «ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΙΚΤΥΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕΣΑΡΑΣ» στο Π.Δ.Ε 2024, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, της Περιφέρειας Κρήτης με Κωδικό ΟΠΣ 6005040 και στη ΣΑΕΠ002/7.
- Το με αριθμ. πρωτ. 1353/13.03.2024 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» για την σύμφωνη γνώμη διάθεσης πίστωσης για το έργο με Κ.Α. 2024ΕΠ00270009.
- Την με αριθμ. πρωτ. 94361/19.03.2024 (ΑΔΑ: 6ΗΠΩ7ΛΚ-Δ0Ω) απόφαση ορισμού υπολόγου του Περιφερειάρχη Κρήτης.
- Την με αριθμ. πρωτ 100326/ 26.03.2024 (ΑΔΑ: 96ΠΧ7ΛΚ-9Χ7 ΑΔΑΜ: 24REQ016003020) απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης που αφορά στην Έγκριση διάθεσης πίστωσης του έργου με τίτλο «ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΙΚΤΥΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕΣΑΡΑΣ (2020ΕΠ002100018)» και Κ.Α. 2024ΕΠ00270009 (ΟΠΣ 6005040) της ΣΑΕΠ002/7 της Περιφέρειας Κρήτης.
- Την με αρ. πρωτ. 6119/10-12-2024 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης που αφορά στην 1η Τροποποίηση της Πράξης «Δημιουργία Δικτύου Πολιτιστικών Διαδρομών Αρχαιολογικών Χώρων Μεσαράς» με Κωδικό ΟΠΣ 6005040 στο Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027».
- Την με αρ. πρωτ. 6119/10-12-2024 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης που αφορά στην 1η Τροποποίηση της Πράξης «Δημιουργία Δικτύου Πολιτιστικών Διαδρομών Αρχαιολογικών Χώρων Μεσαράς» με Κωδικό ΟΠΣ 6005040 στο Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027».
- Το με αριθμ. πρωτ. 6142/11-12-2024 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» με το οποίο διατυπώνεται θετική γνώμη για το σχέδιο του τεύχους διακήρυξης και τη διαδικασία σύμφωνα με την οποία θα προκηρυχθεί το Υποέργο "Υλοποίηση δικτύου Αρχαιολογικών χώρων Μεσαράς" της πράξης "Δημιουργία Δικτύου Πολιτιστικών Διαδρομών Αρχαιολογικών Χώρων Μεσαράς" με κωδικό ΟΠΣ 6005040, συνολικού προϋπολογισμού 661.100,00 με ΦΠΑ.
- Την αριθ. 1480/2024 (ΑΔΑ: ΨΠΧ07ΛΚ-73Θ) απόφαση της Περιφερειακής Επιτροπής με την οποία εγκρίνεται η διενέργεια του διαγωνισμού, οι όροι της διακ/ξης και συγκροτείται η επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού και η επιτροπή παραλαβής

1.5 Προθεσμία παραλαβής προσφορών και διενέργεια διαγωνισμού

Η καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των προσφορών είναι η 04/02/2025 και ώρα 15:00

Η διαδικασία θα διενεργηθεί με χρήση του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημόσιων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) Προμήθειες και Υπηρεσίες του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ (Διαδικτυακή Πύλη www.promitheus.gov.gr) <https://portal.eprocurement.gov.gr/webcenter/portal/TestPortal>

1.6 Δημοσιότητα

A. Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Προκήρυξη της παρούσας σύμβασης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στις 27/12/2024 στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

B. Δημοσίευση σε εθνικό επίπεδο

Η προκήρυξη και το πλήρες κείμενο της παρούσας Διακήρυξης καταχωρήθηκαν στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ).

Τα έγγραφα της σύμβασης της παρούσας Διακήρυξης καταχωρήθηκαν στη σχετική ηλεκτρονική διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης στο ΕΣΗΔΗΣ, η οποία έλαβε **Συστηματικό Αύξοντα Αριθμό: 361888** και αναρτήθηκαν στη Διαδικτυακή Πύλη (www.promitheus.gov.gr) του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ.

Περίληψη της παρούσας Διακήρυξης δημοσιεύεται και στον Ελληνικό Τύπο, σύμφωνα με το άρθρο 66 του Ν. 4412/2016 :

- α) Στην ημερήσια εφημερίδα «ΝΕΑ ΚΡΗΤΗ»,
- β) Στην ημερήσια εφημερίδα «ΠΑΤΡΙΣ»
- γ) Στην εβδομαδιαία εφημερίδα «ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ ΝΟΤΟΥ»

Περίληψη της παρούσας Διακήρυξης, όπως προβλέπεται στην περίπτωση (ιστ) της παραγράφου 3 του άρθρου 76 του Ν.4727/2020, αναρτήθηκε στο διαδίκτυο, στον ιστότοπο <http://et.diavgeia.gov.gr/> (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΥΓΕΙΑ). <http://et.diavgeia.gov.gr/>

Η Διακήρυξη καταχωρήθηκε στο διαδίκτυο, στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής, στη διεύθυνση (URL) : www.crete.gov.gr στη διαδρομή: Προκηρύξεις - Διαγωνισμοί ► ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΑΝΟΙΧΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΑΝΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΜΕ ΤΙΤΛΟ «ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕΣΑΡΑΣ»

Γ. Έξοδα δημοσιεύσεων

Οι δαπάνες δημοσίευσης, καταβάλλονται από τον φορέα που έδωσε την εντολή καταχώρισης στην εφημερίδα, εντός των προθεσμιών του άρθρου 69Ζ του ν. 4270/2014 (Α' 143). Σε περίπτωση ανακήρυξης αναδόχου της δημοσιευόμενης διαδικασίας, οι ως άνω δαπάνες παρακρατούνται από τον φορέα και αφαιρούνται από το τίμημα που οφείλει στον ανάδοχο για την προμήθεια.

1.7 Αρχές εφαρμοζόμενες στη διαδικασία σύναψης

Οι οικονομικοί φορείς δεσμεύονται ότι:

α) τηρούν και θα εξακολουθήσουν να τηρούν κατά την εκτέλεση της σύμβασης, εφόσον επιλεγούν, τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπιστεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους.

β) δεν θα ενεργήσουν αθέμιτα, παράνομα ή καταχρηστικά καθ'όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης, αλλά και κατά το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης, εφόσον επιλεγούν.

γ) λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να διαφυλάξουν την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που έχουν χαρακτηριστεί ως τέτοιες.

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΝΑΟΥΤΑΚΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2. ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

2.1 Γενικές Πληροφορίες

2.1.1 Έγγραφα της σύμβασης

Τα έγγραφα της παρούσας διαδικασίας σύναψης είναι τα ακόλουθα:

1. η με αρ. Ο.Π. 252/30-12-2024 Προκήρυξη της Σύμβασης (ΑΔΑΜ: 24PROC016090381) όπως αυτή έχει δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης
2. το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης [ΕΕΕΣ]
3. η παρούσα διακήρυξη και τα παραρτήματά της
4. οι συμπληρωματικές πληροφορίες που τυχόν παρέχονται στο πλαίσιο της διαδικασίας, ιδίως σχετικά με τις προδιαγραφές και τα δικαιολογητικά

2.1.2 Επικοινωνία - Πρόσβαση στα έγγραφα της Σύμβασης

Όλες οι επικοινωνίες σε σχέση με τα βασικά στοιχεία της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης, καθώς και όλες οι ανταλλαγές πληροφοριών, ιδίως η ηλεκτρονική υποβολή, εκτελούνται με τη χρήση της πλατφόρμας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.), η οποία είναι προσβάσιμη μέσω της Διαδικτυακής πύλης (www.promitheus.gov.gr).

2.1.3 Παροχή Διευκρινίσεων

Τα σχετικά αιτήματα παροχής διευκρινίσεων υποβάλλονται ηλεκτρονικά, το αργότερο 10 ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών και απαντώνται αντίστοιχα, στο πλαίσιο της παρούσας, στη σχετική ηλεκτρονική διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης στην πλατφόρμα του ΕΣΗΔΗΣ, η οποία είναι προσβάσιμη μέσω της Διαδικτυακής πύλης (www.promitheus.gov.gr). Αιτήματα παροχής συμπληρωματικών πληροφοριών – διευκρινίσεων υποβάλλονται από εγγεγραμμένους στο σύστημα οικονομικούς φορείς, δηλαδή από εκείνους που διαθέτουν σχετικά διαιπιστευτήρια που τους έχουν χορηγηθεί (όνομα χρήστη και κωδικό πρόσβασης) και απαραίτητα το ηλεκτρονικό αρχείο με το κείμενο των ερωτημάτων είναι ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο. Αιτήματα παροχής διευκρινίσεων που είτε υποβάλλονται με άλλον τρόπο είτε το ηλεκτρονικό αρχείο που τα συνοδεύει δεν είναι ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο, δεν εξετάζονται.

Η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία παραλαβής των προσφορών, ούτως ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς να μπορούν να λάβουν γνώση όλων των αναγκαίων πληροφοριών για την κατάρτιση των προσφορών στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν, για οποιονδήποτε λόγο, πρόσθετες πληροφορίες, αν και ζητήθηκαν από τον οικονομικό φορέα έγκαιρα, δεν έχουν παρασχεθεί το αργότερο έξι (6) ημέρες πριν από την προθεσμία που ορίζεται για την παραλαβή των προσφορών,

β) όταν τα έγγραφα της σύμβασης υφίστανται σημαντικές αλλαγές.

Η διάρκεια της παράτασης θα είναι ανάλογη με τη σπουδαιότητα των πληροφοριών ή των αλλαγών.

Όταν οι πρόσθετες πληροφορίες δεν έχουν ζητηθεί έγκαιρα ή δεν έχουν σημασία για την προετοιμασία κατάλληλων προσφορών, η παράταση της προθεσμίας εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής

Η αναθέτουσα αρχή, με αιτιολογημένη απόφασή της, δύναται να παρατείνει την προθεσμία παραλαβής των προσφορών, τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας.

Τροποποίηση των όρων της διαγνωστικής διαδικασίας (πχ αλλαγή/μετάθεση της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών καθώς και σημαντικές αλλαγές των εγγράφων της σύμβασης, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο) δημοσιεύεται στην ΕΕΕΣ (με το τυποποιημένο έντυπο «Διορθωτικό») και στο ΚΗΜΔΗΣ.

2.1.4 Γλώσσα

Τα έγγραφα της σύμβασης έχουν συνταχθεί στην ελληνική γλώσσα

Τυχόν προδικαστικές προσφυγές υποβάλλονται στην ελληνική γλώσσα.

Οι προσφορές, τα στοιχεία που περιλαμβάνονται σε αυτές, καθώς και τα αποδεικτικά έγγραφα, σχετικά με τη μη ύπαρξη λόγου αποκλεισμού και την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα.

Τα αλοδαπά δημόσια και ιδιωτικά έγγραφα συνοδεύονται από μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα, επικυρωμένη είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις κείμενες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας είτε από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο.

Ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα -εταιρικά ή μη- με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο, δηλαδή έντυπα με αμιγώς τεχνικά χαρακτηριστικά, όπως αριθμούς, αποδόσεις σε διεθνείς μονάδες, μαθηματικούς τύπους και σχέδια, που είναι δυνατόν να διαβαστούν σε κάθε γλώσσα και δεν είναι απαραίτητη η μετάφραση τους, μπορούν να υποβάλλονται σε άλλη γλώσσα, χωρίς να συνοδεύονται από μετάφραση στην ελληνική.

Κάθε μορφής επικοινωνία με την αναθέτουσα αρχή, καθώς και μεταξύ αυτής και του αναδόχου, θα γίνονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα.

2.1.5 Εγγυήσεις

Οι εγγυητικές επιστολές των παραγράφων 2.2.2 και 4.1. εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των περιπτώσεων β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4364/ 2016 (Α'13), που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη - μέλη της Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή στα κράτη-μέρη της ΣΔΣ και έχουν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το δικαίωμα αυτό. Μπορούν, επίσης, να εκδίδονται από το Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. ή να παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με παρακατάθεση σε αυτό του αντίστοιχου χρηματικού ποσού. Αν συσταθεί παρακαταθήκη με γραμμάτιο παρακατάθεσης χρεογράφων στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα τοκομερίδια ή μερίσματα που λήγουν κατά τη διάρκεια της εγγύησης επιστρέφονται μετά τη λήξη τους στον υπέρ ου η εγγύηση οικονομικό φορέα.

Οι εγγυητικές επιστολές εκδίδονται κατ' επιλογή των οικονομικών φορέων από έναν ή περισσότερους εκδότες της παραπάνω παραγράφου.

Οι εγγυήσεις αυτές περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: α) την ημερομηνία έκδοσης, β) τον εκδότη, γ) την αναθέτουσα αρχή προς την οποία απευθύνονται, δ) τον αριθμό της εγγύησης, ε) το ποσό που καλύπτει η εγγύηση, στ) την πλήρη επωνυμία, τον Α.Φ.Μ. και τη διεύθυνση του οικονομικού φορέα υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγύηση (στην περίπτωση ένωσης αναγράφονται όλα τα παραπάνω για κάθε μέλος της ένωσης), ζ) η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραιτείται του δικαιώματος της διαιρέσεως και της διζήσεως, η) τα στοιχεία της σχετικής Διακήρυξης και την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, θ) την ημερομηνία λήξης ή τον χρόνο ισχύος της εγγύησης, ι) την ανάληψη υποχρέωσης από τον εκδότη της εγγύησης να καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά εντός πέντε (5) ημερών μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται και ια) στην περίπτωση των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης και προκαταβολής, τον αριθμό και τον τίτλο της σχετικής σύμβασης.

Η περ. αα' του προηγούμενου εδαφίου ζ' δεν εφαρμόζεται για τις εγγυήσεις που παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων.

Υποδείγματα εγγυητικών επιστολών επισυνάπτονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V της παρούσας

Η αναθέτουσα αρχή επικοινωνεί με τους εκδότες των εγγυητικών επιστολών προκειμένου να διαπιστώσει την εγκυρότητά τους.

2.1.6 Προστασία Προσωπικών Δεδομένων

Η αναθέτουσα αρχή ενημερώνει το φυσικό πρόσωπο που υπογράφει την προσφορά ως Προσφέρων ή ως Νόμιμος Εκπρόσωπος Προσφέροντος, ότι η ίδια ή και τρίτοι, κατ' εντολή και για λογαριασμό της, θα επεξεργάζονται προσωπικά δεδομένα που περιέχονται στους φακέλους της προσφοράς και τα αποδεικτικά μέσα τα οποία υποβάλλονται σε αυτήν, στο πλαίσιο του παρόντος Διαγωνισμού, για τον σκοπό της αξιολόγησης των προσφορών και της ενημέρωσης έτερων συμμετεχόντων σε αυτόν, λαμβάνοντας κάθε εύλογο μέτρο για τη διασφάλιση του απορρήτου και της ασφάλειας της επεξεργασίας των δεδομένων και της προστασίας τους από κάθε μορφής αθέμιτη επεξεργασία, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας περί προστασίας προσωπικών δεδομένων, κατά τα αναλυτικώς αναφερόμενα στην αναλυτική ενημέρωση που επισυνάπτεται στην παρούσα.

2.2 Δικαίωμα Συμμετοχής - Κριτήρια Ποιοτικής Επιλογής

2.2.1 Δικαίωμα συμμετοχής

1. Δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα και, σε περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων, τα μέλη αυτών, που είναι εγκατεστημένα σε:

- α) κράτος-μέλος της Ένωσης,
- β) κράτος-μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.),
- γ) τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει και κυρώσει τη ΣΔΣ, στον βαθμό που η υπό ανάθεση δημόσια σύμβαση καλύπτεται από τα Παραρτήματα 1, 2, 4, 5, 6 και 7 και τις γενικές σημειώσεις του σχετικού με την Ένωση Προσαρτήματος Ι της ως άνω Συμφωνίας, καθώς και
- δ) σε τρίτες χώρες που δεν εμπίπτουν στην περίπτωση γ' της παρούσας παραγράφου και έχουν συνάψει διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την Ένωση σε θέματα διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.

Στον βαθμό που καλύπτονται από τα Παραρτήματα 1, 2, 4, 5, 6 και 7 και τις γενικές σημειώσεις του σχετικού με την Ένωση Προσαρτήματος Ι της ΣΔΣ, καθώς και τις λοιπές διεθνείς συμφωνίες από τις οποίες δεσμεύεται η Ένωση, οι αναθέτουσες αρχές επιφυλάσσουν για τα έργα, τα αγαθά, τις υπηρεσίες και τους οικονομικούς φορείς των χωρών που έχουν υπογράψει τις εν λόγω συμφωνίες μεταχείριση εξίσου ευνοϊκή με αυτήν που επιφυλάσσουν για τα έργα, τα αγαθά, τις υπηρεσίες και τους οικονομικούς φορείς της Ένωσης.

2. Οικονομικός φορέας συμμετέχει είτε μεμονωμένα είτε ως μέλος ένωσης. Οι ενώσεις οικονομικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων και των προσωρινών συμπράξεων, δεν απαιτείται να περιβληθούν συγκεκριμένη νομική μορφή για την υποβολή προσφοράς. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτήσει από τις ενώσεις οικονομικών φορέων να περιβληθούν συγκεκριμένη νομική μορφή, εφόσον τους ανατεθεί η σύμβαση.

Στις περιπτώσεις υποβολής προσφοράς από ένωση οικονομικών φορέων, όλα τα μέλη της ευθύνονται έναντι της αναθέτουσας αρχής αλληλεγγύως και εις ολόκληρον.

2.2.2 Εγγύηση συμμετοχής

2.2.2.1. Για την έγκυρη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης κατατίθεται από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς (προσφέροντες) εγγυητική επιστολή συμμετοχής, ποσού δέκα χιλιάδες εξακόσια εξήντα δύο ευρώ και ενενήντα λεπτά (10.662,90 €) ήτοι 2% επί της εκτιμώμενης αξίας χωρίς ΦΠΑ.

Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση.

Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει τουλάχιστον για τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς του άρθρου 2.4.5 της παρούσας, ήτοι μέχρι 06/01/2026, άλλως η προσφορά απορρίπτεται. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, πριν τη λήξη της προσφοράς, να ζητεί από τους προσφέροντες να παρατείνουν, πριν τη λήξη τους, τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής.

Οι πρωτότυπες εγγυήσεις συμμετοχής, πλην των εγγυήσεων που εκδίδονται ηλεκτρονικά, προσκομίζονται σε κλειστό φάκελο με ευθύνη του οικονομικού φορέα, το αργότερο πριν την ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης των προσφορών που ορίζεται στην παρ. 3.1 της παρούσας, άλλως η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη, μετά από γνώμη της Επιτροπής Διαγωνισμού.

2.2.2.2. Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στον ανάδοχο με την προσκόμιση της εγγύησης καλής εκτέλεσης.

Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στους λοιπούς προσφέροντες, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 72 του ν. 4412/2016.

2.2.2.3. Η εγγύηση συμμετοχής καταπίπτει, εάν ο προσφέρων: α) αποσύρει την προσφορά του κατά τη διάρκεια ισχύος αυτής, β) παρέχει, εν γνώσει του, ψευδή στοιχεία ή πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.3 έως 2.2.8, γ) δεν προσκομίσει εγκαίρως τα προβλεπόμενα από την παρούσα δικαιολογητικά (παραγραφοί 2.2.9 και 3.2), δ) δεν προσέλθει εγκαίρως για την υπογραφή του συμφωνητικού, ε) υποβάλει μη κατάλληλη προσφορά, κατά την έννοια της περ. 46 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016, στ) δεν ανταποκριθεί στη σχετική πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής να εξηγήσει την τιμή ή το κόστος της προσφοράς του εντός της τεθείσας προθεσμίας και η προσφορά του απορριφθεί, ζ) στις περιπτώσεις των παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 103 του ν. 4412/2016, περί πρόσκλησης για υποβολή δικαιολογητικών από τον προσωρινό ανάδοχο, αν, κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών, σύμφωνα με τις παραγράφους 3.2 και 3.4 της παρούσας, διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν στο ΕΕΕΣ είναι εκ προθέσεως απατηλά, ή ότι έχουν υποβληθεί πλαστά αποδεικτικά στοιχεία, ή αν, από τα παραπάνω δικαιολογητικά που προσκομίστηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής.

2.2.3 Λόγοι αποκλεισμού

Αποκλείεται από τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης (διαγωνισμό) οικονομικός φορέας, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό του (εάν πρόκειται για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (εάν πρόκειται για ένωση οικονομικών φορέων) ένας ή περισσότεροι από τους ακόλουθους λόγους:

2.2.3.1. Όταν υπάρχει σε βάρος του αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση για ένα από τα ακόλουθα εγκλήματα:

α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 της απόφασης-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ L 300 της 11.11.2008 σ.42) και τα εγκλήματα του άρθρου 187 του Ποινικού Κώδικα (εγκληματική οργάνωση),

β) ενεργητική δωροδοκία, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της σύμβασης περί της καταπολέμησης της διαφθοράς στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών-μελών της Ένωσης (ΕΕ C 195 της 25.6.1997, σ. 1) και στην παρ. 1 του άρθρου 2 της απόφασης-πλαίσιο 2003/568/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003, για την καταπολέμηση της δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα (ΕΕ L 192 της 31.7.2003, σ. 54), καθώς και όπως ορίζεται στο εθνικό δίκαιο του οικονομικού φορέα, και τα εγκλήματα των άρθρων 159Α (δωροδοκία πολιτικών προσώπων), 236 (δωροδοκία υπαλλήλου), 237 παρ. 2-4 (δωροδοκία δικαστικών λειτουργών), 237Α παρ. 2 (εμπορία επιρροής – μεσάζοντες), 396 παρ. 2 (δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα) του Ποινικού Κώδικα,

γ) απάτη εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, κατά την έννοια των άρθρων 3 και 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5^η Ιουλίου 2017 σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (L 198/28.07.2017) και τα εγκλήματα των άρθρων 159Α (δωροδοκία πολιτικών προσώπων), 216 (πλαστογραφία), 236 (δωροδοκία υπαλλήλου), 237 παρ. 2-4 (δωροδοκία δικαστικών λειτουργών), 242 (ψευδής βεβαίωση, νόθευση κ.λπ.) 374 (διακεκριμένη κλοπή), 375 (υπεξαίρεση), 386 (απάτη), 386Α (απάτη με υπολογιστή), 386Β (απάτη σχετική με τις επιχορηγήσεις), 390 (απιστία) του Ποινικού Κώδικα και των άρθρων 155 επ. του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265), όταν αυτά στρέφονται κατά

των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή συνδέονται με την προσβολή αυτών των συμφερόντων, καθώς και τα εγκλήματα των άρθρων 23 (διασυνοριακή απάτη σχετικά με τον ΦΠΑ) και 24 (επικουρικές διατάξεις για την ποινική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης) του ν. 4689/2020 (Α' 103),

δ) τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα συνδεόμενα με τρομοκρατικές δραστηριότητες, όπως ορίζονται, αντιστοίχως, στα άρθρα 3-4 και 5-12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15^{ης} Μαρτίου 2017 για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 88/31.03.2017) ή θική αυτουργία ή συνέργεια ή απόπειρα διάπραξης εγκλήματος, όπως ορίζονται στο άρθρο 14 αυτής, και τα εγκλήματα των άρθρων 187Α και 187Β του Ποινικού Κώδικα, καθώς και τα εγκλήματα των άρθρων 32-35 του ν. 4689/2020 (Α' 103),

ε) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρηματοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 141/05.06.2015) και τα εγκλήματα των άρθρων 2 και 39 του ν. 4557/2018 (Α' 139),

στ) παιδική εργασία και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 της Οδηγίας 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 101 της 15.4.2011, σ. 1), και τα εγκλήματα του άρθρου 323Α του Ποινικού Κώδικα (εμπορία ανθρώπων).

Ο οικονομικός φορέας αποκλείεται, επίσης, όταν το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδόθηκε αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό. Η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου αφορά:

- στις περιπτώσεις εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών (Ι.Κ.Ε.) και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.) τους διαχειριστές.
- στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.), τον διευθύνοντα Σύμβουλο, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τα πρόσωπα στα οποία με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου έχει ανατεθεί το σύνολο της διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας.
- στις περιπτώσεις Συνεταιρισμών, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.
- σε όλες τις λοιπές περιπτώσεις νομικών προσώπων, τον κατά περίπτωση νόμιμο εκπρόσωπο.

Εάν στις ως άνω περιπτώσεις (α) έως (στ) η κατά τα ανωτέρω περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση, αυτή ανέρχεται σε πέντε (5) έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με αμετάκλητη απόφαση.

2.2.3.2. Στις ακόλουθες περιπτώσεις :

- α) όταν ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του σχετικά με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί με δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή
- β) όταν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

Αν ο οικονομικός φορέας είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν τόσο την κύρια όσο και την επικουρική ασφάλιση.

Οι υποχρεώσεις των περ. α' και β' της παρ. 2.2.3.2 θεωρείται ότι δεν έχουν αθετηθεί εφόσον δεν έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες ή εφόσον αυτές έχουν υπαχθεί σε δεσμευτικό διακανονισμό που τηρείται.

Δεν αποκλείεται ο οικονομικός φορέας, όταν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του είτε καταβάλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων, είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους στο μέτρο που τηρεί τους όρους του δεσμευτικού κανονισμού.

2.2.3.3 Κατ' εξαίρεση, ο οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται, όταν ο αποκλεισμός, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.3.2, θα ήταν σαφώς δυσανάλογος, ιδίως όταν μόνο μικρά ποσά των φόρων ή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης έως το ποσό των 1.000,00€ δεν έχουν καταβληθεί ή όταν ο οικονομικός φορέας ενημερώθηκε σχετικά με το ακριβές ποσό που οφείλεται λόγω αθέτησης των υποχρεώσεών του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης σε χρόνο κατά τον οποίο δεν είχε τη δυνατότητα να λάβει μέτρα, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016, πριν από την εκπνοή της προθεσμίας υποβολής προσφοράς.

2.2.3.4. Αποκλείεται από τη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, οικονομικός φορέας σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις:

(α) εάν έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016, περί αρχών που εφαρμόζονται στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων,

(β) εάν τελεί υπό πτώχευση ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία ειδικής εκκαθάρισης ή τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης και δεν τηρεί τους όρους αυτής ή εάν βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να μην αποκλείει έναν οικονομικό φορέα ο οποίος βρίσκεται σε μία εκ των καταστάσεων που αναφέρονται στην περίπτωση αυτή, υπό την προϋπόθεση ότι αποδεικνύει ότι ο εν λόγω φορέας είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τα μέτρα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής του λειτουργίας

(γ) εάν, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3Γ του άρθρου 44 του ν. 3959/2011 περί ποινικών κυρώσεων και άλλων διοικητικών συνεπειών, υπάρχουν επαρκώς εύλογες ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο οικονομικός φορέας συνήψε συμφωνίες με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού,

δ) εάν μία κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων κατά την έννοια του άρθρου 24 του ν. 4412/2016, δεν μπορεί να θεραπευτεί αποτελεσματικά με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα,

(ε) εάν μία κατάσταση στρέβλωσης του ανταγωνισμού από την πρότερη συμμετοχή του οικονομικού φορέα κατά την προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 48 του ν. 4412/2016, δεν μπορεί να θεραπευτεί με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα,

(στ) εάν έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, προηγούμενης σύμβασης με αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις,

(ζ) εάν έχει κριθεί ένοχος εκ προθέσεως σοβαρών απατηλών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2.2.9.2 της παρούσας,

(η) εάν επιχείρησε να επηρεάσει με αθέμιτο τρόπο τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, να αποκτήσει εμπιστευτικές πληροφορίες που ενδέχεται να του αποφέρουν αθέμιτο πλεονέκτημα στη διαδικασία σύναψης σύμβασης ή να παράσχει με απατηλό τρόπο παραπλανητικές πληροφορίες που ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιωδώς τις αποφάσεις που αφορούν τον αποκλεισμό, την επιλογή ή την ανάθεση,

(θ) εάν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει, με κατάλληλα μέσα, ότι έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά του.

Εάν στις ως άνω περιπτώσεις (α) έως (θ) η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση, αυτή ανέρχεται σε τρία (3) έτη από την ημερομηνία έκδοσης πράξης που βεβαιώνει το σχετικό γεγονός.

2.2.3.5. Απαγορεύεται η ανάθεση της παρούσας σύμβασης, σε:

α) Ρώσο υπήκοο ή φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή φορέα που έχει την έδρα του στη Ρωσία

β) νομικό πρόσωπο, οντότητα ή φορέα του οποίου τα δικαιώματα ιδιοκτησίας κατέχει άμεσα ή έμμεσα σε ποσοστό άνω του 50 % οντότητα αναφερόμενη στο στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου¹ ή

γ) φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή φορέα που ενεργεί εξ ονόματος ή κατ' εντολή οντότητας αναφερόμενης στο στοιχείο α) ή β) της παρούσας παραγράφου, συμπεριλαμβανομένων, όταν αντιστοιχούν σε περισσότερο από το 10 % της αξίας της σύμβασης, των υπεργολάβων, προμηθευτών ή οντοτήτων (τρίτων) στις ικανότητες των οποίων στηρίζεται, κατά την έννοια των οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις.»

2.2.3.6. Ο οικονομικός φορέας αποκλείεται σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σύναψης της παρούσας σύμβασης, όταν αποδεικνύεται ότι βρίσκεται, λόγω πράξεων ή παραλείψεών του, είτε πριν είτε κατά τη διαδικασία, σε μία από τις ως άνω περιπτώσεις.

2.2.3.7. Οικονομικός φορέας που εμπίπτει σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.3.1 και 2.2.3.4, εκτός από την περ. β' αυτής, μπορεί να προσκομίζει στοιχεία, προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν την αξιοπιστία του, παρότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού (αυτοκάθαρση). Για τον σκοπό αυτό, ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι έχει καταβάλει ή έχει δεσμευτεί να καταβάλει αποζημίωση για ζημίες που προκλήθηκαν από το ποινικό αδίκημα ή το παράπτωμα, ότι έχει διευκρινίσει τα γεγονότα και τις περιστάσεις με ολοκληρωμένο τρόπο, μέσω ενεργού συνεργασίας με τις ερευνητικές αρχές, και έχει λάβει συγκεκριμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, καθώς και μέτρα σε επίπεδο προσωπικού κατάλληλα για την αποφυγή περαιτέρω ποινικών αδικημάτων ή παραπτωμάτων. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τους οικονομικούς φορείς αξιολογούνται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τις ιδιαίτερες περιστάσεις του ποινικού αδικήματος ή του παραπτώματος. Εάν τα στοιχεία κριθούν επαρκή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης. Αν τα μέτρα κριθούν ανεπαρκή, γνωστοποιείται στον οικονομικό φορέα το σκεπτικό της απόφασης αυτής. Οικονομικός φορέας που έχει αποκλειστεί, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, με τελεσίδικη απόφαση, σε εθνικό επίπεδο, από τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης ή ανάθεσης παραχώρησης δεν μπορεί να κάνει χρήση της ανωτέρω δυνατότητας κατά την περίοδο του αποκλεισμού που ορίζεται στην εν λόγω απόφαση.

Η εξέταση των, κατά τα ανωτέρω, προσκομισθέντων από τον οικονομικό φορέα στοιχείων, για τη διαπίστωση της επάρκειας η μη των επανορθωτικών μέτρων που έλαβε και επικαλείται, θα πραγματοποιηθεί κατά το στάδιο της εξέτασης των δικαιολογητικών κατακύρωσης.

2.2.3.8. Η απόφαση για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων κατά την προηγούμενη παράγραφο, εκδίδεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 8 και 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/20161, καθώς και στην υπ' αριθμ. 102080/24-10-2022 (Β'5623/02.11.2022) απόφαση του Υπουργού

¹ Βλ. απόφαση υπ' αριθμ. 111257-18/11/2022 (ΑΔΑ: ΨΠΓΟ46ΜΤΛΡ-0Ε3).

Ανάπτυξης και Επενδύσεων, με θέμα: «Ρύθμιση όγκων σχετικά με την εξέταση επανορθωτικών μέτρων από την Επιτροπή της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016».

Η αναθέτουσα αρχή αποστέλλει στην Επιτροπή εξέτασης επανορθωτικών μέτρων της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 το σχέδιο της απόφασής της περί της διαπίστωσης της επάρκειας ή μη των ληφθέντων από τον οικονομικό φορέα επανορθωτικών μέτρων, συνοδευόμενο από πλήρη φάκελο που περιλαμβάνει όλα τα σχετικά με την υπόθεση στοιχεία. Το σχέδιο της απόφασης της αναθέτουσας αρχής, μαζί με όλα τα σχετικά με την υπόθεση στοιχεία, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου epanorthotika@eaadhsy.gr.

Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας δεν έχει προσκομίσει, με δική του πρωτοβουλία, τα στοιχεία, με τα οποία αποδεικνύονται τα επικαλούμενα μέτρα αυτοκάθαρσης (εκδοθείσες αποφάσεις διοίκησης, αποδεικτικά εξόφλησης προστίμων, αλληλογραφία με αρμόδιες ελεγκτικές αρχές κ.λπ.), η αναθέτουσα αρχή, πριν από τη σύνταξη και αποστολή του σχεδίου απόφασης στην Επιτροπή, υποχρεούται να ζητήσει από τον οικονομικό φορέα την προσκόμισή τους, εντός προθεσμίας που δεν υπερβαίνει τις δέκα (10) ημέρες. Με την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, θεωρείται ότι τα αιτούμενα στοιχεία δεν προσκομίστηκαν. Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας υποβάλλει αίτημα για παράταση της ως άνω προθεσμίας, συνοδευόμενο από έγγραφα, με τα οποία αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των στοιχείων, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής, για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγησή τους από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές.

Αν η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι τα στοιχεία που προσκόμισε ο οικονομικός φορέας δεν είναι πλήρη ή απαιτούνται διευκρινίσεις, πριν από την αποστολή του σχεδίου της απόφασής της στην Επιτροπή, καλεί τον οικονομικό φορέα για τη συμπλήρωση των σχετικών στοιχείων ή/και την παροχή διευκρινίσεων, εντός προθεσμίας, που δεν υπερβαίνει τις δέκα (10) ημέρες.

Αν ο οικονομικός φορέας δεν ανταποκριθεί στην πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής, το γεγονός αυτό μνημονεύεται στο σχέδιο της απόφασης.

Με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου, δεν εξετάζονται από την Επιτροπή επανορθωτικά μέτρα που επικαλείται ένας οικονομικός φορέας, προκειμένου να αποδείξει την αξιοπιστία του, εφόσον αυτά έχουν ληφθεί μετά την ημερομηνία λήξης υποβολής των προσφορών. Στην περίπτωση αυτή, η αναθέτουσα αρχή δεν τα λαμβάνει υπόψη και δεν τα μνημονεύει στο σχέδιο της απόφασής της που αποστέλλει στην Επιτροπή.

Στην περίπτωση που κατά την υποβολή του ΕΕΕΣ από τον οικονομικό φορέα, δεν συνέτρεχε στο πρόσωπό του κάποιος από τους λόγους αποκλεισμού της παρ. 1 και της παρ. 4, εκτός από την περ. β' αυτής, του άρθρου 73 του ν. 4412/2016, αλλά η συνδρομή του προέκυψε κατά τη διάρκεια της παρούσας διαδικασίας (օψιγενής μεταβολή), τα μέτρα αυτοκάθαρσης που επικαλείται, λαμβάνονται υπόψη από την αναθέτουσα αρχή, κατά τη σύνταξη του σχεδίου απόφασής της και εξετάζονται από την Επιτροπή. Οι διαδικαστικές λεπτομέρειες εξέτασης και επανεξέτασης των επανορθωτικών μέτρων ρυθμίζονται αναλυτικά στην ως άνω υπουργική απόφαση.

2.2.3.9. Οικονομικός φορέας, εις βάρος του οποίου έχει επιβληθεί η κύρωση του οριζόντιου αποκλεισμού σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και για το χρονικό διάστημα που αυτή ορίζει, αποκλείεται από την παρούσα διαδικασία σύναψης της σύμβασης.

Κριτήρια Επιλογής

2.2.4 Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης απαιτείται να ασκούν δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της σύμβασης.

Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά μητρώα ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος εγκατάστασής τους ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε άλλη απαίτηση ορίζεται στο Παράρτημα XI του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016. Εφόσον οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν ειδική έγκριση ή να είναι μέλη συγκεκριμένου οργανισμού για να μπορούν να παράσχουν τη σχετική υπηρεσία στη χώρα καταγωγής τους, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να τους ζητεί να αποδείξουν ότι διαθέτουν την έγκριση αυτή ή ότι είναι μέλη τούν λόγω οργανισμού ή να τους καλέσει να προβούν σε ένορκη δήλωση ενώπιον συμβολαιογράφου σχετικά με την άσκηση του συγκεκριμένου επαγγέλματος.

Στην περίπτωση οικονομικών φορέων εγκατεστημένων σε κράτος μέλους του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ) ή σε τρίτες χώρες που έχουν προσχωρήσει στη ΣΔΣ, ή σε τρίτες χώρες που δεν εμπίπτουν στην προηγούμενη περίπτωση και έχουν συνάψει διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την Ένωση σε θέματα διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι σε αντίστοιχα επαγγελματικά μητρώα.

Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα οικονομικοί φορείς πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι στο οικείο επαγγελματικό μητρώο, εφόσον, κατά την κείμενη νομοθεσία, απαιτείται η εγγραφή τους για την υπό ανάθεση υπηρεσία

Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, οι παραπάνω ελάχιστες απαιτήσεις καλύπτονται αθροιστικά από τα μέλη της ένωσης

2.2.5 Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια

Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς **απαιτείται** να διαθέτουν μέσο γενικό ετήσιο κύκλο εργασιών για τις τρεις τελευταίες διαχειριστικές χρήσεις (έτη 2022, 2023 και 2024) τουλάχιστον ίσο με το 100% του προϋπολογισμού (μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ) του υπό ανάθεση έργου για το οποίο καταθέτουν προσφορά.

Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, οι παραπάνω ελάχιστες απαιτήσεις καλύπτονται αθροιστικά από τα μέλη της ένωσης.

2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα

Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται

α) κατά τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, να διαθέτουν ότι έχουν υλοποιήσει ή να υλοποιούν:

- Τουλάχιστον μια (1) σύμβαση για λογαριασμό δημόσιου ή ιδιωτικού φορέα με αντικείμενο τον σχεδιασμό και υλοποίηση δράσεων δημοσιότητας και προβολής.
- Τουλάχιστον μια (1) σύμβαση για λογαριασμό δημόσιου ή ιδιωτικού φορέα με αντικείμενο την ανάπτυξη και προμήθεια πληροφοριακού συστήματος.
- Τουλάχιστον μια (1) σύμβαση για λογαριασμό δημόσιου φορέα με αντικείμενο με αντικείμενο το σχεδιασμό προτάσεων παρέμβασης στο δημόσιο χώρο.
- Τουλάχιστον μια (1) σύμβαση για λογαριασμό δημόσιου φορέα με αντικείμενο την διαχείριση και υλοποίηση ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών προγραμμάτων.

β) Να διαθέτει ανθρώπινο δυναμικό και πόρους ικανούς και αξιόπιστους για να φέρει σε πέρας επιτυχώς τις απαιτήσεις του Έργου, σε όρους απαιτούμενης εξειδίκευσης, επαγγελματικών προσόντων και εμπειρίας. Συγκεκριμένα, η Ομάδα Έργου θα πρέπει να αποτελείται από **τουλάχιστον έντεκα (11) μέλη** με τα κάτωθι ελάχιστα προσόντα (επί ποινή αποκλεισμού):

- Ένα (1) στέλεχος με πτυχίο Επικοινωνίας ή/και Δημοσίων Σχέσεων (της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής), με μεταπτυχιακό τίτλο, 20ετούς τουλάχιστον επαγγελματικής εμπειρίας και με εμπειρία στον στρατηγικό σχεδιασμό και την εκπόνηση έργων τουριστικής προβολής, ως Υπεύθυνος Έργου (ΥΕ).
- Ένα (1) στέλεχος με πτυχίο Γραφιστικής (της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής), 10ετούς τουλάχιστον επαγγελματικής εμπειρίας και με εμπειρία στο σχεδιασμό σχετικών εντύπων, όπως δημιουργία επικοινωνιακού υλικού, οδηγών, λογοτύπων κτλ.
- Ένα (1) στέλεχος με πτυχίο Μετάφρασης-Διερμηνείας (της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής), 10ετούς τουλάχιστον επαγγελματικής εμπειρίας και με εμπειρία στην ανάπτυξη αντίστοιχων εργασιών.
- Ένα (1) στέλεχος με πτυχίο Φωτογραφίας (της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής), 10ετούς τουλάχιστον επαγγελματικής εμπειρίας, κάτοχος διπλώματος drone και με εμπειρία στη φωτογράφιση και βιντεοσκόπηση σχετικών έργων.
- Δύο (2) στελέχη με πτυχίο Πληροφορικής (της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής), με μεταπτυχιακό τίτλο, 10ετούς τουλάχιστον επαγγελματικής εμπειρίας, και με εμπειρία στη δημιουργία δικτυακών τόπων και ψηφιακών εφαρμογών.
- Δύο (2) στελέχη απόφοιτοι Οικονομικών ή Πολυτεχνικών Επιστημών Πανεπιστημιακής Σχολής (της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής), με μεταπτυχιακό τίτλο, 10ετούς τουλάχιστον επαγγελματικής εμπειρίας και με εμπειρία στη διαχείριση και υλοποίηση χρηματοδοτούμενων έργων.
- Ένα (1) στέλεχος Μηχανικός Περιβάλλοντος Πανεπιστημιακής Σχολής (της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής), 5ετούς τουλάχιστον επαγγελματικής εμπειρίας και με εμπειρία στο σχεδιασμό προτάσεων παρέμβασης στο δημόσιο χώρο.
- Ένα (1) στέλεχος Χωροτάκτης ή Τοπογράφος Μηχανικός Πανεπιστημιακής Σχολής (της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής), 3ετούς τουλάχιστον επαγγελματικής εμπειρίας και με εμπειρία στη χαρτογράφηση και τα Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών (G.I.S.).
- Ένα (1) στέλεχος με πτυχίο Ιστορίας- Αρχαιολογίας με κατεύθυνση την Αρχαιολογία και θα πρέπει να διαθέτει διδακτορικό ή μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στην Αρχαιολογία. Επίσης, θα πρέπει να διαθέτει πενταετή αρχαιολογική εμπειρία, εκ την οποία τα δύο έτη να αφορούν στην αρχαιολογία της Κρήτης, η οποία θα προκύπτει από τις αντίστοιχες βεβαιώσεις των ΕΦΑ. Τέλος, θα πρέπει να διαθέτει βεβαιωμένη εμπειρία στην σύνταξη αρχαιολογικών κειμένων και στη διαχείριση αρχαιολογικού υλικού (portfolio).

Όπου απαιτείται μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών, είναι αποδεκτός ο ενιαίος και αδιάσπαστος τίτλος σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου (integrated master) - από εκπαιδευτικά ιδρύματα όπου αυτός χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 46 του ν. 4485/2017 (Α'114).

Τα φυσικά πρόσωπα που δηλώνονται από τον προσφέροντα στην Ομάδα Έργου δύνανται να απασχολούνται με εξαρτημένη σχέση εργασίας ή σύμβαση ανεξαρτήτων υπηρεσιών, η οποία είναι σε ισχύ ήδη κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς. Στην τελευταία αυτή περίπτωση θεωρούνται ίδιοι πόροι του οικονομικού φορέα και όχι τρίτοι δανείζοντες και δεν απαιτείται εκ μέρους τους η υποβολή ΕΕΕΣ και των σχετικών αποδεικτικών μέσων.

Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, οι παραπάνω ελάχιστες απαιτήσεις καλύπτονται αθροιστικά από τα μέλη της ένωσης.

Επισημαίνεται ότι αντικατάσταση του Υπεύθυνου έργου καθώς και μελών της Ομάδας Έργου κατά την διάρκεια της σύμβασης για την υλοποίηση του παρόντος έργου, μπορεί να γίνει μόνο με στελέχη με αντίστοιχα προσόντα και όπως ορίζεται στο άρθρο 6.5 της παρούσας, κατόπιν αιτιολογημένου εγγράφου αιτήματος του Αναδόχου και μετά από σχετική έγγραφη έγκριση της Αναθέτουσας Αρχής. Επιπρόσθετα επισημαίνεται ότι η Αναθέτουσα Αρχή δικαιούται να ζητήσει την αντικατάσταση στελέχους ή συνεργάτη εμπλεκόμενου στην εκτέλεση του παρόντος, που κατά την αιτιολογημένη κρίση της δεν ανταποκρίνεται

στις απαιτήσεις του έργου, ο δε Ανάδοχος υποχρεούται να ανταποκριθεί στο σχετικό αίτημα της Αναθέτουσας Αρχής για την εξεύρεση αντικαταστάτη

γ) Ως προς την οργάνωση και διοίκηση του Έργου θα πρέπει να προβλεφθούν οι παρακάτω ρόλοι, οι οποίοι μπορούν να καλυφθούν από τα μέλη της Ομάδας Έργου, είτε από επιπλέον μέλη:

Ένας Υπεύθυνος Έργου (ΥΕ), ο οποίος θα ηγηθεί της Ομάδας Έργου, θα κατέχει συντονιστικό ρόλο και θα έχει την συνολική ευθύνη των εργασιών του Αναδόχου. Ο ΥΕ θα έχει την ευθύνη εκπροσώπησης του Αναδόχου έναντι της Αναθέτουσας Αρχής. Ο ΥΕ θα πρέπει να διαθέτει ιδιαίτερες γνώσεις και ικανότητες ως προς την υλοποίηση του υπό ανάθεση έργου, όπως και ικανότητες διοίκησης έργου, προκειμένου να καθοδηγήσει και να συντονίσει το σύνολο των προσφερόμενων υπηρεσιών από τον Ανάδοχο.

Ένας Αναπληρωτής Υπεύθυνος Έργου (ΑΥΕ), ο οποίος θα έχει τη δυνατότητα να αναπληρώνει πλήρως στα καθήκοντά του τον ΥΕ. Ο ΑΥΕ θα έχει την ευθύνη αναπλήρωσης του ΥΕ στην εκπροσώπηση του Αναδόχου έναντι της Αναθέτουσας Αρχής.

Ο ΥΕ ή ο ΑΥΕ θα συντονίζει τα μέλη της ομάδας που θα παρευρίσκονται στις συναντήσεις με την αναθέτουσα αρχή ανάλογα με την πορεία υλοποίησης του έργου. Οι συναντήσεις θα είναι κατ'έλαχιστον κάθε δύο μήνες, θα οργανώνονται με ευθύνη του ΥΕ ή του ΑΥΕ και θα τηρούνται πρακτικά από τον ανάδοχο. Οι συναντήσεις μπορεί να είναι και διαδικτιακές. Ο ΥΕ ή ο ΑΥΕ θα παρίσταται δια ζώσης τουλάχιστον σε 2 εξ αυτών ετησίως.

Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, οι παραπάνω ελάχιστες απαιτήσεις καλύπτονται αθροιστικά από τα μέλη της ένωσης.

2.2.7 Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης

Οι οικονομικοί φορείς για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης οφείλουν να συμμορφώνονται με:

α) Πιστοποιητικό Διαχείρισης Ποιότητας ISO 9001: 2015 για τις παρεχόμενες υπηρεσίες τους ή ισοδύναμο σε ισχύ.

β) Πιστοποιητικό Ασφάλειας Πληροφοριών ISO 27001:2023 ή ισοδύναμο σε ισχύ.

γ) Πιστοποιητικό ΕΛΟΤ 1435 «Υπηρεσίες επικοινωνίας – Απαιτήσεις για παρόχους»

Η αναθέτουσα αρχή αναγνωρίζει ισοδύναμα πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από φορείς διαπιστευμένους από ισοδύναμους Οργανισμούς διαπίστευσης, οι οποίοι εδρεύουν και σε άλλα κράτη – μέλη, σύμφωνα με τον Κανονισμό 765/2008. Επίσης, κάνει δεκτά άλλα αποδεικτικά στοιχεία για ισοδύναμα μέτρα διασφάλισης ποιότητας, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν είχε τη δυνατότητα να αποκτήσει τα εν λόγω πιστοποιητικά εντός των σχετικών προθεσμιών για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, υπό την προϋπόθεση ότι ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα προτεινόμενα μέτρα διασφάλισης ποιότητας πληρούν τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας.

Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, οι παραπάνω ελάχιστες απαιτήσεις καλύπτονται αθροιστικά από τα μέλη της ένωσης.

2.2.8 Στήριξη στην ικανότητα τρίτων – Υπεργολαβία

2.2.8.1. Στήριξη στην ικανότητα τρίτων

Οι οικονομικοί φορείς μπορούν, όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας (της παραγράφου 2.2.5) και τα σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (της παραγράφου 2.2.6), να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών τους με αυτούς. Στην περίπτωση αυτή, αποδεικνύουν ότι θα έχουν στη διάθεσή τους τους αναγκαίους πόρους, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων στην ικανότητα των οποίων στηρίζονται.

Ειδικά, όσον αφορά τα κριτήρια επαγγελματικής ικανότητας που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που ορίζονται στην περίπτωση στ' του Μέρους II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016 ή με τη σχετική επαγγελματική εμπειρία, οι οικονομικοί φορείς,

μπορούν να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, μόνον εάν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες. Τα φυσικά πρόσωπα που δηλώνονται από τον προσφέροντα στην Ομάδα Έργου και δεν αποτελούν ίδιους πόρους του προσφέροντος, κατά την παρ. 2.2.6. β της παρούσας, αποτελούν τρίτους, στην ικανότητα των οποίων στηρίζεται ο οικονομικός φορέας και απαιτείται η υποβολή διακριτών ΕΕΕΣ και των σχετικών αποδεικτικών μέσων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρούσα.

Όταν οι οικονομικοί φορείς στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με την απαιτούμενη με τη διακήρυξη οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι εν λόγω οικονομικοί φορείς και αυτοί στους οποίους στηρίζονται είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκτέλεση της σύμβασης.

Υπό τους ίδιους όρους οι ενώσεις οικονομικών φορέων μπορούν να στηρίζονται στις ικανότητες των συμμετεχόντων στην ένωση ή άλλων φορέων.

Η αναθέτουσα αρχή ελέγχει αν οι φορείς, στις ικανότητες των οποίων προτίθεται να στηριχθεί ο οικονομικός φορέας, πληρούν κατά περίπτωση τα σχετικά κριτήρια επιλογής και εάν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3.. Ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να αντικαταστήσει έναν φορέα στην ικανότητα του οποίου στηρίζεται, εφόσον ο τελευταίος δεν πληροί το σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίο συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη σχετική ηλεκτρονική πρόσκληση από τη σχετική πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής, η οποία απευθύνεται στον οικονομικό φορέα μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ. Ο φορέας που αντικαθιστά φορέα του προηγούμενου εδαφίου δεν επιτρέπεται να αντικατασταθεί εκ νέου.

2.2.8.2. Υπεργολαβία

Ο οικονομικός φορέας αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνει. Στην περίπτωση που ο προσφέρων αναφέρει στην προσφορά του ότι προτίθεται να αναθέσει τμήμα(α) της σύμβασης υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους σε ποσοστό που υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή ελέγχει ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας. Ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να αντικαταστήσει έναν υπεργολάβο, εφόσον συντρέχουν στο πρόσωπό του λόγοι αποκλεισμού της ως άνω παραγράφου 2.2.3.

2.2.9 Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής

Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.8, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, με το ΕΕΕΣ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.2.9.1, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παραγράφου 2.2.9.2 και κατά τη σύναψη της σύμβασης, με την υπεύθυνη δήλωση της περ. δ' της παρ. 3 του άρθρου 105 του ν. 4412/2016.

Οι οικονομικοί φορείς μεριμνούν να διαθέτουν πιστοποιητικά, τα οποία να καλύπτουν και τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, προκειμένου να τα υποβάλουν, εφόσον αναδειχθούν προσωρινοί ανάδοχοι ή εφόσον τους ζητηθεί, από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.9.2 Α.

Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.8 της παρούσας, οι φορείς στην ικανότητα των οποίων στηρίζεται υποχρεούνται να αποδεικνύουν, κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 2.2.9.1 και 2.2.9.2, ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας και ότι πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής κατά περίπτωση (παράγραφοι 2.2.5 και 2.2.6).

Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας αναφέρει στην προσφορά του ότι προτίθεται να αναθέσει τμήμα(α) της σύμβασης υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους σε ποσοστό που υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας της σύμβασης, οι υπεργολάβοι υποχρεούνται να αποδεικνύουν, κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 2.2.9.1 και 2.2.9.2, ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας.

Αν μετά τη συμπλήρωση του ΕΕΕΣ και μέχρι τη ημέρα της έγγραφης πρόσκλησης για τη σύναψη του συμφωνητικού επέλθουν μεταβολές στις προϋποθέσεις, τις οποίες οι προσφέροντες είχαν δηλώσει ότι πληρούν, οι προσφέροντες οφείλουν να ενημερώσουν αμελλητί την αναθέτουσα αρχή.

2.2.9.1 Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών

Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7 της παρούσας, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους ως δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 1 και 3 του ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986.

Το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7, συμπληρώνεται από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς σύμφωνα με τις οδηγίες του Παραρτήματος 1 και λειτουργεί μόνο ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη.

Το ΕΕΕΣ φέρει υπογραφή με ημερομηνία εντός του χρονικού διαστήματος κατά το οποίο μπορούν να υποβάλλονται προσφορές. Αν στο διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της ημερομηνίας υπογραφής του ΕΕΕΣ και της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών έχουν επέλθει μεταβολές στα δηλωθέντα στοιχεία, εκ μέρους του, στο ΕΕΕΣ, ο οικονομικός φορέας αποσύρει την προσφορά του, χωρίς να απαιτείται απόφαση της αναθέτουσας αρχής. Στη συνέχεια μπορεί να την υποβάλει εκ νέου με επίκαιρο ΕΕΕΣ.

Ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις δηλώσεις και πληροφορίες που παρέχει στο ΕΕΕΣ με συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, την οποία υποβάλλει μαζί με αυτό.

Κατά την υποβολή του ΕΕΕΣ, καθώς και της συνοδευτικής υπεύθυνης δήλωσης, είναι δυνατή, με μόνη την υπογραφή τού κατά περίπτωση εκπροσώπου τού οικονομικού φορέα, η προκαταρκτική απόδειξη των λόγων αποκλεισμού που αναφέρονται στην παράγραφο 2.2.3 της παρούσας, για το σύνολο των φυσικών προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν.

Ως εκπρόσωπος του οικονομικού φορέα νοείται ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού, όπως προκύπτει από το ισχύον καταστατικό ή το πρακτικό εκπροσώπησής του κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς ή το αρμοδίως εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο να εκπροσωπεί τον οικονομικό φορέα για διαδικασίες σύναψης συμβάσεων ή για συγκεκριμένη διαδικασία σύναψης σύμβασης.

Στην περίπτωση υποβολής προσφοράς από ένωση οικονομικών φορέων, το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), υποβάλλεται χωριστά από κάθε μέλος της ένωσης.

Ο οικονομικός φορέας φέρει την ειδική υποχρέωση να δηλώσει, μέσω του ΕΕΕΣ, την κατάστασή του σε σχέση με τους λόγους που προβλέπονται στο άρθρο 73 του ν. 4412/2016 και στην παράγραφο 2.2.3 της παρούσας και ταυτόχρονα να επικαλεστεί και τυχόν ληφθέντα μέτρα προς αποκατάσταση της αξιοπιστίας του.

Επισημαίνεται, ιδίως, ότι κατά την απάντηση οικονομικού φορέα στο σχετικό πεδίο του ΕΕΕΣ για τυχόν σύναψη συμφωνιών με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού, η συνδρομή περιστάσεων, όπως η πάροδος της τριετούς περιόδου της ισχύος του λόγου αποκλεισμού (παρ. 10 του άρθρου 73) ή η εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 3β του άρθρου 44 του ν. 3959/2011, σύμφωνα με την περ. γ' της παραγράφου 2.2.3.4 της παρούσας, αναλύεται στο σχετικό πεδίο που προβάλλει κατόπιν θετικής απάντησης.

Όσον αφορά στις υποχρεώσεις του σχετικά με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης (περ. α' και β' της παρ. 2 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016) αυτές θεωρείται ότι δεν έχουν αθετηθεί εφόσον δεν έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες ή εφόσον έχουν υπαχθεί σε δεσμευτικό διακανονισμό που τηρείται. Στην περίπτωση αυτή ο οικονομικός φορέας δεν υποχρεούται να απαντήσει καταφατικά στο

σχετικό πεδίο του ΕΕΕΣ με το οποίο ερωτάται εάν ο οικονομικός φορέας έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις σχετικά με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ή, κατά περίπτωση, εάν έχει αθετήσει τις παραπάνω υποχρεώσεις του.

Στην περίπτωση που ένας οικονομικός φορέας δηλώνει ότι εμπίπτει σε μία από τις καταστάσεις των παρ. 2.2.3.1 και 2.2.3.4, εκτός από την περ. β' αυτής, για τις οποίες συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού, υποχρεούται, εφόσον επικαλεστεί μέτρα αυτοκάθαρσης για να αποδείξει την αξιοπιστία του, στο σχετικό πεδίο του ΕΕΕΣ, που εμφανίζεται κατόπιν της θετικής απάντησης που έδωσε περί συνδρομής κάποιου από τους ανωτέρω λόγους αποκλεισμού, να δηλώσει:

α. εάν τα μέτρα αυτοκάθαρσης, τα οποία έλαβε για τον συγκεκριμένο λόγο αποκλεισμού που έχει δηλώσει στο ΕΕΕΣ, έχουν ήδη κριθεί σε προγενέστερη διαδικασία στην οποία συμμετείχε, βάσει απόφασης που εκδόθηκε από την ίδια ή άλλη αναθέτουσα αρχή, κατόπιν γνωμοδότησης της Επιτροπής εξέτασης επανορθωτικών μέτρων.

β. εάν τα μέτρα κρίθηκαν ως επαρκή ή μη επαρκή επισυνάπτοντας την απόφαση της περ. α' με βάση την οποία έχουν κριθεί τα συγκεκριμένα μέτρα αυτοκάθαρσης. Περαιτέρω δηλώνεται εάν η ως άνω απόφαση έχει καταστεί «δεσμευτική», με την έννοια ότι, είτε δεν έχουν ασκηθεί τα προβλεπόμενα μέσα έννομης προστασίας είτε ασκήθηκαν και έχει εκδοθεί σχετική απόφαση.

γ. στην περίπτωση που τα μέτρα έχουν κριθεί ως μη επαρκή, εάν έχει λάβει πρόσθετα μέτρα αυτοκάθαρσης μετά την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης της περ. α' και σε περίπτωση που ισχύει το ανωτέρω να προβεί σε ανάλυσή τους, αναγράφοντας υποχρεωτικά και την ημερομηνία κατά την οποία αυτά ελήφθησαν.

Ειδικά, στην περίπτωση που έχουν συμπεριληφθεί στα έγγραφα της σύμβασης δυνητικοί λόγοι αποκλεισμού, για τους οποίους δεν έχουν προβλεφθεί πεδία δήλωσης πληροφοριών στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σχετικά με τη λήψη εκ μέρους των οικονομικών φορέων επανορθωτικών μέτρων, αυτά θα δηλώνονται (περιγράφονται) στη συμπληρωματική υπεύθυνη δήλωση της παρ. 9, του άρθρου 79 του ν. 4412/2016.

Επισημαίνεται, τέλος, ότι η δήλωση του οικονομικού φορέα περί μη ρωσικής εμπλοκής, περιλαμβάνεται σε διακριτή υπεύθυνη δήλωση ή, εναλλακτικά, στη συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση που δύναται να υποβάλλεται μαζί με το ΕΕΕΣ. Το περιεχόμενο της δήλωσης προβλέπεται στο Παράρτημα VII της παρούσας.

2.2.9.2 Αποδεικτικά μέσα

Α. Για την απόδειξη της μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού κατ' άρθρο 2.2.3 και της πλήρωσης των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής κατά τις παραγράφους 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7, οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα δικαιολογητικά του παρόντος. Η προσκόμιση των εν λόγω δικαιολογητικών γίνεται κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3.2 από τον προσωρινό ανάδοχο. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας. Οι οικονομικοί φορείς μεριμνούν να διαθέτουν δικαιολογητικά, τα οποία να καλύπτουν και τον χρόνο υποβολής της προσφοράς.

Οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν δικαιολογητικά ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία, αν και στο μέτρο που η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει τα πιστοποιητικά ή τις συναφείς πληροφορίες απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος - μέλος της Ένωσης, η οποία διατίθεται δωρεάν, όπως εθνικό μητρώο συμβάσεων, εικονικό φάκελο επιχείρησης, ηλεκτρονικό σύστημα αποθήκευσης εγγράφων ή σύστημα προεπιλογής. Η δήλωση για την πρόσβαση σε εθνική βάση δεδομένων εμπεριέχεται στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), στο οποίο περιέχονται επίσης οι πληροφορίες που απαιτούνται για τον συγκεκριμένο σκοπό, όπως η ηλεκτρονική

διεύθυνση της βάσης δεδομένων, τυχόν δεδομένα αναγνώρισης και, κατά περίπτωση, η απαραίτητη δήλωση συναίνεσης.

Οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν δικαιολογητικά, όταν η αναθέτουσα αρχή που έχει αναθέσει τη σύμβαση διαθέτει ήδη τα ως άνω δικαιολογητικά και αυτά εξακολουθούν να ισχύουν.

Τα δικαιολογητικά του παρόντος υποβάλλονται και γίνονται αποδεκτά σύμφωνα με την παράγραφο 2.4.2.5 και 3.2 της παρούσας.

Τα αποδεικτικά έγγραφα συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα σύμφωνα με την παράγραφο 2.1.4.

Β. 1. Για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς προσκομίζουν αντίστοιχα τα δικαιολογητικά που αναφέρονται κατωτέρω.

Τα εν λόγω πιστοποιητικά υποβάλλονται μαζί με τα υπόλοιπα αποδεικτικά μέσα του άρθρου 22 από τον προσωρινό ανάδοχο, μέσω του υποσυστήματος, στον φάκελο «δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου».

Αν το αρμόδιο για την έκδοση των ανωτέρω κράτος-μέλος ή χώρα δεν εκδίδει τέτοιου είδους έγγραφα ή πιστοποιητικά ή όπου το έγγραφα ή τα πιστοποιητικά αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.3.1 και 2.2.3.2 περ. α' και β', καθώς και στην περ. β' της παραγράφου 2.2.3.4, τα έγγραφα ή τα πιστοποιητικά μπορεί να αντικαθίστανται από ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη - μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους - μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας. Οι αρμόδιες δημόσιες αρχές παρέχουν, όπου κρίνεται αναγκαίο, επίσημη δήλωση στην οποία αναφέρεται ότι δεν εκδίδονται τα έγγραφα ή τα πιστοποιητικά της παρούσας παραγράφου ή ότι τα έγγραφα αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.3.1 και 2.2.3.2 περ. α' και β', καθώς και στην περ. β' της παραγράφου 2.2.3.4. Οι επίσημες δηλώσεις καθίστανται διαθέσιμες μέσω του επιγραμμικού αποθετηρίου πιστοποιητικών (e-Certis) του άρθρου 81 του ν. 4412/2016.

Ειδικότερα, οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν:

α) για την παράγραφο 2.2.3.1 απόσπασμα του σχετικού μητρώου, όπως του ποινικού μητρώου ή, ελλείψει αυτού, ισοδύναμο έγγραφο που εκδίδεται από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή του κράτους-μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας, από το οποίο προκύπτει ότι πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις, που έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του.

Η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω αποσπάσματος αφορά και στα μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή στα πρόσωπα που έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στην ως άνω παράγραφο 2.2.3.1,

β) για την παράγραφο 2.2.3.2 πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας, που είναι σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής του, άλλως, στην περίπτωση που δεν αναφέρεται σε αυτό χρόνος ισχύος, που έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του

Ιδίως οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα προσκομίζουν:

i) Για την απόδειξη της εκπλήρωσης των φορολογικών υποχρεώσεων της παραγράφου 2.2.3.2 περίπτωση α' αποδεικτικό ενημερότητας εκδιδόμενο από την Α.Α.Δ.Ε ή βεβαίωση οφειλής από την ΑΑΔΕ μέχρι 1.000,00€

ii) Για την απόδειξη της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων προς τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης της παραγράφου 2.2.3.2 περίπτωση α' πιστοποιητικό εκδιδόμενο από τον ε-ΕΦΚΑ ή βεβαίωση οφειλής από τον ΕΦΚΑ μέχρι 1.000,00€

iii) Για την παράγραφο 2.2.3.2 περίπτωση α', πλέον των ως άνω πιστοποιητικών, υπεύθυνη δήλωση ότι δεν έχει εκδοθεί δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για την αθέτηση των υποχρεώσεών τους σχετικά με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

γ) για την παράγραφο 2.2.3.4 περίπτωση β' πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας, το οποίο έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του.

Ιδίως οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα προσκομίζουν:

i) Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας από το αρμόδιο Πρωτοδικείο, από το οποίο προκύπτει ότι δεν τελούν υπό πτώχευση, πτωχευτικό συμβιβασμό ή υπό αναγκαστική διαχείριση ή δικαστική εκκαθάριση ή ότι δεν έχουν υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης. Ειδικά για τη διαδικασία εξυγίανσης προσκομίζεται επιπλέον υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του οικονομικού φορέα ότι τηρούνται οι όροι της συμφωνίας εξυγίανσης. Για τις ΙΚΕ προσκομίζεται επιπλέον και πιστοποιητικό του Γ.Ε.Μ.Η. περί μη έκδοσης απόφασης λύσης ή κατάθεσης αίτησης λύσης του νομικού προσώπου, ενώ για τις ΕΠΕ προσκομίζεται επιπλέον πιστοποιητικό μεταβολών.

ii) Πιστοποιητικό του Γ.Ε.Μ.Η. από το οποίο προκύπτει ότι το νομικό πρόσωπο δεν έχει λυθεί και τεθεί υπό εκκαθάριση με απόφαση των εταίρων.

iii) Εκτύπωση της καρτέλας "Στοιχεία Μητρώου/ Επιχείρησης" από την ηλεκτρονική πλατφόρμα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, όπως αυτά εμφανίζονται στο taxisnet, από την οποία να προκύπτει η μη αναστολή της επιχειρηματικής δραστηριότητάς τους.

Για τα σωματεία το Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας εκδίδεται από το αρμόδιο Πρωτοδικείο, ενώ για τους συνεταιρισμούς για το χρονικό διάστημα έως τις 31.12.2019 από το Ειρηνοδικείο και μετά την παραπάνω ημερομηνία από το Γ.Ε.Μ.Η.

δ) για τις λοιπές περιπτώσεις της παραγράφου 2.2.3.4, υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος οικονομικού φορέα ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του οι οριζόμενοι στην παράγραφο λόγοι αποκλεισμού.

ε) για την παράγραφο 2.2.3.9. υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος οικονομικού φορέα περί μη επιβολής εις βάρος του της κύρωσης του οριζόντιου αποκλεισμού, σύμφωνα τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

στ) για την παράγραφο 2.2.3.5 υποβάλλεται από τον προσωρινό ανάδοχο, μαζί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά κατακύρωσης, υπεύθυνη δήλωση, στην οποία δηλώνεται ότι δεν συντρέχουν οι καταστάσεις ρωσικής εμπλοκής που περιγράφονται στην εν λόγω παράγραφο (υπόδειγμα του περιεχομένου της υπεύθυνης δήλωσης περιλαμβάνεται στο Παράρτημα VII της παρούσας Διακήρυξης). Η υπεύθυνη δήλωση υπογράφεται από τον νόμιμο εκπρόσωπο του οικονομικού φορέα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 79Α του ν. 4412/2016.

B.2. Για την απόδειξη της απαίτησης του άρθρου 2.2.4. (απόδειξη καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας) προσκομίζουν πιστοποιητικό/βεβαίωση του οικείου επαγγελματικού (ή εμπορικού) μητρώου του κράτους εγκατάστασης. Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης προσκομίζουν πιστοποιητικό/βεβαίωση του αντίστοιχου επαγγελματικού (ή εμπορικού) μητρώου του Παραρτήματος XI του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016, μετο οποίο πιστοποιείται αφενός η εγγραφή τους σε αυτό και αφετέρου το ειδικό επάγγελμά τους. Στην περίπτωση που χώρα δεν τηρεί τέτοιο μητρώο, το έγγραφο ή το πιστοποιητικό μπορεί να αντικαθίσταται από ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη - μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού οργανισμού της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας ότι δεν τηρείται τέτοιο μητρώο και ότι ασκεί τη δραστηριότητα που απαιτείται για την εκτέλεση του αντικειμένου της υπό ανάθεση σύμβασης.

Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα οικονομικοί φορείς προσκομίζουν βεβαίωση εγγραφής στο οικείο επαγγελματικό μητρώο ή πιστοποιητικό που εκδίδεται από την οικεία υπηρεσία του Γ.Ε.Μ.Η. Οικονομικοί φορείς που έχουν οικονομικό σκοπό και δεν έχουν την εμπορική ιδιότητα, και συνεπώς δεν είναι υπόχρεοι εγγραφής στο Γ.Ε.Μ.Η. (π.χ. μη κερδοσκοπικά σωματεία του άρθρου 78 ΑΚ, ΕΛΚΕ

Πανεπιστημίων) αποδεικνύουν την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας με κάθε πρόσφορο μέσο (ενδεικτικά καταστατικό, κωδικό άσκησης δραστηριότητα από ΑΑΔΕ)

Επισημαίνεται ότι, τα δικαιολογητικά που αφορούν στην απόδειξη της απαίτησης του άρθρου 2.2.4 (απόδειξη καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας) γίνονται αποδεκτά, εφόσον έχουν εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους, εκτός αν, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις αυτών, φέρουν συγκεκριμένο χρόνο ισχύος.

Β.3. Δημοσιευμένους ισολογισμούς ή αποσπάσματα ισολογισμών (όπως προβλέπεται στο άρθρο άρθρο 4 παρ.2 του ν. 4403/2016, για τις ανώνυμες εταιρείες και στο άρθρο 202 Ν.4281/2014 για τις Ε.Π.Ε.) ή καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσης, εφόσον ο προσωρινός ανάδοχος υποχρεούται στην κατάρτιση και δημοσίευσή τους για τρεις τελευταίες διαχειριστικές χρήσεις (έτη 2021, 2022 και 2023). Σε περίπτωση που δεν έχει δημοσιευθεί ακόμα ο ισολογισμός της τελευταίας διαχειριστικής χρήσης, ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει όλα τα απαιτούμενα έγγραφα για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της παραγράφου 2.2.5. Σε περίπτωση που ο προσωρινός ανάδοχος δεν υποχρεούται στην κατάρτιση ισολογισμών, δύναται να προσκομίσει το έντυπο Ε3 για το συνολικό ύψος του ετήσιου κύκλου εργασιών. Σε περίπτωση που πρόκειται για φυσικό πρόσωπο, δύναται να προσκομίσει αντίστοιχες Δηλώσεις Φόρου Εισοδήματος από το σύστημα *taxis* ή αντίστοιχα Εκκαθαριστικά Σημειώματα ή άλλα κατάλληλα έγγραφα και δικαιολογητικά.

Οι αλλοδαποί οικονομικοί φορείς υποβάλλουν τα πιστοποιητικά της ως άνω παραγράφου ή άλλα ισοδύναμα έγγραφα ή αποδεικτικά μέσα εκδοθέντα από τις κατά περίπτωση αρμόδιες δικαστικές ή διοικητικές Αρχές της χώρας εγκατάστασής τους.

Εάν ο διαγωνιζόμενος λειτουργεί ή ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα για χρονικό διάστημα μικρότερο των τριών τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων, θα πρέπει να υποβάλει στοιχεία για τις διαχειριστικές χρήσεις που λειτουργεί, από τα οποία να προκύπτει ότι συντρέχει η ανωτέρω επάρκεια.

Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων που υποβάλλει κοινή προσφορά, τα ανωτέρω δικαιολογητικά προσκομίζονται για κάθε μέλος της ένωσης ξεχωριστά, αλλά οι απαιτήσεις του κριτηρίου δύνανται να καλύπτονται αθροιστικά από τα μέλη της Ένωσης.

Εάν ο οικονομικός φορέας, για βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα ανωτέρω δικαιολογητικά, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο έγγραφο.

Β.4. Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν:

(α) για την παράγραφο 2.2.6 (α), κατάλογο των κυριότερων, συναφών έργων για τις τέσσερις (4) κατηγόριες όπως περιγράφονται στο συγκεκριμένο άρθρο σύμφωνα με το ακόλουθο Υπόδειγμα:

A/A	ΠΕΛΑΤΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟ (αντικείμενο)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟ (προϋπολογισμός)	ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ (τύπος & ημ/νία)

«ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ»:

- Για υλοποίηση έργου δημόσιου φορέα υποβάλλεται βεβαίωση καλής εκτέλεσης ή πρωτόκολλο παραλαβής του δημόσιου φορέα που ανέθεσε το έργο.
- Για υλοποίηση έργου ιδιωτικού φορέα υποβάλλεται βεβαίωση καλής εκτέλεσης του ιδιωτικού φορέα που ανέθεσε το έργο ή υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του ιδιωτικού

φορέα που βεβαιώνει την προσήκουσα εκτέλεση του έργου ή υπεύθυνη δήλωση του ίδιου του προσφέροντος στην περίπτωση που δεν εκδίδεται τέτοια Υπεύθυνη Δήλωση από τον ιδιώτη που λαμβάνει τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

(β) για την παράγραφο 2.2.6 (β), πίνακα των στελεχών, υπεργολάβων και εξωτερικών συνεργατών που συμμετέχουν στην Ομάδα Έργου, σύμφωνα με το ακόλουθο υπόδειγμα:

A/A	Εταιρεία (σε περίπτωση Ένωσης / Κοινοπραξίας) ή επωνυμία υπεργολάβου/εξωτερικού συνεργάτη	Ονοματεπώνυμο Μέλους Ομάδας Έργου	Θέση στην Ομάδα Έργου	Αρμοδιότητες/Καθήκοντα	Προσόντα στελέχους	A/M

Ο Οικονομικός Φορέας, συμπληρωματικά με τους παραπάνω Πίνακες, θα πρέπει να καταθέσει, επί ποινή αποκλεισμού:

- Κατάσταση προσωπικού θεωρημένης από την Επιθεώρηση Εργασίας / κατάσταση προσωπικού που διατίθεται μέσω του πληροφοριακού συστήματος ΕΡΓΑΝΗ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ή/και ανεξάρτητων υπηρεσιών κατά τηνέννοια του άρθρου 39 παρ. 9 του Ν. 4387/2016 (Α 85) κ.α. των μελών που συμμετέχουν στην ομάδα έργου.

ΣΗΜ: Τα βιογραφικά σημειώματα, οι σχετικές με αυτά υπεύθυνες δηλώσεις καθώς και οι τίτλοι σπουδών ,υποβάλλονται ως δικαιολογητικά συμμετοχής σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παρ. 2.4.3.1

Σε περίπτωση που τα προτεινόμενα μέλη της Ομάδας Έργου δεν είναι μόνιμα στελέχη του προσφέροντα, αλλά εξωτερικοί συνεργάτες, στα αποδεικτικά έγγραφα θα πρέπει να συμπεριληφθούν:

Α) Υπεύθυνες Δηλώσεις τους στις οποίες θα δηλώνονται:

- ότι υπάρχει συμφωνία συνεργασίας για όλη την προβλεπόμενη διάρκεια της σύμβασης και ότι είναι αποδεκτοί οι όροι του παρόντος διαγωνισμού, και τα στοιχεία που βιογραφικού τους σημειώματος από τα οποία προκύπτει ότι καλύπτουν τα προσόντα της κατηγορίας στελεχών για την οποία προτείνονται.

Για τα προτεινόμενα μέλη της Ομάδας Έργου που δεν είναι μόνιμα στελέχη του προσφέροντα, αλλά εξωτερικοί συνεργάτες υποβάλλεται με τα δικαιολογητικά συμμετοχής το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 1 και 3 του Ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα II το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, μετις συνέπειες του Ν. 1599/1986.

Σε περίπτωση που ο προσφέρων προτίθεται να αναθέσει υπεργολαβικά σε τρίτους την υλοποίηση τμήματος της υπό ανάθεσης σύμβασης, θα πρέπει συμπληρωματικά να καταθέσει:

α) Υπεύθυνη δήλωσή του ότι δεσμεύεται να χρησιμοποιήσει τον Υπεργολάβο για το τμήμα του έργου που έχει δηλώσει στην προσφορά του.

β) Υπεύθυνες δηλώσεις των νόμιμων εκπροσώπων των υπεργολάβων, με τις οποίες θα δηλώνεται ότι αποδέχονται τη συνεργασία αυτή και ότι δεσμεύονται να υλοποιήσουν το τμήμα της σύμβασης που περιγράφεται στην προσφορά του οικονομικού φορέα, εφόσον αυτός ανακηρυχθεί ανάδοχος, έως την πλήρη εκτέλεση της.

Εφόσον ο υπεργολάβος είναι νομικό πρόσωπο πρέπει να αναφερθούν τα εμπλεκόμενα φυσικά πρόσωπα και να προσκομισθούν οι σχετικές υπεύθυνες δηλώσεις από τα πρόσωπα αυτά ότι αποδέχονται τη συνεργασία του υπεργολάβου με τον προσφέροντα οικονομικό φορέα και ότι δεσμεύονται να υλοποιήσουν το τμήμα της σύμβασης που περιγράφεται στην προσφορά του οικονομικού φορέα, εφόσον αυτός ανακηρυχθεί ανάδοχος, έως την πλήρη εκτέλεση του. (απαιτείται γνήσιο υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή θεωρημένη από το gov.gr).

B.5. Για την απόδειξη της συμμόρφωσής τους με πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης της παραγράφου 2.2.7 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν, τα κάτωθι πιστοποιητικά σε ισχύ:

- Το πρότυπο Πιστοποίησης Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας ISO 9001:2015 ή ισοδύναμο του σε ισχύ από ανεξάρτητο φορέα πιστοποίησης, διαπιστευμένο από τον ΕΣΥΔ ή ισότιμο οργανισμό, με πεδίο εφαρμογής σχετικό με το αντικείμενο της σύμβασης
- Το πρότυπο Πιστοποιητικό Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001: 2015 ή ισοδύναμο σε ισχύ από διαπιστευμένους φορείς πιστοποίησης
- Το πρότυπο Πιστοποιητικό Ασφάλειας Πληροφοριών ISO 27001:2023 ή ισοδύναμο σε ισχύ από διαπιστευμένους φορείς πιστοποίησης
- Το πρότυπο Πιστοποιητικό Διαχείρισης για την καταπολέμηση της Δωροδοκίας ISO 37001:2017 ή ισοδύναμο σε ισχύ από διαπιστευμένους φορείς πιστοποίησης
- Το πρότυπο Πιστοποιητικό ΕΛΟΤ 1435 «Υπηρεσίες επικοινωνίας – Απαιτήσεις για παρόχους» από διαπιστευμένους φορείς πιστοποίησης

B.6. Για την απόδειξη της νόμιμης εκπροσώπησης, στις περιπτώσεις που ο οικονομικός φορέας είναι νομικό πρόσωπο και εγγράφεται υποχρεωτικά κατά την κείμενη νομοθεσία και δηλώνει την εκπροσώπηση και τις μεταβολές της σε αρμόδια αρχή (πχ ΓΕΜΗ), προσκομίζει σχετικό πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης, το οποίο πρέπει να έχει εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή του, εκτός αν αυτό φέρει συγκεκριμένο χρόνο ισχύος.

Ειδικότερα για τους ημεδαπούς οικονομικούς φορείς προσκομίζονται:

ι) για την απόδειξη της νόμιμης εκπροσώπησης, στις περιπτώσεις που ο οικονομικός φορέας είναι νομικό πρόσωπο και υποχρεούται κατά την κείμενη νομοθεσία να δηλώνει την εκπροσώπηση και τις μεταβολές της στο ΓΕΜΗ², προσκομίζει σχετικό πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης, το οποίο πρέπει να έχει εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή του.

² Σύμφωνα με το άρθρο 16 του ν. 4919/2022, στο ΓΕΜΗ εγγράφονται υποχρεωτικά:

α) Η Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.) του ν. [4548/2018 \(Α' 104\)](#),
 β) η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.) του ν. [3190/1955 \(Α' 91\)](#),
 γ) η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Ι.Κ.Ε.) του ν. [4072/2012 \(Α' 86\)](#),
 δ) η Ομόρρυθμη και Ετερόρυθμη (απλή ή κατά μετοχές) Εταιρεία του ν. [4072/2012](#),
 ε) ο Αστικός Συνεταιρισμός του ν. [1667/1986 \(Α' 196\)](#), στον οποίο περιλαμβάνονται ο αλληλασφαλιστικός, ο πιστωτικός, ο οικοδομικός συνεταιρισμός και η ενεργειακή κοινότητα,
 στ) η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (Κοιν.Σ.Ε.Π.) και ο Συνεταιρισμός Εργαζομένων του ν. [4430/2016 \(Α' 205\)](#),
 ζ) ο Κοινωνικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης (Κοιν.Σ.Π.Ε.) του [άρθρου 12](#) του ν. [2716/1999 \(Α' 96\)](#),
 η) η Αστική Εταιρεία με οικονομικό σκοπό του άρθρου 784 ΑΚ και του [άρθρου 270](#) του ν. [4072/2012](#),
 θ) ο Ευρωπαϊκός Όμιλος Οικονομικού Σκοπού του Κανονισμού (ΕΟΚ) 2137/1985/ΕΟΚ (L 199, διορθωτικό L 247) που έχει την έδρα του στην ημεδαπή,
 ι) η Ευρωπαϊκή Εταιρεία του Κανονισμού (ΕΚ) 2157/2001 (L 294) που έχει την έδρα της στην ημεδαπή,
 ια) η Ευρωπαϊκή Συνεταιριστική Εταιρεία του Κανονισμού (ΕΚ) 1435/2003 (L 207), που έχει την έδρα της στην ημεδαπή,
 ιβ) τα υποκαταστήματα ή πρακτορεία που διατηρούν στην ημεδαπή οι αλλοδαπές εταιρείες με τη μορφή της ανώνυμης εταιρείας, της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης και της ετερόρυθμης κατά μετοχές εταιρείας που έχουν την έδρα τους σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ),
 ιγ) τα υποκαταστήματα ή τα πρακτορεία που διατηρούν στην ημεδαπή οι αλλοδαπές εταιρείες που έχουν έδρα σε τρίτη χώρα και έχουν νομική μορφή ανάλογη με εκείνη των αλλοδαπών εταιρειών που αναφέρεται στην περ. ιβ),

ii) Για την **απόδειξη της νόμιμης σύστασης και των μεταβολών** του νομικού προσώπου γενικό πιστοποιητικό μεταβολών του ΓΕΜΗ, εφόσον έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του.

Στις λοιπές περιπτώσεις τα κατά περίπτωση νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και νόμιμης εκπροσώπησης (όπως καταστατικά, πιστοποιητικά μεταβολών, αντίστοιχα ΦΕΚ, αποφάσεις συγκρότησης οργάνων διοίκησης σε σώμα, κ.λπ., ανάλογα με τη νομική μορφή του οικονομικού φορέα), συνοδευόμενα από υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου ότι εξακολουθούν να ισχύουν κατά την υποβολή τους.

Σε περίπτωση που για τη διενέργεια της παρούσας διαδικασίας ανάθεσης έχουν χορηγηθεί εξουσίες σε πρόσωπο πλέον αυτών που αναφέρονται στα παραπάνω έγγραφα, προσκομίζεται επιπλέον απόφαση-πρακτικό του αρμόδιου καταστατικού οργάνου διοίκησης του νομικού προσώπου με την οποία χορηγήθηκαν οι σχετικές εξουσίες. Όσον αφορά τα φυσικά πρόσωπα, εφόσον έχουν χορηγηθεί εξουσίες σε τρίτα πρόσωπα, προσκομίζεται εξουσιοδότηση του οικονομικού φορέα.

Οι αλλοδαποί οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα προβλεπόμενα, κατά τη νομοθεσία της χώρας εγκατάστασης, αποδεικτικά έγγραφα και εφόσον δεν προβλέπονται, υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου, από την οποία αποδεικνύονται τα ανωτέρω ως προς τη νόμιμη σύσταση, μεταβολές και εκπροσώπηση του οικονομικού φορέα.

Οι ως άνω υπεύθυνες δηλώσεις γίνονται αποδεκτές, εφόσον έχουν συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών.

Από τα ανωτέρω έγγραφα πρέπει να προκύπτουν η νόμιμη σύσταση του οικονομικού φορέα, όλες οι σχετικές τροποποιήσεις των καταστατικών, το/τα πρόσωπο/α που δεσμεύει/ουν νόμιμα την εταιρεία κατά την ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού (νόμιμος εκπρόσωπος, δικαιώματα υπογραφής κλπ.), τυχόν τρίτοι, στους οποίους έχει χορηγηθεί εξουσία εκπροσώπησης, καθώς και η θητεία του/των ή/και των μελών του οργάνου διοίκησης/ νόμιμου εκπροσώπου.

B.7. Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους που προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες εθνικές διατάξεις ή διαθέτουν πιστοποίηση από οργανισμούς πιστοποίησης που συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα πιστοποίησης, κατά την έννοια του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016, μπορούν να προσκομίζουν στις αναθέτουσες αρχές πιστοποιητικό έγγραφής εκδιδόμενο από την αρμόδια αρχή ή το πιστοποιητικό που εκδίδεται από τον αρμόδιο οργανισμό πιστοποίησης.

Στα πιστοποιητικά αυτά αναφέρονται τα δικαιολογητικά βάσει των οποίων έγινε η εγγραφή των εν λόγω οικονομικών φορέων στον επίσημο κατάλογο ή η πιστοποίηση και η κατάταξη στον εν λόγω κατάλογο.

Η πιστοποιούμενη εγγραφή στους επίσημους καταλόγους από τους αρμόδιους οργανισμούς ή το πιστοποιητικό, που εκδίδεται από τον οργανισμό πιστοποίησης, συνιστά τεκμήριο καταλληλότητας όσον αφορά τις απαιτήσεις ποιοτικής επιλογής, τις οποίες καλύπτει ο επίσημος κατάλογος ή το πιστοποιητικό.

Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής των δικαιολογητικών που αναφέρονται στο πιστοποιητικό εγγραφής τους. Ειδικώς,

ιδ) τα υποκαταστήματα ή τα πρακτορεία, μέσω των οποίων ενεργούν εμπορικές πράξεις στην ημεδαπή τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων που έχουν την κύρια εγκατάσταση ή την έδρα τους στην άλλη χώρα που περιλαμβάνει την ιαπωνική γλώσσα,

ιε) η κοινοπραξία του [άρθρου 293](#) του ν. [4072/2012](#),

ιστ) οι ατομικές επιχειρήσεις με εγκατάσταση στην ημεδαπή και σκοπό το κέρδος που:

ιστα) διενεργούν εμπορικές πράξεις στο όνομά τους, κατά σύνηθες επάγγελμα, ή

ιστβ) διαθέτουν αγαθά ή υπηρεσίες ή διαμεσολαβούν στη διάθεση αυτών με επιχειρηματικό κίνδυνο, μέσω οργανωμένης υποδομής ή μέσω εκμετάλλευσης της εργασίας τρίτων προσώπων.

Δεν εγγράφονται στο Γ.Ε.ΜΗ.:

α) οι αστικές εταιρείες για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας δικηγόρων, συμβολαιογράφων και δικαστικών επιμελητών,

β) τα γραφεία ή υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών ή επιχειρήσεων που έχουν εγκατασταθεί στην Ελλάδα, σύμφωνα με το [άρθρο 25](#) του ν. [27/1975 \(Α' 77\)](#) και τον α.ν. [378/1968 \(Α' 82\)](#),

γ) η Ναυτική Εταιρεία που συστήνεται κατά τον ν. [959/1979 \(Α' 192\)](#) και η Ναυτιλιακή Εταιρεία Πλοίων Αναψυχής (Ν.Ε.Π.Α.) που συστήνεται κατά τον ν. [3182/2003 \(Α' 220\)](#),

δ) τα γραφεία αλλοδαπών εταιρειών που εγκαθίστανται στην Ελλάδα, σύμφωνα με τον α.ν. [89/1967 \(Α' 132\)](#).

όσον αφορά την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και των φόρων και τελών, προσκομίζονται πέραν της βεβαίωσης εγγραφής στον επίσημο κατάλογο και πιστοποιητικά, κατά τα οριζόμενα ανωτέρω στην περίπτωση Β.1, υποπερ. i, ii και iii της περ. β.

B.8. Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν τα παραπάνω, κατά περίπτωση δικαιολογητικά, για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 19 παρ. 2 του ν. 4412/2016.

B.9. Στην περίπτωση που οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.8, για την απόδειξη ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, προσκομίζει, ιδίως, σχετική έγγραφη δέσμευση των φορέων αυτών. Ειδικότερα, προσκομίζεται έγγραφο (συμφωνητικό ή σε περίπτωση νομικού προσώπου απόφαση του αρμόδιου οργάνου διοίκησης αυτού ή σε περίπτωση φυσικού προσώπου υπεύθυνη δήλωση), δυνάμει του οποίου αμφότεροι, διαγωνιζόμενος οικονομικός φορέας και τρίτος φορέας, εγκρίνουν τη μεταξύ τους συνεργασία για την κατά περίπτωση παροχή προς τον διαγωνιζόμενο της χρηματοοικονομικής ή/και τεχνικής ή/και επαγγελματικής ικανότητας του φορέα, ώστε αυτή να είναι στη διάθεση του διαγωνιζομένου για την εκτέλεση της σύμβασης. Η σχετική αναφορά πρέπει να είναι λεπτομερής και να αναφέρει κατ' ελάχιστον τους συγκεκριμένους πόρους που θα είναι διαθέσιμοι για την εκτέλεση της σύμβασης και τον τρόπο με τον οποίο θα χρησιμοποιηθούν αυτοί για την εκτέλεση της σύμβασης. Ο τρίτος θα δεσμεύεται ρητά ότι θα διαθέσει στον διαγωνιζόμενο τους συγκεκριμένους πόρους κατά τη διάρκεια της σύμβασης και ο διαγωνιζόμενος ότι θα κάνει χρήση αυτών σε περίπτωση που του ανατεθεί η σύμβαση.

Σε περίπτωση που ο τρίτος διαθέτει χρηματοοικονομική επάρκεια, θα δηλώνει επίσης ότι καθίσταται από κοινού με τον διαγωνιζόμενο υπεύθυνος για την εκτέλεση της σύμβασης.

Σε περίπτωση που ο τρίτος διαθέτει στοιχεία τεχνικής ή επαγγελματικής καταλληλότητας που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που ορίζονται στην περίπτωση στ' του Μέρους II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016 ή με τη σχετική επαγγελματική εμπειρία, θα δεσμεύεται ότι θα εκτελέσει τις εργασίες ή υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες, δηλώνοντας το τμήμα της σύμβασης που θα εκτελέσει.

B.10. Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας δηλώνει στην προσφορά του ότι θα κάνει χρήση υπεργολάβων, στις ικανότητες των οποίων δεν στηρίζεται, προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος με αναφορά του τμήματος της σύμβασης το οποίο προτίθεται να αναθέσει σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας και υπεύθυνη δήλωση των υπεργολάβων ότι αποδέχονται την εκτέλεση των εργασιών.

B.11. Επισημαίνεται ότι γίνονται αποδεκτές:

- οι ένορκες βεβαιώσεις που αναφέρονται στην παρούσα Διακήρυξη, εφόσον έχουν συνταχθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους,
- οι υπεύθυνες δηλώσεις, εφόσον έχουν συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών³. Σημειώνεται ότι δεν απαιτείται θεώρηση του γνησίου της υπογραφής τους.

2.3 Κριτήρια Ανάθεσης

2.3.1 Κριτήριο ανάθεσης

Κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά: βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής, η οποία εκτιμάται βάσει των κάτωθι κριτηρίων:

ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ	Παραπομπή

³ Βλ. παράγραφο 12 άρθρου 80 του ν.4412/2016.

ΟΜΑΔΑ Α Μεθοδολογική Προσέγγιση Υλοποίησης του υπό ανάθεση έργου			
K1	Κατανόηση του Περιβάλλοντος και των Ειδικών Απαιτήσεων του έργου	25%	2.4.3.2 (A)
K.1.1.	Μεθοδολογική προσέγγιση υλοποίησης του έργου και βαθμός προσαρμογής στις ειδικές απαιτήσεις και προδιαγραφές του αντικειμένου της παρούσας διακήρυξης	15%	2.4.3.2 (A)
K.1.2.	Προτεινόμενη χρονική κατανομή των δράσεων στη διάρκεια του έργου (Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Έργου)	10%	2.4.3.2 (A)
K2	Δημιουργικές Προτάσεις βάσει των απαιτήσεων των τεχνικών προδιαγραφών	45%	2.4.3.2 (B)
K.2.1.	Συνοπτική Έκθεση Στρατηγικής Δημιουργικών Προτάσεων.	15%	2.4.3.2 (B)
K.2.2.	Ενδεικτικό σενάριο για την δημιουργία διαφημιστικού βίντεο καθώς και για την τηλεοπτική προβολή και δημιουργικό καταχωρήσεων σε έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο και web banners (προτεινόμενα μέσα προβολής)	20%	2.4.3.2 (B)
K.2.3.	Πρόταση ανάρτησης και προωθητικής ενέργειας στα social media (προτεινόμενοι ιστότοποι)	10%	2.4.3.2 (B)
ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΟΜΑΔΑΣ Α		70%	
ΟΜΑΔΑ Β Οργάνωση και λειτουργία του Οικονομικού Φορέα			
K3	Οργάνωση και διοίκηση Ομάδας Έργου. Καταλληλότητα και ποσοτική Επάρκεια της προτεινόμενης δομής	15%	2.4.3.2 (Γ)
K4	Συσχέτιση μελών της Ομάδας Έργου με συγκεκριμένες δράσεις και παραδοτέα της Σύμβασης	15%	2.4.3.2 (Γ)
ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΟΜΑΔΑΣ Β		30%	
ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΣΥΝΟΛΟΥ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ		100%	

Επεξήγηση Κριτηρίων

ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ Α: Μεθοδολογική Προσέγγιση Υλοποίησης του υπό ανάθεση έργου, το οποίο αποτελείται από τα ακόλουθα επιμέρους κριτήρια:

- Η κατανόηση και η αποτύπωση των ιδιαιτεροτήτων των ειδικών απαιτήσεων του έργου.
- Η επιλογή/ προσδιορισμός των ομάδων - στόχου, στις οποίες απευθύνονται οι δράσεις, η παρουσίαση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους, καθώς και οι προτάσεις προσέγγισής τους.
- Η ομοιογένεια και συνέργεια των προτεινόμενων επιλογών (ο βαθμός συνοχής μεταξύ των σεναρίων, των εικαστικών στοιχείων και της ταυτότητας που περιέχονται στις δημιουργικές προτάσεις).

- Η πρωτοτυπία και η διεισδυτικότητα των δημιουργικών επιλογών σε ό,τι αφορά τα μηνύματα, το σενάριο, το ύφος και γενικότερα το περιεχόμενο των εικαστικών προσεγγίσεων
- Η περιγραφή των Τεχνικών Μέσων και των Μεθοδολογικών Εργαλείων που θα χρησιμοποιηθούν για την Υλοποίηση του Έργου.

Πιο συγκεκριμένα, για κάθε κριτήριο:

Υπομάδα Κριτηρίων K1: Κατανόηση του Περιβάλλοντος και των Ειδικών Απαιτήσεων του έργου

Κριτήριο K.1.1. Αξιολογείται η ορθότητα αντίληψης του προσφέροντος για το περιβάλλον, για το αντικείμενο και για τις απαιτήσεις της σύμβασης. (Σύμφωνα με την ανάλυση του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ I) Κρίνεται η σαφήνεια και η πληρότητα της πρότασης ως προς τις ειδικές απαιτήσεις του Έργου. Βαθμολογείται η κατανόηση του διαγωνιζομένου για το περιβάλλον, τη σκοπιμότητα και τις ειδικές απαιτήσεις του έργου και ο εντοπισμός και ανάλυση των παραγόντων και παραμέτρων που προσδιορίζουν τις ανάγκες του έργου (αξιοποίησης των τοπικών πλεονεκτημάτων και των τουριστικών και πολιτιστικών πόρων) και τους κρίσιμους παράγοντες επίτευξης των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων. Επίσης, αξιολογείται η επιλογή/ προσδιορισμός των ομάδων –στόχου, στις οποίες απευθύνονται οι δράσεις, η παρουσίαση των ιδιαιτερων χαρακτηριστικών τους, καθώς και οι προτάσεις προσέγγισής τους.

Κριτήριο K.1.2. Με αυτό το κριτήριο βαθμολογείται ο χρονικός προγραμματισμός των επιμέρους ενεργειών/δράσεων και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των δράσεων.

Υπομάδα Κριτηρίων K2: Αξιολογούνται οι δημιουργικές προτάσεις που θα κατατεθούν από τον προσφέροντα, σύμφωνα με τις ελάχιστες απαιτήσεις της παραγράφου 2.4.3 και συγκεκριμένα θα εξεταστούν για τα υποκριτήρια K.2.2.-K.2.3.:

- Η ποιότητα και η καλαισθησία τους,
- Η λειτουργικότητά τους και η πρωτοτυπία τους,
- Η συμβατότητά τους με την σκοπιμότητα της Αναθέτουσας Αρχής στο πλαίσιο του έργου για τη δημιουργία ενός νέου τουριστικού προϊόντος με επίκεντρο και αφετηρία το νέο Μουσείο Μεσαράς
- Η συμβατότητα με την υπάρχουσα στρατηγική της Περιφέρειας Κρήτης που αφορά στην προβολή του τουριστικού της προϊόντος
- Η εμβέλεια των προτεινόμενων μέσων

Κριτήριο K.2.1.: Αξιολογείται:

- Η τεκμηρίωση των προτάσεων
- Η πρωτοτυπία της δημιουργικής ιδέας
- Η αποτελεσματικότητα των δράσεων
- Η πληρότητα των προτάσεων βάση των απαιτήσεων της προκήρυξης

ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ B: Οργάνωση και λειτουργία του Οικονομικού Φορέα

- Αναλυτική περιγραφή του Σχήματος Διοίκησης του Έργου λαμβάνοντας υπόψη την πολυπλοκότητα και την ιδιαιτερότητα του έργου
- Παρουσίαση της Δομής, της Οργάνωσης και της Σύνθεσης της Ομάδας Έργου, καθώς και η αποτύπωση των Αρμοδιοτήτων – Ρόλων των μελών της.

- Κατάλογος Στελεχών, τα οποία προτείνονται για την στελέχωση της Ομάδας Έργου, ο προσδιορισμός της θέσης του καθενός στο οργανωτικό σχήμα, η περιγραφή των καθηκόντων του σε σχέση με την εκπόνηση των παραδοτέων και την εκτέλεση των εργασιών.

Πιο συγκεκριμένα, για κάθε κριτήριο:

Κριτήριο Κ3: Αξιολογείται η Ομάδα Έργου. Κρίνεται η καταλληλότητα της προτεινόμενης δομής, της οργάνωσης και της διοίκησης της Ομάδας Έργου.

Κριτήριο Κ4: Κρίνεται η συσχέτιση μελών της Ομάδας Έργου με συγκεκριμένες δράσεις και παραδοτέα του υπό ανάθεση έργου.

2.3.2 Βαθμολόγηση και κατάταξη προσφορών

Η βαθμολόγηση κάθε κριτηρίου αξιολόγησης κυμαίνεται από 100 βαθμούς στην περίπτωση που ικανοποιούνται ακριβώς όλοι οι όροι των τεχνικών προδιαγραφών, αυξάνεται δε μέχρι τους 120 βαθμούς όταν υπερκαλύπτονται οι απαιτήσεις του συγκεκριμένου κριτηρίου.

Κάθε κριτήριο αξιολόγησης βαθμολογείται αυτόνομα με βάση τα στοιχεία της προσφοράς.

Η σταθμισμένη βαθμολογία του κάθε κριτηρίου θα προκύπτει από το γινόμενο του επιμέρους συντελεστή βαρύτητας επί τη βαθμολογία του, η δε συνολική βαθμολογία της προσφοράς θα προκύπτει από το άθροισμα των σταθμισμένων βαθμολογιών όλων των κριτηρίων.

Η συνολική βαθμολογία της τεχνικής προσφοράς υπολογίζεται με βάση τον παρακάτω τύπο :

$$T = \sigma_1 \chi K1 + \sigma_2 \chi K2 + \dots + \sigma_n \chi Kn$$

Κριτήρια με βαθμολογία μικρότερη από 100 βαθμούς (ήτοι που δεν καλύπτουν/παρουσιάζουν αποκλίσεις από τις τεχνικές προδιαγραφές της παρούσας) επιφέρουν την απόρριψη της προσφοράς.

Πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά είναι εκείνη που παρουσιάζει τη μεγαλύτερη τιμή (Α) της σχέσης:

$$A = 0,70x (T/Tmax) + 0,30x (Omin/O)$$

όπου: T = Συνολική βαθμολογία τεχνικής προσφοράς,

Tmax= Συνολική βαθμολογία της καλύτερης τεχνικής προσφοράς,

Omin = τιμή χαμηλότερης οικονομικής προσφοράς,

O = τιμή οικονομικής προσφοράς,

2.4 Κατάρτιση - Περιεχόμενο Προσφορών

2.4.1 Γενικοί όροι υποβολής προσφορών

Οι προσφορές υποβάλλονται με βάση τις απαιτήσεις που ορίζονται στα Παραρτήματα I & II της Διακήρυξης για όλες τις περιγραφόμενες υπηρεσίες ανά είδος / τμήμα.

Δεν επιτρέπονται εναλλακτικές προσφορές

Η ένωση οικονομικών φορέων υποβάλλει κοινή προσφορά, η οποία υπογράφεται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά είτε από όλους τους οικονομικούς φορείς που αποτελούν την ένωση, είτε από εκπρόσωπό τους νομίμως εξουσιοδοτημένο. Στην προσφορά απαραιτήτως πρέπει να προσδιορίζεται η έκταση και το είδος της συμμετοχής κάθε μέλους της ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της κατανομής αμοιβής μεταξύ τους, καθώς και ο εκπρόσωπος/συντονιστής αυτής. Η εν λόγω δήλωση περιλαμβάνεται καταρχήν στο ΕΕΕΣ (Μέρος II. Ενότητα Α) που μπορεί να διευκρινίζεται στη συνοδευτική αυτού υπεύθυνη δήλωση που δύνανται να υποβάλλουν τα μέλη της ένωσης και η εξουσιοδότηση χορηγείται με πρόσφορο έγγραφο παροχής πληρεξουσιότητας, (ιδιωτικό συμφωνητικό σύστασης ένωσης οικονομικών φορέων/ ορισμού

κοινού εκπροσώπου τους, ή αντίστοιχα πρακτικά των διοικητικών συμβουλίων των μελών της ένωσης), το οποίο (έγγραφο) πρέπει να υποβάλλεται με την προσφορά.

Ο, σύμφωνα με τα παραπάνω, ορισμός εκπροσώπου της ένωσης οικονομικών φορέων έναντι της αναθέτουσας αρχής, καλύπτει και τη δυνατότητα αυτού να υπογράφει την προδικαστική προσφυγή του άρθρου 3.4 της παρούσας, εκπροσωπώντας όλα τα μέλη της ένωσης.

Οι οικονομικοί φορείς μπορούν να αποσύρουν την προσφορά τους, πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφοράς, χωρίς να απαιτείται έγκριση εκ μέρους του αποφαινόμενου οργάνου της αναθέτουσας αρχής.

2.4.2 Χρόνος και Τρόπος υποβολής προσφορών

2.4.2.1. Οι προσφορές υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους ηλεκτρονικά, μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα που ορίζει η παρούσα Διακήρυξη, στην Ελληνική Γλώσσα, σε ηλεκτρονικό φάκελο, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στον ν.4412/2016, ιδίως στα άρθρα 36 και 37 και στην, κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 5 του άρθρου 36 του ν.4412/2016, εκδοθείσα υπ' αριθμ. 64233/08.06.2021 (B'2453/ 09.06.2021) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με θέμα «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών και Υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)», εφεξής «Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες»

Για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται τουλάχιστον από αναγνωρισμένο (εγκεκριμένο) πιστοποιητικό, το οποίο χορηγήθηκε από πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπίστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/EK και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και να εγγραφούν στο ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με την περ. β της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4412/2016 και τις διατάξεις του άρθρου 6 της Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες.

2.4.2.2. Ο χρόνος υποβολής της προσφοράς μέσω του ΕΣΗΔΗΣ βεβαιώνεται αυτόματα από το ΕΣΗΔΗΣ με υπηρεσίες χρονοσήμανσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 37 του ν. 4412/2016 και τις διατάξεις του άρθρου 10 της ως άνω κοινής υπουργικής απόφασης.

Μετά την παρέλευση της καταληκτικής ημερομηνίας και ώρας, δεν υπάρχει η δυνατότητα υποβολής προσφοράς στο ΕΣΗΔΗΣ. Σε περιπτώσεις τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ, η αναθέτουσα αρχή ρυθμίζει τα της συνέχειας του διαγωνισμού με αιτιολογημένη απόφασή της.

2.4.2.3. Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν με την προσφορά τους τα ακόλουθα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 της Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες:

(α) έναν ηλεκτρονικό (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής–Τεχνική Προσφορά», στον οποίο περιλαμβάνεται το σύνολο των κατά περίπτωση απαιτούμενων δικαιολογητικών και η τεχνική προσφορά, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και την παρούσα.

(β) έναν ηλεκτρονικό (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά», στον οποίο περιλαμβάνεται η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα και το σύνολο των κατά περίπτωση απαιτούμενων δικαιολογητικών.

Από τον Οικονομικό Φορέα σημαίνονται, με χρήση της σχετικής λειτουργικότητας του ΕΣΗΔΗΣ, τα στοιχεία εκείνα της προσφοράς του που έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 του ν. 4412/2016. Εφόσον ένας οικονομικός φορέας χαρακτηρίζει πληροφορίες ως εμπιστευτικές, λόγω ύπαρξης τεχνικού ή εμπορικού απορρήτου, στη σχετική δήλωσή του αναφέρει ρητά όλες τις σχετικές διατάξεις νόμου ή διοικητικές πράξεις που επιβάλλουν την εμπιστευτικότητα της συγκεκριμένης πληροφορίας.

Δεν χαρακτηρίζονται ως εμπιστευτικές, πληροφορίες σχετικά με τις τιμές μονάδας, τις προσφερόμενες ποσότητες, την οικονομική προσφορά και τα στοιχεία της τεχνικής προσφοράς που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγησή της.

2.4.2.4. Εφόσον οι Οικονομικοί Φορείς καταχωρίσουν τα στοιχεία, με τα δεδομένα και συνημμένα ηλεκτρονικά αρχεία, που αφορούν δικαιολογητικά συμμετοχής-τεχνικής προσφοράς και οικονομικής προσφοράς τους στις αντίστοιχες ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του ΕΣΗΔΗΣ, στη συνέχεια, μέσω σχετικής λειτουργικότητας, εξάγουν αναφορές (εκτυπώσεις) σε μορφή ηλεκτρονικών αρχείων με μορφότυπο PDF, τα οποία αποτελούν συνοπτική αποτύπωση των καταχωρισμένων στοιχείων. Τα ηλεκτρονικά αρχεία των εν λόγω αναφορών (εκτυπώσεων) υπογράφονται ψηφιακά, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διατάξεις (περ. β της παρ. 2 του άρθρου 37) και επισυνάπτονται από τον Οικονομικό Φορέα στους αντίστοιχους υποφακέλους. Επισημαίνεται ότι η εξαγωγή και η επισύναψη των προαναφερθεισών αναφορών (εκτυπώσεων) δύναται να πραγματοποιείται για κάθε υποφακέλο ζεχωριστά, από τη στιγμή που έχει ολοκληρωθεί η καταχώριση των στοιχείων σε αυτόν.

Εφόσον οι τεχνικές προδιαγραφές και οι οικονομικοί όροι δεν έχουν αποτυπωθεί στο σύνολό τους στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του ΕΣΗΔΗΣ, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να επισυνάψουν ψηφιακά υπογεγραμμένα, τα σχετικά αρχεία έτσι όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.4.3. και 2.4.4.

2.4.2.5. Ειδικότερα, όσον αφορά τα συνημμένα ηλεκτρονικά αρχεία της προσφοράς, οι Οικονομικοί Φορείς τα καταχωρίζουν στους ανωτέρω (υπο)φακέλους μέσω του Υποσυστήματος, ως εξής :

Τα έγγραφα που καταχωρίζονται στην ηλεκτρονική προσφορά και δεν απαιτείται να προσκομιστούν και σε έντυπη μορφή, γίνονται αποδεκτά κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις:

α) είτε των άρθρων 13, 14 και 28 του ν. 4727/2020 (Α' 184) περί ηλεκτρονικών δημοσίων εγγράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα και, εφόσον πρόκειται για αλλοδαπά δημόσια ηλεκτρονικά έγγραφα, εάν φέρουν επισημείωση e-Apostille

β) είτε των άρθρων 15 και 27 του ν. 4727/2020 (Α' 184) περί ηλεκτρονικών ιδιωτικών εγγράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα

γ) είτε του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 (Α' 45),

δ) είτε της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4412/2016, περί χρήσης ηλεκτρονικών υπογραφών σε ηλεκτρονικές διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων,

ε) είτε της παρ. 8 του άρθρου 92 του ν. 4412/2016, περί συνυποβολής υπεύθυνης δήλωσης στην περίπτωση απλής φωτοτυπίας ιδιωτικών εγγράφων.

Επιπλέον, δεν προσκομίζονται σε έντυπη μορφή τα ΦΕΚ και ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα, εταιρικά ή μη, με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο, δηλαδή έντυπα με αμιγώς τεχνικά χαρακτηριστικά, όπως αριθμούς, αποδόσεις σε διεθνείς μονάδες, μαθηματικούς τύπους και σχέδια.

Ειδικότερα, τα στοιχεία και δικαιολογητικά για τη συμμετοχή του Οικονομικού Φορέα στη διαδικασία καταχωρίζονται από αυτόν σε μορφή ηλεκτρονικών αρχείων με μορφότυπο PDF.

Έως την ημέρα και ώρα αποσφράγισης των προσφορών προσκομίζονται με ευθύνη του οικονομικού φορέα στην αναθέτουσα αρχή, σε έντυπη μορφή και σε κλειστό-ούς φάκελο-ους, στον οποίο αναγράφεται ο αποστολέας και ως παραλήπτης η Επιτροπή Διαγωνισμού του παρόντος διαγωνισμού, τα στοιχεία της ηλεκτρονικής προσφοράς του, τα οποία απαιτείται να προσκομιστούν σε πρωτότυπη μορφή. Τέτοια στοιχεία και δικαιολογητικά είναι :

α) η πρωτότυπη εγγυητική επιστολή συμμετοχής, πλην των περιπτώσεων που αυτή εκδίδεται ηλεκτρονικά, άλλως η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη,

β) αυτά που δεν υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 2 του ν. 2690/1999,

γ) ιδιωτικά έγγραφα τα οποία δεν έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο ή δεν φέρουν θεώρηση από υπηρεσίες και φορείς της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 ή δεν συνοδεύονται από υπεύθυνη δήλωση για την ακρίβειά τους, καθώς και

δ) τα αλλοδαπά δημόσια έντυπα έγγραφα που φέρουν την επισημείωση της Χάγης (Apostille), ή προξενική θεώρηση και δεν έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο.

Σε περίπτωση μη υποβολής ενός ή περισσότερων από τα ως άνω στοιχεία και δικαιολογητικά που υποβάλλονται σε έντυπη μορφή, πλην της πρωτότυπης εγγύησης συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητήσει τη συμπλήρωση και υποβολή τους, σύμφωνα με το άρθρο 102 του ν. 4412/2016.

Στα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα και δικαιολογητικά εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5ης.10.1961, που κυρώθηκε με τον ν. 1497/1984 (Α'188), εφόσον συντάσσονται σε κράτη που έχουν προσχωρήσει στην ως άνω Συνθήκη, άλλως φέρουν προξενική θεώρηση. Απαλλάσσονται από την απαίτηση επικύρωσης (με Apostille ή Προξενική Θεώρηση) αλλοδαπά δημόσια έγγραφα όταν καλύπτονται από διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες που έχει συνάψει η Ελλάδα (ενδεικτικά «Σύμβαση νομικής συνεργασίας μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου – 05.03.1984» (κυρωτικός ν.1548/1985, «Σύμβαση περί απαλλαγής από την επικύρωση ορισμένων πράξεων και εγγράφων – 15.09.1977» (κυρωτικός ν.4231/2014)). Επίσης, απαλλάσσονται από την απαίτηση επικύρωσης ή παρόμοιας διατύπωσης δημόσια έγγραφα που εκδίδονται από τις αρχές κράτους μέλους που υπάγονται στον Καν ΕΕ 2016/1191 για την απλούστευση των απαιτήσεων για την υποβολή ορισμένων δημοσίων εγγράφων στην ΕΕ, όπως, ενδεικτικά, το λευκό ποινικό μητρώο, υπό τον όρο ότι τα σχετικά με το γεγονός αυτό δημόσια έγγραφα εκδίδονται για πολίτη της Ένωσης από τις αρχές του κράτους μέλους της θαγένειάς του.

Επίσης, γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά ευκρινή φωτοαντίγραφα εγγράφων που έχουν εκδοθεί από αλλοδαπές αρχές και έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 περ. β του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 “Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας”, όπως αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 1 παρ.2 του ν.4250/2014.

Οι πρωτότυπες εγγυήσεις συμμετοχής, πλην των εγγυήσεων που εκδίδονται ηλεκτρονικά, προσκομίζονται με ευθύνη του οικονομικού φορέα, σε κλειστό φάκελο, στον οποίο αναγράφεται ο αποστολέας, τα στοιχεία του παρόντος διαγωνισμού και ως παραλήπτης η Επιτροπή Διαγωνισμού, το αργότερο πριν την ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης των προσφορών που ορίζεται στην παρ. 3.1 της παρούσας, άλλως η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη μετά από γνώμη της Επιτροπής Διαγωνισμού.

Η προσκόμιση των εγγυήσεων συμμετοχής πραγματοποιείται είτε με κατάθεση του ως άνω φακέλου στην υπηρεσία πρωτοκόλλου της αναθέτουσας αρχής, είτε με την αποστολή του ταχυδρομικώς, επί αποδείξει. Το βάρος απόδειξης της έγκαιρης προσκόμισης το φέρει ο οικονομικός φορέας. Το εμπρόθεσμο αποδεικνύεται με την επίκληση του αριθμού πρωτοκόλλου ή την προσκόμιση του σχετικού αποδεικτικού αποστολής κατά περίπτωση.

Στην περίπτωση που επιλεγεί η αποστολή του φακέλου της εγγύησης συμμετοχής ταχυδρομικώς, ο οικονομικός φορέας αναρτά, εφόσον δεν διαθέτει αριθμό έγκαιρης εισαγωγής του φακέλου του στο πρωτόκολλο της αναθέτουσας αρχής, το αργότερο έως την ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης των προσφορών, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία», το σχετικό αποδεικτικό στοιχείο προσκόμισης (αποδεικτικό κατάθεσης σε υπηρεσίες ταχυδρομείου- ταχυμεταφορών), προκειμένου να ενημερώσει την αναθέτουσα αρχή περί της τήρησης της υποχρέωσής του σχετικά με την (εμπρόθεσμη) προσκόμιση της εγγύησης συμμετοχής του στον παρόντα διαγωνισμό.

2.4.3 Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής- Τεχνική Προσφορά»

2.4.3.1 Δικαιολογητικά Συμμετοχής

Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για τη συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν με ποινή αποκλεισμού τα ακόλουθα υπό α και β στοιχεία:

- α) το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), όπως προβλέπεται στις παρ. 1 και 3 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016 και τη συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, με την οποία ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις πληροφορίες που παρέχει με το ΕΕΕΣ σύμφωνα με την παρ. 9 του ίδιου άρθρου, (Πληροφορίες για τη συμπλήρωση του ΕΕΕΣ δίνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III της παρούσας)
- β) την εγγύηση συμμετοχής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 72 του ν.4412/2016 και τις παραγράφους 2.1.5 και 2.2.2 αντίστοιχα της παρούσας Διακήρυξης.

Οι προσφέροντες συμπληρώνουν το σχετικό υπόδειγμα ΕΕΕΣ, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας Διακήρυξης ως Παράρτημα αυτής.

Η συμπλήρωσή του δύναται να πραγματοποιηθεί με χρήση του υποσυστήματος Prometheus ESPDint, προσβάσιμου μέσω της Διαδικτυακής Πύλης (<https://espd.eprocurement.gov.gr/>) του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ, ή άλλης σχετικής συμβατής πλατφόρμας υπηρεσιών διαχείρισης ηλεκτρονικών ΕΕΕΣ. Οι Οικονομικοί Φορείς δύνανται για τον σκοπό αυτό να αξιοποιήσουν το αντίστοιχο ηλεκτρονικό αρχείο με μορφότυπο XML που αποτελεί επικουρικό στοιχείο των εγγράφων της σύμβασης.

Το συμπληρωμένο από τον Οικονομικό Φορέα ΕΕΕΣ (συμπεριλαμβανομένων των διακριτών ΕΕΕΣ από δανείζοντες εμπειρία ή υπεργολάβους, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.8), καθώς και η τυχόν συνοδευτική αυτού υπεύθυνη δήλωση, υποβάλλονται σύμφωνα με την περίπτωση β' ή δ' της παραγράφου 2.4.2.5 της παρούσας, σε ψηφιακά υπογεγραμμένο ηλεκτρονικό αρχείο με μορφότυπο PDF.

2.4.3.2 Τεχνική Προσφορά

Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή στα Παραρτήματα I & II της Διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στα ως άνω Παραρτήματα.

Εφόσον οι τεχνικές προδιαγραφές δεν έχουν αποτυπωθεί στο σύνολό τους στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ, οι Οικονομικοί Φορείς επισυνάπτουν ηλεκτρονικά υπογεγραμμένα πρόσθετα, σε σχέση με τις αναφορές (εκτυπώσεις) της παραγράφου 2.4.2.4, σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία (ιδίως τεχνική προσφορά).

Ο φάκελος τεχνικής προσφοράς συγκεκριμένα θα περιλαμβάνει -κατ' ελάχιστον- τα εξής:

I. Αναλυτική Τεχνική Προσφορά όπου θα περιγράφεται αναλυτικά: το αντικείμενο του έργου και η μεθοδολογία υλοποίησης (πλάνο δημιουργίας επικοινωνιακού υλικού, πλάνο δημιουργίας και τοποθέτησης υλικού χωρικής σήμανσης, πλάνο δημιουργίας ψηφιακού υλικού και ψηφιακών εφαρμογών πλάνο δράσεων προβολής και επικοινωνίας, πρόταση για τη συντήρηση των δράσεων μετά τη λήξη του έργου), τα τεχνικά χαρακτηριστικά για κάθε μία δράση, οι διοικητικές διαδικασίες, τα προσόντα και η εμπειρία των μελών της ομάδας έργου και τυχόν εξειδικευμένη εμπειρία στο σχεδιασμό και την παραγωγή των δράσεων του έργου.

(Α) - ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΥΠΟ ΑΝΑΘΕΣΗ ΕΡΓΟΥ

Η Ενότητα "Πρόταση μεθοδολογίας - προσέγγισης των Υπηρεσιών" θα περιέχει αναλυτική περιγραφή του τρόπου, με τον οποίο ο προσφέρων σκοπεύει να προσεγγίσει τη στρατηγική και τις υπηρεσίες με έμφαση στην ανάλυση – εξειδίκευση των Δράσεων αυτού.

- Περιγράφεται συνολικά και συνοπτικά η μεθοδολογία και οι τεχνικές που θα χρησιμοποιηθούν για την κάλυψη των αναγκών του έργου από τον προσφέροντα., με αναφορά στις ιδιαιτερότητες και ειδικές απαιτήσεις του έργου και εντοπισμό προβλημάτων και εξεύρεσης λύσεων
  - Περιγραφή των ιδιαιτερων χαρακτηριστικών και ειδικών απαιτήσεων του έργου- Εντοπισμός προβλημάτων και εύρεση λύσεων,
  - Παρουσίαση της προτεινόμενης μεθοδολογίας και των μεθοδολογικών εργαλείων που θα χρησιμοποιηθούν σε κάθε φάση υλοποίησης, αποτύπωση του περιεχομένου και της δομής του κάθε παραδοτέου
  - Αναλυτική πρόταση (σχέδια και τεχνικές λεπτομέρειες, προσχέδια εντύπων και πινακίδων, περιεχόμενα και αναλυτικές τεχνικές λεπτομέρειες)
- Πίνακας Προσφερόμενων εργασιών (καταγράφεται το σύνολο των προσφερόμενων εργασιών (παραδοτέων) σε μορφή πίνακα χωρίς καμία αναφορά (επί ποινή αποκλεισμού) σε τιμές

- Διάγραμμα Ροής και χρονικός προγραμματισμός των επιμέρους ενεργειών/δράσεων - Παρουσίαση Χρονοδιαγράμματος υλοποίησης.

Β) - ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

Οι προσφέροντες Οικονομικοί Φορείς υποβάλλουν ενδεικτική πρόταση δημιουργικής στρατηγικής και εφαρμογών για τις κατηγορίες ενεργειών που περιγράφονται στο Παράρτημα I.

Ειδικότερα, οι υποψήφιοι θα υποβάλλουν μία τουλάχιστον ολοκληρωμένη ενδεικτική πρόταση για τις παρακάτω παραγωγές που θα αφορούν την καμπάνια, ως εξής:

- Ενδεικτικό σενάριο για Video
- Ενδεικτικό δημιουργικό καταχωρήσεων σε έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο
- Ενδεικτικό δημιουργικό web banners
- Ενδεικτική πρόταση ανάρτησης (video, εικόνες, λεκτικό) και προωθητικής ενέργειας στα social media
- Προτεινόμενα μέσα προβολής (Τηλεοπτικά, έντυπα και ιστότοποι)

(Γ) – ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ

Η Ενότητα «**Οργάνωση και λειτουργία του Οικονομικού Φορέα**» περιλαμβάνει την αναλυτική περιγραφή της οργάνωσης και διοίκησης της ομάδας των στελεχών που θα λάβουν μέρος στην υλοποίηση του αντικειμένου της σύμβασης (Ομάδα Έργου). Στο τμήμα αυτό της προσφοράς, παρουσιάζονται από τον Προσφέροντα η δομή, η σύνθεση, οι ρόλοι/ αρμοδιότητες των μελών της ομάδας – έργου και η συνεργασία, συμπληρωματικότητα των μελών της ομάδας έργου. Επίσης, περιλαμβάνεται η συσχέτιση των μελών της Ομάδας Έργου με συγκεκριμένες δράσεις και παραδοτέα της Σύμβασης.

II. Αναλυτικά Βιογραφικά Σημειώματα όλων των μελών της Ομάδας Έργου, στα οποία θα πρέπει να αποτυπώνονται σαφώς, οι σπουδές τους - εξειδικευμένες γνώσεις, η επαγγελματική ενασχόληση και εμπειρία που κατέχουν στην παροχή υπηρεσιών συναφών με αυτές της παρούσας Διακήρυξης και αντίστοιχες με τις ζητούμενες για τη θέση που καταλαμβάνουν στην Ομάδα Έργου. Τα βιογραφικά σημειώματα θα πρέπει να συνταχθούν σύμφωνα με τη μορφή του υποδειγματος της διακήρυξης (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI - ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΟΣ) και να συνοδεύονται από Υπεύθυνη Δήλωση κάθε μέλους της ομάδας έργου περί ακρίβειας των στοιχείων του βιογραφικού σημειώματος τους και γνώσης της διακήρυξης.

III. Αντίγραφα αιτούμενων τίτλων σπουδών και πιστοποιήσεων των μελών που συμμετέχουν στην ομάδα έργου, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παραγράφου 2.2.6 (β) (Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα).

IV. Υπεύθυνη δήλωση στην οποία δηλώνεται ότι ο οικονομικός φορέας αποδέχεται και σε περίπτωση που είναι ανάδοχος του έργου θα συμμορφώνεται πλήρως με τις απαιτήσεις του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ II της αριθ. πρωτ. 464920/2024 Διακήρυξης

Οι προσφέροντες συμπληρώνουν το σχετικό υπόδειγμα ΕΕΕΣ, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας διακήρυξης ως Παράρτημα αυτής

Σε περίπτωση που στο περιεχόμενο της Προσφοράς χρησιμοποιούνται συντομογραφίες για τη δήλωση τεχνικών ή άλλων εννοιών είναι υποχρεωτικό για τον προσφέροντα να αναφέρει σε συνοδευτικό πίνακα την επεξήγησή τους.

Τονίζεται ότι οι Τεχνικές Προσφορές δεν πρέπει να έχουν καμία απολύτως άμεση ή έμμεση αναφορά στα οικονομικά στοιχεία των Προσφορών. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί κάτι τέτοιο, η προσφορά απορρίπτεται.

Οι οικονομικοί φορείς αναφέρουν το τμήμα της σύμβασης που προτίθενται να αναθέσουν υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνουν.

2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών

Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο ανάθεσης και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα IV της διακήρυξης.

Ο υποψήφιος οικονομικός φορέας συμπληρώνει πλήρως το πεδίο «ΓΡΑΜΜΕΣ» στη σελίδα του διαγωνισμού στο ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ δίνοντας τιμή, χωρίς Φ.Π.Α. για το σύνολο της σύμβασης.

Το έντυπο που παράγεται από το σύστημα υπογράφεται ψηφιακά και υποβάλλεται στο σχετικό υποφάκελο σύμφωνα με τα οριζόμενα στο σημείο 2.4.2.4. παραπάνω.

Καθώς η οικονομική προσφορά έχει αποτυπωθεί έμμεσα στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του συστήματος, ο προσφέρων θα επισυνάψει στην ηλεκτρονική οικονομική προσφορά του, σε μορφή pdf, συμπληρωμένο και ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο το υπόδειγμα της οικονομικής προσφοράς του Παραρτήματος IV, που επισυνάπτεται στην παρούσα διακήρυξη. **Σε περίπτωση που θα υπάρχει απόκλιση τιμής από την προσφορά του συστήματος η προσφορά θα θεωρείται εναλλακτική και θα απορρίπτεται επί ποινή αποκλεισμού**

Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης.

Οι προσφερόμενες τιμές είναι σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και δεν αναπροσαρμόζονται.

Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ ή καθορίζεται σχέση ΕΥΡΩ προς ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και γ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της σύμβασης που καθορίζεται στην παρούσα διακήρυξη. Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ ή καθορίζεται σχέση ΕΥΡΩ προς ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και γ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της σύμβασης που καθορίζεται και τεκμηριώνεται από την αναθέτουσα αρχή στο κεφάλαιο Β του Παραρτήματος I της παρούσας Διακήρυξης.

2.4.5 Χρόνος ισχύος των προσφορών

Οι υποβαλλόμενες προσφορές ισχύουν και δεσμεύουν τους οικονομικούς φορείς για διάστημα δέκα (10) μηνών από την επομένη της διενέργειας του διαγωνισμού

Προσφορά η οποία ορίζει χρόνο ισχύος μικρότερο από τον ανωτέρω προβλεπόμενο απορρίπτεται.

Η ισχύς της προσφοράς μπορεί να παρατείνεται εγγράφως, εφόσον τούτο ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, πριν από τη λήξη της, με αντίστοιχη παράταση της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 72 παρ. 1 α' του ν. 4412/2016 και την παράγραφο 2.2.2. της παρούσας, κατ' ανώτατο όριο για χρονικό διάστημα ίσο με την προβλεπόμενη ως άνω αρχική διάρκεια. Σε περίπτωση αιτήματος της αναθέτουσας αρχής για παράταση της ισχύος της προσφοράς, οι προσφορές των οικονομικών φορέων, που αποδέχτηκαν την παράταση, πριν τη λήξη ισχύος των προσφορών τους, ισχύουν και τους δεσμεύουν για το επιπλέον αυτό χρονικό διάστημα.

Μετά τη λήξη και του παραπάνω ανώτατου χρονικού ορίου παράτασης ισχύος της προσφοράς, τα αποτελέσματα της διαδικασίας ανάθεσης ματαιώνονται, εκτός εάν η αναθέτουσα αρχή κρίνει, κατά περίπτωση, αιτιολογημένα, ότι η συνέχιση της διαδικασίας εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, οπότε οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία μπορούν να επιλέξουν είτε να παρατείνουν τον

χρόνο ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής τους, εφόσον τους ζητηθεί πριν την πάροδο του ανωτέρω ανώτατου ορίου παράτασης, είτε όχι. Στην τελευταία περίπτωση, η διαδικασία συνεχίζεται με όσους παρέτειναν τον χρόνο ισχύος των προσφορών τους και αποκλείονται οι λοιποί οικονομικοί φορείς.

Σε περίπτωση που λήξει ο χρόνος ισχύος των προσφορών και δεν ζητηθεί παράταση, η αναθέτουσα αρχή δύναται με αιτιολογημένη απόφασή της, εφόσον η εκτέλεση της σύμβασης εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, να ζητήσει εκ των υστέρων από τους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία να παρατείνουν τον χρόνο ισχύος της προσφοράς τους.

2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών

Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει προσφορά:

α) η οποία, με την επιφύλαξη του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 περί συμπλήρωσης, αποκλίνει από απαράβατους όρους περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, ή δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται στην παρούσα και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς, ειδικά ως προς τους όρους, οι οποίοι ρητώς έχουν καθοριστεί επί ποινή αποκλεισμού, στην παρούσα διακήρυξη), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών, ειδικά ως προς τους όρους, οι οποίοι ρητώς έχουν καθοριστεί επί ποινή αποκλεισμού, στην παρούσα διακήρυξη), 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας, β) η οποία περιέχει ατελείς, ελλιπείς, ασαφείς ή λανθασμένες πληροφορίες ή τεκμηρίωση, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που περιέχονται στο ΕΕΣ, εφόσον αυτές δεν επιδέχονται συμπλήρωσης, διόρθωσης, αποσαφήνισης ή διευκρίνισης ή, εφόσον επιδέχονται, δεν έχουν αποκατασταθεί από τον προσφέροντα, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, σύμφωνα το άρθρο 102 του ν. 4412/2016 και την παρ. 3.1.2.1 της παρούσας Διακήρυξης,

γ) για την οποία ο προσφέρων δεν παρέσχε τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με την παρ. 3.1.2.1 της παρούσας και τα άρθρα 102 και 103 του ν. 4412/2016,

δ) η οποία είναι εναλλακτική προσφορά,

ε) η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλει δύο ή περισσότερες προσφορές. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της παραγράφου 2.2.3.4 περ. γ' της παρούσας (περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016) και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων.

στ) η οποία είναι υπό αίρεση,

ζ) η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής,

η) για την οποία ο προσφέρων δεν παρέσχε, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν σχετικής πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής, εξηγήσεις αναφορικά με την τιμή ή το κόστος που προτείνει σε αυτήν, στην περίπτωση που η προσφορά του φαίνεται ασυνήθιστα χαμηλή σε σχέση με τις υπηρεσίες, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 88 του ν. 4412/2016,

θ) εφόσον διαπιστωθεί ότι είναι ασυνήθιστα χαμηλή διότι δε συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016,

ι) η οποία παρουσιάζει αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης που έχουν ρητώς καθοριστεί, επί ποινή αποκλεισμού, στην παρούσα διακήρυξη,

ια) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσας Διακήρυξης, εφόσον αυτές δεν θεραπευτούν από τον προσφέροντα με την υποβολή ή τη

συμπλήρωσή τους, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, σύμφωνα με τα άρθρα 102 και 103 του ν.4412/2016,

ιβ) εάν από τα δικαιολογητικά του άρθρου 103 του ν. 4412/2016, που προσκομίζονται από τον προσωρινό ανάδοχο, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με τις παραγράφους 2.2.4. επ., περί κριτηρίων επιλογής,

ιγ) εάν κατά τον έλεγχο των ως άνω δικαιολογητικών του άρθρου 103 του ν.4412/2016, διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 79 του ν. 4412/2016, είναι εκ προθέσεως απατηλά, ή ότι έχουν υποβληθεί πλαστά αποδεικτικά στοιχεία.

3. ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

3.1 Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών

3.1.1 Ηλεκτρονική αποσφράγιση προσφορών

Το πιστοποιημένο στο ΕΣΗΔΗΣ, για την αποσφράγιση των προσφορών, αρμόδιο όργανο της αναθέτουσας αρχής, ήτοι η επιτροπή διενέργειας/επιτροπή αξιολόγησης, **εφεξής Επιτροπή Διαγωνισμού**, προβαίνει στην έναρξη της διαδικασίας ηλεκτρονικής αποσφράγισης των φακέλων των προσφορών, κατά το άρθρο 100 του ν. 4412/2016, ακολουθώντας τα εξής στάδια:

- Ηλεκτρονική Αποσφράγιση του (υπό)φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής-Τεχνική Προσφορά», την 07/02/2025 και ώρα 10:00 π.μ
- Ηλεκτρονική Αποσφράγιση του (υπό)φακέλου «Οικονομική Προσφορά», κατά την ημερομηνία και ώρα που θα ορίσει η αναθέτουσα αρχή

Σε κάθε στάδιο τα στοιχεία των προσφορών που αποσφραγίζονται είναι καταρχήν προσβάσιμα μόνο στα μέλη της Επιτροπής Διαγωνισμού και την αναθέτουσα αρχή.

3.1.2 Αξιολόγηση προσφορών

3.1.2.1 Μετά την κατά περίπτωση ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών η αναθέτουσα αρχή προβαίνει στην αξιολόγηση αυτών, μέσω των αρμόδιων πιστοποιημένων στο ΕΣΗΔΗΣ οργάνων της, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κειμένων διατάξεων.

Η αναθέτουσα αρχή, τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητεί από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στο ΕΕΕΣ, ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση, εντός προθεσμίας όχι μικρότερης των δέκα (10) ημερών και όχι μεγαλύτερης των είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Η συμπλήρωση ή η αποσαφήνιση ζητείται και γίνεται αποδεκτή υπό την προϋπόθεση ότι δεν τροποποιείται η προσφορά του οικονομικού φορέα και ότι αφορά σε στοιχεία ή δεδομένα, των οποίων είναι αντικειμενικά εξακριβώσιμος ο προγενέστερος χαρακτήρας σε σχέση με το πέρας της καταληκτικής προθεσμίας παραλαβής προσφορών. Τα ανωτέρω ισχύουν κατ' αναλογίαν και για τυχόν ελλείπουσες δηλώσεις, υπό την προϋπόθεση ότι βεβαιώνουν γεγονότα αντικειμενικώς εξακριβώσιμα.

[Επισημαίνεται ότι οι διευκρινίσεις/ συμπληρώσεις, κατ' εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 102 του ν.4412/2016, ζητούνται από την αρμόδια Επιτροπή Αξιολόγησης των Προσφορών (Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού), μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία»:

είτε από την Επιτροπή, μέσω του πιστοποιημένου χρήστη της παρούσας ηλεκτρονικής διαδικασίας (χειριστή του διαγωνισμού), χωρίς τη σύνταξη διακριτού εγγράφου

είτε, με αποστολή διακριτού εγγράφου της Επιτροπής, μέσω του πιστοποιημένου χρήστη της παρούσας ηλεκτρονικής διαδικασίας (χειριστή του διαγωνισμού), χωρίς, στην περίπτωση αυτή, να απαιτείται περαιτέρω έγκρισή του από το αποφαινόμενο όργανο.

Σημειώνεται ότι, όσο διαρκεί η διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών και μέχρι την αποστολή των σχετικών πρακτικών της Επιτροπής στον χειριστή του διαγωνισμού, προς έκδοση των οικείων αποφάσεων, οι διευκρινίσεις ζητούνται από την Επιτροπή και δεν υπόκεινται σε προηγούμενη έγκριση του αποφαινόμενου οργάνου.

Σε κάθε περίπτωση, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης εκ μέρους της Επιτροπής και τη διαβίβαση των σχετικών πρακτικών προς το αποφαινόμενο όργανο, το τελευταίο δύναται, κατά την κρίση

του, να ζητεί διευκρινίσεις από τους προσφέροντες για στοιχεία των προσφορών, για τα οποία δεν ζητήθηκαν, είτε ακόμη και για στοιχεία, για τα οποία έχει ήδη γνωμοδοτήσει σχετικώς η Επιτροπή.

Το αποφαινόμενο όργανο διατηρεί το δικαίωμα να αναπέμψει στην Επιτροπή προς εξέταση και περαιτέρω διευκρινίσεις οποιαδήποτε ζήτημα χρήζει, κατά την κρίση του, διευκρινίσεων/συμπληρώσεων.

Τα ανωτέρω ισχύουν και ως προς τα αιτήματα παροχής διευκρινίσεων-συμπληρώσεων, σε περιπτώσεις ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, καθώς και στο στάδιο της υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης του προσωρινού αναδόχου]

Ειδικότερα :

α) Η Επιτροπή Διαγωνισμού εξετάζει αρχικά την υποβολή της εγγύησης συμμετοχής, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 72. Σε περίπτωση παράλειψης υποβολής, είτε της εγγύησης συμμετοχής ηλεκτρονικής έκδοσης, μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, είτε του πρωτοτύπου της έντυπης εγγύησης συμμετοχής, μέχρι την ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης, η Επιτροπή Διαγωνισμού συντάσσει πρακτικό, με το οποίο εισηγείται την απόρριψη της προσφοράς ως απαράδεκτης.

Στη συνέχεια εκδίδεται από την αναθέτουσα αρχή απόφαση, με την οποία επικυρώνεται το ανωτέρω πρακτικό. Η απόφαση απόρριψης της προσφοράς του παρόντος εδαφίου εκδίδεται πριν από την έκδοση οποιασδήποτε άλλης απόφασης σχετικά με την αξιολόγηση των προσφορών της οικείας διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης και κοινοποιείται σε όλους τους προσφέροντες, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ.

Κατά της εν λόγω απόφασης χωρεί προδικαστική προσφυγή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3.4 της παρούσας.

Η αναθέτουσα αρχή επικοινωνεί παράλληλα με τους φορείς που φέρονται να έχουν εκδώσει τις εγγυητικές επιστολές, προκειμένου να διαπιστώσει την εγκυρότητά τους.

β) Στη συνέχεια, η Επιτροπή Διαγωνισμού προβαίνει αρχικά στον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής και ακολούθως στην αξιολόγηση και βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών των προσφερόντων, τα δικαιολογητικά συμμετοχής των οποίων έκρινε πλήρη. Η αξιολόγηση και βαθμολόγηση γίνονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ν.4412/2016 και τους όρους της παρούσας. Η διαδικασία αξιολόγησης ολοκληρώνεται με την καταχώριση σε πρακτικό των προσφερόντων, των αποτελεσμάτων του ελέγχου και της αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής, των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών και της βαθμολόγησης των αποδεκτών τεχνικών προσφορών με βάση τα κριτήρια αξιολόγησης των παραγράφων 2.3.1 και 2.3.2 της παρούσας.

Τα αποτελέσματα των εν λόγω σταδίων («Δικαιολογητικά Συμμετοχής» & «Τεχνική Προσφορά» επικυρώνονται με απόφαση του αποφαινόμενου οργάνου της αναθέτουσας αρχής, η οποία κοινοποιείται στους προσφέροντες, εκτός από όσους αποκλείστηκαν οριστικά δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 4412/2016, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ΕΣΗΔΗΣ. Μετά την έκδοση και κοινοποίηση της ανωτέρω απόφασης, οι προσφέροντες λαμβάνουν γνώση των λοιπών συμμετεχόντων στη διαδικασία και των στοιχείων που υποβλήθηκαν από αυτούς.

Κατά της εν λόγω απόφασης χωρεί προδικαστική προσφυγή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3.4 της παρούσας.

γ) Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, σύμφωνα με τα ανωτέρω, αποσφραγίζονται, κατά την ορισθείσα ημερομηνία και ώρα οι φάκελοι των οικονομικών προσφορών εκείνων των προσφερόντων που δεν έχουν απορριφθεί σύμφωνα με τα ανωτέρω.

δ) Η Επιτροπή Διαγωνισμού προβαίνει στην αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών που αποσφραγίστηκαν και συντάσσει πρακτικό, στο οποίο καταχωρίζονται οι προσφορές κατά σειρά κατάταξης, με βάση τη συνολική βαθμολογία τους, καθώς και η αιτιολογημένη εισήγησή της για την αποδοχή ή απόρριψή τους και την ανάδειξη του προσωρινού αναδόχου.

Εάν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με το αντικείμενο της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας, κατά ανώτατο όριο είκοσι (20) ημερών από την

κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται τα άρθρα 88 και 89 ν. 4412/2016. Εάν με τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγείται κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, η προσφορά απορρίπτεται ως μη κανονική.

Στην περίπτωση ισοδύναμων προφορών, δηλαδή προσφορών με την ίδια συνολική τελική βαθμολογία μεταξύ δύο ή περισσότερων προσφερόντων, η ανάθεση γίνεται στον προσφέροντα με τη μεγαλύτερη βαθμολογία τεχνικής προσφοράς.

Αν οι ισοδύναμες προσφορές έχουν την ίδια βαθμολογία τεχνικής προσφοράς, η αναθέτουσα αρχή επιλέγει τον ανάδοχο με κλήρωση μεταξύ των οικονομικών φορέων που υπέβαλαν τις ισοδύναμες προσφορές. Η κλήρωση γίνεται ενώπιον της Επιτροπής του Διαγωνισμού και παρουσία αυτών των οικονομικών φορέων.

Στη συνέχεια, εφόσον το αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής εγκρίνει το ανωτέρω πρακτικό κατάταξης των προσφορών, εκδίδεται απόφαση για τα αποτελέσματα του εν λόγω σταδίου και η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί εγγράφως, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, τον πρώτο σε κατάταξη προσφέροντα, στον οποίον πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινός ανάδοχος»), να υποβάλει τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 103 και την παρ. 3.2 της παρούσας, περί πρόσκλησης για υποβολή δικαιολογητικών. Η απόφαση έγκρισης του πρακτικού κατάταξης προσφορών δεν κοινοποιείται στους προσφέροντες και ενσωματώνεται στην απόφαση κατακύρωσης.

Σε κάθε περίπτωση, όταν έχει υποβληθεί εξ αρχής μία προσφορά, τα αποτελέσματα όλων των σταδίων της διαδικασίας ανάθεσης, ήτοι Δικαιολογητικών Συμμετοχής, Τεχνικής Προσφοράς και Οικονομικής Προσφοράς, επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης του άρθρου 105 του ν. 4412/2016, σύμφωνα με την παράγραφο 3.3 της παρούσας, που εκδίδεται μετά το πέρας και του τελευταίου σταδίου της διαδικασίας. Κατά της ανωτέρω απόφασης χωρεί προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παράγραφο 3.4 της παρούσας.

3.2 Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου - Δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου

Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή αποστέλλει σχετική ηλεκτρονική πρόσκληση στον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ και τον καλεί να υποβάλει, εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα όλων των δικαιολογητικών που περιγράφονται στην παράγραφο 2.2.9.2. της παρούσας Διακήρυξης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της Διακήρυξης, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των παραγράφων 2.2.4 - 2.2.8 αυτής.

Ειδικότερα, το σύνολο των στοιχείων και δικαιολογητικών της ως άνω παραγράφου αποστέλλονται από τον προσωρινό ανάδοχο σε μορφή ηλεκτρονικών αρχείων με μορφότυπο PDF, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στην παράγραφο 2.4.2.5 της παρούσας.

Εντός της προθεσμίας υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης και το αργότερο έως την τρίτη εργάσιμη ημέρα από την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, προσκομίζονται, με ευθύνη του οικονομικού φορέα, στην αναθέτουσα αρχή, σε έντυπη μορφή και σε κλειστό φάκελο, στον οποίο αναγράφεται ο αποστολέας, τα στοιχεία του Διαγωνισμού και ως παραλήπτης η Επιτροπή Διαγωνισμού, τα στοιχεία και δικαιολογητικά, τα οποία απαιτείται να προσκομιστούν σε έντυπη μορφή (ως πρωτότυπα ή ακριβή αντίγραφα), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις της ως άνω παραγράφου 2.4.2.5.

Αν δεν προσκομιστούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, η αναθέτουσα αρχή καλεί τον προσωρινό ανάδοχο να προσκομίσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά ή να συμπληρώσει τα ήδη υποβληθέντα ή να παράσχει διευκρινίσεις, κατά το άρθρο 102 του ν. 4412/2016, εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης σε αυτόν.

Ο προσωρινός ανάδοχος δύναται να υποβάλει προς την αναθέτουσα αρχή, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, αίτημα για παράταση της ως άνω προθεσμίας, συνοδευόμενο από αποδεικτικά έγγραφα περί αίτησης χορήγησης δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου. Στην περίπτωση αυτή η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής τους, για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγησή τους από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές. Ο προσωρινός ανάδοχος μπορεί να αξιοποιεί τη δυνατότητα αυτή τόσο εντός της αρχικής προθεσμίας για την υποβολή δικαιολογητικών, όσο και εντός της προθεσμίας για την προσκόμιση ελλειπόντων ή τη συμπλήρωση ήδη υποβληθέντων δικαιολογητικών, κατά την έννοια του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, όπως προβλέπεται ανωτέρω. Η παρούσα ρύθμιση εφαρμόζεται αναλόγως και όταν η αναθέτουσα αρχή ζητήσει την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής και πριν από το στάδιο κατακύρωσης, κατ' εφαρμογή της διάταξης του πρώτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016, τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας.

Απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, τηρουμένης της ανωτέρω διαδικασίας, εάν:

- i) κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν με το Ευρωπαϊκό Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) είναι εκ προθέσεως απατηλά, ή έχουν υποβληθεί πλαστά αποδεικτικά στοιχεία , ή
- ii) δεν υποβληθούν στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα των παραπάνω δικαιολογητικών, ή
- iii) από τα δικαιολογητικά που προσκομίστηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.3 (λόγοι αποκλεισμού) ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με τις παραγράφους 2.2.4 έως 2.2.8 (κριτήρια ποιοτικής επιλογής) της παρούσας,

Σε περίπτωση έγκαιρης και προσήκουσας ενημέρωσης της αναθέτουσας αρχής για μεταβολές στις προϋποθέσεις, τις οποίες ο προσωρινός ανάδοχος είχε δηλώσει με το Ευρωπαϊκό Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) ότι πληροί, οι οποίες (μεταβολές) είτε επήλθαν, είτε έλαβε γνώση αυτών μετά τη δήλωση και μέχρι την ημέρα της σύναψης της σύμβασης (οψιγενείς μεταβολές), δεν καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του.

Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν υποβάλει αληθή ή ακριβή δήλωση ή δεν προσκομίσει ένα ή περισσότερα από τα απαιτούμενα έγγραφα και δικαιολογητικά ή δεν αποδείξει ότι: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας Διακήρυξης και β) πληροί τα σχετικά κριτήρια ποιοτικής επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί σύμφωνα με τις παραγράφους 2.2.4 -2.2.8 της παρούσας Διακήρυξης, η διαδικασία ματαιώνεται.

Η διαδικασία ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από την Επιτροπή του Διαγωνισμού, στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών σύμφωνα με όσα ορίζονται ανωτέρω (παράγραφος 3.1.2.1.) και τη διαβίβασή του στο αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής για τη λήψη απόφασης είτε για την κατακύρωση της σύμβασης είτε για τη ματαίωση της διαδικασίας.

3.3 Κατακύρωση - σύναψη σύμβασης

3.3.1. Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών κατακύρωσης και της εισήγησης της Επιτροπής Διαγωνισμού επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης, στην οποία ενσωματώνεται η απόφαση έγκρισης του πρακτικού κατάταξης των προσφερόντων και ανάδειξης προσωρινού αναδόχου, σε συνέχεια της αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών τους.

Η αναθέτουσα αρχή κοινοποιεί, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» στο ΕΣΗΔΗΣ, σε όλους τους οικονομικούς φορείς που έλαβαν μέρος στη διαδικασία ανάθεσης, εκτός από όσους αποκλείστηκαν οριστικά, ιδίως δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 4412/2016, την απόφαση κατακύρωσης, στην

οποία αναφέρονται υποχρεωτικά οι προθεσμίες για την αναστολή της σύναψης σύμβασης, σύμφωνα με τα άρθρα 360 έως 372 του ν. 4412/2016, μαζί με αντίγραφο των πρακτικών κατάταξης των προσφερόντων και ανάδειξης προσωρινού αναδόχου, επιπλέον δε, αναρτά τα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου στα «Συνημμένα Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού».

Μετά την έκδοση και κοινοποίηση της απόφασης κατακύρωσης οι προσφέροντες λαμβάνουν γνώση των οικονομικών προσφορών που αποσφραγίστηκαν, της κατάταξης των προσφορών και των υποβληθέντων δικαιολογητικών κατακύρωσης, με ενέργειες της αναθέτουσας αρχής. Κατά της απόφασης κατακύρωσης χωρεί προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ, σύμφωνα με την παράγραφο 3.4 της παρούσης. Δεν επιτρέπεται η άσκηση άλλης διοικητικής προσφυγής κατά της ανωτέρω απόφασης.

3.3.2. Η απόφαση κατακύρωσης καθίσταται οριστική, εφόσον συντρέξουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις σωρευτικά:

- α) κοινοποιηθεί η απόφαση κατακύρωσης σε όλους τους οικονομικούς φορείς που δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά,
- β) παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης προδικαστικής προσφυγής ή σε περίπτωση άσκησης, παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης αίτησης αναστολής και ακύρωσης κατά της απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ και σε περίπτωση άσκησης αίτησης αναστολής και ακύρωσης κατά της απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ, εκδοθεί απόφαση επ' αυτής, με την επιφύλαξη της χορήγησης προσωρινής διαταγής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 372 του ν. 4412/2016,
- γ) ολοκληρωθεί επιτυχώς ο προσυμβατικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τα άρθρα 324 έως 327 του ν. 4700/2020, εφόσον απαιτείται, και
- δ) (μόνο στην περίπτωση του προσυμβατικού ελέγχου ή της άσκησης προδικαστικής προσφυγής κατά της απόφασης κατακύρωσης) ο προσωρινός ανάδοχος έχει υποβάλει έπειτα από σχετική πρόσκληση, υπεύθυνη δήλωση, που υπογράφεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 79A του ν. 4412/2016, στην οποία δηλώνεται ότι δεν έχουν επέλθει στο πρόσωπό του οψιγενείς μεταβολές κατά την έννοια του άρθρου 104 του ν. 4412/2016. Η υπεύθυνη δήλωση ελέγχεται από την αναθέτουσα αρχή και μνημονεύεται στο συμφωνητικό. Εφόσον δηλωθούν οψιγενείς μεταβολές, η δήλωση ελέγχεται από την Επιτροπή Διαγωνισμού, η οποία εισηγείται προς το αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο.

Μετά την οριστικοποίηση της απόφασης κατακύρωσης, η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί τον ανάδοχο, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», να προσέλθει για υπογραφή του συμφωνητικού, θέτοντάς του προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής ειδικής πρόσκλησης. Η σύμβαση θεωρείται συναφθείσα με την κοινοποίηση της πρόσκλησης του προηγούμενου εδαφίου στον ανάδοχο.

3.4 Προδικαστικές Προσφυγές - Προσωρινή και Οριστική Δικαστική Προστασία

Α. Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί η συγκεκριμένη δημόσια σύμβαση και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ενωσιακής ή εσωτερικής νομοθεσίας στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στα άρθρα 346 επ. του ν. 4412/2016 και 1 επ. του π.δ/τος 39/2017, ασκώντας προδικαστική προσφυγή κατά πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, προσδιορίζοντας ειδικώς τις νομικές και πραγματικές αιτιάσεις που δικαιολογούν το αίτημά του .

Σε περίπτωση προσβολής πράξης της αναθέτουσας αρχής, η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής είναι:

- (α) δέκα (10) ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης πράξης στον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα αν η πράξη κοινοποιήθηκε με ηλεκτρονικά μέσα ή
- (β) δεκαπέντε (15) ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης πράξης σε αυτόν αν χρησιμοποιήθηκαν άλλα μέσα επικοινωνίας, άλλως
- (γ) δέκα (10) ημέρες από την πλήρη, πραγματική ή τεκμαιρόμενη, γνώση της πράξης που βλάπτει τα συμφέροντα του ενδιαφερόμενου οικονομικού φορέα. Ειδικά για την άσκηση προσφυγής κατά

προκήρυξης, η πλήρης γνώση αυτής τεκμαίρεται μετά την πάροδο δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση στο ΚΗΜΔΗΣ.

Σε περίπτωση παράλειψης που αποδίδεται στην αναθέτουσα αρχή, η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής είναι δεκαπέντε (15) ημέρες από την επομένη της συντέλεσης της προσβαλλόμενης παράλειψης.

Οι προθεσμίες άσκησης των προδικαστικών προσφυγών και των παρεμβάσεων αρχίζουν την επομένη της ημέρας της προαναφερθείσας κατά περίπτωση κοινοποίησης ή γνώσης και λήγουν όταν περάσει ολόκληρη η τελευταία ημέρα και ώρα 23:59:59 και, αν αυτή είναι εξαιρετέα ή Σάββατο, όταν περάσει ολόκληρη η επόμενη εργάσιμη ημέρα και ώρα 23:59:59.

Η προδικαστική προσφυγή συντάσσεται υποχρεωτικά με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ/τος 39/2017 και κατατίθεται ηλεκτρονικά μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» στην ηλεκτρονική περιοχή του συγκεκριμένου διαγωνισμού, επιλέγοντας την ένδειξη «Προδικαστική Προσφυγή» σύμφωνα με το άρθρο 18 της Κ.Υ.Α. Προμήθειες και Υπηρεσίες.

Για το παραδεκτό της άσκησης της προδικαστικής προσφυγής κατατίθεται από τον προσφεύγοντα παράβολο υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 363 του ν. 4412/2016 . Η επιστροφή του παραβόλου στον προσφεύγοντα γίνεται: α) σε περίπτωση ολικής ή μερικής αποδοχής της προσφυγής του, β) όταν η αναθέτουσα αρχή ανακαλεί την προσβαλλόμενη πράξη ή προβαίνει στην οφειλόμενη ενέργεια πριν από την έκδοση της απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ επί της προσφυγής, γ) σε περίπτωση παραίτησης του προσφεύγοντος από την προσφυγή του έως και δέκα (10) ημέρες από την κατάθεση της προσφυγής.

Η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής και η άσκησή της κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης, επί ποινή ακυρότητας, η οποία διαπιστώνεται με απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ μετά από άσκηση προδικαστικής προσφυγής, σύμφωνα με τα άρθρα 368 του ν. 4412/2016 και 20 του π.δ/τος 39/2017. Όμως, μόνη η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής δεν κωλύει την πρόσδοτη της διαγωνιστικής διαδικασίας, υπό την επιφύλαξη χορήγησης από το Κλιμάκιο μέτρων προσωρινής προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 366 παρ. 1-2 του ν. 4412/2016 και 15 παρ. 1-4 του π.δ/τος 39/2017.

Η προηγούμενη παράγραφος δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση που, κατά τη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, υποβληθεί μόνο μία (1) προσφορά.

Μετά την, κατά τα ως άνω, ηλεκτρονική κατάθεση της προδικαστικής προσφυγής η αναθέτουσα αρχή, μέσω της λειτουργίας «Επικοινωνία» :

α) Κοινοποιεί την προσφυγή το αργότερο έως την επόμενη εργάσιμη ημέρα από την κατάθεσή της σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, ο οποίος μπορεί να θίγεται από την αποδοχή της, προκειμένου να ασκήσει το προβλεπόμενο από τα άρθρα 362 παρ. 3 και 7 του π.δ/τος 39/2017 δικαίωμα παρέμβασής του στη διαδικασία εξέτασης της προσφυγής, για τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης, προσκομίζοντας όλα τα κρίσιμα έγγραφα που έχει στη διάθεσή του.

β) Διαβιβάζει στην ΕΑΔΗΣΥ, το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα κατάθεσης, τον πλήρη φάκελο της υπόθεσης, τα αποδεικτικά κοινοποίησης στους ενδιαφερόμενους τρίτους, αλλά και την Έκθεση Απόψεων της επί της προσφυγής. Στην Έκθεση Απόψεων η αναθέτουσα αρχή μπορεί να παραθέσει αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία για την υποστήριξη της προσβαλλόμενης με την προδικαστική προσφυγή πράξης.

γ) Κοινοποιεί σε όλα τα μέρη την Έκθεση Απόψεων, τις Παρεμβάσεις και τα σχετικά έγγραφα που τυχόν τη συνοδεύουν, μέσω του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού το αργότερο έως την επόμενη εργάσιμη ημέρα από την κατάθεσή τους.

δ) Συμπληρωματικά υπομνήματα κατατίθενται από οποιοδήποτε από τα μέρη, μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ, το αργότερο εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση των απόψεων της αναθέτουσας αρχής.

Η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση των ένδικων βοηθημάτων της αίτησης αναστολής και αίτησης ακύρωσης του άρθρου 372 του ν. 4412/2016 κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων της αναθέτουσας αρχής.

Β. Όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει, με το ίδιο δικόγραφο, εφαρμοζομένων αναλογικά των διατάξεων του π.δ/τος 18/1989, την αναστολή εκτέλεσης της απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ και την ακύρωσή της ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Δικαστηρίου Χανίων. Το αυτό ισχύει και σε περίπτωση σιωπηρής απόρριψης της προδικαστικής προσφυγής από την ΕΑΔΗΣΥ. Δικαίωμα άσκησης του ως άνω ένδικου βοηθήματος έχει και η αναθέτουσα αρχή, αν η ΕΑΔΗΣΥ κάνει δεκτή την προδικαστική προσφυγή, αλλά και αυτός τού οποίου έχει γίνει εν μέρει δεκτή η προδικαστική προσφυγή.

Με την απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ λογίζονται ως συμπροσβαλλόμενες και όλες οι συναφείς προς την ανωτέρω απόφαση πράξεις ή παραλείψεις της αναθέτουσας αρχής, εφόσον έχουν εκδοθεί ή συντελεστεί αντιστοίχως έως τη συζήτηση της ως άνω αίτησης στο Δικαστήριο.

Η αίτηση αναστολής και ακύρωσης περιλαμβάνει μόνο αιτιάσεις που είχαν προταθεί με την προδικαστική προσφυγή ή αφορούν στη διαδικασία ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ ή το περιεχόμενο των αποφάσεων της. Η αναθέτουσα αρχή, εφόσον ασκήσει την αίτηση της παρ. 1 του άρθρου 372 του ν. 4412/2016, μπορεί να προβάλει και οιψιγενείς ισχυρισμούς αναφορικά με τους επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, οι οποίοι καθιστούν αναγκαία την άμεση ανάθεση της σύμβασης.

Η ως άνω αίτηση κατατίθεται στο αρμόδιο Δικαστήριο μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση ή την πλήρη γνώση της απόφασης ή από την παρέλευση της προθεσμίας για την έκδοση της απόφασης επί της προδικαστικής προσφυγής, ενώ η δικάσιμος για την εκδίκαση της αίτησης ακύρωσης δεν πρέπει να απέχει πέραν των εξήντα (60) ημερών από την κατάθεση του δικογράφου.

Αντίγραφο της αίτησης με κλήση κοινοποιείται με τη φροντίδα του αιτούντος στην ΕΑΔΗΣΥ, την αναθέτουσα αρχή, αν δεν έχει ασκήσει αυτή την αίτηση, και προς κάθε τρίτο ενδιαφερόμενο, την κλήτευση του οποίου διατάσσει με πράξη του ο Πρόεδρος ή ο προεδρεύων του αρμόδιου Δικαστηρίου ή Τμήματος έως την επόμενη ημέρα από την κατάθεση της αίτησης. Ο αιτών υποχρεούται, επί ποινή απαραδέκτου του ενδίκου βοηθήματος, να προβεί στις παραπάνω κοινοποιήσεις εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) ημερών από την έκδοση και την παραλαβή της ως άνω πράξης του Δικαστηρίου. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ως άνω κοινοποίηση της αίτησης κατατίθεται η παρέμβαση και διαβιβάζονται ο φάκελος και οι απόψεις των παθητικώς νομιμοποιούμενων. Εντός της ίδιας προθεσμίας κατατίθενται στο Δικαστήριο και τα στοιχεία που υποστηρίζουν τους ισχυρισμούς των διαδίκων.

Επιπρόσθετα, η παρέμβαση κοινοποιείται με επιμέλεια του παρεμβαίνοντος στα λοιπά μέρη της δίκης εντός δύο (2) ημερών από την κατάθεσή της, αλλιώς λογίζεται ως απαράδεκτη. Το διατακτικό της δικαστικής απόφασης εκδίδεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη συζήτηση της αίτησης ή από την προθεσμία για την υποβολή υπομνημάτων.

Η προθεσμία για την άσκηση και η άσκηση της αίτησης ενώπιον του αρμόδιου Δικαστηρίου κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης μέχρι την έκδοση της οριστικής δικαστικής απόφασης, εκτός εάν με προσωρινή διαταγή ο αρμόδιος δικαστής αποφανθεί διαφορετικά. Επίσης, η προθεσμία για την άσκηση και η άσκηση της αίτησης κωλύουν την πρόσδο της διαδικασίας ανάθεσης για χρονικό διάστημα δεκαπέντε (15) ημερών από την άσκηση της αίτησης, εκτός εάν με την προσωρινή διαταγή ο αρμόδιος δικαστής αποφανθεί διαφορετικά.⁴ Για την άσκηση της αίτησης κατατίθεται παράβολο, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 372 παρ. 5 του ν. 4412/2016.

Αν ο ενδιαφερόμενος δεν αιτήθηκε ή αιτήθηκε ανεπιτυχώς την αναστολή και η σύμβαση υπογράφηκε και η εκτέλεσή της ολοκληρώθηκε πριν από τη συζήτηση της αίτησης, εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 2 του άρθρου 32 του π.δ/τος 18/1989.

Αν το Δικαστήριο ακυρώσει πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής μετά τη σύναψη της σύμβασης, το κύρος της τελευταίας δεν θίγεται, εκτός αν πριν από τη σύναψη αυτής είχε ανασταλεί η διαδικασία σύναψης της σύμβασης. Στην περίπτωση που η σύμβαση δεν είναι άκυρη, ο ενδιαφερόμενος δικαιούται να αξιώσει αποζημίωση, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 373 του ν. 4412/2016.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 4412/2016, για την εκδίκαση των διαφορών του παρόντος

⁴ Βλ. άρθρο 372 παρ. 6 του ν. 4412/2016.

άρθρου εφαρμόζονται οι διατάξεις του π.δ/τος 18/1989.

3.5 Ματαιώση Διαδικασίας

Η αναθέτουσα αρχή ματαιώνει ή δύναται να ματαιώσει εν όλω ή εν μέρει, αιτιολογημένα, τη διαδικασία ανάθεσης, για τους λόγους και υπό τους όρους του άρθρου 106 του ν. 4412/2016, μετά από γνώμη της αρμόδιας Επιτροπής του Διαγωνισμού. Επίσης, αν διαπιστωθούν σφάλματα ή παραλείψεις σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης, μπορεί, μετά από γνώμη της ως άνω Επιτροπής, να ακυρώσει μερικώς τη διαδικασία ή να αναμορφώσει ανάλογα το αποτέλεσμά της ή να αποφασίσει την επανάληψή της από το σημείο που εμφιλοχώρησε το σφάλμα ή παραλειψή.

Ειδικότερα, η αναθέτουσα αρχή ματαιώνει τη διαδικασία σύναψης όταν αυτή αποβεί άγονη είτε λόγω μη υποβολής προσφοράς είτε λόγω απόρριψης όλων των προσφορών, καθώς και στην περίπτωση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου 105, περί κατακύρωσης και σύναψης σύμβασης.

Επίσης, μπορεί να ματαιώσει τη διαδικασία: α) λόγω παράτυπης διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης, εκτός εάν μπορεί να θεραπεύσει το σφάλμα ή την παραλειψή σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 106, β) εάν οι οικονομικές και τεχνικές παράμετροι που σχετίζονται με τη διαδικασία ανάθεσης άλλαξαν ουσιωδώς και η εκτέλεση του συμβατικού αντικειμένου δεν ενδιαφέρει πλέον την αναθέτουσα αρχή ή τον φορέα για τον οποίο προορίζεται το υπό ανάθεση αντικείμενο, γ) εάν λόγω ανωτέρας βίας, δεν είναι δυνατή η κανονική εκτέλεση της σύμβασης, δ) εάν η επιλεγείσα προσφορά κριθεί ως μη συμφέρουσα από οικονομική άποψη, ε) στην περίπτωση των παρ. 3 και 4 του άρθρου 97, περί χρόνου ισχύος προσφορών, στ) για άλλους επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, όπως ιδίως, δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος.

4. ΟΡΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

4.1 Εγγύησεις καλής εκτέλεσης

Για την υπογραφή της σύμβασης απαιτείται η παροχή εγγύησης καλής εκτέλεσης, σύμφωνα με το άρθρο 72 παρ. 4 του ν. 4412/2016, το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό 4% επί της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης χωρίς να συμπεριλαμβάνεται το ΦΠΑ και η οποία κατατίθεται μέχρι και την υπογραφή του συμφωνητικού.

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης, προκειμένου να γίνει αποδεκτή, πρέπει να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα αναφερόμενα στην παρ. 12 του άρθρου 72 του ν. 4412/2016 στοιχεία, πλην αυτού της περ. η (βλ. την παράγραφο 2.1.5. της παρούσας), και, επιπλέον, τον τίτλο και τον αριθμό της σχετικής σύμβασης, εφόσον ο τελευταίος είναι γνωστός. Το περιεχόμενό της είναι σύμφωνο με το υπόδειγμα που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Β της Διακήρυξης και τα οριζόμενα στο άρθρο 72 του ν. 4412/2016.

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης καλύπτει συνολικά και χωρίς διακρίσεις την εφαρμογή όλων των όρων της σύμβασης και κάθε απαίτηση της αναθέτουσας αρχής έναντι του αναδόχου.

Σε περίπτωση τροποποίησης της σύμβασης κατά την παράγραφο 4.5, η οποία συνεπάγεται αύξηση της συμβατικής αξίας, ο ανάδοχος οφείλει να καταθέσει μέχρι την υπογραφή της τροποποιημένης σύμβασης συμπληρωματική εγγύηση καλής εκτέλεσης, το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό 4% επί του ποσού της αύξησης της αξίας της σύμβασης.

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης καταπέπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής στην περίπτωση παραβίασης, από τον ανάδοχο, των όρων της σύμβασης, όπως αυτή ειδικότερα ορίζει.

Σε περίπτωση που στο πρωτόκολλο ποιοτικής και ποσοτικής παραλαβής αναφέρονται παρατηρήσεις ή υπάρχει εκπρόθεσμη παροχή, η επιστροφή της εγγύησης καλής εκτέλεσης γίνεται μετά την αντιμετώπιση, σύμφωνα με όσα προβλέπονται, των παρατηρήσεων και του εκπροθέσμου.

Αν οι υπηρεσίες είναι διαιρετές και η παράδοση γίνεται, σύμφωνα με τη σύμβαση, τμηματικά, η εγγυήση καλής εκτέλεσης αποδεσμεύεται σταδιακά, κατά το ποσό που αναλογεί στην αξία του τμήματος της υπηρεσίας που παραλήφθηκε οριστικά. Για τη σταδιακή αποδέσμευσή τους απαιτείται προηγούμενη γνωμοδότηση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου. Εάν στο πρωτόκολλο παραλαβής αναφέρονται παρατηρήσεις ή υπάρχει εκπρόθεσμη παράδοση, η παραπάνω σταδιακή αποδέσμευση γίνεται μετά την αντιμετώπιση, σύμφωνα με όσα προβλέπονται, των παρατηρήσεων και του εκπροθέσμου.

4.2 Συμβατικό Πλαίσιο - Εφαρμοστέα Νομοθεσία

Κατά την εκτέλεση της σύμβασης εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4412/2016, οι όροι της παρούσας Διακήρυξης και συμπληρωματικά ο Αστικός Κώδικας.

4.3 Όροι εκτέλεσης της σύμβασης

4.3.1 Κατά την εκτέλεση της σύμβασης ο ανάδοχος τηρεί τις υποχρεώσεις στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α'.

Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων από τον ανάδοχο και τους υπεργολάβους του ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση της σύμβασης και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους.

4.3.2. Ο ανάδοχος δεσμεύεται ότι:

α) σε όλα τα στάδια που προηγήθηκαν της σύμβασης δεν ενήργησε αθέμιτα, παράνομα ή καταχρηστικά και ότι θα εξακολουθήσει να μην ενεργεί κατ' αυτόν τον τρόπο κατά το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης,

β) ότι θα δηλώσει αμελλητί στην αναθέτουσα αρχή, από τη στιγμή που λάβει γνώση, οποιαδήποτε κατάσταση (ακόμη και ενδεχόμενη) σύγκρουσης συμφερόντων (προσωπικών, οικογενειακών, οικονομικών, πολιτικών ή άλλων κοινών συμφερόντων, συμπεριλαμβανομένων και αντικρουόμενων επαγγελματικών συμφερόντων) μεταξύ των νομίμων ή εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων του καθώς και υπαλλήλων ή συνεργατών τους οποίους απασχολεί στην εκτέλεση της σύμβασης (π.χ. με σύμβαση υπεργολαβίας) και μελών του προσωπικού της αναθέτουσας αρχής που εμπλέκονται καθ' οιονδήποτε τρόπο στη διαδικασία εκτέλεσης της σύμβασης ή/και μπορούν να επηρεάσουν την έκβαση και τις αποφάσεις της αναθέτουσας αρχής περί την εκτέλεσή της, οποτεδήποτε και εάν η κατάσταση αυτή προκύψει κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης.

Οι υποχρεώσεις και οι απαγορεύσεις της ρήτρας αυτής ισχύουν, στην περίπτωση που ο ανάδοχος είναι ένωση, για όλα τα μέλη της ένωσης, καθώς και για τους υπεργολάβους που χρησιμοποιεί. Στο συμφωνητικό περιλαμβάνεται σχετική δεσμευτική δήλωση τόσο του αναδόχου όσο και των υπεργολάβων του.

4.4 Υπεργολαβία

4.4.1. Ο ανάδοχος δεν απαλλάσσεται από τις συμβατικές του υποχρεώσεις και ευθύνες λόγω ανάθεσης της εκτέλεσης τμήματος/τμημάτων της σύμβασης σε υπεργολάβους. Η τήρηση των υποχρεώσεων της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016 από υπεργολάβους δεν αίρει την ευθύνη του κυρίου αναδόχου.

4.4.2. Κατά την υπογραφή της σύμβασης ο κύριος ανάδοχος υποχρεούται να αναφέρει στην αναθέτουσα αρχή το όνομα, τα στοιχεία επικοινωνίας και τους νόμιμους εκπροσώπους των υπεργολάβων του, οι οποίοι συμμετέχουν στην εκτέλεση αυτής, εφόσον είναι γνωστά τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Επιπλέον, υποχρεούται να γνωστοποιεί στην αναθέτουσα αρχή κάθε αλλαγή των πληροφοριών αυτών, κατά τη διάρκεια της σύμβασης, καθώς και τις απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με κάθε νέο υπεργολάβο, τον οποίο ο κύριος ανάδοχος χρησιμοποιεί εν συνεχείᾳ στην εν λόγω σύμβαση, προσκομίζοντας τα σχετικά συμφωνητικά/δηλώσεις συνεργασίας.⁵. Σε περίπτωση διακοπής της συνεργασίας του αναδόχου με υπεργολάβο/ υπεργολάβους της σύμβασης, αυτός υποχρεούται σε άμεση γνωστοποίηση της διακοπής αυτής στην αναθέτουσα αρχή, οφείλει δε να διασφαλίσει την ομαλή εκτέλεση του τμήματος/ των τμημάτων της σύμβασης είτε από τον ίδιο, είτε από νέο υπεργολάβο τον οποίο θα γνωστοποιήσει στην αναθέτουσα αρχή κατά την ως άνω διαδικασία.

Σε περίπτωση που ο ανάδοχος έχει στηριχθεί στις ικανότητες του υπεργολάβου όσον αφορά τη χρηματοοικονομική επάρκεια-τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της διακήρυξης, στην περίπτωση αντικατάστασής του ο ανάδοχος ενημερώνει εγγράφως την αναθέτουσα αρχή δύο (2) μήνες προ της αντικατάστασης και προσκομίζει τα αποδεικτικά μέσα της παραγράφου 2.2.9.2. B3 ή B4 αντίστοιχα. Η αναθέτουσα αρχή εξετάζει τα υποβληθέντα αποδεικτικά μέσα που αφορούν στις ικανότητες του υπεργολάβου, τα οποία, προκειμένου να γίνουν αποδεκτά, πρέπει τουλάχιστον να καλύπτουν τις ικανότητες του αρχικού υπεργολάβου, στις ικανότητες του οποίου έχει στηριχθεί ο ανάδοχος.

4.4.3. Η αναθέτουσα αρχή επαληθεύει τη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού για τους υπεργολάβους, όπως αυτοί περιγράφονται στην παράγραφο 2.2.3 και με τα αποδεικτικά μέσα της παραγράφου 2.2.9.2 της παρούσας, εφόσον το(α) τμήμα(τα) της σύμβασης, το(α) οποίο(α) ο ανάδοχος προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, υπερβαίνουν σωρευτικά το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας της σύμβασης. Επιπλέον, προκειμένου να μην αθετούνται οι υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016, δύναται να επαληθεύσει τους ως άνω λόγους και για τμήμα ή τμήματα της σύμβασης που υπολείπονται του ως άνω ποσοστού.

Όταν από την ως άνω επαλήθευση προκύπτει ότι συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού, απαιτεί την αντικατάστασή του, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στις παρ. 5 και 6 του άρθρου 131 του ν. 4412/2016.

⁵ Παρ. 4 του άρθρου 131 του ν. 4412/2016. Βλ. και παρ. 2.2.8.2 της παρούσας.

4.5 Τροποποίηση σύμβασης κατά τη διάρκειά της

Η σύμβαση μπορεί να τροποποιείται κατά τη διάρκειά της, χωρίς να απαιτείται νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 132 του ν. 4412/2016, κατόπιν γνωμοδότησης του αρμόδιου οργάνου της, ήτοι της επιτροπής παραλαβής που συγκροτήθηκε με την αριθ. ..../202.. απόφαση της Περιφερειακής Επιτροπής

Μετά τη λύση της σύμβασης λόγω της έκπτωσης του αναδόχου, σύμφωνα με το άρθρο 203 του ν. 4412/2016 και την παράγραφο 5.2. της παρούσας, όπως και σε περίπτωση καταγγελίας για τους λόγους της παραγράφου 4.6, πλην αυτού της περ. (α), η αναθέτουσα αρχή δύναται να προσκαλέσει τον επόμενο κατά σειρά κατάταξης οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην παρούσα διαδικασία ανάθεσης της συγκεκριμένης σύμβασης και να του προτείνει να αναλάβει το ανεκτέλεστο τμήμα της σύμβασης, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και με τίμημα που δεν θα υπερβαίνει την προσφορά που είχε υποβάλει ο έκπτωτος (ρήτρα υποκατάστασης). Η σύμβαση συνάπτεται, εφόσον εντός της ταχθείσας προθεσμίας περιέλθει στην αναθέτουσα αρχή έγγραφη και ανεπιφύλακτη αποδοχή της πρόσκλησης. Η άπρακτη πάροδος της προθεσμίας θεωρείται ως απόρριψη της πρότασης. Αν ο ανωτέρω δεν δεχθεί την πρόταση σύναψης σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί τον επόμενο υποψήφιο κατά σειρά κατάταξης, ακολουθώντας κατά τα λοιπά την ίδια διαδικασία.

4.6 Δικαιώμα μονομερούς λύσης της σύμβασης

4.6.1. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, με τις προϋποθέσεις που ορίζουν οι κείμενες διατάξεις, να καταγγείλει τη σύμβαση κατά τη διάρκεια της εκτέλεσής της, εφόσον:

- α) η σύμβαση έχει υποστεί ουσιώδη τροποποίηση, κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 132 του ν. 4412/2016, που θα απαιτούσε νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης,
- β) κατά τον χρόνο της ανάθεσης της σύμβασης ο ανάδοχος τελούσε σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2.2.3.1 και, ως εκ τούτου, θα έπρεπε να έχει αποκλειστεί από τη διαδικασία σύναψης της σύμβασης,
- γ) η σύμβαση δεν έπρεπε να ανατεθεί στον ανάδοχο λόγω σοβαρής παραβίασης των υποχρεώσεων που υπέχει από τις Συνθήκες και την Οδηγία 2014/24/EΕ, η οποία έχει αναγνωριστεί με απόφαση του Δικαστηρίου της Ένωσης στο πλαίσιο διαδικασίας δυνάμει του άρθρου 258 της ΣΛΕΕ.
- δ) ο ανάδοχος καταδικαστεί αμετάκλητα, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης, για ένα από τα αδικήματα που αναφέρονται στην παρ. 2.2.3.1 της παρούσας,
- ε) ο ανάδοχος πτωχεύει ή υπαχθεί σε διαδικασία ειδικής εκκαθάρισης ή τεθεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή αναστέλλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης και δεν τηρεί τους όρους αυτής ή εάν βρεθεί σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση, προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου,
- Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να μην καταγγείλει τη σύμβαση, υπό την προϋπόθεση ότι ο ανάδοχος που θα βρεθεί σε μία από τις καταστάσεις που αναφέρονται στην περίπτωση αυτή, αποδεικνύει ότι είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τα μέτρα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής του δραστηριότητας,
- σ) ο ανάδοχος παραβεί αποδεδειγμένα τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη δέσμευση ακεραιότητας της παρ. 4.3.2. της παρούσας, όπως αναλυτικά περιγράφονται στο συνημμένο στην παρούσα σχέδιο σύμβασης.

5. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

5.1 Τρόπος πληρωμής

5.1.1. Η πληρωμή του αναδόχου θα πραγματοποιηθεί με τον πιο κάτω τρόπο :

Η καταβολή της αμοιβής του αναδόχου θα γίνεται, μετά την οριστική παραλαβή των σχετικών υπηρεσιών και παραδοτέων στο χρονικό διάστημα αναφοράς και τη σύνταξη του «Πρωτοκόλλου Παραλαβής Υπηρεσιών Σύμβασης» από την αρμόδια Επιτροπή Παραλαβής. Θα καταβάλλεται το 100% της αξίας που αντιστοιχεί στις παραληφθείσες υπηρεσίες και παραδοτέα, σύμφωνα με την οικονομική προσφορά του αναδόχου και τους όρους της σύμβασης

Η πληρωμή του συμβατικού τιμήματος θα γίνεται με την προσκόμιση των νόμιμων παραστατικών και δικαιολογητικών που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 200 παρ. 5 του ν. 4412/2016, καθώς και κάθε άλλου δικαιολογητικού που τυχόν ήθελε ζητηθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες που διενεργούν τον έλεγχο και την πληρωμή. Πιο συγκεκριμένα, α) Πρωτόκολλο οριστικής παραλαβής των υπηρεσιών και των παραδοτέων που αφορά η πληρωμή σύμφωνα με το άρθρο 219 του Ν. 4416/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και β) Τιμολόγιο του αναδόχου

5.1.2. Τον Ανάδοχο βαρύνουν οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Ιδίως βαρύνεται με τις ακόλουθες κρατήσεις:

α) Κράτηση ύψους 0,1%, η οποία υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης υπέρ της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων.

β) Κράτηση ύψους 0,02% υπέρ της ανάπτυξης και συντήρησης του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ, η οποία υπολογίζεται επί της αξίας, εκτός ΦΠΑ, της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης. Το ποσό αυτό παρακρατείται σε κάθε πληρωμή από την αναθέτουσα αρχή στο όνομα και για λογαριασμό του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 36 του ν. 4412/2016. **Μέχρι την έκδοση της κοινής απόφασης της παρ. 6 του άρθρου 36 του ν. 4412/2016, η ως άνω κράτηση δεν επιβάλλεται.**

Με κάθε πληρωμή θα γίνεται η προβλεπόμενη από την κείμενη νομοθεσία παρακράτηση φόρου εισοδήματος.

5.1.3. Σε περίπτωση υποβολής ηλεκτρονικού τιμολογίου, ο ανάδοχος συμπληρώνει στο πεδίο BT-11: Στοιχείο αναφοράς αγαθού του Εθνικού Μορφότυπου Ηλεκτρονικού Τιμολογίου τον κωδικοποιημένο Ενάριθμο: ΣΑΕΠ002/7

5.2 Κήρυξη οικονομικού φορέα εκπτώτου - Κυρώσεις

5.2.1. Ο ανάδοχος, με την επιφύλαξη της συνδρομής λόγων ανωτέρας βίας, κηρύσσεται υποχρεωτικά έκπτωτος από τη σύμβαση και από κάθε δικαίωμα που απορρέει από αυτήν:

α) στην περίπτωση της παρ. 7 του άρθρου 105 περί κατακύρωσης και σύναψης σύμβασης

β) στην περίπτωση που δεν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη σύμβαση ή/και δεν συμμορφωθεί με τις σχετικές γραπτές εντολές της υπηρεσίας, που είναι σύμφωνες με τη σύμβαση ή τις κείμενες διατάξεις, εντός του συμφωνημένου χρόνου εκτέλεσης της σύμβασης,

γ) εφόσον δεν παράσχει τις υπηρεσίες ή δεν υποβάλει τα παραδοτέα ή δεν προβεί στην αντικατάστασή τους μέσα στον συμβατικό χρόνο ή στον χρόνο παράτασης που του χορηγήθηκε, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 217 περί διάρκειας της σύμβασης παροχής υπηρεσίας και την παράγραφο 6.2 της παρούσας, με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου.

Στην περίπτωση συνδρομής λόγου έκπτωσης του αναδόχου από τη σύμβαση κατά την ως άνω περίπτωση (γ), η αναθέτουσα αρχή κοινοποιεί στον ανάδοχο ειδική όχληση, στην οποία μνημονεύει τις διατάξεις του άρθρου 203 του ν. 4412/2016 και περιλαμβάνει συγκεκριμένη περιγραφή των ενεργειών στις οποίες

οφείλει να προβεί ο ανάδοχος, προκειμένου να συμμορφωθεί, μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της ανωτέρω όχλησης. Αν η προθεσμία που τάχθηκε με την ειδική όχληση, παρέλθει, χωρίς ο ανάδοχος να συμμορφωθεί, κηρύσσεται έκπτωτος μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας συμμόρφωσης.

Ο ανάδοχος δεν κηρύσσεται έκπτωτος για λόγους που ανάγονται σε υπαιτιότητα του φορέα εκτέλεσης της σύμβασης ή αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας.

Στον ανάδοχο που κηρύσσεται έκπτωτος από τη σύμβαση επιβάλλονται, με απόφαση του αποφαινόμενου οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου, το οποίο υποχρεωτικά καλεί τον ενδιαφερόμενο προς παροχή εξηγήσεων, αθροιστικά οι παρακάτω κυρώσεις:

α) ολική κατάπτωση της εγγύησης καλής εκτέλεσης της σύμβασης,

β) σε βάρος του αναδόχου μπορεί να επιβληθεί και προσωρινός αποκλεισμός του από το σύνολο των συμβάσεων προμηθειών ή υπηρεσιών των φορέων που εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 4412/2016, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 74, περί αποκλεισμού οικονομικού φορέα από δημόσιες συμβάσεις

5.2.2. Αν οι υπηρεσίες παρασχεθούν από υπαιτιότητα του αναδόχου μετά τη λήξη της διάρκειας της σύμβασης και μέχρι τη λήξη του χρόνου της παράτασης που χορηγήθηκε, επιβάλλονται εις βάρος του ποινικές ρήτρες, με αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής.

Οι ποινικές ρήτρες υπολογίζονται ως εξής:

α) για καθυστέρηση που περιορίζεται σε χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει το 50% της

προβλεπόμενης συνολικής διάρκειας της σύμβασης ή σε περίπτωση τμηματικών/ενδιαμέσων προθεσμιών της αντίστοιχης προθεσμίας επιβάλλεται ποινική ρήτρα 2,5% επί της συμβατικής αξίας χωρίς ΦΠΑ των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν εκπρόθεσμα,

β) για καθυστέρηση που υπερβαίνει το 50% επιβάλλεται ποινική ρήτρα 5% χωρίς ΦΠΑ επί της συμβατικής αξίας των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν εκπρόθεσμα,

γ) οι ποινικές ρήτρες για υπέρβαση των τμηματικών προθεσμιών είναι ανεξάρτητες από τις επιβαλόμενες για υπέρβαση της συνολικής διάρκειας της σύμβασης και δύνανται να ανακαλούνται με αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, αν οι υπηρεσίες που αφορούν στις ως άνω τμηματικές προθεσμίες παρασχεθούν μέσα στη συνολική της διάρκεια και τις εγκεκριμένες παρατάσεις αυτής και με την προϋπόθεση ότι το σύνολο της σύμβασης έχει εκτελεστεί πλήρως,

Το ποσό των ποινικών ρητρών αφαιρείται/συμψηφίζεται από/με την αμοιβή του αναδόχου.

Η επιβολή ποινικών ρητρών δεν στερεί από την αναθέτουσα αρχή το δικαίωμα να κηρύξει τον ανάδοχο έκπτωτο.

5.3 Διοικητικές προσφυγές κατά τη διαδικασία εκτέλεσης των συμβάσεων

Ο ανάδοχος μπορεί κατά των αποφάσεων που επιβάλλουν εις βάρος του κυρώσεις, δυνάμει των όρων των άρθρων 5.2 (Κήρυξη οικονομικού φορέα εκπτώτου - Κυρώσεις), 6.2. (Διάρκεια σύμβασης), 6.4. (Απόρριψη παραδοτέων – αντικατάσταση), καθώς και κατ' εφαρμογή των συμβατικών όρων, να ασκήσει προσφυγή για λόγους νομιμότητας και ουσίας ενώπιον του φορέα που εκτελεί τη σύμβαση, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία (30) ημερών από την ημερομηνία της κοινοποίησης ή της πλήρους γνώσης της σχετικής απόφασης. Η εμπρόθεσμη άσκηση της προσφυγής αναστέλλει τις επιβληθείσες κυρώσεις. Επί της προσφυγής αποφασίζει το αρμοδίως αποφαινόμενο όργανο, ύστερα από γνωμοδότηση του προβλεπόμενου στο τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης δ' της παραγράφου 11 του άρθρου 221 ν.4412/2016 οργάνου, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την άσκηση της, άλλως θεωρείται ως οιωπηρώς απορριφθείσα. Κατά της απόφασης αυτής δεν χωρεί η άσκηση άλλης οποιασδήποτε φύσης διοικητικής προσφυγής. Αν κατά της απόφασης που επιβάλλει κυρώσεις δεν ασκηθεί εμπρόθεσμα η προσφυγή ή αν αυτή απορριφθεί από το αποφαινόμενο αρμοδίως όργανο, η απόφαση καθίσταται

οριστική. Αν ασκηθεί εμπρόθεσμα προσφυγή, αναστέλλονται οι συνέπειες της απόφασης μέχρι αυτή να οριστικοποιηθεί.

5.4 Δικαστική επίλυση διαφορών

Κάθε διαφορά μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών που προκύπτει από τη σύμβαση που συνάπτεται στο πλαίσιο της παρούσας Διακήρυξης, επιλύεται με την άσκηση προσφυγής ή αγωγής στο Διοικητικό Εφετείο της Περιφέρειας στην οποία εκτελείται η σύμβαση, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις παρ. 1 έως και 6 του άρθρου 205Α του ν. 4412/2016⁶. Πριν την άσκηση της προσφυγής στο Διοικητικό Εφετείο τηρείται υποχρεωτικά η ενδικοφανής διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 205 του ν. 4412/2016 και την παράγραφο 5.3 της παρούσας, διαφορετικά η προσφυγή απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Αν ο ανάδοχος της σύμβασης είναι κοινοπραξία, η προσφυγή ασκείται είτε από την ίδια είτε από όλα τα μέλη της. Δεν απαιτείται η τήρηση ενδικοφανούς διαδικασίας αν ασκείται από τον ενδιαφερόμενο αγωγή, στο δικογραφο της οποίας δεν σωρεύεται αίτημα ακύρωσης ή τροποποίησης διοικητικής πράξης ή παράλειψης.

⁶ Άρθρο 205Α του ν. 4412/2016.

6. ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

6.1 Παρακολούθηση της σύμβασης

6.1.1. Η παρακολούθηση της εκτέλεσης της σύμβασης και η διοίκηση αυτής θα διενεργηθεί από την καθ' ύλην αρμόδια υπηρεσία Δ/νση Τουρισμού της Περιφέρειας Κρήτης η οποία θα εισηγείται στο αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο της Περιφέρειας Κρήτης για όλα τα ζητήματα που αφορούν στην προσήκουσα εκτέλεση όλων των όρων της σύμβασης και στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων του αναδόχου, στη λήψη των επιβεβλημένων μέτρων λόγω μη τήρησης των ως άνω όρων και ιδίως για ζητήματα που αφορούν σε τροποποίηση του αντικειμένου και παράταση της διάρκειας της σύμβασης, υπό τους όρους του άρθρου 132 του ν. 4412/2016.

6.1.2. Η αρμόδια υπηρεσία μπορεί, με απόφασή της να ορίζει για την παρακολούθηση της σύμβασης ως επόπτη με καθήκοντα εισηγητή υπάλληλο της υπηρεσίας. Με την ίδια απόφαση δύνανται να ορίζονται και άλλοι υπάλληλοι της αρμόδιας υπηρεσίας ή των εξυπηρετούμενων από τη σύμβαση φορέων, στους οποίους ανατίθενται επιμέρους καθήκοντα για την παρακολούθηση της σύμβασης. Σε αυτή την περίπτωση ο επόπτης λειτουργεί ως συντονιστής.

Τα καθήκοντα του επόπτη είναι, ενδεικτικά, η πιστοποίηση της εκτέλεσης του αντικειμένου της σύμβασης, καθώς και ο έλεγχος της συμμόρφωσης του αναδόχου με τους όρους της σύμβασης. Με εισήγηση του επόπτη η υπηρεσία που διοικεί τη σύμβαση μπορεί να απευθύνει έγγραφα με οδηγίες και εντολές προς τον ανάδοχο, σχετικά με την εκτέλεση της σύμβασης.

6.2 Διάρκεια σύμβασης

6.2.1. Η διάρκεια της Σύμβασης ορίζεται σε 32 μήνες από την υπογραφή και ανάρτηση της σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ ή μέχρι εξάντλησης του συμβατικού τιμήματος και σε κάθε περίπτωση πριν τη λήξη της πράξης. Σε περίπτωση τροποποίησης του Τεχνικού Δελτίου της Πράξης (ΤΔΠ) πέραν την ημερομηνίας αυτής, η διάρκεια της σύμβασης δύνανται να παρατεθεί έως και την ημερομηνία λήξης του ΤΔΠ.

Για τα επιμέρους στάδια παροχής των υπηρεσιών ή υποβολής των παραδοτέων ορίζονται τμηματικές προθεσμίες βάσει του χρονοδιογράμματος που θα υποβληθεί από τον ανάδοχο και θα εγκριθεί από την αναθέτουσα αρχή, κατά τα περιγραφόμενα στο Παράρτημα I και στην παρούσα διακήρυξη

6.2.2. Η συνολική διάρκεια της σύμβασης μπορεί να παρατείνεται με αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής μέχρι το 50% αυτής, ύστερα από σχετικό αίτημα του αναδόχου που υποβάλλεται πριν από τη λήξη της διάρκειάς της, σε αντικειμενικά δικαιολογημένες περιπτώσεις που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του αναδόχου. Εάν λήξει η συνολική διάρκεια της σύμβασης, χωρίς να υποβληθεί εγκαίρως αίτημα παράτασης ή, εάν λήξει η παραταθείσα, κατά τα ανωτέρω, διάρκεια, χωρίς να υποβληθούν στην αναθέτουσα αρχή τα παραδοτέα της σύμβασης, ο ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος. Εάν οι υπηρεσίες παρασχεθούν, από υπαιτιότητα του αναδόχου, μετά τη λήξη της διάρκειας της σύμβασης και μέχρι τη λήξη του χρόνου της παράτασης που χορηγήθηκε, επιβάλλονται εις βάρος του ποινικές ρήτρες, σύμφωνα με το άρθρο 218 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 5.2.2 της παρούσας.

6.3 Παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης

6.3.1 Η παραλαβή των παρεχόμενων υπηρεσιών ή παραδοτέων γίνεται από επιτροπή παραλαβής που συγκροτείται, σύμφωνα με την παρ. 3 και την περ. δ' της παραγράφου 11 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016, κατά τα αναλυτικώς αναφερόμενα στην παρούσα διακήρυξη.

6.3.2 Κατά τη διαδικασία παραλαβής διενεργείται ο απαιτούμενος έλεγχος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σύμβαση, μπορεί δε να καλείται να παραστεί και εκπρόσωπος του αναδόχου. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, η επιτροπή παραλαβής: α) είτε παραλαμβάνει τις σχετικές υπηρεσίες ή παραδοτέα, εφόσον καλύπτονται οι απαιτήσεις της σύμβασης χωρίς έγκριση ή απόφαση του αποφαινόμενου οργάνου, β) είτε εισηγείται την παραλαβή με παρατηρήσεις ή την απόρριψη των παρεχόμενων υπηρεσιών ή παραδοτέων, σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και σε τμηματικές παραλαβές.

6.3.3 Εάν η επιτροπή παραλαβής κρίνει ότι οι παρεχόμενες υπηρεσίες ή τα παραδοτέα δεν ανταποκρίνονται πλήρως στους όρους της σύμβασης, συντάσσει πρωτόκολλο προσωρινής παραλαβής, στο οποίο αναφέρει τις παρεκκλίσεις που διαπιστώθηκαν από τους όρους της σύμβασης, και γνωμοδοτεί ως προς το εάν οι αναφερόμενες παρεκκλίσεις επηρεάζουν την καταλληλότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών ή παραδοτέων και συνεπώς εάν μπορούν οι τελευταίες να καλύψουν τις σχετικές ανάγκες.

6.3.4 Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου ορίζονται τα ακόλουθα:

α) Στην περίπτωση που διαπιστωθεί, με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου αποφαινόμενου οργάνου, ότι δεν επηρεάζεται η καταλληλότητα, μπορεί να εγκριθεί η παραλαβή των οικείων υπηρεσιών ή παραδοτέων, με έκπτωση επί της συμβατικής αξίας, η οποία πρέπει να είναι ανάλογη προς τις διαπιστωθείσες παρεκκλίσεις. Μετά την έκδοση της ως άνω απόφασης, η επιτροπή παραλαβής υποχρεούται να προβεί στην οριστική παραλαβή των παρεχόμενων υπηρεσιών ή παραδοτέων της σύμβασης και να συντάξει σχετικό πρωτόκολλο οριστικής παραλαβής, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην απόφαση.

β) Εάν, με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου αποφαινόμενου οργάνου, διαπιστωθεί ότι επηρεάζεται η καταλληλότητα, απορρίπτονται οι παρεχόμενες υπηρεσίες ή τα παραδοτέα, με την επιφύλαξη των οριζομένων στο άρθρο 220.

6.3.5 Εάν παρέλθει χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του παραδοτέου από τον οικονομικό φορέα και δεν έχει εκδοθεί πρωτόκολλο παραλαβής της παραγράφου 2 ή πρωτόκολλο με παρατηρήσεις της παραγράφου 3, θεωρείται ότι η παραλαβή έχει συντελεστεί αυτοδίκαια.

6.3.6 Ανεξάρτητα από την, κατά τα ανωτέρω, αυτοδίκαιη παραλαβή και την πληρωμή του αναδόχου, πραγματοποιούνται οι προβλεπόμενοι από τη σύμβαση έλεγχοι από επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του αρμόδιου αποφαινόμενου οργάνου, στην οποία δεν μπορεί να συμμετέχουν ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής της παραγράφου 6.3.1. Η παραπάνω επιτροπή παραλαβής προβαίνει σε όλες τις διαδικασίες παραλαβής που προβλέπονται από τη σύμβαση και συντάσσει τα σχετικά πρωτόκολλα. Οι εγγυητικές επιστολές προκαταβολής και καλής εκτέλεσης δεν επιστρέφονται πριν την ολοκλήρωση όλων των προβλεπόμενων από τη σύμβαση ελέγχων και τη σύνταξη των σχετικών πρωτοκόλλων. Οποιαδήποτε ενέργεια που έγινε από την αρχική επιτροπή παραλαβής, δεν λαμβάνεται υπόψη.

6.4 Απόρριψη παραδοτέων – Αντικατάσταση

Σε περίπτωση οριστικής απόρριψης ολόκληρου ή μέρους των παρεχόμενων υπηρεσιών ή /και παραδοτέων, με έκπτωση επί της συμβατικής αξίας, με απόφαση της αναθέτουσας αρχής, ύστερα από γνωμοδότηση της επιτροπής παραλαβής, μπορεί να εγκρίνεται αντικατάσταση των υπηρεσιών ή/και παραδοτέων αυτών με άλλα, σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, μέσα σε τακτή προθεσμία που ορίζεται από την απόφαση αυτή. Εάν η αντικατάσταση γίνεται μετά τη λήξη της συνολικής διάρκειας της σύμβασης, η προθεσμία που ορίζεται για την αντικατάσταση δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη του 25% της συνολικής διάρκειας της σύμβασης, ο δε ανάδοχος υπόκειται σε ποινικές ρήτρες, σύμφωνα με το άρθρο 218 του ν. 4412/2016 και την παράγραφο 5.2.2 της παρούσας, λόγω εκπρόθεσμης παράδοσης.

Αν ο ανάδοχος δεν αντικαταστήσει τις υπηρεσίες ή/και τα παραδοτέα που απορρίφθηκαν μέσα στην προθεσμία που του τάχθηκε και εφόσον έχει λήξει η συνολική διάρκεια, κηρύσσεται έκπτωτος και υπόκειται στις προβλεπόμενες κυρώσεις.

6.5 Αντικατάσταση/ προσθήκη μελών ομάδας έργου κατά την εκτέλεση της σύμβασης

6.5.1. Εφόσον μετά τη σύναψη της σύμβασης παραστεί ανάγκη αντικατάστασης μέλους/ μελών της Ομάδας Έργου, ο ανάδοχος υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή αίτημα αντικατάστασης, το οποίο υπόκειται στην έγκριση αυτής, κατόπιν γνωμοδότησης της Επιτροπής Παρακολούθησης- Παραλαβής. Στο πλαίσιο του σχετικού αιτήματος τα επαγγελματικά προσόντα των φυσικών προσώπων που θα αντικαταστήσουν εκείνα τα οποία προτάθηκαν και αξιολογήθηκαν κατά την υποβολή της προσφοράς του Αναδόχου, πρέπει να είναι τουλάχιστον ισοδύναμα. Εφόσον εγκριθεί το σχετικό αίτημα, ο ανάδοχος υποχρεούται να αντικαταστήσει το/ τα μέλος/ μέλη της Ομάδας Έργου, χωρίς πρόσθετη οικονομική

επιβάρυνση της αναθέτουσας αρχής και χωρίς μεταβολή των όρων πληρωμής. Η αντικατάσταση εκκινεί από την κοινοποίηση της εγκριτικής απόφασης της αναθέτουσας αρχής στον ανάδοχο.

6.5.2. Με τη ίδια ως άνω διαδικασία και τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις, ο ανάδοχος δύναται να υποβάλει αίτημα για την προσθήκη μέλους/ μελών στην Ομάδα Έργου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης

ΜΕΡΟΣ Α - ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Εισαγωγή- Τεκμηρίωση σκοπιμότητας της σύμβασης

Η παρούσα πράξη αφορά την υλοποίηση του Υποέργου 2 με τίτλο «Υλοποίηση δικτύου αρχαιολογικών χωρών Μεσαράς» της πράξης «Δημιουργία Δικτύου Πολιτιστικών Διαδρομών Αρχαιολογικών Χώρων Μεσαράς» με Κ.Α. 2024ΕΠ00270009 (ΟΠΣ 6005040) της ΣΑΕΠ002/7 της Περιφέρειας Κρήτης

Ο στόχος της ενοποίησης των αρχαιολογικών χωρών Μεσαράς, επιτυγχάνεται με την δημιουργία ενός ενιαίου δικτύου διαδρομών που θα περιλαμβάνει τις προβλεπόμενες από το τεύχος της διακήρυξης δράσεις, με στόχο τη δημιουργία, ανάδειξη και προβολή του «Δικτύου Πολιτιστικών Διαδρομών Αρχαιολογικών Χώρων Μεσαράς».

Στο πλαίσια της δημιουργίας ενός τέτοιου δικτύου έχουν τεθεί στρατηγικοί στόχοι από την Περιφέρεια Κρήτης που ανάμεσα στα άλλα αφορούν:

1. Την ήπια ανάπτυξη της περιοχής παρέμβασης, μέσα από την ανάδειξη και αξιοποίηση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και τη δημιουργία ενός ελκυστικού τουριστικού προϊόντος, ώστε να δημιουργείται υψηλή προστιθέμενη αξία.
2. Την έκφραση της ταυτότητας της περιοχής παρέμβασης μέσα από την δημιουργία δικτυώσεων.
3. Την αύξηση της επισκεψιμότητας στην περιοχή.
4. Την ανάπτυξη δραστηριοτήτων εναλλακτικού τουρισμού στην ενδοχώρα που βελτιώνουν την εικόνα και την ταυτότητα της περιοχής και συμβάλουν στην αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος της Κρήτης.

Η υλοποίηση της Πράξης εκτός από εκπαιδευτικούς σκοπούς που θα εξυπηρετεί, στοχεύει και στην ανάπτυξη του θεματικού τουρισμού στην Κρήτη, αναδεικνύοντας ταυτόχρονα τα ιδιαίτερα και μοναδικά στοιχεία της περιοχής, τα οποία θα συμβάλλουν στην ανάδειξη της Μεσαράς ως ένα προορισμό που επιφυλάσσει μοναδικές εμπειρίες στον επισκέπτη και δίνει τη δυνατότητα ανάπτυξης εναλλακτικών και ποικίλων δραστηριοτήτων. Η δημιουργία του δικτύου διαδρομών που θα καλύπτει σχεδόν το σύνολο σχεδόν των μνημείων και αρχαιολογικών χώρων της Μεσαράς, θα οργανώνεται σε επιμέρους θεματικές διαδρομές ανάλογα με τα ιδιαίτερα γνωρίσματα της κάθε περιοχής, ενώ ταυτόχρονα θα λειτουργεί συμπληρωματικά με υφιστάμενα έργα αλλά και με νέα τουριστικά προϊόντα (π.χ. Ευρωπαϊκό Ορειβατικό Μονοπάτι E4 στην περιοχή του Ζαρού, Βοριζιών και Καμαρών, τοπικές φυσιολατρικές διαδρομές των δήμων Φαιστού και Γόρτυνας, Δρόμοι του Κρασιού, Θρησκευτικές Διαδρομές Κρήτης κλπ).

Οι επιμέρους στόχοι επικεντρώνονται στα εξής σημεία:

1. Ανάπτυξη ενός δικτύου διδακτικών – πολιτιστικών διαδρομών, εύκολα αναγνωρίσιμου και ταυτόχρονα προσαρμοσμένου στο ιδιαίτερο περιβάλλον της περιοχής της Μεσαράς, κατά τρόπο που εξασφαλίζει τις απαιτήσεις του σύγχρονου περιηγητή – επισκέπτη.
2. Δημιουργία ενός εκπαιδευτικού πεδίου που θα καλύπτει ανάγκες εκπαίδευσης τουριστών και ντόπιων μαθητών και επισκεπτών.
3. Ενεργοποίηση της τοπικής κοινωνίας κατά μήκος των διαδρομών, μέσω της ανάπτυξης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών.
4. Αξιοποίηση των τοπικών πλεονεκτημάτων και των τουριστικών και πολιτιστικών πόρων.
5. Καθιέρωση της περιοχής της Μεσαράς στην τουριστική αγορά της Κρήτης ως προορισμός εναλλακτικού τουρισμού και συγκεκριμένα πολιτιστικού τουρισμού.
6. Επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου δικτύου διαδρομών που θα καλύπτει το σύνολο σχεδόν των μνημείων και αρχαιολογικών χώρων της Μεσαράς θα οργανώνεται σε επιμέρους θεματικές διαδρομές ανάλογα με τα ιδιαίτερα γνωρίσματα της κάθε περιοχής, ενώ ταυτόχρονα θα λειτουργεί συμπληρωματικά με υφιστάμενα έργα αλλά και με νέα τουριστικά προϊόντα (π.χ. Ευρωπαϊκό Ορειβατικό Μονοπάτι E4 στην περιοχή του Ζαρού, Βοριζίων και Καμαρών, τοπικές φυσιολατρικές διαδρομές των δήμων Φαιστού και Γόρτυνας, Δρόμοι του Κρασιού, Θρησκευτικές Διαδρομές Κρήτης κλπ).

Για την αρτιότερη εκτέλεση της, η παρούσα σύμβαση υλοποιείται σε ένα τμήμα και πέντε (5) συνολικά δράσεις οι οποίες θα συνδράμουν στην δημιουργία επικοινωνιακού υλικού που θα ενώσουν πολιτιστικά τους αρχαιολογικούς χώρους της Μεσαράς.

Οι δράσεις συνοπτικά αποτυπώνονται ως κάτωθι και συγκεκριμένα:

Υλοποίηση Δικτύου Αρχαιολογικών Χώρων Μεσαράς

και περιλαμβάνει τα εξής πέντε (5) παραδοτέα:

❖ *Π.1. Δημιουργία Επικοινωνιακού Υλικού*

- Π.1.1. Επεξεργασία και αρχειοθέτηση υφιστάμενου διαθέσιμου υλικού και αποτύπωση σημείων ενδιαφέροντος (Μνημείων και Αρχαιολογικών χώρων)
- Π.1.2. Δημιουργία λογοτύπου του συστήματος διαδρομών
- Π.1.3. Δημιουργία και παραγωγή δίγλωσου τουριστικού οδηγού
- Π.1.4. Δημιουργία και παραγωγή χάρτη δικτύου διαδρομών
- Π.1.5. Δημιουργία και παραγωγή λευκώματος δικτύου διαδρομών

❖ *Π.2. Δημιουργία και Τοποθέτηση Υλικού Χωρικής Σήμανσης*

- Π.2.1. Δημιουργία συστήματος σήμανσης διαδρομών
- Π.2.2. Γενική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 1 – 90x90 cm* (Πύλη Εισόδου)
- Π.2.3. Ειδική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 2 – 90x90 cm* (μνημείου/ αρχαιολογικού χώρου)
- Π.2.4. Ειδική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 3 – 60x90 cm* (σημείων ενδιαφέροντος: φαράγγι, ποτάμι, παραλία, εκκλησία)
- Π.2.5. Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 4 – 25x50 cm (Προσανατολισμού)

*Οι διαστάσεις σημειώνονται κατά προσέγγιση με τυχόν αποκλίσεις ($\pm 10\%$)

❖ *Π.3. Δημιουργία Ψηφιακού Υλικού και Ψηφιακών Εφαρμογών*

- Π.3.1. Φωτογράφηση
- Π.3.2. Video διαδρομών και σημείων ενδιαφέροντος
- Π.3.3. Μακέτες, web & video banners
- Π.3.4. Microsite σε Ελληνικά και Αγγλικά
- Π.3.5. Ψηφιακή εφαρμογή (App)

❖ *Π.4. Δράσεις Προβολής σε Διεθνή Μέσα*

- Π.4.1. Τηλεοπτική προβολή
- Π.4.2. Διαδικτυακή Προβολή
- Π.4.3. Προβολή σε έντυπα

❖ **Π.5. Συντήρηση Δράσεων μετά τη λήξη του έργου**

- Π.5.1. Συντήρηση υλικού σήμανσης και ψηφιακών εφαρμογών

Μεθοδολογία υλοποίησης

A: ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

- Αντίληψη και δυνατότητα κάλυψης των απαιτήσεων του έργου.
- Παρουσίαση της προτεινόμενης μεθοδολογίας και των μεθοδολογικών εργαλείων που θα χρησιμοποιηθούν σε κάθε φάση υλοποίησης, αποτύπωση του περιεχομένου και της δομής του κάθε παραδοτέου.

B: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

- Προγραμματισμός Υλοποίησης Έργου: Φάσεις / Παραδοτέα έργου - Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης έργου. Δυνατότητα ελέγχου και διασφάλισης της ποιότητας των παραδοτέων.
- Σύνθεση της ομάδας έργου, θέση κάθε στελέχους στην ομάδα, αρμοδιότητες που θα αναλάβει κατά την υλοποίηση της υπηρεσίας και επιμέρους εργασίες στις οποίες θα εμπλακεί.

Ο υποψήφιος Ανάδοχος θα πρέπει να διαθέτει ανθρώπινο δυναμικό και πόρους ικανούς και αξιόπιστους για να φέρει σε πέρας επιτυχώς τις απαιτήσεις του Έργου, σε όρους απαιτούμενης εξειδίκευσης, επαγγελματικών προσόντων και εμπειρίας. Συγκεκριμένα, η Ομάδα Έργου θα πρέπει να αποτελείται από τουλάχιστον έντεκα (11) μέλη με τα κάτωθι ελάχιστα προσόντα (επί ποινή αποκλεισμού):

- Ένα (1) στέλεχος με πτυχίο Επικοινωνίας ή/και Δημοσίων Σχέσεων (της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής), με μεταπτυχιακό τίτλο, 20ετούς τουλάχιστον επαγγελματικής εμπειρίας και με εμπειρία στον στρατηγικό σχεδιασμό και την εκπόνηση έργων τουριστικής προβολής, ως Υπεύθυνος Έργου (ΥΕ).
- Ένα (1) στέλεχος με πτυχίο Γραφιστικής (της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής), 10ετούς τουλάχιστον επαγγελματικής εμπειρίας και με εμπειρία στο σχεδιασμό σχετικών εντύπων, όπως δημιουργία επικοινωνιακού υλικού, οδηγών, λογοτύπων κτλ.
- Ένα (1) στέλεχος με πτυχίο Μετάφρασης-Διερμηνείας (της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής), 10ετούς τουλάχιστον επαγγελματικής εμπειρίας και με εμπειρία στην ανάπτυξη αντίστοιχων εργασιών.
- Ένα (1) στέλεχος με πτυχίο Φωτογραφίας (της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής), 10ετούς τουλάχιστον επαγγελματικής εμπειρίας, κάτοχος διπλώματος drone και με εμπειρία στη φωτογράφιση και βιντεοσκόπηση σχετικών έργων.
- Δύο (2) στελέχη με πτυχίο Πληροφορικής (της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής), με μεταπτυχιακό τίτλο, 10ετούς τουλάχιστον επαγγελματικής εμπειρίας, και με εμπειρία στη δημιουργία δικτυακών τόπων και ψηφιακών εφαρμογών.
- Δύο (2) στελέχη απόφοιτοι Οικονομικών ή Πολυτεχνικών Επιστημών Πανεπιστημιακής Σχολής (της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής), με μεταπτυχιακό τίτλο, 10ετούς τουλάχιστον επαγγελματικής εμπειρίας και με εμπειρία στη διαχείριση και υλοποίηση χρηματοδοτούμενων έργων.
- Ένα (1) στέλεχος Μηχανικός Περιβάλλοντος Πανεπιστημιακής Σχολής (της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής), 5ετούς τουλάχιστον επαγγελματικής εμπειρίας και με εμπειρία στο σχεδιασμό προτάσεων παρέμβασης στο δημόσιο χώρο.
- Ένα (1) στέλεχος Χωροτάκτης ή Τοπογράφος Μηχανικός Πανεπιστημιακής Σχολής (της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής), 3ετούς τουλάχιστον επαγγελματικής εμπειρίας και με εμπειρία στη χαρτογράφηση και τα Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών (G.I.S.).
- Ένα (1) στέλεχος με πτυχίο Ιστορίας- Αρχαιολογίας με κατεύθυνση την Αρχαιολογία και θα πρέπει να διαθέτει διδακτορικό ή μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στην Αρχαιολογία. Επίσης, θα πρέπει να διαθέτει πενταετή αρχαιολογική εμπειρία, εκ την οποία τα δύο έτη να αφορούν στην αρχαιολογία της Κρήτης, η οποία θα προκύπτει από τις αντίστοιχες βεβαιώσεις των ΕΦΑ. Τέλος, θα πρέπει να

διαθέτει βεβαιωμένη εμπειρία στην σύνταξη αρχαιολογικών κειμένων και στη διαχείριση αρχαιολογικού υλικού (portfolio).

Κατά την εκτέλεση της σύμβασης ισχύουν οι εξής γενικοί όροι:

- Επισημαίνεται ότι αντικατάσταση του Υπεύθυνου έργου καθώς και μελών της Ομάδας Έργου κατά την διάρκεια της σύμβασης για την υλοποίηση του παρόντος έργου, μπορεί να γίνει μόνο με στελέχη με αντίστοιχα προσόντα, κατόπιν αιτιολογημένου εγγράφου αιτήματος του Αναδόχου και μετά από σχετική έγγραφη έγκριση της Αναθέτουσας Αρχής. Επιπρόσθετα επισημαίνεται ότι η Αναθέτουσα Αρχή δικαιούται να ζητήσει την αντικατάσταση στελέχους ή συνεργάτη εμπλεκόμενου στην εκτέλεση του παρόντος, που κατά την αιτιολογημένη κρίση της δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του έργου, ο δε Ανάδοχος υποχρεούται να ανταποκριθεί στο σχετικό αίτημα της Αναθέτουσας Αρχής για την εξεύρεση αντικαταστάτη.

Παρατάσεις : Η συνολική διάρκεια της σύμβασης μπορεί να παρατείνεται μετά από αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής μέχρι το 50% αυτής, ύστερα από σχετικό αίτημα του αναδόχου που υποβάλλεται πριν από τη λήξη της διάρκειάς της, σε αντικειμενικά δικαιολογημένες περιπτώσεις που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του αναδόχου.

Τροποποίηση Σύμβασης: Η σύμβαση μπορεί να τροποποιείται κατά τη διάρκειά της, χωρίς να απαιτείται νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 132 του ν. 4412/2016, κατόπιν γνωμοδότησης του αρμοδίου οργάνου της αναθέτουσας αρχής.

Διάρκεια σύμβασης-Χρόνοι παράδοσης

Υποέργο1: Υλοποίηση Δικτύου Αρχαιολογικών Χώρων Μεσαράς																					
ΤΙΤΛΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ	1 ^η ΜΗΝΑΣ	2 ^η ΜΗΝΑΣ	3 ^η ΜΗΝΑΣ	4 ^η ΜΗΝΑΣ	5 ^η ΜΗΝΑΣ	6 ^η ΜΗΝΑΣ	7 ^η ΜΗΝΑΣ	8 ^η ΜΗΝΑΣ	9 ^η ΜΗΝΑΣ	10 ^η ΜΗΝΑΣ	11 ^η ΜΗΝΑΣ	12 ^η ΜΗΝΑΣ	13 ^η ΜΗΝΑΣ	14 ^η ΜΗΝΑΣ	15 ^η ΜΗΝΑΣ	16 ^η ΜΗΝΑΣ	17 ^η ΜΗΝΑΣ	18 ^η ΜΗΝΑΣ	19 ^η ΜΗΝΑΣ	20 ^η ΜΗΝΑΣ	21 ^η ΜΗΝΑΣ - 32 ^η ΜΗΝΑΣ
Π.1.1: Επεξεργασία και αρχειοθέτηση υφιστάμενου διαθέσιμου υλικού και αποτύπωση σημείων ενδιαφέροντος (Μνημείων και Αρχαιολογικών χώρων)																					
Π.1.2: Δημιουργία λογότυπου του συστήματος διαδρομών																					
Π.1.3: Δημιουργία και παραγωγή δίγλωσσου τουριστικού οδηγού																					
Π.1.4: Δημιουργία και παραγωγή χάρτη δικτύου διαδρομών																					
Π.1.5: Δημιουργία και παραγωγή λευκώματος δικτύου διαδρομών																					
Π.2.1: Δημιουργία συστήματος σήμανσης διαδρομών																					
Π.2.2: Γενική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 1 90x90cm																					
Π.2.3: Ειδική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 2 (Μνημείου/Αρχ. χώρου) 90x90cm																					

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2021-2027
Βιώσιμη Ανάπτυξη για Όλους

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

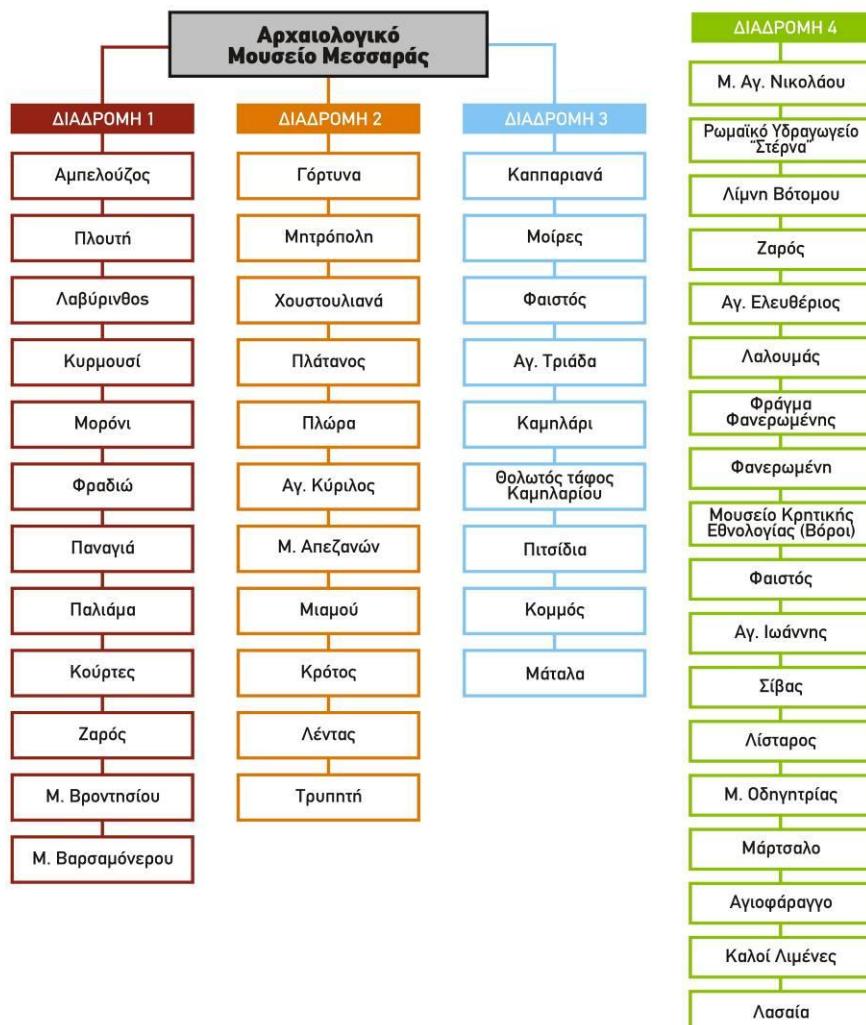
Ο σχεδιασμός του Δικτύου Διαδρομών για την Ενοποίηση των Αρχαιολογικών Χώρων Μεσαράς, με συμβολικό Επίκεντρο και Αφετηρία το νέο Μουσείο Μεσαράς, επί της ουσίας συνιστά το σχεδιασμό και τη δημιουργία ενός νέου τουριστικού προϊόντος, προσανατολισμένου και έτοιμου να ανταποκριθεί και να εξυπηρετήσει τους στόχους διαφοροποίησης του τοπικού αλλά και του Κρητικού τουριστικού προϊόντος, όπως αυτοί περιγράφονται στους στρατηγικούς στόχους της Περιφέρειας Κρήτης. Βασικός στόχος είναι, αυτό το νέο προϊόν που θα δημιουργηθεί να είναι βιώσιμο και λειτουργικό.

Στη βάση των παραπάνω θα πραγματοποιηθεί η ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου δικτύου Διαδρομών που θα περιλαμβάνει και θα ενοποιεί το σύνολο των αρχαιολογικών χώρων, τα μνημεία και σημαντικά αξιοθέατα της ευρύτερης περιοχής της Μεσαράς.

Το ενιαίο αυτό δίκτυο διαδρομών ουσιαστικά αποτελείται από τρεις διαδρομές που έχουν αφετηρία το νέο Μουσείο Μεσαράς στην Γόρτυνα (οι οποίες καλύπτουν ομαδοποιημένα τους περισσότερους αρχαιολογικούς χώρους, αξιοθέατα και οικισμούς της περιοχής), μια διαδρομή που ενώνει το φαράγγι του Αγίου Νικολάου στο Ψηλορείτη με το Αγιοφάραγγο στα Αστερούσια και μια τοπική διαδρομή του αρχαιολογικού χώρου Γόρτυνας. Συνολικά 5 διαδρομές.

Οι παραπάνω πέντε (5) διαδρομές συνοπτικά και αναλυτικά παρουσιάζονται στην συνέχεια:

ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕΣΣΑΡΑΣ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ 1: ΝΕΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΕΣΑΡΑΣ – ΖΑΡΟΣ – ΒΑΡΣΑΜΟΝΕΡΟ

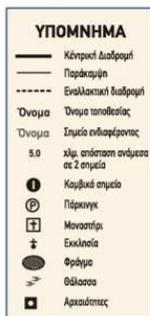
Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

ΔΗΜΟΣ ΦΑΙΣΤΟΥ ΔΙΑΔΡΟΜΗ 1. Αρχαιολογικό μουσείο Μεσσαράς - Μονή Βαρσαμονέρου

ΤΜΗΜΑ	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	km	ΕΙΔΟΣ ΔΡΟΜΟΥ	ΒΑΤΟΤΗΤΑ	ΚΛΙΣΗ	ΕΙΔΟΣ ΤΟΠΙΟΥ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ				ΦΥΣΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ				ΥΠΟΔΟΜΗ			
							ΑΡΙΑΛΑ	ΕΝΟΧΛΗΣΗ	ΗΟΙΔΕΣ	ΑΡΤ.	ΛΑΣΟΣ	ΚΟΙΔΑΙΣ ΤΟΠΙΑ ΗΛΙΑ	ΛΟΥΡΙΑ	ΔΙΑΙΔΑ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	Η
1	Αρχαιολογικό Μουσείο Μεσσαράς		Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	—	—	—	—	✓	—	
2	Αμπελούζος	0.3	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	✓	—	—	—	—	—	✓	—	
3	Πλουτή	3.5	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	✓	—	—	—	—	—	✓	—	
4	Προς Λαβύρινθο	0.7	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	✓	✓	—	—	—	—	
	Λαβύρινθος		Χώμα	Μέτρια	Ήπια	Αγροτικό	✓	—	—	—	—	✓	✓	—	—	—	—	
5	Μορόνι	1.3	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	✓	—	—	—	—	—	✓	—	
	Κυρμουσί		Χώμα	Μέτρια	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	✓	—	✓	✓	✓	✓	✓	—	
	Φραδιώ		Χώμα	Μέτρια	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	✓	✓	—	—	✓	—	—	—	—	
6	Παναγιά	1.5	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	✓	—	—	—	—	—	✓	—	
	Παλιάμα		Χώμα	Μέτρια	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	✓	✓	✓	✓	✓	✓	—	—	
7	Κούρτες	1	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	—	✓	—	—	—	—	—	—	—	
8	Ζαρός	2.8	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	✓	✓	—	✓	✓	—	✓	✓	✓	
9	Προς Μ. Βροντησίου	3.5	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	✓	—	—	—	—	—	—	—	
10	Μ. Βαρσαμόνερου	6	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	✓	✓	—	—	—	—	—	—	—	

Νέο Μουσείο Μεσσαράς

Λαβύρινθος

Σπήλαιο Λαβύρινθος: Τεχνητό σπήλαιο με δαιδαλώδεις διαδρόμους της μινωικής περιόδου, που χρησιμοποιούνταν για την εξόρυξη λίθων. Λόγω του πολυδαίδαλου εσωτερικού του, συνδέθηκε με το μύθο του μινωικού Λαβύρινθου.

Μορόνι

Μορόνι: Παλαιότατος (πιθανόν βυζαντινός) οικισμός μέσα σε ένα τοπίο κατάφυτο από ελαιώνες με ενδιαφέρουσα τοπική λαϊκή αρχιτεκτονική

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Καλαθιανά- Κυρμουσί

Τα Καλαθιανά είναι ένας μικρός οικισμός, ο οποίος αποτελούσε αγροτικό μετόχι του Ζαρού μέχρι λίγο πριν τα μέσα του 20ου αιώνα. Σήμερα διατηρεί αρκετά κτίσματα κρητικής παραδοσιακής αρχιτεκτονικής. Βόρεια του οικισμού στην κοίτη χειμάρρου, βρίσκεται μια εντυπωσιακή παλιά κρήνη μη χρονολογημένη. Στον περιοχή Κυρμουσί όπου φαίνεται να υπήρχε μικρός αγροτικός οικισμός σώζονται οι βυζαντινές εκκλησίες της Παναγιάς και της Αγίας Ειρήνης καθώς και διαμορφωμένη Κρήνη.

Παναγιά

Η Παναγιά είναι ένας ορεινός οικισμός κτισμένος στις παρυφές δύο λόφων και διασχίζεται από μικρό χείμαρρο. Ο οικισμός φέρει σημαντικά δείγματα κρητικής λαϊκής αρχιτεκτονικής.

Παλιάμα

Η Παλιάμα είναι ένας ερειπωμένος οικισμός. Από τα κτίσματά του σώζεται μόνο ο βυζαντινός ναός του Αγίου Χαραλάμπους

Κούρτες

Οι Κούρτες είναι βυζαντινός οικισμός. Σώζεται υδραγωγείο που χρονολογείται τον 1ο - 2ο αιώνα μ.Χ. Περιλαμβάνει δυο μικρά σπίλαια.

Ζαρός

Ζαρός: παραδοσιακός οικισμός με σημαντικά κτίσματα του 19ου αιώνα. Σώζονται πολλά ερείπια από τους νερόμυλους, που υπήρχαν στην περιοχή εξαιτίας των άφθονων νερών. Τα ερείπια βρίσκονται κατά μήκος ενός υδάτινου καναλιού. Η εκκλησία της Αγίας Κυριακής διαθέτει εντυπωσιακό ξυλόγλυπτο τέμπλο και αγιογραφίες του 19ου αιώνα

Λίμνη Ζαρού

Η λίμνη του Ζαρού είναι μια τεχνητή λίμνη που δημιουργήθηκε το 1987, και σήμερα μετά από έργα διαμόρφωσης, αποτελεί ένα από τους σημαντικότερους χώρους δασικής αναψυχής στην Κρήτη.

Μονή Αγ. Νικολάου

Η Μονή Αγίου Νικολάου βρίσκεται στη νότια είσοδο του φαραγγιού του Αγίου Νικολάου. Το καθολικό της μονής είναι ένα σύμπλεγμα δυο μονόχωρων αυτόνομων ναών του 14ου αιώνα και περιτριγυρίζεται από νεότερα μνημεία του 19ου και 20ου. Έξω από τον περίβολο της Μονής βρίσκεται το μικρό εξωκλήσι του Αγίου Μηνά.

Μονή Βροντησίου

Η Μονή Βροντησίου βρίσκεται στις νότιες υπώρειες της οροσειράς του Ψηλορείτη. Η μονή ανάγεται στον 15ο αιώνα. Αποτελείται από διώροφο κτιριακό συγκρότημα που αναπτύσσεται βόρεια και δυτικά της αυλής στο μέσο της οποίας υψώνεται το δίκλιτο καθολικό αφιερωμένο στον Άγιο Αντώνιο. Η μονή διαθέτει αγιογραφίες υψηλής τέχνης.

Μονή Βαρσαμονέρου

Η Μονή Βαρσαμονέρου βρίσκεται στην ανατολική πλαγιά του όρους Μεσόσκλι, κοντά στον οικισμό των Βοριζίων και στη Μονή Βροντησίου σε άρρηκτη ιστορικά σχέση μαζί της. Διαθέτει ένα από τους πλέον σημαντικούς τοιχογραφημένους ναούς της Κρήτης. Σε αυτές τις τοιχογραφίες του Βαρσαμόνερου εμφανίζεται το υψηλό επίπεδο των καλλιτεχνικών ρευμάτων που διαμορφώνονται κατά τα τέλη του 15ου αιώνα στην Κρήτη. Ο ναός είναι αφιερωμένος στον Άγιο Φανούριο, αλλά επίσης τιμάται η Θεοτόκος Οδηγήτρια και ο Άγιος Ιωάννης στα κλίτη που επέφεραν οι διαδοχικές επεκτάσεις του μικρού αρχικού ναού. Το βόρειο αρχαιότερο κλίτος, του οποίου οι τοιχογραφίες χρονολογούνται από τον 14ο αιώνα, είναι αφιερωμένο στην Θεοτόκο. Εδώ μπορούμε να θαυμάσουμε τις εξαιρετικές παραστάσεις που αποτελούν σημαντικά έργα των πρώτων αιώνων της Ενετοκρατίας στην Κρήτη.

ΔΙΑΔΡΟΜΗ 2: ΝΕΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΕΣΑΡΑΣ – ΛΕΝΤΑΣ – ΤΡΥΠΗΤΗ

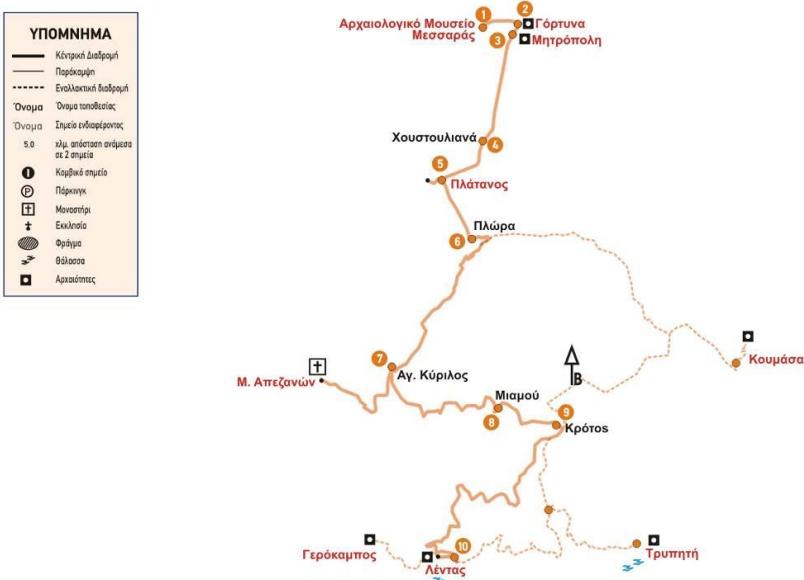

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

ΔΗΜΟΣ ΦΑΙΣΤΟΥ		ΔΙΑΔΡΟΜΗ 2. Αρχαιολογικό μουσείο Μεσσαράς - Τρυπητή																	
ΤΗΜΗΜΑ	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	km	ΕΙΔΟΣ ΔΡΟΜΟΥ	ΒΑΤΟΤΗΤΑ	ΚΛΙΣΗ	ΕΙΔΟΣ ΤΟΠΟΥ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ				ΦΥΣΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ			ΥΠΟΔΟΜΗ					
							ΑΡΓΑΛΑ	ΕΝΙΑΙΕ	ΜΟΝΕΣ	ΑΡΓΙΤ.	ΔΑΟΣ	ΚΟΛΑΖΕ	ΠΟΔΙΑΝΑ	ΚΙΒΩΤΑ	ΤΑΙΝΙΑ	ΠΛΑΤ	Α	Θ	Η
1	Αρχαιολογικό Μουσείο Μεσσαράς		Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	—	—	—	—	✓	—	—	
2	Γόρτυνα	1.1	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	✓	—	—
3	Μητρόπολη	0.3	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	✓	—	—
4	Χουστουλιανά	3.1	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	✓	—	—
5	Πλάτανος	1.8	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	✓	—	—
6	Πλώρα	2.1	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	✓	—	—	—	—	—	—	✓	—	—
	Κουμάσσα		Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό Ορεινό	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Αγ. Κύριλος (διαστ. Μ. Απεζανών)	5.5	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Μ. Απεζανών		Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό Ορεινό	—	—	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	—	—
8	Μιαμού	5.8	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	✓	—	—	—	—	—	—	✓	—	—
9	Κρότος	2.2	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό Ορεινό	—	—	—	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Λέντας	9.1	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	—	—	—	—	—	—	✓	—	✓	✓	✓
	Διαστ. προς Κρότο		Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό Ορεινό	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Τρυπητή		Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό Ορεινό	✓	—	—	—	—	✓	✓	—	—	✓	—	—	—

Γόρτυνας

Η Γόρτυνα, η οποία αποτέλεσε την πρωτεύουσα της Κρήτης και της Κυρηναϊκής κατά την Ρωμαϊκή εποχή, κατοικήθηκε το 3000 π.Χ. περίπου και γνώρισε άνθηση κατά τη Μινωική περίοδο, μεταξύ του 1600 – 1100 π.Χ. Καταστράφηκε δύο φορές από σεισμούς, την δεύτερη μάλιστα ολοσχερώς. Στην ευρύτερη περιοχή που καλύπτουν τα ερείπια της είναι χτισμένα τα χωριά Άγιοι Δέκα, Μητρόπολη και Αμπελούζος.

Τα περισσότερα ευρήματα που αποκάλυψαν οι αρχαιολογικές ανασκαφές χρονολογούνται από τη Μινωική εποχή, καθώς και κάποια της Δωρικής περιόδου (1100 π.Χ.). Η πόλη συνέχισε να αναπτύσσεται και κατά την Ρωμαϊκή περίοδο έγινε η μεγαλύτερη πόλη και πρωτεύουσα της ρωμαϊκής επαρχίας Κρήτης και Βόρειας Αφρικής. Η πόλη καταστράφηκε το 828 μ.Χ. από τους Αραβες. Στη Γόρτυνα οικοδομήθηκε τον

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

6^ο αιώνα μ.Χ. ένας από τους πρώτους χριστιανικούς ναούς της Κρήτης, ο καθεδρικός ναός του Αγίου Τίτου, πρώτου επισκόπου του νησιού.

Μητρόπολη

Η Μητρόπολη είναι ένα αγροτικό χωριό λίγο νοτιότερα από τα ερείπια της αρχαίας Γόρτυνας. Σε μικρή απόσταση από το χωριό, στα βόρεια, είναι τα ερείπια του πρώτου βυζαντινού μητροπολιτικού ναού του Αγίου Τίτου και σε αυτό το γεγονός οφείλεται η ονομασία του οικισμού. Τα τελευταία χρόνια αποκαλύφθηκε κοντά στο χωριό δάπεδο από παλαιοχριστιανική βασιλική με ψηφιδωτά.

Πλάτανος

Στο νοτιοδυτικό άκρο του μικρού αγροτικού οικισμού έχουν αποκαλυφτεί δύο θολωτοί τάφοι μινωικής περιόδου.

Πλώρα

Στην Πλώρα βρίσκονται οι ναοί του Δεσπότη Χριστού και του Ευαγγελισμού. Υπάρχουν επίσης τα εξωκλήσια του Αγίου Αντωνίου, ο Άγιος Γεώργιος ο Καλαμιώτης με εντυπωσιακές τοιχογραφημένα και ο Άγιος Παντελεήμων.

Μονή Απεζανών

Η μονή Απεζανών βρίσκεται σε μικρό υψίπεδο στο δυτικό τμήμα των Αστερουσίων. Η ιστορία της μονής ξεκινά από τον 16ο αιώνα όπου λειτουργούσε ως σχολείο και εργαστήριο αντιγραφής χειρογράφων. Η μονή ως τον ύστερο 19ο αιώνα είχε φρουριακό χαρακτήρα με 3 πύργους. Μεταγενέστερες επεμβάσεις αλλοίωσαν τη μορφή της. Σήμερα υπάρχει μια κεντρική αυλή γύρω από την οποία αναπτύσσονται τα διάφορα κτίρια που χρονολογούνται το 18ο και 19ο αιώνα. Το καθολικό της Μονής είναι τρίκλιτο και είναι αφιερωμένο στον Άγιο Αντώνιο, στη Μεταμόρφωση και στους Τρεις Ιεράρχες. Η μονή διαθέτει ενδιαφέρουσα συλλογή από αντικείμενα εκκλησιαστικής τέχνης, χειρόγραφα και βιβλία.

Λέντας

Το όνομα του μικρού παραλιακού οικισμού είναι προελληνικό και ετυμολογείται από το φοινικικό Λάβι = λιοντάρι ή από την αρχαία προελληνική λέξη Λέβυνθος.

Στην περιοχή ανακαλύφθηκε πρωτομινωικός οικισμός που χρονολογείται από το 2.500 - 1.900 π.Χ., ο οποίος είχε εμπορικές σχέσεις με την Αίγυπτο. Σε θολωτούς τάφους πρωτομινωικού τύπου βρέθηκαν πολλά λίθινα και πήλινα αγγεία με πρωτοφανή σχήματα (σκαραβαίοι κλπ.). Ανασκάφηκε κυκλικός θολωτός τάφος με χώρο για τη νεκρική λατρεία όπου έκαιγαν αρώματα με σκοπό να μη μυρίζει άσχημα από τους νεκρούς.

Η Λεβήν ήκμασε στα ελληνορωμαϊκά χρόνια, ως λιμάνι της Γόρτυνας αλλά και ως ιερή πόλη, όπου λατρευόταν ο Ασκληπιός και η Υγεία Σώτειρα. Το Ασκληπείο ήταν στην ακμή του κατά τα αυτοκρατορικά χρόνια της Ρώμης.

Στο ναό του Ασκληπιού σώζεται βωμός (εξέδρα), όπου ήταν τοποθετημένα τα αγάλματα του Ασκληπιού και της Υγείας. Ανατολικότερα στο βάθος 3,30μ. βρέθηκε η πηγή του νερού με θεραπευτικές ιδιότητες. Υπήρχαν επίσης κολυμπήθρες, οι οποίες επικοινωνούσαν μέσα στις οποίες λούζονταν οι ασθενείς. Η Λεβήν εγκαταλείφθηκε κατά τον 7ο ή 8ο αιώνα, όπως και πολλές άλλες παράλιες πόλεις εξαιτίας της πειρατείας.

Τρυπητή

Η παραλία της Τρυπητής πήρε το όνομά της από την εκκλησία της Παναγίας της Τρυπητής που είναι κτισμένη σε μια σπηλιά μέσα στο ομώνυμο φαράγγι. Σε λόφο στα βορειοανατολικά της παραλίας υπάρχουν τα ερείπια ενός σημαντικού πρωτομινωικού οικισμού.

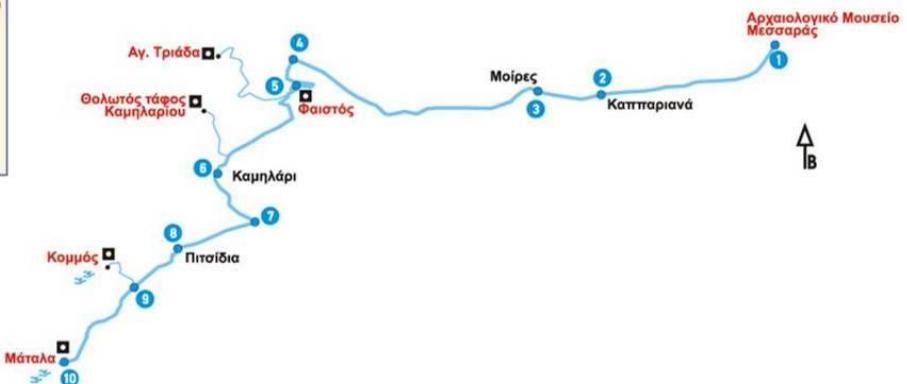
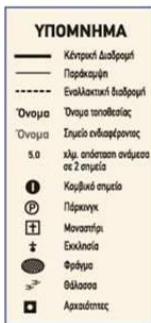
ΔΙΑΔΡΟΜΗ 3: ΝΕΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΕΣΑΡΑΣ – ΦΑΙΣΤΟΣ – ΜΑΤΑΛΑ

ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

ΔΗΜΟΣ ΦΑΙΣΤΟΥ ΔΙΑΔΡΟΜΗ 3. Αρχαιολογικό μουσείο Μεσσαράς - Μάταλα

ΤΗΜΑ	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	km	ΕΙΔΟΣ ΔΡΟΜΟΥ	ΒΑΤΟΤΗΑ	ΚΛΗΣ	ΕΙΔΟΣ ΤΟΠΟΥ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			ΦΥΣΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ			ΥΠΟΔΟΜΗ			
							ΑΡΓΑΙΑ	ΕΝΑΝΣ.	ΜΟΝΕΣ	ΑΡΓΤ.	ΛΑΣΤΟ	ΚΟΙΑΖΕΣ ΙΩΑΝΝΑ	ΧΩΡΙΑ	ΓΑΛΙΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
1	Αρχαιολογικό Μουσείο Μεσσαράς		Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	—	—	—	✓	—
2	Καππαριανά	1.1	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	—	—	—	✓	—
3	Μοίρες	4.5	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	—	—	—	✓	✓
4	Διαστ. Φαιστού - Βόρων	1.5	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Φαιστός	6.5	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	—	—	—	—	✓	—	✓	—
	Αγ. Τριάδα		Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	—	—	✓	—	—	—	—	—
6	Καμπλάρι	5.2	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	✓	—	—	—	—	✓	✓
	Θολωτός τάφος Καμπλαρίου		Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Διαστ. Σίβας	3.7	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Πιτσιδιά	2	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	—	—	—	✓	✓
	Κομμός		Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	—	—	—	—	✓	—	—	—	—
9	Διαστ. Πιτσιδίων - Ματάλων	1.3	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	—	—	—	✓	—
10	Μάταλα	2.6	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	—	✓	—	—	✓	✓	✓	✓

Φαιστός

Βρίσκεται στα νοτιοδυτικά του Ηρακλείου, σε απόσταση 62 χιλιομέτρων, σε υψόμετρο 100 μέτρων, νότια του ποταμού Γεροποτάμου και του αρχαίου Ληθαίου. Η θέα του λόφου είναι πανοραμική και περιβάλλεται από τους επιβλητικούς ορεινούς όγκους του Ψηλορείτη, των Αστερουσίων και των Λασηθιωτικών ορέων. Η Φαιστός όπως μαρτυρούν οι αρχαίες πηγές και ανασκαφές υπήρξε μία από τις σημαντικότερες εστίες του μινωικού πολιτισμού, χτισμένη στο δυτικό άκρο της μεγαλύτερης και πλουσιότερης πεδιάδας της Κρήτης, της Μεσσαράς με εύκολη πρόσβαση στα λιμάνια νότια του Γεροπόταμου.

Στη Φαιστό η μινωική εποχή αρχίζει το 2.600 π. Χ. Το πρώτο ανάκτορο βρισκόταν στη δυτική πλευρά του αρχαιολογικού χώρου και οικοδομήθηκε το 2.000 π.Χ. Το ανάκτορο καταστράφηκε από σεισμό το 1730 π.Χ., όπως και η Κνωσός. Το νέο ανάκτορο που κτίστηκε πάνω από τα ερείπια του πρώτου, είχε ανάλογο σχέδιο. Η κεντρική αυλή των ανακτόρων είχε παρόμοιες διαστάσεις με τις αυλές της Κνωσού και των Μαλίων και ενδεχομένως χρησιμοποιούνταν για τελετές λατρευτικού χαρακτήρα όπως τα Ταυροκαθάψια.

Αγία Τριάδα

Η μεγάλη μινωική έπαυλη ή μικρό «ανάκτορο» της Αγίας Τριάδας που βρίσκεται ανάμεσα στο Ανάκτορο της Φαιστού και το Λιβυκό Πέλαγος βρίσκεται στη βόρεια πλαγιά του λόφου του Αγίου Γεωργίου Γαλατά, περίπου 3 χλμ δυτικά του ανακτόρου της Φαιστού, στην Κρήτη και κατοικήθηκε την 3η χιλιετία π.Χ. Τα ευρήματα τοποθετούνται στη νεοανακτορική περίοδο. Πρόκειται για ένα ευρύχωρο και υπέροχα διακοσμημένο Λ σχήματος σύμπλεγμα, που προσδιορίζεται συχνά ως “θερινό ανάκτορο” βασιλέων της Φαιστού, οικοδομήθηκε πάνω στα ερείπια του προηγούμενου κέντρου της υστερομινωικής περιόδου. Πιθανώς δεν είναι μία κατασκευή αλλά μάλλον δύο μεγάλες επαύλεις συγκρινόμενες με εκείνες της Τυλισσού, περιοχή που υπήρξε κατά τον ίδιο τρόπο «προάστειο» της Κνωσού.

Στη νότια γωνία της δυτικής πτέρυγας της έπαυλης υπάρχει μια σειρά δωματίων που εξυπηρετούνται από έναν ενιαίο μακρύ διάδρομο. Προσδιορίζονται συχνά ως ενδιαίτησεις βοηθητικού προσωπικού, αλλά είναι πιθανότερο να είναι αποθηκευτικοί χώροι ή εργαστήρια. Ένα καλά συντηρημένο σύνολο δωματίων επικοινωνεί με μια πλακόστρωτη αυλή στο νοτιοανατολικό σημείο. Από μια μικρή κλίμακα, ο επισκέπτης μπαίνει στον πολύθυρο ανδρωνίτη, όποιος έχει άνοιγμα βορειοδυτικά σε ένα σχήματος Λ με εξώστες που βλέπουν σε κήπους. Στην ανατολή, ο «ανδρωνίτης» οδηγεί σε ένα φωταγωγό, στην άλλη πλευρά του οποίου υπάρχει δωμάτιο με γυψοστρωμένο πάτωμα και γυψοεπενδυμένους τοίχους. Διάφορα δωμάτια στα οποία βρέθηκε μεγάλος αριθμός πίθων καθορίζουν μια άλλη περιοχή αποθήκευσης που αποκαλείται «βόρεια έπαυλη», ενώ δώματα με παρόμοια λειτουργία στο νοτιοδυτικό σημείο του συμπλέγματος συνδέονται με μια δεύτερη «δυτική έπαυλη». Μια σειρά σημαντικών ενδιαίτησεων που χωρίζονται με θύρες βρίσκουν άνοιγμα στο ανατολικό φως μέσω στοών ή παραθύρων. Στην νοτιοανατολική γωνία, ένα μεγάλο κλιμακοστάσιο οδηγούσε σε μείζονες πιθανώς ενδιαίτησεις του δεύτερου ορόφου.

Μινωικός Θολωτός τάφος στο Καμηλάρι

Σε απόσταση 4χλμ από την Φαιστό, έξω από το χωριό Καμηλάρι, οι αρχαιολογικές ανασκαφές έφεραν στο φως ένα θολωτό μινωικό τάφο, από τους σημαντικότερους στην πεδιάδα της Μεσαράς. Μερικοί ερευνητές πιστεύουν ότι ο θολωτός τάφος στο Καμηλάρι χτίστηκε όπως και πολλοί άλλοι κατά την Παλαιοανακτορική περίοδο. Παράλληλα με τους μεγάλους θολωτούς τάφους χτίστηκαν πάντως και μικρότεροι ιδιωτικοί.

Κομμός

Ο Κομμός σχηματίζει με τη Φαιστό και την Αγία Τριάδα ένα σημαντικό αρχαιολογικό τρίγωνο. Η μεγαλύτερη ανάπτυξη της πόλης παρατηρείται στη μέση και ύστερη Μινωική περίοδο, αλλά συνέχισε να κατοικείται μέχρι τα Ρωμαϊκά χρόνια.

Οι αρχαιολογικές ανακαλύψεις στην περιοχή του Κομμού περιλαμβάνουν το μινωικό λιμενικό οικισμό και πολλά διαδοχικά κτίρια δημοσίου χαρακτήρα που πιθανότατα να ήταν αποθήκες ή νεώρια και χρησίμευαν για τη φύλαξη και προστασία των πλοίων της Φαιστού. Τα ανακτορικά κτίρια που ανακαλύφθηκαν στον Κομμό χρονολογούνται στην τελική ανακτορική περίοδο από το 1450π.Χ ως το 1300π.Χ και τη μετανακτορική περίοδο, το 1300-1200π.Χ. Το ενδιαφέρον σύμπλεγμα που ανακαλύφθηκε στην πόλη αποτελείται μεταξύ άλλων από ένα ναό, πρυτανείο, ένα αμφιθεατρικό κτίσμα και μια αυλή με τέσσερεις τετράγωνους βωμούς.

Μάταλα

Τα Μάταλα είναι μία από τις αρχαιότερες πόλεις της Κρήτης. Ένα φυσικό λιμάνι, που αποτελούσε αρχικά επίνειο της Φαιστού και αργότερα της Γόρτυνας. Οι εντυπωσιακοί βραχώδεις σχηματισμοί από ψαμμίτη δίπλα στη θάλασσα, φιλοξενούν τις διάσημες σπηλιές. Οι σπηλιές, εικάζεται ότι χρησιμοποιούνταν κατά την προϊστορική εποχή ως κατοικίες. Εκεί έχουν βρεθεί και πολλοί λαξευτοί τάφοι που χρονολογούνται στους Ρωμαϊκούς και πρωτοχριστιανικούς χρόνους. Στους πρωτοχριστιανικούς χρόνους ανήκει και ο μικρός ναός της Παναγίας, λαξευμένος στο βράχο. Οι σπηλιές χρησιμοποιήθηκαν κατά την δεκαετία του 1970 ως κατοικίες από μια κοινότητα χίπις οι οποίοι συνέβαλαν στην σημερινή φήμη του παραλιακού οικισμού.

ΔΙΑΔΡΟΜΗ 4: ΦΑΡΑΓΓΙ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ – ΒΩΡΟΙ – ΣΙΒΑ – ΑΓΙΟΦΑΡΑΓΓΟ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

ΔΗΜΟΣ ΦΑΙΣΤΟΥ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ 4. Φαράγγι Ζαρού - Καλοί Λιμένες

ΤΜΗΜΑ	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	km	ΕΙΔΟΣ ΔΡΟΜΟΥ	ΒΑΤΟΤΗΤΑ	ΚΛΙΣΗ	ΕΙΔΟΣ ΤΟΠΙΟΥ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ				ΦΥΣΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ			ΥΠΟΔΟΜΗ				
							ΑΡΧΑΙΑ	ΕΝΚΑΙΕΛ.	ΜΟΝΕΣ	ΑΡΧΙΤ.	ΑΛΕΞΟΣ	ΚΟΙΝΑΣΣ ΠΟΤΟΜΑΚΑ	ΧΑΙΔΡΙΑ	ΠΑΝΙΔΑ	Π	Λ	Θ	Η
	Μ. Αγ. Νικολάου		Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	✓	—	✓	✓	✓	—	—	—	—	—
	Ρωμαϊκό Υδραγωγείο "Στέρνα"		Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	—	—	—	✓	✓	✓	—	✓	—	✓	✓
1	Λίμνη Βότουμου		Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	—	—	—	✓	✓	✓	✓	✓	—	✓	—
2	Ζαρός	2.6	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	✓	✓	—	✓	✓	—	✓	✓	✓	✓
3	Αγ. Ελευθέριος	1	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	✓	—	✓	—	—	—	—	—	—
4	Λαλουμάς	2.7	Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	✓	—	✓	✓	✓	—	—	—	—
5	Φράγμα Φανερωμένης	5	Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	—	—	✓	✓	✓	—	—	—	—
6	Φανερωμένη	3.4	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	✓	—	✓	✓	✓	—	—	✓	—
7	Βώροι - Μουσείο Κρητικής Εθνολογίας	2	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	—	✓	—	✓	—	—	—	✓	✓	✓
8	Διαστ. Φαιστού - Μοιρών	1.4	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	✓	✓	—	—	—	—	—
9	Φαιστός	1.9	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	—	—	—	—	—	✓	—	✓	—	—
10	Αγ. Ιωάννης	1.2	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	—	—	—	—	—	—	✓	—	—
11	Σίβας	3.5	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	✓	—	—	—	—	✓	—	✓	✓
12	Λίσταρος	3	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	✓	—	—	—	—	—	✓	✓	✓
13	Μ. Οδυγητρίας	3.7	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	✓	✓	—	—	—	—	—	—	—	—
	Μάρτσαλο		Χώμα	Μέτρια	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	—	—	✓	✓	—	—	—	—	—
14	Διαστ. Αγιοφράγγου	3.4	Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	—	—	✓	✓	✓	—	—	—	—
	Αγιοφράγγο		Χώμα	Κακή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	—	—	✓	—	—	—	—	—	—
15	Καλοί Λιμένες	1.3	Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	—	—	—	✓	✓	✓	✓	✓	—
	Λασαία		Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	—	—	—	—	—	—	✓	—	—	—

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

ΔΗΜΟΣ ΦΑΙΣΤΟΥ ΔΙΑΔΡΟΜΗ 4. Φαράγγι Ζαρού - Καλοί Λιμένες

Φαράγγι Αγίου Νικολάου (Ρούβα)

Ορίζεται από τις κορυφές Αμπελάκια στα ανατολικά και Σαμάρι στα δυτικά. Πρόκειται για το σημαντικότερο φαράγγι του Ψηλορείτη και της κεντρικής Κρήτης και πήρε το όνομα του από το ομώνυμο Βυζαντινό εκκλησάκι στη νότια είσοδο του. Διασχίζει με κατεύθυνση Βορά-Νότου το επιβλητικό νότιο τμήμα του Ψηλορείτη και ενώνει το δάσος του Ρούβα στα βόρεια με την κοιλάδα του Κουτσουλίδη ποταμού στα νότια, στην περιοχή του Ζαρού.

Πρόκειται για ένα οικοσύστημα με πλούσια χλωρίδα και πανίδα, με χαράδρες, ενδιαφέροντες γεωλογικούς σχηματισμούς και ορθοπλαγιές σπάνιας ομορφιάς. Έχει συνολικό μήκος 4 km με διαμορφωμένη διαδρομή 2,7 km και προσφέρεται για ήπιες δραστηριότητες αναψυχής, όπως πεζοπορία, ορειβασία, αναρρίχηση και παρατήρηση της άγριας ζωής σε ένα πραγματικά μοναδικό περιβάλλον. Η διάσχιση του απαιτεί 4 ώρες.

Η είσοδος του μονοπατιού που διασχίζει το φαράγγι βρίσκεται στην Λίμνη Βοτόμου βόρεια από το Ζαρό.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Λαλουμάς – Λίμνη Φανερωμένης

Νότια του μικρού αγροτικού οικισμού του Λαλουμά βρίσκεται το φράγμα της Φανερωμένης, που ολοκληρώθηκε το 2005. Πρόκειται, ουσιαστικά, για μια τεχνητή λίμνη χιλίων περίπου στρεμμάτων, στην οποία έχει δημιουργηθεί τα τελευταία χρόνια ένας πολύ σημαντικός υδροβιότοπος. Η πρόσβαση στο φράγμα γίνεται κυρίως από τα χωριά Φανερωμένη στα νότια και Ζαρό στα βόρεια.

Βώροι-Μουσείο Κρητικής Εθνολογίας

Μουσείο Κρητικής Εθνολογίας: Εντυπωσιακές συλλογές για την παραδοσιακή αρχιτεκτονική και το λαϊκό πολιτισμό του νησιού. Οι Βώροι είναι ένας όμορφος οικισμός με αρκετά κτίσματα παραδοσιακής αρχιτεκτονικής.

Φαιστός

Φαιστός: σημαντικό οικιστικό κέντρο της μινωικής Κρήτης που έλεγχε την εύφορη πεδιάδα της Μεσσαρά. Στο χώρο σώζονται σημαντικά τμήματα από το ανάκτορο όσο και από οικίες των γεωμετρικών, κλασικών και ελληνιστικών χρόνων.

Άγ. Ιωάννης

Ο ναός του Αγίου Παύλου στον Άγιο Ιωάννη Φαιστού ήταν αποτέλεσμα διαδοχικών προσθηκών σε προϋπάρχοντα μικρό τετραγωνικό χώρο, ο οποίος καλύπτονταν με χαμηλωμένο τρούλο και διαμορφωνόταν εσωτερικά με χαμηλά αψιδώματα και πιθανόν αποτελούσε βαπτιστήριο . Οι τοιχογραφίες που φέρει χρονολογούνται στο 13ο αιώνα.

Σίβα

Η Σίβα είναι χαρακτηρισμένος παραδοσιακός οικισμός με ημιαστικές οικίες και αρχοντικά αγροτικού χαρακτήρα με καμαρωτά θυρώματα και ανάγλυφη διακόσμηση. Στο βόρειο άκρος του οικισμού βρίσκεται ο μικρός ναός της Αγίας Παρασκευής με τρούλλο, ο οποίος είναι λαξευμένος στο φυσικό βράχο και τοιχογραφικό διάκοσμο του 14ου αι.

Μονή Οδηγητρίας

Μονή Οδηγητρίας: Κτιριακό συγκρότημα φρουριακού χαρακτήρα και το καθολικό της μονής φέρει τοιχογραφικό διάκοσμο του 14ου αιώνα. Υπάρχει και παλαιό ελαιοτριβείο που διασώζει ακέραιο τον εξοπλισμό του 17ου -18ου αιώνα.

Αγιοφάραγγο

Το Αγιοφάραγγο είναι ένα εντυπωσιακό φαράγγι γεμάτο σπήλαια. Μέσα στο φαράγγι σώζεται ο ναός του Αγίου Αντωνίου 14ου-15ου αι., του οποίου η μορφή είναι αποτέλεσμα δυο διαδοχικών τρουλλαίων προσθηκών στον αρχικό μικρό σπηλαιώδη ναό.

Καλοί Λιμένες

Πρόκειται για μικρό παραλιακό οικισμό στον οποίο βρίσκεται εξωκλήσι αφιερωμένο στον Απόστολο Παύλο. Στην απάνεμη παραλία της περιοχής του οικισμού βρέθηκε ο Απόστολος των Εθνών κατά το πρώτο ταξίδι του στην Ρώμη γεγονός που αναφέρεται και στις Πράξεις των Αποστόλων. Στα ανατολικά του σημερινού οικισμού βρίσκονται στην περιοχή Χρυσοστόμου τα ερείπια της αρχαίας πόλης Λασαία. Η τελευταία άκμασε στα ρωμαϊκά χρόνια και ήταν λιμένας της Γόρτυνας

ΔΙΑΔΡΟΜΗ 5: ΤΟΠΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΓΟΡΤΥΝΑΣ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

ΔΗΜΟΣ ΦΑΙΣΤΟΥ ΔΙΑΔΡΟΜΗ 5. ΜΟΥΣΕΙΟ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΓΟΡΤΥΝΑΣ

ΤΜΗΜΑ	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	km	ΕΙΔΟΣ ΔΡΟΜΟΥ	ΒΑΤΟΤΗΤΑ	ΚΛΙΣΗ	ΕΙΔΟΣ ΤΟΠΙΟΥ
1	Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο		Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό
2	Πεζογέφυρα	0,9	Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό
3	Νερόμυλος	0,95	Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό
4	Πεντάκλιτη	1	Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό
5	Μικρό Θέατρο	1,3	Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό
6	Ναός Πυθίου Απόλλωνα	1,35	Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό
7	Θέρμες	1,4	Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό
8	Πραιτόριο	1,5	Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό
9	Ναός Αιγυπτιακών θεοτήτων	1,60	Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό
10	Αγία Λίμνη	2	Χώμα	Καλή	Ήπια	Περιαστικό
11	Διαμορφωμένος επισκέψιμος Αρχαιολογικός χώρος Γόρτυνας (Άγιος Τίτος, Ωδείο, Μεγάλη επιγραφή, Αειθαλής Πλάτανος, Αρχαίο θέατρο, Ακρόπολη, Γλυπτοθήκη)	2,95	Διαμορφωμένη διαδρομή	Καλή	Ήπια	Αγροτικό
12	Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο	4,1	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό
	Μινωική Αγρέπαυλη Καννιά		Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό

Η υλοποίηση και λειτουργία του δικτύου των διαδρομών απαιτεί την ανάπτυξη ενός συγκροτημένου συστήματος σήμανσης, που αποτελεί στοιχείο επιτυχίας, αλλά και λειτουργικότητας των διαδρομών, εξασφαλίζοντας στον επισκέπτη πληροφόρηση και καθοδήγηση τόσο στις ίδιες τις διαδρομές, όσο και

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

στην ευρύτερη περιοχή της Μεσαράς. Υπογραμμίζεται ότι βασικό ζητούμενο μέσα από το προτεινόμενο σύστημα σήμανσης, είναι η ικανοποίηση αναγκών και απαιτήσεων διαφορετικών ομάδων χρηστών – επισκεπτών και για το λόγο αυτό κρίνεται ιδιαίτερα σημαντικό η κάθε διαδρομή να σηματοδοτείται καθαρά και σε τακτά διαστήματα και η σήμανση να είναι μέρος ενός ενιαίου συστήματος με λογική συνέχεια και αλληλουχία.

Για την άρτια λειτουργία ενός συγκροτημένου συστήματος σήμανσης – προβολής υλοποιείται το έργο με τίτλο «**Υλοποίηση δικτύου αρχαιολογικών χωρών Μεσαράς**» στο πλαίσιο του οποίου θα υλοποιηθούν δράσεις σχεδιασμού σήμανσης και δημιουργίας υλικού προβολής των διαδρομών.

Το έργο θα υλοποιηθεί σε μια σειρά φάσεων - δράσεων οι οποίες θα λάβουν χώρα διαδοχικά αλλά και μερικές φορές παράλληλα. Η καθεμία δράση ξεχωριστά αποτελεί και παραδοτέο. Συγκεκριμένα, για την υλοποίηση του απαιτούνται οι παρακάτω εργασίες - υπηρεσίες:

Παραδοτέο 1: Δημιουργία επικοινωνιακού υλικού

Π.1.1: Επεξεργασία και αρχειοθέτηση υφιστάμενου διαθέσιμου υλικού και αποτύπωση σημείων ενδιαφέροντος (Μνημείων και Αρχαιολογικών χώρων)

Π.1.2: Δημιουργία λογότυπου του συστήματος διαδρομών

Π.1.3: Δημιουργία και παραγωγή δίγλωσσου τουριστικού οδηγού

Π.1.4: Δημιουργία και παραγωγή χάρτη δικτύου διαδρομών

Π.1.5: Δημιουργία και παραγωγή λευκώματος δικτύου διαδρομών

Παραδοτέο 2: Δημιουργία και τοποθέτηση υλικού χωρικής σήμανσης

Π.2.1: Δημιουργία συστήματος σήμανσης διαδρομών

Π.2.2: Γενική Πληροφοριακή Πινακίδα δικτύου Τύπου 1 90x90cm*

Π.2.3: Ειδική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 2 (Μνημείου/Αρχ. χώρου) 90x90cm*

Π.2.4: Ειδική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 3 (Σημείων ενδιαφέροντος) 60x90cm*

Π.2.5: Ειδική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 4 (Προσανατολισμού) 25x50cm*

*Οι διαστάσεις σημειώνονται κατά προσέγγιση με τυχόν αποκλίσεις ($\pm 10\%$)

Παραδοτέο 3: Δημιουργία ψηφιακού υλικού και ψηφιακών εφαρμογών

Π.3.1: Φωτογράφηση

Π.3.1.α: Φωτογραφίες αποτύπωσης διαδρομών

Π.3.1.β: Φωτογραφίες προβολής

Π.3.2: Video

Π.3.3: Μακέτες, web και video banners

Π.3.4: Microsite σε Ελληνικά-Αγγλικά

Π.3.5: Ψηφιακή εφαρμογή (App)

Παραδοτέο 4: Δράσεις προβολής σε διεθνή μέσα

Π.4.1: Τηλεοπτική προβολή

Π.4.2: Διαδικτυακή Προβολή

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Π.4.3: Προβολή σε έντυπα

Παραδοτέο 5: Συντήρηση Δράσεων μετά τη λήξη του έργου

Π.5.1.: Συντήρηση υλικού σήμανσης και ψηφιακών εφαρμογών

Αναλυτικότερα οι εργασίες – υπηρεσίες αυτές αφορούν:

Παραδοτέο 1: Δημιουργία επικοινωνιακού υλικού

Στην βάση των παραπάνω και στα πλαίσιο της υλοποίησης του συστήματος Σήμανσης αλλά και της δημιουργίας του έντυπου και Ηλεκτρονικού υλικού προβολής – πληροφόρησης είναι απαραίτητη η ύπαρξη επαρκώς και επιστημονικά τεκμηριωμένου πρωτογενούς υλικού, που αφορούν στους αρχαιολογικούς χώρους και στα μνημεία που εποπτεύονται από το Υπουργείο Πολιτισμού, με σκοπό τη δημιουργία των κειμένων βάσης που θα χρησιμοποιηθούν στη δημιουργία των παραδοτέων, αφενός του συστήματος σήμανσης και αφετέρου της έντυπης και ηλεκτρονικής προβολής.

Το πρωτογενές αυτό υλικό που θα αποτελέσει την «πηγή» άντλησης των πληροφοριών που θα χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία των συνοδευτικών δράσεων όπως είναι η δημιουργία των πληροφοριακών πινακίδων, της ιστοσελίδας, των ψηφιακών εφαρμογών και του έντυπου υλικού προβολής, θα παραδοθεί στον Ανάδοχο, καθώς έχει συλλεχθεί και τεκμηριωθεί σε προηγούμενο υποέργο της Πράξης, με αυτεπιστασία της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηρακλείου.

Π.1.1: Επεξεργασία και αρχειοθέτηση υφιστάμενου διαθέσιμου υλικού και αποτύπωση σημείων ενδιαφέροντος (Μνημείων και Αρχαιολογικών χώρων)

- Κατηγοριοποίηση υλικού
- Αρχειοθέτηση υλικού Υπ. Πολιτισμού (φωτογραφίες και κείμενα)
- Επεξεργασία υλικού προκειμένου να καλυφθούν και να αποτυπωθούν πλήρως οι πέντε διαδρομές:

Τέσσερις (4) χωρικές διαδρομές:

ΔΙΑΔΡΟΜΗ 1: ΝΕΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΕΣΑΡΑΣ – ΖΑΡΟΣ – ΒΑΡΣΑΜΟΝΕΡΟ

Αρχαιολογικό Μουσείο Μεσαράς

Μικρός Λαβύρινθος

Κυρμουσί (ναοί Παναγίας και Αγίας Ειρήνης)

Φραδιώ (Παναγία των Αγγέλων)

Ναός Παναγίας (στον οικισμό Παναγιάς)

Παλιάμα (βυζαντινός ναός του Αγίου Χαραλάμπους)

Κούρτες (υδραγωγείο 1ου - 2ου αιώνα μΧ.)

Ζαρός (ναός Αγίας Κυριακής)

Λίμνη Ζαρού (ρωμαϊκό Υδραγωγείο – Στέρνα)

Μονή Αγ. Νικολάου

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Μονή Βροντησίου

Μονή Βαρσαμονέρου

ΔΙΑΔΡΟΜΗ 2: ΝΕΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΕΣΑΡΑΣ – ΛΕΝΤΑΣ – ΤΡΥΠΗΤΗ

Γόρτυς

Μητρόπολη (τρίκοχο, πεντάκλιτη βασιλική)

Πλάτανος (θολωτοί τάφοι)

Μονή Απεζανών

Λέντας (αρχαιολογικός χώρος)

Τρυπητή (πρωτομινωικός οικισμός)

ΔΙΑΔΡΟΜΗ 3: ΝΕΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΕΣΑΡΑΣ – ΦΑΙΣΤΟΣ – ΜΑΤΑΛΑ

Φαιστός

Αγία Τριάδα

Καμηλάρι (Μινωικός Θολωτός τάφος)

Κομμός

Μάταλα

ΔΙΑΔΡΟΜΗ 4: ΦΑΡΑΓΓΙ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ – ΒΩΡΟΙ – ΣΙΒΑ - ΑΓΙΟΦΑΡΑΓΓΟ

Βώροι (Μουσείο Κρητικής Εθνολογίας)

Άγ. Ιωάννης Φαιστού (ναός Αγίου Παύλου)

Σίβα (ναός της Αγίας Παρασκευής)

Μονή Οδηγητρίας

Αγιοφάραγγο (Ναός Αγίου Αντωνίου)

Καλοί Λιμένες (σπηλιά Αγίου Παύλου)

Μία (1) τοπική διαδρομή:

ΔΙΑΔΡΟΜΗ 5: ΤΟΠΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΓΟΡΤΥΝΑΣ

Αφορά στην περιγραφή των επιμέρους σημείων ενδιαφέροντος του αρχαιολογικού χώρου Γόρτυνας, από το Αρχαιολογικό Μουσείο Μεσαράς στον Αρχαιολογικό Χώρο Γόρτυνας, σύμφωνα με τον ενσωματωμένο χάρτη και διαγράμματα.

Π.1.2: Δημιουργία λογότυπου του συστήματος διαδρομών

Προτείνεται η δημιουργία ενιαίου λογότυπου, το οποίο θα λειτουργεί σαν ένα σύμβολο και θα είναι αναγνωρίσιμο από τους χρήστες – επισκέπτες των διαδρομών. Το λογότυπο που θα σχεδιαστεί θα πρέπει να είναι εύκολα αναγνωρίσιμο και κυρίως εύκολα προσαρμόσιμο σε όλα τα είδη προβολής που θα χρησιμοποιηθούν. Επιπλέον, θα παρουσιάζεται σε όλα τα επικοινωνιακά εργαλεία, όπως οι

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

πληροφοριακές πινακίδες, το έντυπο υλικό, ο δικτυακός τόπος, η ψηφιακή εφαρμογή κλπ. που θα χρησιμοποιεί το Δίκτυο Διαδρομών με επίκεντρο και αφετηρία το Μουσείο Μεσαράς.

Το λογότυπο θα πρέπει να ικανοποιεί τις παρακάτω προδιαγραφές:

- να είναι απλό και ευανάγνωστο
- να εντυπώνεται εύκολα από το κοινό
- να περικλείει τη συνολική φιλοσοφία του δικτύου διαδρομών
- να μην εμπεριέχει πολλές λεπτομέρειες
- να τυπώνεται τόσο έγχρωμο όσο και ασπρόμαυρο
- να είναι εύχρηστο, με δυνατότητα χρήσης σε μεγάλη γκάμα εφαρμογών, τρόπων αναπαραγωγής, υλικών και μεγεθών
- να μην παραβιάζει την ισχύουσα νομοθεσία περί πνευματικών δικαιωμάτων σημάτων και λογοτύπων
- να παραδοθεί κατοχυρωμένο

Ο Ανάδοχος καλείται:

- να παρουσιάσει τουλάχιστον τρία (3) ενδεικτικά σχέδια. Σε περίπτωση που οι προτάσεις δεν ικανοποιούν την Αναθέτουσα Αρχή, σε συνεννόηση, θα προσκομίσει επιπλέον σχέδια.
- να παραδώσει το τελικό λογότυπο σε ηλεκτρονική μορφή:
  - γραμμικό σχέδιο (line art design), για περαιτέρω χρήση σε ειδικά γραφιστικά προγράμματα
  - αρχείο εικόνας, με δυνατότητα αξιοποίησης από οποιοδήποτε χρήστη
- να παραδώσει το τελικό λογότυπο σε έντυπη μορφή (μακέτα), συμπεριλαμβανομένης της χρωματικής κωδικοποίησης
- να περιγράψει σε σύντομο κείμενο την ιδέα/συμβολισμό του λογοτύπου καθώς και του τρόπο σύνδεσης με τη φιλοσοφία του έργου

Το τελικό παραδοτέο θα περιλαμβάνει την απεικόνιση του λογοτύπου τόσο σε έγχρωμη, όσο και σε μονόχρωμη μορφή.

Π.1.3: Δημιουργία και παραγωγή δίγλωσσου τουριστικού οδηγού

Για την περιουσιακή των σχετικών στοιχείων και πληροφοριών θα γίνει καταγραφή των στοιχείων όλων των διαδρομών. Ο τουριστικός οδηγός, οποίος θα σχεδιαστεί στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα, θα παρέχει αναλυτικές πληροφορίες για το σύνολο των διαδρομών, τους αρχαιολογικούς χώρους και τα σημεία ενδιαφέροντος των περιοχών, καθώς και τα υφιστάμενα έργα αλλά και τα νέα τουριστικά προϊόντα (π.χ. τοπικές φυσιολατρικές διαδρομές των δήμων Φαιστού και Γόρτυνας, Δρόμοι του Κρασιού, Θρησκευτικές Διαδρομές Κρήτης κλπ).

Οι πληροφορίες που θα αποτελέσουν τις βασικές ενότητες του οδηγού μπορούν να ομαδοποιηθούν στις παρακάτω κατηγορίες:

- Περιγραφή της ιστορίας του Μουσείου Μεσαράς
- Περιγραφή του δικτύου διαδρομών
- Περιγραφή των αρχαιολογικών χώρων
- Περιγραφή των μνημείων
- Περιγραφή των υφιστάμενων έργων
- Περιγραφή των τουριστικών προϊόντων

Οι εργασίες που θα πρέπει να υλοποιηθούν στα πλαίσια της δημιουργία του οδηγού είναι:

- Δημιουργία προσχεδίου
- Επεξεργασία φωτογραφιών και σχεδίων
- Σχεδιασμός εντύπου
- Layout
- Διορθώσεις
- Μετάφραση
- Εκτύπωση

Προτεινόμενες τεχνικές προδιαγραφές του οδηγού

Διαστάσεις: 12 X 17 εκ. Περίπου

Αριθμός σελίδων: 80 & 4 σελίδες εξωφύλλου

Χαρτί: Χαρτί (εσωτ.) 200gr

Χαρτί εξωφύλλου: 400gr ματ πλαστικοποίηση

Εκτύπωση: Τετραχρωμία

Βιβλιοδεσία: Κολλητό

Ποσότητα: 5.000 τεμ. (δίγλωσσος)

Π.1.4: Δημιουργία και παραγωγή χάρτη δικτύου διαδρομών

Δημιουργία Χάρτη δικτύου διαδρομών σε κλίμακα 1:25.000, ο οποίος θα περιλαμβάνει τα αναγκαία γεωμορφολογικά στοιχεία της περιοχής της Μεσαράς, θα αποτυπώνονται οι πολιτιστικές διαδρομές του

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

δικτύου με τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μνημεία και θα περιλαμβάνει στοιχεία για το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον της ευρύτερης περιοχής της Μεσαράς, καθώς και τις σχετικές υποδομές. Επίσης θα επισημαίνει τη διάκριση του οδικού δικτύου των διαδρομών (άσφαλτος-χώμα) και θα περιλαμβάνει γενικά πληροφοριακά στοιχεία και συμβολισμούς.

Προτεινόμενες τεχνικές προδιαγραφές του χάρτη

Διαστάσεις: 70 x 50 εκατοστά

Χαρτί: Velvet 150 γραμμαρίων

Εκτύπωση: Τετραχρωμία δύο όψεων

Δίπλωμα: Αναδιπλούμενος σε μορφή φυσαρμόνικας

Γλώσσα: Ελληνικά-Αγγλικά

Ποσότητα: 10.000 τεμ.

Π.1.5: Δημιουργία και παραγωγή λευκώματος δικτύου διαδρομών

Θα σχεδιαστεί λεύκωμα, στο οποίο θα παρουσιάζεται με κατάλληλο τρόπο το δίκτυο των διαδρομών και η ένταξη των μνημείων, των αρχαιολογικών χώρων και σημείων ενδιαφέροντος σε αυτό, ώστε να αναδειχθεί το φυσικό κάλος της περιοχής. Το λεύκωμα θα περιλαμβάνει φωτογραφίες, λεζάντες και σύντομα κείμενα σχετικά με τα προαναφερθέντα στοιχεία.

Οι εργασίες που θα πρέπει να υλοποιηθούν στα πλαίσια της δημιουργία του λευκώματος είναι:

- Δημιουργία προσχεδίου
- Επεξεργασία φωτογραφιών και σχεδίων
- Σχεδιασμός εντύπου
- Layout
- Διορθώσεις
- Μετάφραση
- Εκτύπωση

Τα προτεινόμενα τεχνικά χαρακτηριστικά του λευκώματος είναι τα ακόλουθα:

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βιβλίο: Λεύκωμα (coffee table book) με χοντρό εξώφυλλο τετράχρωμο.

Σελίδες: 48+4 εξώφυλλο

Διάσταση: 34x24 πλάγιο + φόδρα

Χαρτί: Σώμα: velvet 200 gr.

Εξώφυλλο: Χοντρό εξώφυλλο

Βιβλιοδεσία: Σκληρό εξώφυλλο, Καλλιτεχνική χαρτοδέτηση

Γλώσσα: Ελληνικά-Αγγλικά

Ποσότητα: 3.000 τεμ.

Παραδοτέο 2: Δημιουργία και τοποθέτηση υλικού χωρικής σήμανσης

Π.2.1: Δημιουργία συστήματος σήμανσης διαδρομών

Εκπόνηση μελέτης συστήματος σήμανσης διαδρομών, η οποία θα περιλαμβάνει την ανάπτυξη ενός συστήματος σήμανσης, μέσω του οποίου θα επιτυγχάνεται η ικανοποίηση αναγκών και απαιτήσεων διαφορετικών ομάδων χρηστών – επισκεπτών. Το σύστημα σήμανσης θα λειτουργήσει συμπληρωματικά με το έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό πληροφόρησης και σε συνδυασμό με αυτό θα προσφέρει στους επισκέπτες όλη την απαιτούμενη πληροφόρηση για την εξασφάλιση της ασφαλούς περιήγησής του.

Το εν λόγω σύστημα σήμανσης – πληροφόρησης:

- Θα είναι αξιόπιστο
- Θα είναι εύκολα προσβάσιμο
- Θα διαθέτει συνοχή
- Θα είναι ευανάγνωστο και κατανοητό

Η σήμανση θα αποτελείται από ενδεικτικές, οδικές και πληροφοριακές πινακίδες που περιγράφονται στα υπόλοιπα άρθρα του παρόντος παραρτήματος, οι οποίες θα περιέχουν κείμενο στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα, το λογότυπο καθώς και το qr code που θα παραπέμπει στην εφαρμογή. Οι σημάνσεις ενδεικτικά θα τοποθετηθούν (α) στις πύλες εισόδου της περιοχής και των διαδρομών, (β) κατά μήκος των διαδρομών και (γ) σε περιοχές με υποδομές και σημεία ενδιαφέροντος των διαδρομών. **Στο εν λόγω παραδοτέο θα καθοριστούν από τον ανάδοχο τα ακριβή σημεία τοποθέτησης των πινακίδων (με συντεταγμένες) σε όλες τις διαδρομές και θα υποβληθούν τοποθετημένα πάνω στο χάρτη της κάθε διαδρομής στην Αναθέτουσα Αρχή για την έγκριση της. Εν συνεχεία θα ληφθούν με μέριμνα του αναδόχου οι απαιτούμενες άδειες για την τοποθέτηση των πινακίδων.**

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΗΜΑΝΣΗΣ

Συνοπτικά το σύστημα σήμανσης που προτείνεται θα αποτελείται από:

- Γενική πληροφοριακή πινακίδα δικτύου τύπου 1 (πύλες εισόδου) 90x90cm*
- Ειδική πληροφοριακή πινακίδα δικτύου τύπου 2 (μνημείου/αρχ. χώρου) 90x90cm*
- Ειδική πληροφοριακή πινακίδα δικτύου τύπου 3 (σημεία ενδιαφέροντος) 60x90cm*
- Ειδική πληροφοριακή πινακίδα δικτύου τύπου 4 (οδική – προσανατολισμού) 25x50cm*

*Οι διαστάσεις σημειώνονται κατά προσέγγιση με τυχόν αποκλίσεις ($\pm 10\%$)

ΣΥΝΟΛΟ			
Π1	Π2	Π3	Π4
5	23	19	100

Στην τιμή περιλαμβάνεται το κόστος της δημιουργίας συστήματος και η δαπάνη του απαιτούμενου εργατοτεχνικού προσωπικού και των υλικών/μέσων που πρέπει να χρησιμοποιηθούν καθώς και κάθε εργασία που απαιτείται για την πλήρη και έντεχνη εκτέλεση της υπηρεσίας.

Π.2.2. Γενική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 1 – 90x90 cm (Πύλη Εισόδου): 5 τεμάχια

Η πινακίδα τύπου 1 (Π1) θα είναι γενικού περιεχομένου και θα παρέχει πληροφορίες με αναφορά στο σύνολο του δικτύου διαδρομών. Θα τοποθετηθεί σε κατάλληλα σημεία των περιοχών του δικτύου που λειτουργούν ως Πύλες Εισόδου. Η τελική επιλογή της ακριβούς θέσης τοποθέτησης της πινακίδας θα γίνεται επιτόπου συνεκτιμώντας τα δεδομένα του χώρου (οδική ασφάλεια, τυχόν υφιστάμενες πινακίδες Κ.Ο.Κ. ή άλλες πληροφοριακές πινακίδες, αν υπάρχουν).

Η πινακίδα θα περιλαμβάνει:

- Το λογότυπο του δικτύου και το qr code της εφαρμογής
- Απόσπασμα χάρτη με την περιοχή του δικτύου ενοποίησης αρχαιολογικών χώρων κλίμακας 1:50.000 ή 1: 100.000 ή ενδιάμεσης, με το αντίστοιχο υπόμνημά του
- Σύντομο γενικό κείμενο για το δίκτυο και την περιοχή
- Συνοπτική αναφορά - περιγραφή των διαδρομών
- Σύντομη αναφορά στα σημαντικότερα μνημεία, αξιοθέατα και σημεία ενδιαφέροντος της κάθε διαδρομής
- Συνοπτικό πίνακα με τα μνημεία, τα σημεία ενδιαφέροντος και τους οικισμούς της περιοχής του

δικτύου (φύση, πολιτισμός, υποδομές, ανθρώπινες δραστηριότητες κλπ)

- Φωτογραφίες που θα αναφέρονται στις αντίστοιχες παραπάνω θεματικές κατηγορίες.
- Τα κείμενα θα είναι στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα.

Στις εργασίες περιλαμβάνονται ακόμη ο γραφικός σχεδιασμός, το layout, η εκτύπωση, η κατασκευή και η τοποθέτηση.

Η πινακίδα θα κατασκευάζεται από επίπεδο φύλλο αλουμινίου πάχους 3mm περίπου, ενδεικτικών διαστάσεων 90x90cm περίπου, σε χρώμα επιλογής της υπηρεσίας και θα στηρίζεται σε γαλβανιζέ σιδηροσωλήνα 2'', διαμέτρου περίπου Φ60, ο οποίος θα έχει πάχος τοιχώματος περίπου 3mm, θα είναι ύψους 3m περίπου και θα έχει τάπα πλαστική στο άνω μέρος και δύο οπές. Το ενημερωτικό υλικό του πληροφοριακού ταμπλό, θα εκτυπωθεί σε αντανακλαστική μεμβράνη τύπου II (High Intensity) και θα περιλαμβάνει το υλικό πληροφόρησης.

Οι πινακίδες θα τοποθετηθούν σε γειτνίαση με τα σημεία ενδιαφέροντος σε σημείο εύκολα αντιληπτό από τους επισκέπτες. Η θέση τοποθέτησης της πινακίδας δεν θα δημιουργεί όχληση (οπτική ή άλλου είδους) στο μνημείο ή στο σημείο ενδιαφέροντος. Πριν την τοποθέτησή τους, θα γίνεται εξομάλυνση και η αναγκαία εξυγίανση του εδάφους ώστε στην τελική θέση τους, η βάση της πινακίδας να είναι πλήρως αλφαδιασμένη.

Η κατασκευή και τοποθέτηση όλων των πινακίδων περιλαμβάνει τα εξής:

- Την προμήθεια των υλικών για την κατασκευή τους
- Την περισυλλογή και επεξεργασία του υλικού και του χάρτη
- Τη συγγραφή και μετάφραση των κειμένων
- Την επεξεργασία των φωτογραφιών
- Το layout των πινακίδων
- Την εκτύπωση τους
- Την φορτοεκφόρτωσή τους
- Τις εργασίες, το προσωπικό και τα εργαλεία που απαιτούνται για τη τοποθέτησή τους

Οι νέες πινακίδες δεν θα παρακωλύουν την κυκλοφορία και δεν θα τοποθετούνται σε ιδιωτικό χώρο.

Π.2.3. Ειδική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 2 – 90x90 cm (μνημείου/ αρχαιολογικού χώρου):

23 τεμάχια

Η πινακίδα τύπου 2 (Π2) θα είναι ειδικού περιεχομένου και θα παρέχει πληροφορίες με αναφορά σε ένα

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

κύριο σημείο ενδιαφέροντος, όπως για παράδειγμα ενός μνημείου ή συγκεκριμένου αρχαιολογικού χώρου. Ο προτεινόμενος τύπος πινακίδας (Π2) θα αφορά την Ειδική Σήμανση-Πληροφόρηση σημείου και θα τοποθετείται στον περιβάλλοντα χώρο των κυρίων σημείων ενδιαφέροντος του δικτύου.

Η πινακίδα θα περιλαμβάνει:

- Το λογότυπο του δικτύου και το qr code της εφαρμογής
- Σύντομο κείμενο, για το Δίκτυο και την ευρύτερη περιοχή
- Περιγραφικό σύντομο κείμενο και σχετική εικονογράφηση για το σημείο ενδιαφέροντος που τοποθετείται η πινακίδα
- Αναλυτικό κείμενο και σχετική εικονογράφηση για χαρακτηριστικά στοιχεία – πληροφορίες του σημείου ενδιαφέροντος
- Φωτογραφίες
- Τα κείμενα θα είναι στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα.
- Στις εργασίες περιλαμβάνονται ακόμη ο γραφικός σχεδιασμός, το layout, η εκτύπωση, η κατασκευή και η τοποθέτηση

Η πινακίδα θα κατασκευάζεται από επίπεδο φύλλο αλουμινίου πάχους 3mm περίπου, ενδεικτικών διαστάσεων 90x90cm περίπου, σε χρώμα επιλογής της υπηρεσίας και θα στηρίζεται σε γαλβανιζέ σιδηροσωλήνα 2'', διαμέτρου περίπου Φ60, ο οποίος θα έχει πάχος τοιχώματος περίπου 3mm, θα είναι ύψους 3m περίπου και θα έχει τάπα πλαστική στο άνω μέρος και δύο οπές. Το ενημερωτικό υλικό του πληροφοριακού ταμπλό, θα εκτυπωθεί σε αντανακλαστική μεμβράνη τύπου II (High Intensity) και θα περιλαμβάνει το υλικό πληροφόρησης.

Οι πινακίδες θα τοποθετηθούν σε γειτνίαση με τα σημεία ενδιαφέροντος σε σημείο εύκολα αντιληπτό από τους επισκέπτες. Η θέση τοποθέτησης της πινακίδας δεν θα δημιουργεί όχληση (οπτική ή άλλου είδους) στο μνημείο ή στο σημείο ενδιαφέροντος. Πριν την τοποθέτησή τους, θα γίνεται εξομάλυνση και η αναγκαία εξυγίανση του εδάφους ώστε στην τελική θέση τους, η βάση της πινακίδας να είναι πλήρως αλφαδιασμένη.

Οι νέες πινακίδες δεν θα παρακωλύουν την κυκλοφορία και δεν θα τοποθετούνται σε ιδιωτικό χώρο.

Π.2.4. Ειδική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 3 – 60x90 cm (σημείων ενδιαφέροντος: φαράγγι, ποτάμι, παραλία, εκκλησία): 19 τεμάχια

Η πινακίδα τύπου 3 (Π3), θα είναι ειδικού περιεχομένου και παρέχει πληροφορίες για τα σημεία ενδιαφέροντος, όπως για παράδειγμα φαράγγι, ποτάμι, παραλία, εκκλησία και άλλα. Ο προτεινόμενος τύπος πινακίδας (Π3) θα αφορά στην Ειδική Σήμανση, τοποθετείται σε κομβικά σημεία του οδικού δικτύου

της περιοχής και περιλαμβάνει:

- Το λογότυπο του δικτύου και το qr code της εφαρμογής
- Σύντομο κείμενο για τα επιλεγμένα σημεία ενδιαφέροντος
- Αναλυτικό κείμενο και σχετική εικονογράφηση για χαρακτηριστικά στοιχεία – πληροφορίες του σημείου ενδιαφέροντος
- Φωτογραφίες
- Τα κείμενα θα είναι στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα.
- Στις εργασίες περιλαμβάνονται ακόμη ο γραφικός σχεδιασμός, το layout, η εκτύπωση, η κατασκευή και η τοποθέτηση

Η πινακίδα θα κατασκευάζεται από επίπεδο φύλλο αλουμινίου πάχους 3mm περίπου, ενδεικτικών διαστάσεων 60x90cm περίπου, σε χρώμα επιλογής της υπηρεσίας και θα στηρίζεται σε γαλβανιζέ σιδηροσωλήνα 2'', διαμέτρου περίπου Φ60, ο οποίος θα έχει πάχος τοιχώματος περίπου 3mm, θα είναι ύψους 3m περίπου και θα έχει τάπα πλαστική στο άνω μέρος και δύο οπές. Το ενημερωτικό υλικό του πληροφοριακού ταμπλό, θα εκτυπωθεί σε αντανακλαστική μεμβράνη τύπου II (High Intensity) και θα περιλαμβάνει το υλικό πληροφόρησης.

Οι πινακίδες θα τοποθετηθούν σε γειτνίαση με τα σημεία ενδιαφέροντος σε σημείο εύκολα αντιληπτό από τους επισκέπτες. Η θέση τοποθέτησης της πινακίδας δεν θα δημιουργεί όχληση (οπτική ή άλλου είδους) στο μνημείο ή στο σημείο ενδιαφέροντος. Πριν την τοποθέτησή τους, θα γίνεται εξομάλυνση και η αναγκαία εξυγίανση του εδάφους ώστε στην τελική θέση τους, η βάση της πινακίδας να είναι πλήρως αλφαδιασμένη.

Οι νέες πινακίδες δεν θα παρακωλύουν την κυκλοφορία και δεν θα τοποθετούνται σε ιδιωτικό χώρο.

Π.2.5, Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 4 (Π4) – 25x50 cm (Προσανατολισμού): έως 100 τεμάχια

Η πινακίδα τύπου 4 (Π4), παρέχει πληροφορίες προσανατολισμού και ένδειξη πάνω στον χάρτη του σημείου στο οποίο βρίσκεται ο επισκέπτης, καθ'όλη την έκταση των διαδρομών. Η πινακίδα (Π4) θα είναι σύμφωνα με τις υποχρεώσεις και τις προδιαγραφές που ορίζονται από την κείμενη νομοθεσία και τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών και θα περιλαμβάνει:

- Τα κείμενα θα είναι στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα.
- Στις εργασίες περιλαμβάνονται ακόμη ο γραφικός σχεδιασμός, το layout, η εκτύπωση, η κατασκευή και η τοποθέτηση

Η πινακίδα θα κατασκευάζεται από επίπεδο φύλλο αλουμινίου πάχους 3mm περίπου, ενδεικτικών διαστάσεων 25x50cm περίπου, σε χρώμα επιλογής της υπηρεσίας και θα στηρίζεται σε γαλβανιζέ σιδηροσωλήνα 2'', διαμέτρου περίπου Φ60, ο οποίος θα έχει πάχος τοιχώματος περίπου 3mm, θα είναι ύψους 3m περίπου και θα έχει τάπα πλαστική στο άνω μέρος και δύο οπές. Το ενημερωτικό υλικό του πληροφοριακού ταμπλό, θα εκτυπωθεί σε αντανακλαστική μεμβράνη τύπου II (High Intensity) και θα περιλαμβάνει το υλικό πληροφόρησης.

Οι πινακίδες θα τοποθετηθούν σε γειτνίαση με τα σημεία ενδιαφέροντος σε σημείο εύκολα αντιληπτό από τους επισκέπτες. Η θέση τοποθέτησης της πινακίδας δεν θα δημιουργεί όχληση (οπτική ή άλλου είδους) στο μνημείο ή στο σημείο ενδιαφέροντος. Πριν την τοποθέτησή τους, θα γίνεται εξομάλυνση και η αναγκαία εξυγίανση του εδάφους ώστε στην τελική θέση τους, η βάση της πινακίδας να είναι πλήρως αλφαδιασμένη.

Οι νέες πινακίδες δεν θα παρακαλύουν την κυκλοφορία και δεν θα τοποθετούνται σε ιδιωτικό χώρο.

Σημείωση 1: Για τις πινακίδες Δικτύου Τύπου 4 (Π4) – (Προσανατολισμού), κατόπιν της σύμφωνης γνώμης της Αναθέτουσας Αρχής, θα δοθούν στον ανάδοχο τόσο οι αναγκαίες ποσότητες (που δεν θα υπερβαίνουν τα 100 τεμάχια) καθώς και τα ακριβή σημεία τοποθέτησης, με συντεταγμένες, ως προϊόν κυκλοφοριακής μελέτης που θα παραχθεί από άλλο υποέργο της πράξης.

Σημείωση 2: Για την τοποθέτηση όλων των πινακίδων σήμανσης του δικτύου διαδρομών αρχαιολογικών χώρων Μεσαράς, τύπων Π1 – Π4, απαιτείται από τον ανάδοχο να λάβει όλες τις απαραίτητες άδειες από τους εμπλεκόμενους αρμόδιους φορείς.

Σημείωση 3: Οι διαστάσεις των πινακίδων σημειώνονται κατά προσέγγιση με τυχόν αποκλίσεις ($\pm 10\%$)

Παραδοτέο 3: Δημιουργία ψηφιακού υλικού και ψηφιακών εφαρμογών

Π.3.1: Φωτογράφηση

Η Δράση αυτή θα περιλαμβάνει 2 κατηγορίες:

Π.3.1.α: Φωτογραφίες αποτύπωσης διαδρομών: Προβλέπονται φωτογραφίες των σημείων ενδιαφέροντος των διαδρομών που θα χρησιμοποιηθούν σε όλα τα επικοινωνιακά υλικά (οδηγό, χάρτη, πινακίδες, website και application) και θα είναι περίπου 5 ανά σημείο (1 πανοραμική, 1 landscape, 1 portrait, 1 μεσαίο κάδρο του σημείου ενδιαφέροντος, 1 από drone) υπολογίζονται περίπου 60 σημεία για τις 5 διαδρομές συνολικά δηλαδή 300 φωτογραφίες υψηλής ανάλυσης (high resolution) με ελεύθερα δικαιώματα χρήσης για κάθε μέσο και για απεριόριστο χρονικό διάστημα.

Π.3.1.β: Φωτογραφίες προβολής: Προβλέπονται φωτογραφίες που θα χρησιμοποιηθούν για την προώθηση/ ανάδειξη (καμπάνια) των διαδρομών με στόχο την προσέλκυση του κοινού-στόχος (λεύκωμα,

web banners, έντυπες διαφημίσεις, website, application). Οι φωτογραφίες αυτές θα είναι σε συνεργασία με έμπειρο φωτογράφο που ειδικεύεται στην ανάδειξη του φυσικού κάλλους μιας περιοχής, αλλά και στην καλλιτεχνική αποτύπωση ενός σημείου ενδιαφέροντος. Υπολογίζονται περίπου 150 φωτογραφίες υψηλής ανάλυσης (high resolution) με ελεύθερα δικαιώματα χρήσης για κάθε μέσο και για απεριόριστο χρονικό διάστημα.

Προδιαγραφές φωτογραφιών αποτύπωσης διαδρομών και προβολής:

- Ανάλυση φωτογραφιών 4000*3000
- Ανάλυση φωτογραφιών 360°: 36MP(16:9) 8000*4500
- Ανάλυση πανοραμικών φωτογραφιών: (1/2) 11811 * 5906px, 42MB

Οι φωτογραφίες θα πρέπει να έχουν στα μεταδεδομένα τους την θέση λήψης.

Το σύνολο των φωτογραφιών θα παραδοθούν και σε χαμηλότερη ανάλυση για κάθε χρήση (user files).

Π.3.2: Video

Video διαδρομών και σημείων ενδιαφέροντος: Η αποτύπωση των διαδρομών και των χαρακτηρικών σημείων, θα γίνει με χρήση σύγχρονων εναέριων μέσων βιντεοσκόπησης (drone, FPV), ώστε να δημιουργηθούν οπτικοακουστικά υλικά τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για τις ανάγκες της προβολής και προώθησης των διαδρομών της Μεσαράς. Ο στόχος είναι να προκαλούν ενδιαφέρον και την επιθυμία να έρθουν επισκέπτες να περπατήσουν και να περιηγηθούν στα μονοπάτια αυτά, ανάμεσα στα πανέμορφα τοπία που προσφέρουν, σε δάση, φαράγγια, παραλίες, αλλά να επισκεφτούν τα σημεία εξαιρετικού πολιτιστικού ενδιαφέροντος, όπως τον αρχαιολογικό χώρο της Φαιστού, αλλά και παραδοσιακούς οικισμούς, μοναστήρια, κ.ά. Για το λόγο αυτό, εκτός από το βασικό/ γενικό video, θα πρέπει να δημιουργηθούν και επιμέρους θεματικά video, που θα προβάλουν ακριβώς αυτή την ποικιλία που προσφέρουν οι διαδρομές αυτές. Συγκεκριμένα, θα χρειαστεί να δημιουργηθούν οκτώ (8) video, τα οποία θα προβληθούν online, αλλά και σε διεθνή μέσα, βάσει του κοινού στόχος. Αναλυτικά, θα πρέπει να παραχθούν:

1. Ένα γενικό video προώθησης των μανοπατιών της Μεσαράς έως 2'
2. Ένα θεματικό video για τη φύση των διαδρομών έως 60"
3. Ένα θεματικό video για τον πολιτισμό των διαδρομών έως 60"
4. Ένα θεματικό video για τις δραστηριότητες των διαδρομών έως 60"
5. 4 cut version 30" των video για χρήση στα βασικά μέσα επικοινωνίας (TV spots, banners, social media)

Τα video θα πρέπει να περιλαμβάνουν:

- Το δημιουργικό concept
- Η βιντεοσκόπηση των διαδρομών καθώς και των βασικών σημείων ενδιαφέροντος

- Η επεξεργασία εικόνας & όχου (montage, color correction, mixage όχου)
- Τα δικαιώματα μουσικής βιβλιοθήκης
- Ένθεση supers & animation λογοτύπου
- Δικαιώματα χρήσης σε διεθνή μέσα και online πλατφόρμες χωρίς χρονικό περιορισμό

Και να έχουν τις εξής προδιαγραφές:

- Χρήση κλασικού drone τύπου Mavic 3 Pro, αλλά και FPV
- Ο χειριστής του drone και του FPV θα πρέπει να έχει την κατάλληλη εμπειρία και να κατέχει δίπλωμα κατηγορίας A1/A3 & A2. Επίσης για την βιντεοσκόπηση με drone θα πρέπει έχει τις σχετικές άδειες στα αντίστοιχα σημεία πτήσης.
- Ανάλυση video: 1920*1080

Για την βιντεοσκόπηση με drone απαιτείται η έκδοση των σχετικών αδειών στα αντίστοιχα σημεία πτήσης (όπου απαιτείται).

Π.3.3: Μακέτες, web και video banners

- 5 video banners & τις αντίστοιχες προσαρμογές που θα χρειαστούν βάσει digital media plan
- 15 web banners & τις αντίστοιχες προσαρμογές που θα χρειαστούν βάσει digital media plan
- 15 μακέτες για έντυπες καταχωρίσεις & τις αντίστοιχες προσαρμογές που θα χρειαστούν βάσει digital media plan

Π.3.4: Microsite σε Ελληνικά-Αγγλικά

Η εν λόγω δράση αφορά στη δημιουργία microsite, στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα, ενσωματωμένης στην ιστοσελίδα <https://www.incrediblecrete.gr/>.

Περιεχόμενο: Το περιεχόμενο θα σχετίζεται με την περιγραφή του έργου, την ανάλυση και παροχή πληροφοριών για τα δίκτυα διαδρομών, των μνημείων και των αρχαιολογικών χώρων της Μεσαράς, καθώς και τα υφιστάμενα έργα και τα τουριστικά προϊόντα. Όλο το υλικό θα παρουσιάζεται σε διακριτές ενότητες.

Το microsite θα παρέχει στον χρήστη πληροφορίες αναφορικά με τις διαδρομές, καθώς και τα σημεία ενδιαφέροντος που θέλει να επισκεφτεί και θα του προτείνεται η βέλτιστη διαδρομή. Πληροφορίες για δραστηριότητες που πραγματοποιούνται στην εκάστοτε περιοχή (π.χ. Θαλάσσια σπορ κ.ά.), κέντρα εστίασης και αναψυχής στην περιοχή, αλλά και στοιχεία για την ίδια τη διαδρομή (χιλιομετρικές αποστάσεις, εκτιμώμενος χρόνος κ.λπ.) θα παρέχονται στον χρήστη.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εκτός των άλλων, θα περιλαμβάνει τα video των διαδρομών και των σημείων ενδιαφέροντος, αλλά και ψηφιακούς χάρτες, όπου θα απεικονίζονται οι διαδρομές. Στα πλαίσια της δημιουργίας της διαδικτυακής περιήγησης προτείνεται να ενσωματωθεί ένα χρονολόγιο ιστορίας και πολιτισμού της περιοχής, το οποίο θα αναφέρει τη χρονολογία και εν συντομίᾳ την ιστορία του κάθε σημείου ενδιαφέροντος και την παράθεση φωτογραφιών. Το περιεχόμενο θα είναι οργανωμένο με τρόπο που θα διευκολύνει την πλοήγηση (π.χ. ανά κατηγορία ή θεματική ενότητα).

Βάση Δεδομένων

Η βάση δεδομένων θα φιλοξενεί το σύνολο του περιεχομένου της πύλης και θα εξασφαλίζει τη διαχείριση δεδομένων με γρήγορη πρόσβαση και αξιοπιστία. Ανάλογα με τις ανάγκες της εφαρμογής, μπορεί να χρησιμοποιηθεί είτε η **MySQL** για υψηλή ταχύτητα και ευρεία υποστήριξη, είτε η **PostgreSQL** για πιο σύνθετα queries και ανάγκες διαχείρισης δεδομένων.

Σημειώνεται ότι το microsite θα διαθέτει link για την εφαρμογή (app) που θα δημιουργηθεί στο πλαίσιο του έργου και θα λειτουργεί ως βάση από όπου θα αντλεί το περιεχόμενο της η εφαρμογή.

Προσβασιμότητα: Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση της διαδικτυακής πύλης θα ακολουθεί όλους του κανόνες προσβασιμότητας (Web Content Accessibility Guidelines) υιοθετώντας έτσι την αρχή «Σχεδιάζοντας για όλους» και εντάσσοντας τις προϋποθέσεις και τους όρους προσβασιμότητας σε ΤΠΕ για άτομα με αναπηρία (WCAG 2.1 τουλάχιστον σε επίπεδο AA).

Πολυμέσα: Το υλικό σε μορφή video θα πρέπει να αναρτηθεί σε πλατφόρμα τύπου YouTube, Vimeo και από εκεί να επικολληθεί με ενσωμάτωση στην πύλη ως περιεχόμενο, για την ορθή λειτουργία της ιστοσελίδας και του φόρτου περιεχομένου του server. Θα πρέπει να αποφευχθεί η υποχρέωση θέασης διαφημίσεων των χρηστών από τις ανωτέρω πλατφόρμες.

Λοιπά χαρακτηριστικά:

- Θα προσφέρει τη βέλτιστη εμπειρία χρήστη ανεξάρτητα από την συσκευή του χρήστη (desktop, tablet, smartphone) μέσω της τεχνικής Responsive Design. Η σχεδίαση της διαδικτυακής πύλης θα γίνει με προτεραιότητα για κινητές συσκευές (mobile first) και θα υποστηρίζει σχεδίαση single page. Θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι η πλοήγηση θα είναι απλή και χωρίς περιττά βήματα, ειδικά για χρήστες που αναζητούν συγκεκριμένες πληροφορίες. Το περιεχόμενο του ιστοτόπου θα πρέπει να εμφανίζεται κανονικά ανεξάρτητα από την ανάλυση της κινητής συσκευής, της κατεύθυνσης της (orientation) και του λειτουργικού της συστήματος.
- Θα υλοποιηθεί με τρόπο τέτοιο ώστε να προσφέρει υψηλή απόδοση και ταχύτητα λειτουργίας (Load Time & Effective WEB Site Navigation Time, Caching με τη χρήση κατάλληλων συστημάτων για ταχύτερη φόρτωση σελίδων, Image optimization με τη χρήση βελτιστοποιημένων μορφών εικόνων και μηχανισμού lazy-loading).

- Το σύστημα διαχείρισης θα διαμορφωθεί έτσι ώστε να είναι φιλικό & εύκολο στην διαχείριση & ενημέρωση από τους διαχειριστές & στην πλοήγηση από το κοινό
- Η υλοποίηση θα εγγυάται την αξιοπιστία λειτουργίας
- Ο τρόπος ανάπτυξης του website θα ακολουθήσει τα απαραίτητα best practices, την εύκολη εύρεση μέσα από τις μηχανές αναζήτησης (Search Engine Optimization), να έχει υψηλό score στο Google Page Speed και στο GTmetrix. Συγκεκριμένα προτείνονται:
  - Προσαρμοσμένα Meta Tags ανά σελίδα: Είναι κρίσιμο να διαμορφώνονται τα meta titles, descriptions, και keywords δυναμικά ανά σελίδα, ώστε να αντανακλούν το περιεχόμενο της κάθε διαδρομής ή σημείου ενδιαφέροντος. Το meta description θα πρέπει να περιγράφει συγκεκριμένα τι περιλαμβάνει η σελίδα για τον επισκέπτη, προσθέτοντας λέξεις-κλειδιά που σχετίζονται με τον πολιτιστικό τουρισμό, την τοποθεσία και την περίοδο.
  - Sitemap: Προτείνεται η αυτόματη δημιουργία και ενημέρωση του sitemap κάθε φορά που προστίθεται ή αλλάζει περιεχόμενο (π.χ. νέες διαδρομές, μνημεία κ.λπ.).
  - Structured Data: Προτείνεται η χρήση JSON-LD για εμπλουτισμένα αποτελέσματα αναζήτησης. Η χρήση Structured Data (δομημένα δεδομένα) με JSON-LD format είναι εξαιρετικά σημαντική για να εξασφαλιστεί η βελτιστοποιημένη παρουσία της ιστοσελίδας στα αποτελέσματα των μηχανών αναζήτησης.
  - Backlinking Strategy: Η ανάπτυξη σαφούς στρατηγικής για backlinks μπορεί να βοηθήσει μακροπρόθεσμα στο SEO.

Λεπτομέρειες ανάπτυξης:

- Προγραμματισμός έργου
- Ανάλυση αναγκών και αρχικός σχεδιασμός των λειτουργιών
- Δημιουργία του περιβάλλοντος ανάπτυξης
- Τεχνικός σχεδιασμός της πύλης
- Λεπτομερής σχεδιασμός των λειτουργιών

Η διαδικτυακή πύλη απευθύνεται στις παρακάτω ομάδες-στόχους:

- Κατοίκους της περιοχής
- Ομογενείς
- Τουρίστες από την Ελλάδα και το εξωτερικό
- Μαθητές και φοιτητές
- Δασκάλους και καθηγητές
- Πανεπιστημιακούς

- Ερευνητές
- Ιστορικούς – αρχαιολόγους

GDPR: Στο πλαίσιο της συμμόρφωσης του website με τη νομοθεσία περί GDPR, θα ενσωματωθεί πλατφόρμα η οποία διαχειρίζεται το σύνολο των απαιτήσεων και φροντίζει για την εύρυθμη λειτουργία όσον αφορά Cookie Policy & Cookie consent, Newsletter και Contact Form. Συγκεκριμένα θα πρέπει να διαθέτει δυνατότητα: λήψης και διαχείρισης συγκαταθέσεων χρηστών, προσαρμογή και ενημέρωση cookie policy και παροχή δυνατότητας στο χρήστη να ζητά πρόσβαση ή διαγραφή των δεδομένων του. Θα ληφθεί υπ' όψιν η διαλειτουργικότητα μέσω διασύνδεσης (Interface) μεταξύ web site & social media δίνοντας τη δυνατότητα εφαρμογής και προβολής μίας ενιαίας στρατηγικής digital Marketing η οποία μπορεί να ενσωματώσει πλατφόρμες και εργαλεία όπως:

- Web Design and Development
- Social Media Shortcuts
- Search Engine Marketing
- Splash screen με προσφορά και εγγραφή σε newsletter κατά την είσοδο
- Mobile Design and Development
- Digital Advertising
- Analytics and Reporting

Λειτουργική Περιγραφή:

Η ιστοσελίδα θα ακολουθεί όλα τα αναγκαία πρότυπα και τις σύγχρονές τάσεις της οπτικής επικοινωνίας αναδεικνύοντας το κύρος, τη φήμη, τη δυναμική και το έργο της περιφέρειας Κρήτης, προσελκύοντας το ενδιαφέρον του επισκέπτη.

Εργαλεία Ανάπτυξης:

Για την ανάπτυξη της ιστοσελίδας θα χρησιμοποιηθούν σύγχρονα εργαλεία δυναμικής ανάπτυξης ισοτόπων – Open Source για web CMS πλατφόρμες. Η πλατφόρμα ανάπτυξης θα είναι ανοιχτού κώδικα, και θα είναι συμβατή χωρίς κανένα περιορισμό στη λειτουργικότητα με όλες τις τελευταίες εκδόσεις των εξυπηρετητών ιστοσελίδων (Web Servers).

Διαθεσιμότητα περιεχομένου ιστοσελίδας:

Η ιστοσελίδα θα ακολουθεί τις αρχές του Responsive Web Design και είναι Mobile Friendly. Δηλαδή η ιστοσελίδα θα διαμορφώνεται ανάλογα με την ανάλυση της οθόνης στην οποία εμφανίζεται και θα είναι

εφικτή η πρόσβαση από οποιαδήποτε φορητή συσκευή ώστε ο επισκέπτης να μπορεί να διαβάσει με ευκολία το περιεχόμενο της σελίδας χωρίς να χρειάζεται να κάνει μεγέθυνση ή πλάγια κύλιση.

Λειτουργικά Χαρακτηριστικά:

Θα υπάρχει δυνατότητα συνεχόμενης τακτικής επέκτασης και εμπλουτισμού τόσο σε επίπεδο θεματικού περιεχομένου, όσο και σε επίπεδο γλωσσών επικοινωνίας. Χρήση εργαλείων για την πολυγλωσσία και τη δυνατότητα απρόσκοπτης προσθήκης νέου περιεχομένου χωρίς να επηρεάζεται η αρχιτεκτονική της σελίδας.

Υποστήριξή Δυναμικού Περιεχομένου:

Στις σελίδες της ιστοσελίδας θα υπάρχει δυνατότητα ενσωμάτωσης μορφοποιημένου κειμένου, φωτογραφιών, ήχου, video και γενικότερα πολυμέσων. Επίσης, θα μπορούν στα άρθρα της ιστοσελίδας να αναρτηθούν αρχεία της μορφής pdf, doc, docx, xls,xlsx, ods, odt. Θα μπορούν οι διαχειριστές του CMS να προσθέσουν και άλλους τύπους αν αυτό κριθεί απαραίτητο στο μέλλον. Το πολυμεσικό περιεχόμενο σε μορφή video θα πρέπει να φιλοξενείται σε υποδομές τύπου YouTube ή Vimeo προκειμένου να ενσωματώνεται απρόσκοπτα εντός της ιστοσελίδας και να είναι διαθέσιμο στο κοινό χωρίς να καταναλώνει πόρους από τον server της ιστοσελίδας, όπως είναι η διεθνής πρακτική προβολής τέτοιων τύπων περιεχομένου.

Θα υπάρχουν εργαλεία αναζήτησης περιεχομένου και σελίδα παρουσίασης αποτελεσμάτων Αναζήτησης.

Browser Compatibility:

Browser	Version
Microsoft Edge	123 (2024)
Mozilla Firefox	124 (2024)
Google Chrome	123 (2024)
Opera	109 (2024)
Apple Safari	17.4.1 (2024)

Επίσης θα πρέπει να εξασφαλίζεται η λειτουργικότητα, σε εκδόσεις browsers (όπως πχ: chrome, firefox, opera, safari, edge) της τελευταίας τριετίας. Ενσωμάτωση εργαλείων παρακολούθησης και αναλυτικών στοιχείων που θα επιτρέπουν την παρακολούθηση της επισκεψιμότητάς της (Google Analytics, Search Engine Console).

Εκπαίδευση:

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιλαμβάνονται υπηρεσίες εκπαίδευσης στους διαχειριστές και τους χρήστες (θα κάνουν αναρτήσεις περιεχομένου). Η ανάπτυξη θα γίνει σε test server και στη συνέχεια θα γίνεται η μεταφορά στον τελικό Server της ιστοσελίδας, πραγματοποιώντας ελέγχους ορθής λειτουργίας.

SEO Services:

Μέρος του έργου αποτελεί η αρχικοποίηση των SEO παραμέτρων ώστε η υλοποίηση να ακολουθεί τις βέλτιστες πρακτικές σχετικώς, προκειμένου να διασφαλιστεί η όσο το δυνατό καλύτερη αρχική θέση εμφάνισης στις οργανικές αναζητήσεις εντός της Google. Η πλήρης υπηρεσία SEO είναι μια πάγια, εβδομαδιαία τακτική εργασία που έχει πολλούς παράγοντες, επί των οποίων η εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών φέρνει σταδιακά και μακρόπνοα καλύτερες θέσεις κατάταξης στα αποτελέσματα οργανικών αναζητήσεων των μηχανών αναζήτησης αποτελεσμάτων Διαδικτύου (π.χ. Google, Bing, κλπ).

Επιπρόσθετα, θα παρέχονται οι ακόλουθες υπηρεσίες τεχνικής υποστήριξης:

1. Έλεγχος εύρυθμης λειτουργίας του website και των εφαρμογών του
2. Προληπτικές ενέργειες ρουτίνας, όπως minor updates, security & antivirus scans, compatibility packs και bug fixes
3. Επιδιόρθωση πιθανών λαθών που θα παρουσιαστούν στον πρωτογενή κώδικα των εφαρμογών (bug fixing)
4. Παροχή των διαθέσιμων αναβαθμισμένων εκδόσεων του CMS εργαλείου όταν αυτές είναι διαθέσιμες και κατόπιν συνεννόησης με την εταιρεία – η ορθή πρακτική είναι να πραγματοποιείται το update σε Test Server και αφού διαπιστωθεί η ομαλή αναβάθμιση, να προχωράμε σε αναβάθμιση του Production Website.

5. Λοιπές Υπηρεσίες τεχνικής υποστήριξης:

- Τηλεφωνικό Support: τηλεφωνική υποστήριξη σε εργάσιμες ώρες και μέρες
- Minor priority bugs: σφάλματα που δεν επηρεάζουν κεντρικές λειτουργίες του site, καταγράφονται μέσα στην εργάσιμη μέρα και η επίλυση τους ξεκινάει μέσα σε 2 εργάσιμες ημέρες
- Medium priority bugs: σφάλματα που επηρεάζουν περιφερειακές λειτουργίες του site αλλά δεν καθιστούν αδύνατη τη λειτουργία του website, καταγράφονται άμεσα και η επίλυση τους ξεκινάει μέσα σε 1 εργάσιμη ημέρα
- Major priority bugs: σφάλματα που επηρεάζουν βασικές λειτουργίες του website, καταγράφονται άμεσα και η επίλυση τους ξεκινάει άμεσα ακόμα και σε μη εργάσιμη ώρα και ημέρα

Πνευματικά δικαιώματα: Όλα τα αποτελέσματα - μελέτες, στοιχεία και κάθε άλλο έγγραφο ή αρχείο σχετικό με το Έργο, το περιεχόμενο, ο πηγαίος κώδικας (sourcecode) με τις απαραίτητες επεξηγήσεις και οι βάσεις δεδομένων, όπου επιτρέπεται και δεν αποτελεί απλώς παραχώρηση άδειας χρήσης, καθώς και

όλα τα υπόλοιπα παραδοτέα που θα αποκτηθούν ή θα αναπτυχθούν από τον Ανάδοχο με δαπάνες του Έργου, θα διαθέτουν τις κατάλληλες εκείνες άδειες, ώστε να μην μπορούν να προκύψουν μεταγενέστερες αξιώσεις αποκλειστικότητας ως προς τη χρήση και συντήρησή του (ή και να παρεμποδιστεί η διάθεσή του σε τρίτους), που μπορεί να τα διαχειρίζεται και να τα εκμεταλλεύεται (όχι εμπορικά), εκτός και αν ήδη προϋπάρχουν σχετικά πνευματικά δικαιώματα

Π.3.5: Ψηφιακή εφαρμογή (App)

Η ψηφιακή εφαρμογή (application) θα είναι κατάλληλη για χρήση από φορητές συσκευές και συμβατή με τα λειτουργικά συστήματα iOS & Android και εύχρηστη. Θα περιλαμβάνει ψηφιακή ξενάγηση, βάση τοποθεσίας, στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα, παρέχοντας πληροφορίες για τις διαδρομές, τα μνημεία και τους αρχαιολογικούς χώρους.

Η προσωποποιημένη ξενάγηση έγκειται στο γεγονός ότι ο περιηγητής και χρήστης της εφαρμογής θα μπορεί να επιλέξει από το σύνολο των διαδρομών τον επιθυμητό αριθμό χιλιομέτρων που θέλει να διανύσει, καθώς και τα σημεία ενδιαφέροντος που θέλει να επισκεφτεί και η εφαρμογή θα του προτείνει τη βέλτιστη διαδρομή. Η πληροφορία που θα λαμβάνει θα είναι σε μορφή κειμένου και εικόνας.

Ο χρήστης θα μπορεί να λαμβάνει ψηφιακή πληροφορία ανάλογα με το σημείο που βρίσκεται κάθε φορά αφού πρώτα έχει κατεβάσει την εφαρμογή στο κινητό του ή το tablet. Τα σημεία ενδιαφέροντος που συναντά ο επισκέπτης στις διαδρομές θα παρουσιάζονται τόσο με γραμμικό τρόπο (σημεία ενδιαφέροντος κατά μήκος των διαδρομών), όσο και με βάση στη χρονική περίοδο στην οποία αυτά ανήκουν (π.χ. Μινωική, αρχαία ελληνική, ρωμαϊκή, βυζαντινή, βενετσιάνικη, νεότερη), ώστε ο χρήστης της εφαρμογής και επισκέπτης της περιοχής να μπορεί να επιλέξει με βάση τα ενδιαφέροντά του και να του προταθεί από το σύστημα η βέλτιστη διαδρομή.

Πιο αναλυτικά, τα τεχνικά χαρακτηριστικά αφορούν στα παρακάτω:

Entrance με Logo Screen:

UI/UX Οθόνη 1

Live ενημέρωση (ψηφιακή ξενάγηση) βάση τοποθεσίας. Θα εμφανίζει πληροφορίες βάση τοποθεσίας του χρήστη και fast-actions.

Οθόνη 2: Προσωποποιημένη Ξενάγηση

Οθόνη για Προσωποποιημένη Ξενάγηση με τις εξής λειτουργίες:

- Δυνατότητα του χρήστη να μπορεί να εισάγει τις προτιμήσεις του (χλμ, διαδρομές, κλπ) και η εφαρμογή θα εμφανίζει τις βέλτιστες προτάσεις, τόσο με συσχέτιση απόστασης, όσο και συσχέτιση ενδιαφέροντος.
- Δυνατότητα συνδυασμού διαδρομών ή επιλογής σημείων με βάση τα φίλτρα.
- Δυνατότητα υπολογισμού συνόλου χιλιομέτρων με βάση την επιλεγμένη διαδρομή και επανυπολογισμό στη διάρκεια της για την υπολοιπόμενη απόσταση.
- Επισήμανση των σημείων της διαδρομής που έχει ήδη επισκεφθεί.

Όλα τα παραπάνω συντείνουν στο να φτιάχνεται μια εμπειρία στα «μέτρα» του χρήστη.

Οθόνη 3: Timeline

Θα παρουσιάζονται οι πληροφορίες με γραμμικό τρόπο και θα υπάρχει η δυνατότητα «Ανακάλυψης» βάση περιόδου (π.χ. Μινωική, αρχαία ελληνική, ρωμαϊκή, βυζαντινή, βενετσιάνικη, νεότερη)

Δυναμική Αλληλεπίδραση μέσω GPS:

Εφόσον η εφαρμογή χρησιμοποιεί real-time GPS για την προσωποποιημένη ξενάγηση, η αλληλεπίδραση θα πρέπει να είναι ακριβής και να παρέχει γρήγορες και εύκολες επιλογές (fast-actions) για τον χρήστη, χωρίς να επηρεάζεται η απόδοση της εφαρμογής

Materialized Elements:

Κάτω μπάρα

Στην κάτω μπάρα οι βασικές λειτουργίες που θα είναι εμφανείς σε κάθε οθόνη (πχ Προσωποποιημένη Ξενάγηση | Διαδρομές | Timeline |

QR κώδικες:

Κουμπί QR για να σκανάρει τις πινακίδες) ώστε να είναι εύχρηστο. Προτείνεται η εφαρμογή να υποστηρίζει την αυτόματη μετάβαση σε συγκεκριμένες σελίδες του website μέσω deep linking όταν σαρώνεται ένας QR κώδικας.

Άμεσος εναλλαγέας γλώσσας:

Ο Χρήστης πρέπει να μπορεί άμεσα και εύκολα να αλλάζει γλώσσα περιήγησης. Θα χρησιμοποιηθούν σημαιάκια (flag icons) αντιπροσωπεύοντας την κάθε γλώσσα για εξοικονόμηση χώρου αλλά και για να γίνεται άμεσα αντιλήψιμο.

Ηχητική πληροφορία:

Η εφαρμογή θα διαθέτει δυνατότητα (σύντομης) ηχητικής πληροφορίας σε 2 γλώσσες (Ελληνικά-Αγγλικά) για τα σημεία ενδιαφέροντος των διαδρομών.

Development Notes:

Android, iOS. Υλοποίηση με Flutter (νέα γλώσσα από τη Google που υποστηρίζει cross-platform exports)

Responsive Design:

- Υποστήριξη για εναλλαγή μεταξύ κατακόρυφης (portrait) και οριζόντιας (landscape) λειτουργίας: Είναι απαραίτητο η εφαρμογή να είναι πλήρως responsive και να προσαρμόζεται ομαλά σε διαφορετικούς προσανατολισμούς της οθόνης. Αυτό σημαίνει ότι η διάταξη της εφαρμογής (layout) πρέπει να αλλάζει ομαλά όταν ο χρήστης περιστρέφει τη συσκευή του.
- Συμβατότητα με διάφορα μεγέθη οθόνης: Η εφαρμογή πρέπει να λειτουργεί άψογα σε διάφορες διαστάσεις οθόνης, από μικρότερες οθόνες κινητών μέχρι μεγαλύτερες οθόνες tablet. Θα πρέπει να υπάρχει προσαρμοστικό περιεχόμενο και κλίμακα UI που να διασφαλίζει ευανάγνωστο κείμενο και ευδιάκριτα κουμπιά.

Database:

Δεν θα χρησιμοποιηθεί κάποια (πχ Firebase) με τις γνωστές έως τώρα απαιτήσεις, καθώς, όλο το Flow της εφαρμογής μπορεί να υποστηριχτεί με την ανταλλαγή δεδομένων και αποθήκευση στη βάση του microsite. Σημειώνεται ότι εφαρμογή (app) θα διαθέτει link για το microsite που θα δημιουργηθεί στο πλαίσιο του έργου και το οποίο θα λειτουργεί ως βάση από όπου θα αντλεί το περιεχόμενο της η εφαρμογή.

Προσβασιμότητα:

Η εφαρμογή θα εξασφαλίζει την πρόσβαση και ευχρηστία του περιεχομένου από άτομα με αναπηρίες (AMEA), με χρήση των Accessibility Guidelines που προτείνουν οι κατασκευαστές του κάθε λειτουργικού που θα χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο του έργου και θα ληφθούν υπόψη οι ελέγχιμες Βέλτιστες Πρακτικές του Κυνητού Παγκοσμίου Ιστού.

Updates:

Η εφαρμογή θα διαθέτει αυτόματο έλεγχο ενημερώσεων και ειδοποίησης του χρήστη προκειμένου να προβεί σε διαδικασία update/ αναβάθμιση. Είναι σημαντικό η εφαρμογή να διατηρεί ένα σχετικά μικρό μέγεθος, έτσι ώστε να μην προκαλεί καθυστερήσεις στη συσκευή και γενικότερα να μην την επιβαρύνει σε χρήση CPU και RAM. Ακόμη, εφόσον η εφαρμογή εξαρτάται από την τοποθεσία του χρήστη, θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι η πληροφορία (διαδρομές, σημεία ενδιαφέροντος) ανανεώνεται αυτόματα καθώς ο χρήστης κινείται στον χώρο.

Offline λειτουργία:

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Λειτουργία εκτός σύνδεσης: Εφόσον η εφαρμογή βασίζεται στη χρήση δεδομένων τοποθεσίας, θα πρέπει να εξεταστεί η δυνατότητα να παρέχει βασικές πληροφορίες και οδηγίες ακόμα και όταν ο χρήστης βρίσκεται εκτός σύνδεσης (offline mode). Μπορεί να αποθηκεύει προ-κατεβασμένες πληροφορίες για τις διαδρομές και τα σημεία ενδιαφέροντος.

Ασφάλεια Δεδομένων (Security):

Αποθήκευση δεδομένων και GDPR συμμόρφωση: Εφόσον τα δεδομένα αποθηκεύονται στη βάση του website, πρέπει να διασφαλιστεί η ασφαλής ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ της εφαρμογής και του website. Η συμμόρφωση με τον κανονισμό GDPR είναι απαραίτητη, ειδικά αν η εφαρμογή συλλέγει δεδομένα τοποθεσίας ή προτιμήσεις χρηστών.

Τέλος, θα παρέχονται συμβουλευτικές υπηρεσίες για την ορθή διαρρύθμιση του mobile app ώστε αυτό να απευθύνεται στο κατάλληλο κοινό με το κατάλληλο περιεχόμενο, όσο και για τις βέλτιστες πρακτικές της εμπειρίας του χρήστη μέσα από αυτό και θα παραδοθεί στην αναθέτουσα αρχή manual οδηγιών της εφαρμογής.

Παραδοτέο 4: Δράσεις προβολής σε διεθνή μέσα

Οι καμπάνιες προβολής στο εξωτερικό αποτελούν βασικό εργαλείο της τουριστικής προβολής που σχεδιάζονται κάθε φορά με γνώμονα τις τουριστικές τάσεις, τις αγορές στόχους, τις παγκόσμιες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες, αντικατοπτρίζοντας τους κύριους άξονες της στρατηγικής για τον τουρισμό.

Στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου θα πραγματοποιηθούν διαφημιστικές καμπάνιες στο εξωτερικό στοχεύοντας σε κοινό όπου τα ενδιαφέροντα τους σχετίζονται με τον χώρο του πολιτισμού, αποτελώντας μια ευκαιρία για να τα συνδυάσουν με τις διακοπές τους. Οι επισκέπτες αυτοί έχουν ένα κοινό στοιχείο το οποίο δεν είναι άλλο από τον θαυμασμό που νιώθουν για τον πολιτισμό και τα ιστορικά μνημεία.

Π.4.1: Τηλεοπτική προβολή

Τηλεοπτική διαφήμιση σε αναγνωρισμένο διεθνές μέσο τουριστικού ή πολιτιστικού περιεχομένου:

- Προβολή σε διεθνή μέσα τουριστικού/ πολιτιστικού περιεχομένου για 2 μήνες στις αγορές ενδιαφέροντος
- TV spots 30''

Π.4.2: Διαδικτυακή Προβολή

Διαδικτυακή Προβολή σε αναγνωρισμένο διεθνές μέσο τουριστικού ή πολιτιστικού περιεχομένου

- Προβολή στα digital μέσα (web banners)

- Διάρκεια προγράμματος τουλάχιστον 2 μήνες στις αγορές ενδιαφέροντος.
- Προβολή στα social media

Π.4.3: Προβολή σε έντυπα

Καταχωρήσεις σε διεθνή περιοδικά τουριστικού, φυσιολατρικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος

- Τουλάχιστον 4 καταχωρήσεις σε διεθνή περιοδικά τουριστικού, φυσιολατρικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος.

Παραδοτέο 5: Συντήρηση Δράσεων μετά τη λήξη του έργου

Π.5.1.: Συντήρηση υλικού σήμανσης και ψηφιακών εφαρμογών

Για την διασφάλιση της ποιότητας των Παραδοτέων, ο ανάδοχος αναλαμβάνει την συντήρηση του microsite , της εφαρμογής αλλά και την επιδιόρθωση/αντικατάσταση των πινακίδων σήμανσης σε περίπτωση ελλατωματικών υλικών, για 18 μήνες από το τελευταίο παραδοτέο.

ΜΕΡΟΣ Β - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Χρηματοδότηση : Η δαπάνη για την εν λόγω σύμβαση βαρύνει την με Κ.Α.: 2024ΕΠ00270009, MIS: 6005040 της ΣΑΕΠ002/7, σχετική πίστωση του προϋπολογισμού των οικονομικών ετών 2024, 2025, 2026 του Φορέα Περιφέρεια Κρήτης, με βάση την απόφαση έγκρισης διάθεσης πίστωσης με αρ. πρωτ.100326 26/03/2024 της Δ/νσης Σχεδιασμού και Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΑΔΑ 96ΠΧ7ΛΚ-9Χ7) και συγκεκριμένα αφορά στο Υπόργο «Υλοποίηση Δικτύου Αρχαιολογικών Χώρων Μεσαράς» του έργου με τίτλο «Δημιουργία Δικτύου Πολιτιστικών Διαδρομών Αρχαιολογικών Χώρων Μεσαράς».

Εκτιμώμενη αξία σύμβασης σε ευρώ, χωρίς ΦΠΑ : 533.145,17€

Ανάλυση και Τεκμηρίωση προϋπολογισμού:

ΤΙΤΛΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ (€)	ΔΑΠΑΝΗ (€)	ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ (€)
Παραδοτέο 1: Δημιουργία επικοινωνιακού υλικού	Π.1.1: Επεξεργασία και αρχειοθέτηση υφιστάμενου διαθέσιμου υλικού και αποτύπωση σημείων ενδιαφέροντος (Μνημείων και Αρχαιολογικών χώρων)	αποκ	1	18.590,97	18.590,97	63.362,91
	Π.1.2: Δημιουργία λογότυπου του συστήματος διαδρομών	αποκ	1	1.991,94	1.991,94	
	Π.1.3: Δημιουργία και παραγωγή διγλωσσού τουριστικού οδηγού	τεμ	5.000,00	2,42	12.100,00	
	Π.1.4: Δημιουργία και παραγωγή χάρτη δικτύου διαδρομών	τεμ	10.000,00	0,65	6.500,00	

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

	Π.1.5: Δημιουργία και παραγωγή λευκώματος δικτύου διαδρομών	τεμ	3.000,00	8,06	24.180,00	
Παραδοτέο 2: Δημιουργία και τοποθέτηση υλικού χωρικής σήμανσης	Π.2.1: Δημιουργία συστήματος σήμανσης διαδρομών	αποκ	1,00	4.032,26	4.032,26	108.741,86
	Π.2.2: Γενική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 1 90x90cm	τεμ	5,00	1.612,90	8.064,50	
	Π.2.3: Ειδική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 2 (Μνημείου/Αρχ. χώρου) 90x90cm	τεμ	23,00	2.000,00	46.000,00	
	Π.2.4: Ειδική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 3 (Σημείων ενδιαφέροντος) 60x90cm	τεμ	19,00	1.612,90	30.645,10	
	Π.2.5: Ειδική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 4 (Προσανατολισμού) 25x50cm	τεμ	100,00	200,00	20.000,00	
Παραδοτέο 3: Δημιουργία ψηφιακού υλικού και ψηφιακών εφαρμογών	Π.3.1: Φωτογρά φηση	Π.3.1.α: Φωτογραφίες αποτύπωσης διαδρομών	τεμ	300,00	104,84	31.452,00
		Π.3.1.β: Φωτογραφίες προβολής	τεμ	150,00	104,84	15.726,00
	Π.3.2: Video		τεμ	8,00	5.846,77	46.774,16
	Π.3.3: Μακέτες, web και video banners		τεμ	30,00	138,45	4.153,50
	Π.3.4: Microsite σε Ελληνικά-Αγγλικά		αποκ	1,00	28.128,50	28.128,50
	Π.3.5: Ψηφιακή εφαρμογή (App)		αποκ	1,00	32.258,06	32.258,06
Παραδοτέο 4: Δράσεις προβολής σε διεθνή μέσα	Π.4.1: Τηλεοπτική προβολή		αποκ	1,00	80.645,16	80.645,16
	Π.4.2: Διαδικτυακή Προβολή		αποκ	1,00	77.548,18	77.548,18
	Π.4.3: Προβολή σε έντυπα		αποκ	1,00	40.322,58	40.322,58
Παραδοτέο 5: Συντήρηση Δράσεων μετά τη λήξη του έργου	Π.5.1.: Συντήρηση υλικού σήμανσης και ψηφιακών εφαρμογών	αποκ	1,00	4.032,26	4.032,26	4.032,26
ΣΥΝΟΛΟ (Π.Ε. 1+2+3+4+5)						533.145,17
ΦΠΑ (24%)						127.954,84
ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ						661.100,00

Ο Συντάξας
 Αλεξάκης Νικόλαος
 Προϊστάμενος Δ/νσης Τουρισμού
 Περιφέρειας Κρήτης

Με τη συγχρηματοδότηση
 της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II – Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων

- 1.** Ο Ανάδοχος αναλαμβάνει την υποχρέωση και έχει την πλήρη ευθύνη έναντι της Αναθέτουσας Αρχής να υλοποιήσει και να παραδώσει το έργο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα και παραρτήματα της παρούσας, εκτελώντας όλες τις επιμέρους εργασίες που αυτό περιλαμβάνει.
- 2.** Καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης του Έργου, ο Ανάδοχος πρέπει να συνεργάζεται με την Αναθέτουσα Αρχή, υποχρεούται δε να λαμβάνει υπόψη του οποιεσδήποτε παρατηρήσεις τους σχετικά με την εκτέλεση του Έργου.
- 3.** Ο Ανάδοχος θα είναι πλήρως και αποκλειστικά μόνος υπεύθυνος για την τήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας σε σχέση με οποιαδήποτε εργασία εκτελείται από μέλη της Ομάδας Έργου των εξωτερικών συνεργατών και των υπεργολάβων, που θα ασχοληθούν ή θα παράσχουν οποιεσδήποτε υπηρεσίες σε σχέση με την παρούσα Σύμβαση. Σε περίπτωση οποιασδήποτε παράβασης ή ζημίας που προκληθεί σε τρίτους, υποχρεούται μόνος αυτός προς αποκατάστασή της.
- 4.** Ο Ανάδοχος θα πρέπει να εγγυάται για τη διάθεση του αναφερομένου στην Προσφορά του, επιστημονικού και λοιπού προσωπικού, καθώς επίσης και των εξωτερικών συνεργατών και των υπεργολάβων, που θα διαθέτουν την απαιτούμενη εμπειρία, τεχνογνωσία και ικανότητα, ώστε να ανταποκριθούν πλήρως στις απαιτήσεις της Σύμβασης, υπόσχεται δε και βεβαιώνει ότι θα επιδεικνύουν πνεύμα συνεργασίας κατά τις επαφές τους με τις αρμόδιες υπηρεσίες και τα στελέχη της Αναθέτουσας Αρχής. Σε αντίθετη περίπτωση, η Αναθέτουσα Αρχή δύναται να ζητήσει την αντικατάσταση μέλους της Ομάδας Έργου του Αναδόχου, οπότε ο Ανάδοχος οφείλει να προβεί σε αντικατάσταση με άλλο πρόσωπο, ανάλογης εμπειρίας και προσόντων. Αντικατάσταση μέλους της Ομάδας Έργου του Αναδόχου, κατόπιν αιτήματός του, κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του Έργου, δύναται να γίνει μετά από έγκριση της Αναθέτουσας Αρχής και μόνο με άλλο πρόσωπο αντιστοίχων προσόντων ή εμπειρίας. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ειδοποιήσει την Αναθέτουσα Αρχή εγγράφως, τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημερολογιακές ημέρες πριν από την αντικατάσταση.
- 5.** Ο Ανάδοχος είναι αποκλειστικά και πλήρως υπεύθυνος για πράξεις ή παραλείψεις του προσωπικού/εξωτερικών συνεργατών/υπεργολάβων που θα απασχολήσει για την εκτέλεση του έργου και οφείλει να ενεργεί με επιμέλεια και φροντίδα, ώστε να εμποδίζει πράξεις ή παραλείψεις, που θα μπορούσαν να έχουν αποτέλεσμα αντίθετο με το συμφέρον της Αναθέτουσας αρχής.
- 6.** Σε περίπτωση ανωτέρας βίας, η απόδειξη αυτής βαρύνει εξ' ολοκλήρου τον Ανάδοχο, ο οποίος υποχρεούται μέσα σε είκοσι (20) εργάσιμες μέρες από την ημερομηνία που συνέβησαν τα περιστατικά που συνιστούν την ανωτέρα βία να τα αναφέρει εγγράφως και να προσκομίσει στην Αναθέτουσα αρχή τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία.
- 7.** Ο Ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 (για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες), όσον αφορά τη συλλογή και την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ο Ανάδοχος υποχρεούται κατά την εκτέλεση όλων των φάσεων του έργου να τηρεί τους όρους χρήσης και πολιτικής προστασίας προσωπικών δεδομένων σύμφωνα με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (Κανονισμός 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016) καθώς και τις διατάξεις του 3471/2006 για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.
- 8.** Η Αναθέτουσα Αρχή απαλλάσσεται από κάθε ευθύνη και υποχρέωση από τυχόν ατύχημα ή από κάθε άλλη αιτία κατά την εκτέλεση του Έργου.
- 9.** Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος είναι 'Ενωση/Κοινοπραξία, τα Μέλη που αποτελούν την Ένωση/Κοινοπραξία, θα είναι αλληλεγγύως και εις ολόκληρον υπεύθυνα έναντι της Αναθέτουσας Αρχής για την εκπλήρωση όλων των απορρεουσών από τη Διακήρυξη υποχρεώσεών τους. Τυχόν υφιστάμενες μεταξύ τους συμφωνίες περί κατανομής των ευθυνών τους έχουν ισχύ μόνον στις εσωτερικές τους σχέσεις και σε καμία περίπτωση δεν δύνανται να προβληθούν έναντι της Αναθέτουσας Αρχής ως λόγος απαλλαγής

του ενός Μέλους από τις ευθύνες και τις υποχρεώσεις του άλλου ή των άλλων Μελών για την ολοκλήρωση του Έργου.

10. Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος είναι Ένωση/Κοινοπραξία και κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της Σύμβασης, οποιαδήποτε από τα Μέλη της Ένωσης/Κοινοπραξίας, εξαιτίας ανικανότητας για οποιοδήποτε λόγο ή λόγω ανωτέρας βίας, δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του, τα υπόλοιπα Μέλη συνεχίζουν να έχουν την ευθύνη ολοκλήρωσης της Σύμβασης με τους ίδιους όρους και το ίδιο συμβατικό τίμημα.

11. Σε περίπτωση λύσης, πτώχευσης, ή θέσης σε καθεστώς αναγκαστικής διαχείρισης ή εκκαθάρισης ενός εκ των μελών της ένωσης που απαρτίζουν τον Ανάδοχο, η Σύμβαση εξακολουθεί να υφίσταται και οι απορρέουσες από τη Σύμβαση υποχρεώσεις βαρύνουν τα αλληλεγγύως εναπομείναντα μέλη του Αναδόχου, μόνο εφόσον αυτά είναι σε θέση να τις εκπληρώσουν. Η κρίση για τη δυνατότητα εκπλήρωσης ή μη των όρων της Σύμβασης εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της Αναθέτουσας Αρχής. Σε αντίθετη περίπτωση, η Αναθέτουσα Αρχή δύναται να κηρύξει τον ανάδοχο έκπτωτο.

12. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 18 του ν. 4412/2016.

13. Κατά την υλοποίηση του έργου τηρούνται οι κανόνες δημοσιότητας, με την κατάλληλη σήμανση των παραδοτέων, είτε αυτά είναι σε ψηφιακή, είτε σε έντυπη μορφή.

14. Ο ανάδοχος οφείλει να εξασφαλίσει όλες τις απαιτούμενες άδειες που απορρέουν από την ισχύουσα νομοθεσία, για την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου.

15. Η μετάφραση του υλικού θα πρέπει να ανατεθεί σε πιστοποιημένο γραφείο ή πρόσωπο, το οποίο θα εκδίδει και τη σχετική βεβαίωση. Για τις εταιρείες παροχής μεταφραστικών υπηρεσιών απαιτείται η πιστοποίηση κατά το πρότυπο EN-15038:2006, ενώ για τα φυσικά πρόσωπα απαιτείται να είναι μέλη της Πανελλήνιας Ένωσης Μεταφραστών ή απόφοιτοι του τμήματος Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας του Ιονίου πανεπιστημίου. Σε κάθε περίπτωση είναι σημαντικό να αποφεύγεται η πρόχειρη και «λέξη προς λέξη» μετάφραση των κειμένων, καθώς και η «πιστή» μεταφορά ελληνικών εκφράσεων στην ξένη γλώσσα.

16. Το έντυπο υλικό θα παραδοθεί στην Αναθέτουσα Αρχή σε χώρο που εκείνη θα υποδείξει σε σκληρές κούτες και απέξω θα αναγράφεται το είδος, η ποσότητα και η γλώσσα.

17. Ως προς την οργάνωση και διοίκηση του Έργου θα πρέπει να προβλεφθούν οι παρακάτω ρόλοι, οι οποίοι μπορούν να καλυφθούν από τα μέλη της Ομάδας Έργου, είτε από επιπλέον μέλη:

Ένας Υπεύθυνος Έργου (ΥΕ), ο οποίος θα ηγηθεί της Ομάδας Έργου, θα κατέχει συντονιστικό ρόλο και θα έχει την συνολική ευθύνη των εργασιών του Αναδόχου. Ο ΥΕ θα έχει την ευθύνη εκπροσώπησης του Αναδόχου έναντι της Αναθέτουσας Αρχής. Ο ΥΕ θα πρέπει να διαθέτει ιδιαίτερες γνώσεις και ικανότητες ως προς την υλοποίηση του υπό ανάθεση έργου, όπως και ικανότητες διοίκησης έργου, προκειμένου να καθοδηγήσει και να συντονίσει το σύνολο των προσφερόμενων υπηρεσιών από τον Ανάδοχο.

Ένας Αναπληρωτής Υπεύθυνος Έργου (ΑΥΕ), ο οποίος θα έχει τη δυνατότητα να αναπληρώνει πλήρως στα καθήκοντά του τον ΥΕ. Ο ΑΥΕ θα έχει την ευθύνη αναπλήρωσης του ΥΕ στην εκπροσώπηση του Αναδόχου έναντι της Αναθέτουσας Αρχής.

Τουλάχιστον 2 στελέχη της ομάδας έργου θα παρέχουν τις υπηρεσίες τους επί τόπου στην περιοχή υλοποίησης του έργου.

Οι υπηρεσίες θα παρέχονται από την έναρξη του έργου μέχρι και την οριστική παραλαβή του, προκειμένου να υπάρχει συνεχής και άμεση συνεργασία με την επίβλεψη του έργου. Θα πρέπει στην τεχνική προσφορά να γίνει σαφής αναφορά: α) ποια θα είναι ονομαστικά αυτά τα στελέχη, με αναλυτικά στοιχεία του βιογραφικού τους, β) ο ρόλος που θα έχουν στην ομάδα έργου και γ) τον προτεινόμενο τρόπο επικοινωνίας και συνεργασίας με την επίβλεψη του έργου.

Ο ΥΕ ή ο ΑΥΕ θα συντονίζει τα μέλη της ομάδας που θα παρευρίσκονται στις συναντήσεις με την αναθέτουσα αρχή ανάλογα με την πορεία υλοποίησης του έργου. Οι συναντήσεις θα είναι κατ'έλαχιστον

κάθε δύο μήνες, θα οργανώνονται με ευθύνη του ΥΕ ή του ΑΥΕ και θα τηρούνται πρακτικά από τον ανάδοχο. Οι συναντήσεις μπορεί να είναι και διαδυκτιακές. Ο ΥΕ ή ο ΑΥΕ θα παρίσταται δια ζώσης τουλάχιστον σε 2 εξ αυτών ετησίως.

ΤΡΟΠΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ

Το προαναφερθέν συνολικό αντικείμενο του έργου του Αναδόχου τηρώντας τις ειδικές απαιτήσεις του έργου, εκτελείται ως ακολούθως:

Μετά την επιλογή του ο ανάδοχος αναλαμβάνει:

- την υποβολή του Σχεδίου Υλοποίησης εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης
- την υλοποίηση των τελικά προκρινόμενων ενεργειών που προκύπτουν από το Σχέδιο Υλοποίησης τις υποβάλλει ο Ανάδοχος και εγκρίνει η Αναθέτουσα Αρχή
- τη συνεχή υποστήριξη της Αναθέτουσας Αρχής κατά την υλοποίηση του συνολικού έργου.

Το Σχέδιο Υλοποίησης είναι δυνατό να αναθεωρείται, να επικαιροποιείται και να εξειδικεύεται περαιτέρω κατόπιν υποδείξεως και οδηγιών της Αναθέτουσας Αρχής, με βάση την πορεία εξέλιξης του έργου.

Αναλυτικότερα, πριν την υλοποίηση κάθε ενέργειας ο Ανάδοχος υποβάλλει ολοκληρωμένη πρόταση υλοποίησής της με αναλυτική περιγραφή της, τεκμηρίωση της αποτελεσματικότητάς της, ανάλυση και τεκμηρίωση του κόστους και στην περίπτωση ανάληψης ενέργειας από τρίτους, προδιαγραφές παραδοτέων, εκτιμώμενο κόστος, χρονοδιάγραμμα, μέσα υλοποίησης και ενδεχομένως άλλες αναγκαίες κατά περίπτωση λεπτομέρειες.

Η απόφαση της υλοποίησης ή μη της κάθε προτεινόμενης ενέργειας λαμβάνεται από την Αναθέτουσα Αρχή, με έγγραφη έγκριση της πρότασης του Αναδόχου.

Για κάθε παραδοτέο, η Αναθέτουσα Αρχή συγκαλεί την Επιτροπή Παραλαβής προκειμένου να το ελέγξει και να συντάξει σχετικό πρακτικό.

Το ακριβές περιεχόμενο των Παραδοτέων, μετά και την τεχνική προσφορά του αναδόχου, καθώς και οι λεπτομέρειες της συνεργασίας μεταξύ Αναθέτουσας Αρχής, Επιτροπής Παραλαβής και Αναδόχου, θα καθορίζονται στη Σύμβαση.

Ο Ανάδοχος οφείλει να συνεργαστεί στενά με τα αρμόδια στελέχη της Αναθέτουσας Αρχής προκειμένου:

- να ακολουθεί τις οδηγίες και υποδείξεις της Αναθέτουσας Αρχής αναφορικά με το περιεχόμενο των επιμέρους παραδοτέων,
- να συνεργάζεται με τους αρμόδιους φορείς και τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο,
- να τηρήσει το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα των επιμέρους εργασιών και να μεριμνήσει εγκαίρως για όλες τις αναγκαίες προετοιμασίες έως την ολοκλήρωση τους,
- να αντιμετωπίζει με ευελιξία τυχόν τροποποιήσεις που θα προκύψουν ως προς το χρονοδιάγραμμα και τα επιμέρους χαρακτηριστικά των παραδοτέων,
- να υποστηρίζει την κατηγοριοποίηση όλων των πληροφοριών και των δεδομένων έτσι ώστε να παρουσιαστούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο,
- να δώσει έμφαση στη ρεαλιστικότητα του προγραμματισμού υλοποίησης των ενεργειών σε σχέση με τις δυνατότητές του, σε προσωπικό και υλικοτεχνική υποδομή,
- να παραδίδει εγκαίρως στην Αναθέτουσα Αρχή πλήρες αρχείο με όλα τα αναγκαία στοιχεία τεκμηρίωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των εργασιών που αναλαμβάνει,

Επίσης, ο Ανάδοχος πιθανά να κληθεί να συμμετέχει σε τεχνικές συναντήσεις αλλά και σε ενέργειες προβολής και δημοσιότητας του έργου, προκειμένου να παρουσιάσει τα αποτελέσματα των εργασιών του στο ευρύ κοινό.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Τα πνευματικά και συγγενικά δικαιώματα των παραδοτέων του συνόλου των εργασιών εκχωρούνται ρητώς στην Περιφέρεια Κρήτης και αποτελούν αποκλειστική ιδιοκτησία αυτής για απεριόριστη χρήση,

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

αναπαραγωγή σε οποιοδήποτε τεχνολογικό ή άλλο μέσο και απεριόριστη χρονική διάρκεια σε όλο τον κόσμο, ενώ ο Ανάδοχος δεν μπορεί να τα χρησιμοποιεί, εκτός του πλαισίου της παρούσας Συμβάσεως και της υπ' αυτής υλοποίησης του Έργου, χωρίς την έγκριση της Αναθέτουσας Αρχής. Όλο το υλικό του έργου παραδίδεται από τον Ανάδοχο στην Αναθέτουσα Αρχή σε κατάλληλη μορφή ανάλογα με το είδος κάθε παραδοτέου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III – ΕΕΕΣ (Προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα Αρχή)-

Οι προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό αποτυπώνονται στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έντυπο Σύμβασης (εφεξής ΕΕΕΣ), το οποίο αποτελεί Υπεύθυνη Δήλωση των οικονομικών φορέων προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη και παρέχει προκαταρκτική απόδειξη ότι ο οικονομικός φορέας δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρ. 73 παρ. 1, 73 παρ. 2 και 73 παρ 4 εδ. α και θ του Ν.4412/2016.

1. Μέρη και Ενότητες του ΕΕΕΣ

Το ΕΕΕΣ περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέρη και ενότητες:

Μέρος I: Πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία προμήθειας και την αναθέτουσα αρχή

Μέρος II: Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα

Ενότητα A: Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα

Ενότητα B: Πληροφορίες σχετικά με τους εκπροσώπους του οικονομικού φορέα

Ενότητα Γ: Πληροφορίες σχετικά με τη στήριξη στις ικανότητες άλλων οντοτήτων

Ενότητα Δ: Πληροφορίες σχετικά με υπεργολάβους στην ικανότητα των οποίων δεν στηρίζεται ο οικονομικός φορέας

Μέρος III: Λόγοι αποκλεισμού

Ενότητα A: Λόγοι που σχετίζονται με ποινικές καταδίκες

Ενότητα B: Λόγοι που σχετίζονται με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης

Ενότητα Γ: Λόγοι που σχετίζονται με αφερεγγυότητα, σύγκρουση συμφερόντων ή επαγγελματικό παράπτωμα

Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής

Όσον αφορά τα κριτήρια επιλογής (ενότητα α ή ενότητες Α έως Δ του παρόντος μέρους), ο οικονομικός φορέας δηλώνει ότι: Πληροί όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής

Μέρος V: Περιορισμός του αριθμού των πληρούντων τα κριτήρια επιλογής υποψηφίων (δεν απαιτείται η συμπλήρωση του εν λόγω πεδίου σε ανοικτή διαδικασία)

Μέρος VI: Τελικές δηλώσεις

1. Διευκρινήσεις για το ΕΕΕΣ

Το ΕΕΕΣ δεν περιλαμβάνει τεχνικές προδιαγραφές. Το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (εφεξής ΕΕΕΣ) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρ. 79 του Ν.4412/2016 το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του Ν.1599/1986, το οποίο υποβάλλεται από τους οικονομικούς φορείς και συνιστά προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω Οικονομικός Φορέας πληροί τα κριτήρια επιλογής της παρούσας Προκήρυξης.

Το ΕΕΕΣ υπογράφεται ψηφιακά από τον φορέα που το εκδίδει, φέρει ημερομηνία εντός των τελευταίων δέκα (10) ημερών προ της καταληκτικής ημέρας υποβολής των προσφορών και δεν απαιτείται θεώρηση του γνησίου της υπογραφής.

Το ΕΕΕΣ αποτελεί την ηλεκτρονική έκδοση αυτής της υπεύθυνης δήλωσης, που παρέχεται στο διαδίκτυο μέσω της υπηρεσίας ΕΕΕΣ της πλατφόρμας Prometheus ESPDint του ΕΣΗΔΗΣ [<https://espdint.eprocurement.gov.gr/>], και υποβάλλεται σύμφωνα με την παρακάτω διαδικασία:

- Οι Οικονομικοί Φορείς οφείλουν να υποβάλουν με την προσφορά τους συμπληρωμένο το πρότυπο ΕΕΕΣ, το οποίο η Αναθέτουσα Αρχή είτε έχει ενσωματώσει στο κείμενο της διακήρυξης και κοινοποιήσει μέσω αυτής στους Οικονομικούς Φορείς, είτε το έχει αναρτήσει ψηφιακά υπογεγραμμένο ξεχωριστά, ως

αναπόσπαστο μέρος της διακήρυξης μαζί με τα λοιπά έγγραφα της σύμβασης στο ΕΣΗΔΗΣ σε μορφή αρχείου τύπου PDF, ψηφιακά υπογεγραμμένο.

- Για την σύνταξη ή/και συμπλήρωση του απαιτούμενου ΕΕΕΣ, οι Οικονομικοί Φορείς προτείνεται να χρησιμοποιήσουν το αναρτημένο επικουρικά από την Αναθέτουσα Αρχή στον διαγωνισμό, αρχείο XML, προκειμένου να εκμεταλλευτούν την υπηρεσία ΕΕΕΣ της πλατφόρμας Prometheus ESPDint του ΕΣΗΔΗΣ [<https://espdint.eprocurement.gov.gr/>] και να παράξουν την απάντηση τους σε μορφή αρχείου PDF.

Ειδικότερα :

(α) Οι υποψήφιοι ανάδοχοι πρέπει να αντλήσουν το επικουρικό αρχείο XML που έχει αναρτηθεί στον παρόντα διαγωνισμό στο ΕΣΗΔΗΣ, να το αποθηκεύσουν αρχικά τοπικά στον Η/Υ τους και στη συνέχεια να μεταβούν στην υπηρεσία ΕΕΕΣ της πλατφόρμας Prometheus ESPDint του ΕΣΗΔΗΣ.

Στην πλατφόρμα αυτή, πρέπει να επιλέξουν «Εισαγωγή ΤΕΥΔ» και να τηλεφορτώσουν («ανεβάσουν») το αρχείο του συγκεκριμένου ΕΕΕΣ του διαγωνισμού που άντλησαν από τον διαγωνισμό στο ΕΣΗΔΗΣ.

(β) Στην ανωτέρω πλατφόρμα, συμπληρώνουν και επιλέγουν ηλεκτρονικά, τα κατάλληλα πεδία που έχουν καθοριστεί από την Αναθέτουσα Αρχή.

(γ) Στη συνέχεια επιλέγουν «Εξαγωγή .pdf» ή «Εκτύπωση» προκειμένου το αρχείο PDF να παραχθεί έμμεσα από την υπηρεσία ΕΕΕΣ. Η εκτύπωση θα πρέπει να ανακατευθυνθεί σε εικονικό εκτυπωτή PDF (virtual PDF printer), ήτοι λογισμικό, εγκατεστημένο στον ηλεκτρονικό υπολογιστή του χρήστη, το οποίο αποθηκεύει το περιεχόμενο της εκτύπωσης σε ηλεκτρονικό αρχείο PDF αντί να το δρομολογεί σε φυσικό εκτυπωτή.

Ενδεικτικά η λειτουργία αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί εγγενώς από φυλλομετρητή διαδικτύου, όπως π.χ. Google Chrome, ή από εξειδικευμένο λογισμικό, όπως π.χ. Cute PDF.

(δ) Κατόπιν υπογράφουν ψηφιακά το ως άνω pdf έγγραφο και το υποβάλλουν στο φάκελο της προσφοράς του με τα δικαιολογητικά συμμετοχής

Σε κάθε περίπτωση και ανεξαρτήτως της ύπαρξης επικουρικού αρχείου xml στον χώρο του δ/σμού, οι Οικονομικοί Φορείς μπορούν να προσφεύγουν απ' ευθείας στην υπηρεσία ΕΕΕΣ της πλατφόρμας **Prometheus ESPDint** του ΕΣΗΔΗΣ, να δημιουργούν το ΕΕΕΣ να συμπληρώνουν με ευθύνη τους όλα τα δεδομένα που αφορούν τον παρόντα διαγωνισμό και αναφέρονται στην διακήρυξη, να συμπληρώνουν τις σχετικές απαντήσεις και να το εκτυπώνουν σε μορφή pdf προκειμένου να το υπογράψουν ψηφιακά και να το υποβάλλουν στον διαγωνισμό.

Α. Στην περίπτωση που ένας Οικονομικός Φορέας συμμετέχει μόνος του στο διαγωνισμό και δεν στηρίζεται στις ικανότητες άλλων οντοτήτων προκειμένου να ανταποκριθεί στα κριτήρια επιλογής, πρέπει να μεριμνά ώστε η Αναθέτουσα Αρχή να λαμβάνει το δικό του ΕΕΕΣ μαζί με χωριστό ΕΕΕΣ, όπου παρατίθενται οι σχετικές πληροφορίες για κάθε μία από τις οντότητες στις οποίες στηρίζεται.

Β. Στην περίπτωση που ένας Οικονομικός Φορέας συμμετέχει μόνος του στο διαγωνισμό, αλλά στηρίζεται στις ικανότητες μίας ή περισσότερων άλλων οντοτήτων προκειμένου να ανταποκριθεί στα κριτήρια επιλογής, πρέπει να μεριμνά ώστε η Αναθέτουσα Αρχή να λαμβάνει το δικό του ΕΕΕΣ μαζί με χωριστό ΕΕΕΣ, όπου παρατίθενται οι σχετικές πληροφορίες για κάθε μία από τις οντότητες στις οποίες στηρίζεται.

Γ. Στην περίπτωση συμμετοχής στο διαγωνισμό από κοινού ομίλων Οικονομικών Φορέων (π.χ. ενώσεων, κοινοπραξιών, συνεταιρισμών κλπ), πρέπει να δίνεται, για κάθε έναν συμμετέχοντα οικονομικό φορέα που μετέχει στην ένωση, χωριστό ΕΕΕΣ.

Δ. Σε περίπτωση που ο Οικονομικός Φορέας προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους τμήμα ή τμήματα της σύμβασης το οποίο υπερβαίνει το 30% της συνολικής αξίας της σύμβασης ο Οικονομικός Φορέας υποβάλει υποχρεωτικά χωριστά ΕΕΕΣ όπου παρατίθενται πληροφορίες που απαιτούνται σύμφωνα με τις ενότητες του ΜΕΡΟΥΣ III ενότητα Α και Β του ΕΕΕΣ), για καθέναν από τους υπεργολάβους. Επίσης εφόσον στηρίζεται στις ικανότητες τους θα πρέπει να συμπεριληφθούν και οι πληροφορίες που απαιτούνται σύμφωνα με το μέρος IV εφόσον είναι σχετικές με τη ειδική ικανότητά τους στην οποία στηρίζεται ο Οικονομικός Φορέας.

Τέλος, εάν ο Οικονομικός Φορέας έχει αποφασίσει να αναθέσει τμήμα της σύμβασης σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας και στηρίζεται στις ικανότητες του υπεργολάβου για την εκτέλεση του εν λόγω τμήματος, ανεξαρτήτως του ποσοστού της αξίας του τμήματος που θα αναθέσει στον υπεργολάβο τότε θα πρέπει να συμπληρωθεί χωριστό ΕΕΕΣ για τους σχετικούς υπεργολάβους.

Σε όλες τις περιπτώσεις, όπου περισσότερα από ένα φυσικά πρόσωπα είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου ενός Οικονομικού Φορέα ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό, υποβάλλεται ένα Ευρωπαϊκό Έντυπο Σύμβασης [ΕΕΕΣ], το οποίο είναι δυνατό να φέρει μόνο την υπογραφή του κατά περίπτωση εκπροσώπου του Οικονομικού Φορέα166 ως προκαταρκτική απόδειξη των λόγων αποκλεισμού της παρ. 2.2.3.1 της διακήρυξης για το σύνολο των φυσικών προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν.

Ως εκπρόσωπος του Οικονομικού Φορέα νοείται ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού, όπως προκύπτει από το ισχύον καταστατικό ή το πρακτικό εκπροσώπησής του κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς ή το αρμοδίως εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο να εκπροσωπεί τον οικονομικό φορέα για διαδικασίες σύναψης συμβάσεων ή για συγκεκριμένη διαδικασία σύναψης σύμβασης.

Στην περίπτωση υποβολής προσφοράς από ένωση Οικονομικών Φορέων, το Ευρωπαϊκό Έντυπο Σύμβασης [ΕΕΕΣ], υποβάλλεται χωριστά από κάθε μέλος της ένωσης.

Η Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού, αξιολογεί το ΕΕΕΣ με τη χρήση του αρχείου.pdf

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV – Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς**ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ**

Όνομα/Επωνυμία συμμετέχοντος

Πλήρης Επαγγελματική Διεύθυνση .....

Υποβολή Οικονομικής Προσφοράς προς τη Περιφέρειας Κρήτης για το διαγωνισμό:

«**Υλοποίηση δικτύου αρχαιολογικών χωρών Μεσαράς**» συνολικού προϋπολογισμού 661.100,00 € (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ). σύμφωνα με τη Διακήρυξη του Διαγωνισμού της _____. _____. _____.

Με την παρούσα προσφέρω ως τίμημα για την παροχή των προκηρυσσόμενων υπηρεσιών, σύμφωνα με τους παρακάτω πίνακες:

σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

ΤΙΤΛΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΗ ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ (€)	ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΗ ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ (€)	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ (€)
Παραδοτέο 1: Δημιουργία επικοινωνιακού υλικού	Π.1.1: Επεξεργασία και αρχειοθέτηση υφιστάμενου διαθέσιμου υλικού και αποτύπωση σημείων ενδιαφέροντος (Μνημείων και Αρχαιολογικών χώρων)	αποκ	1	18.590,97		
	Π.1.2: Δημιουργία λογότυπου του συστήματος διαδρομών	αποκ	1	1.991,94		
	Π.1.3: Δημιουργία και παραγωγή δίγλωσσου τουριστικού οδηγού	τεμ	5.000	2,42		
	Π.1.4: Δημιουργία και παραγωγή χάρτη δικτύου διαδρομών	τεμ	10.000	0,65		
	Π.1.5: Δημιουργία και παραγωγή λευκώματος δικτύου διαδρομών	τεμ	3.000	8,06		
Παραδοτέο 2: Δημιουργία και τοποθέτηση υλικού χωρικής σήμανσης	Π.2.1: Δημιουργία συστήματος σήμανσης διαδρομών	αποκ	1	4.032,26		
	Π.2.2: Γενική Πληροφοριακή Πινακίδα δικτύου Τύπου 1 90x90cm	τεμ	5	1.612,90		
	Π.2.3: Ειδική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 2 (Μνημείου/Αρχ. χώρου) 90x90cm	τεμ	23	2.000,00		
	Π.2.4: Ειδική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 3 (Σημείων ενδιαφέροντος) 60x90cm	τεμ	19	1.612,90		
	Π.2.5: Ειδική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 4 (Προσανατολισμού) 25x50cm	τεμ	100	200,00		
Παραδοτέο 3: Δημιουργία ψηφιακού υλικού και ψηφιακών εφαρμογών	Π.3.1: Φωτογράφηση	Π.3.1.α: Φωτογραφίες αποτύπωσης διαδρομών	τεμ	300	104,84	

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

	Π.3.1.β: Φωτογραφίες προβολής	τεμ	150	104,84		
	Π.3.2: Video	τεμ	8	5.846,77		
	Π.3.3: Μακέτες, web και video banners	τεμ	30	138,45		
	Π.3.4: Microsite σε Ελληνικά- Αγγλικά	αποκ	1	28.128,50		
	Π.3.5: Ψηφιακή εφαρμογή (App)	αποκ	1	32.258,06		
Παραδοτέο 4: Δράσεις προβολής σε διεθνή μέσα	Π.4.1: Τηλεοπτική προβολή	αποκ	1	80.645,16		
	Π.4.2: Διαδικτυακή Προβολή	αποκ	1	77.548,18		
	Π.4.3: Προβολή σε έντυπα	αποκ	1	40.322,58		
Παραδοτέο 5: Συντήρηση Δράσεων μετά τη λήξη του έργου	Π.5.1.: Συντήρηση υλικού σήμανσης και ψηφιακών εφαρμογών	αποκ	1	4.032,26		

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ	ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΩΣ	ΟΛΟΓΡΑΦΩΣ
ΚΑΘΑΡΟ ΠΟΣΟ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ		
ΦΠΑ 24%		
ΤΕΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ		

Έχω λάβει γνώση όλων των όρων του Διαγωνισμού και τους αποδέχομαι ρητά και ανεπιφύλακτα.

Τόπος – Ημερομηνία
Υπογραφή Προσφέροντος ή Νόμιμου Εκπροσώπου αυτού & Σφραγίδα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V – Υποδείγματα Εγγυητικών Επιστολών**A. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ**

ΕΚΔΟΤΗΣ: (Πλήρης επωνυμία Πιστωτικού Ιδρύματος, mail υπεύθυνου για τον έλεγχο εγκυρότητας)
.....

Ημερομηνία έκδοσης: .....

ΠΡΟΣ:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ Τ.Κ. 712.01 ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Εγγύηση μας υπ' αριθμ. ..... ποσού ..... ευρώ (.....) [αναγράφεται ολογράφως και σε παρένθεση αριθμητικώς]

Με την παρούσα επιστολή εγγυόμαστε, ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, παραιτούμενοι του δικαιώματος της διαιρέσεως και διζήσεως, μέχρι του ποσού των ..... ευρώ (..... €), υπέρ του

(i) [σε περίπτωση φυσικού προσώπου]: (ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο) ....., ΑΦΜ:.....
(διεύθυνση) ....., ή

(ii) [σε περίπτωση νομικού προσώπου]: (πλήρη επωνυμία) ....., ΑΦΜ: .....
(διεύθυνση) ..... ή

(iii) [σε περίπτωση ένωσης ή κοινοπραξίας:] των φυσικών / νομικών προσώπων

α) (πλήρη επωνυμία) ....., ΑΦΜ:..... (διεύθυνση έδρας) .....

β) (πλήρη επωνυμία) ....., ΑΦΜ:..... (διεύθυνση έδρας) .....

γ) (πλήρη επωνυμία) ....., ΑΦΜ: ..... (διεύθυνση έδρας) .....

(συμπληρώνεται με όλα τα μέλη της ένωσης / κοινοπραξίας) ατομικά και για κάθε μία από αυτές και ως αλληλέγγυα και εις ολόκληρο υπόχρεων μεταξύ τους, εκ της ιδιότητάς τους ως μελών της ένωσης ή κοινοπραξίας, για τη συμμετοχή του/της/τους στο διενεργούμενο διαγωνισμό της υπ. αρ. πρωτ ..... Διακήρυξή της Περιφέρειας Κρήτης/ Γενική Δ/νση Εσωτερικής Λειτουργίας/ Δ/νση Οικονομικού για την ανάδειξη αναδόχου του ανοιχτού άνω των ορίων διαγωνισμού με τίτλο «**Υλοποίηση δικτύου αρχαιολογικών χωρών Μεσαράς**», συνολικής εκτιμώμενης αξίας χωρίς ΦΠΑ 24% ποσού 533.145,17€ και καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών την 04/12/2025 και ώρα 15:00.

Η παρούσα εγγύηση καλύπτει καθ' όλο το χρόνο ισχύος της, μόνο τις από τη συμμετοχή στον ανωτέρω διαγωνισμό απορρέουσες υποχρεώσεις της εν λόγω εταιρίας ..... (σε περίπτωση μεμονωμένου φυσικού ή νομικού προσώπου) ή των φυσικών / νομικών προσώπων της ένωσης ή κοινοπραξίας ..... (σε περίπτωση ένωσης ή κοινοπραξίας).

Το παραπάνω ποσό της εγγύησης τηρείται στη διάθεσή σας και θα σας καταβληθεί ολικά ή μερικά χωρίς καμία από μέρους μας αντίρρηση, αμφισβήτηση ή ένσταση και χωρίς να ερευνηθεί το βάσιμο ή μη της απαίτησής σας, μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την απλή έγγραφη ειδοποίησή σας.

Η παρούσα ισχύει μέχρι και την .....

Αποδεχόμαστε να παρατείνουμε την ισχύ της εγγύησης, ύστερα από έγγραφη δήλωσή σας, με την προϋπόθεση ότι το σχετικό αίτημα σας θα μας υποβληθεί πριν από την ημερομηνία λήξης της.

Βεβαιώνουμε υπεύθυνα ότι το ποσό των εγγυητικών επιστολών που έχουν δοθεί στο Δημόσιο και τα ΝΠΔΔ, συνυπολογίζοντας και το ποσό της παρούσας, δεν υπερβαίνει το όριο των εγγυήσεων που έχει καθορισθεί από το Υπουργείο Οικονομικών για την Τράπεζά μας.

(ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ: α. Ο χρόνος ισχύος πρέπει να είναι μεγαλύτερος τριάντα (30) ημέρες του χρόνου ισχύος της προσφοράς, όπως σχετικά αναφέρεται στη Δ/ξη β. Να αναγράφεται υποχρεωτικά το mail επικοινωνίας για την εγκυρότητα των εγγυητικών επιστολών).

Β. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: (Πλήρης επωνυμία Πιστωτικού Ιδρύματος mail υπεύθυνου για τον έλεγχο εγκυρότητας)

Ημερομηνία έκδοσης: .....

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΣΟΤΕΡΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ Τ.Κ. 712.01 ΗΡΑΚΛΕΙΟ

ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΑΡ. .... ΕΥΡΩ .....

Έχουμε την τιμή να σας γνωρίσουμε ότι εγγυόμαστε με την παρούσα επιστολή ανέκλητα και ανεπιφύλακτα παραιτούμενοι του δικαιώματος της διαιρέσεως και διζήσεως μέχρι του ποσού των ευρώ..... υπέρ του:

- (i) [σε περίπτωση φυσικού προσώπου]: (ονοματεπώνυμο , πατρώνυμο) ....., ΑΦΜ: ..... (διεύθυνση) ....., ή
- (ii) [σε περίπτωση νομικού προσώπου]: (πλήρη επωνυμία) ....., ΑΦΜ: ..... (διεύθυνση) ....., ή
- (iii) [σε περίπτωση ένωσης ή κοινοπραξίας:] των φυσικών / νομικών προσώπων α) (πλήρη επωνυμία) ....., ΑΦΜ: ..... (διεύθυνση) ..... β) (πλήρη επωνυμία) ....., ΑΦΜ: ..... (διεύθυνση) ..... (συμπληρώνεται με όλα τα μέλη της ένωσης / κοινοπραξίας) ατομικά και για κάθε μία από αυτές και ως αλληλέγγυα και εις ολόκληρο υπόχρεων μεταξύ τους, εκ της ιδιότητας τους ως μελών της ένωσης ή κοινοπραξίας, για την καλή εκτέλεση των όρων της σύμβασης «**Υλοποίηση δικτύου αρχαιολογικών χωρών Μεσαράς**», σύμφωνα με την αριθμό/ημερομηνία) ..... Διακήρυξη της Περιφέρειας Κρήτης.

Το παραπάνω ποσό τηρείται στη διάθεσή σας και θα καταβληθεί ολικά ή μερικά χωρίς καμία από μέρους μας αντίρρηση, αμφισβήτηση ή ένσταση και χωρίς να ερευνηθεί το βάσιμο ή μη της απαίτησης σας μέσα σε 5 ημέρες από την απλή έγγραφη ειδοποίησή σας. Η παρούσα ισχύει μέχρι και την ..... ή μέχρις ότου αυτή μας επιστραφεί ή μέχρις ότου λάβουμε έγγραφη δήλωσή σας ότι μπορούμε να θεωρήσουμε την Τράπεζα μας απαλλαγμένη από κάθε σχετική υποχρέωση εγγυοδοσίας μας.

Βεβαιώνουμε υπεύθυνα ότι το ποσό των εγγυητικών επιστολών που έχουν δοθεί, συνυπολογίζοντας και το ποσό της παρούσας, δεν υπερβαίνει το όριο των εγγυήσεων που έχουμε το δικαίωμα να εκδίδουμε. (Εξουσιοδοτημένη Υπογραφή)

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΗ: Να αναγράφεται υποχρεωτικά το mail επικοινωνίας για την εγκυρότητα των εγγυητικών επιστολών

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI – Υπόδειγμα Βιογραφικού Σημειώματος

		ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ			
ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					
Επώνυμο:		Όνομα:			
Πατρώνυμο:		Μητρώνυμο:			
Ημερομηνία Γέννησης:	_____ / _____ / _____	Τόπος Γέννησης:			
Τηλέφωνο:		E-mail:			
Fax:					
Διεύθυνση Κατοικίας:					
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ					
Όνομα Ιδρύματος		Τίτλος Πτυχίου	Ειδικότητα	Ημερομηνία Απόκτησης Πτυχίου	
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΤΕΛΕΧΟΥΣ (στο προτεινόμενο, από τον υποψήφιο Οικονομικό Φορέα, σχήμα διοίκησης Έργου)					
		ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ			
Έργο	Εργοδότης	Θέση και Καθήκοντα στο Έργο	Απασχόληση στο Έργο	ΑΜ	
			_____ / _____ / _____ - _____ / _____ / _____		

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII – Υπόδειγμα περιεχομένου Υ.Δ. περί μη ρωσικής εμπλοκής (για συμβάσεις άνω των ορίων)

Το περιεχόμενο της Υ.Δ. περί μη συνδρομής των καταστάσεων ρωσικής εμπλοκής, που περιγράφονται στην παρ. 2.2.3..5.α της παρούσας, είναι το ακόλουθο:

«Δηλώνω υπεύθυνα ότι δεν υπάρχει ρωσική συμμετοχή στον οικονομικό φορέα που εκπροσωπώ και συμμετέχει στη διαδικασία ανάθεσης της παρούσας σύμβασης, σύμφωνα με τους περιορισμούς που περιλαμβάνονται στο άρθρο 5ια του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 833/2014 της 31ης Ιουλίου 2014 σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω των ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία, όπως τροποποιήθηκε από τον με αριθ. 2022/576 Κανονισμό του Συμβουλίου (ΕΕ) της 8ης Απριλίου 2022.

Συγκεκριμένα δηλώνω ότι:

(α) ο οικονομικός φορέας που εκπροσωπώ (και κανένας από τους οικονομικούς φορείς που εκπροσωπούν μέλη της ένωσής μας), [εφόσον πρόκειται για ένωση οικονομικών φορέων] δεν είναι Ρώσος υπήκοος, ούτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή φορέας εγκατεστημένος στη Ρωσία·

(β) ο οικονομικός φορέας που εκπροσωπώ (και κανένας από τους οικονομικούς φορείς που εκπροσωπούν μέλη της ένωσής μας, [εφόσον πρόκειται για ένωση οικονομικών φορέων] δεν είναι νομικό πρόσωπο, οντότητα ή φορέας του οποίου τα δικαιώματα ιδιοκτησίας κατέχει άμεσα ή έμμεσα σε ποσοστό άνω του πενήντα τοις εκατό (50%) οντότητα αναφερόμενη στο στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου ·

(γ) τόσο ο υπεύθυνα δηλώνων, όσο και ο οικονομικός φορέας που εκπροσωπώ, δεν είμαστε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή όργανο που ενεργεί εξ ονόματος ή κατ' εντολή οντότητας που αναφέρεται στα σημεία (α) ή (β) παραπάνω,

(δ) δεν υπάρχει συμμετοχή φορέων και οντοτήτων που απαριθμούνται στα ανωτέρω σημεία α) έως γ), άνω του 10 % της αξίας της σύμβασης των υπεργολάβων, προμηθευτών ή φορέων στις ικανότητες των οποίων να στηρίζεται ο οικονομικός φορέας τον οποίον εκπροσωπώ.»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII – Ενημέρωση για την προστασία προσωπικών δεδομένων

Η Αναθέτουσα Αρχή ενημερώνει υπό την ιδιότητά της ως υπεύθυνης επεξεργασίας το φυσικό πρόσωπο που υπογράφει την προσφορά ως Προσφέρων ή ως Νόμιμος Εκπρόσωπος Προσφέροντος, ότι το ίδιο ή και τρίτοι, κατ' εντολή και για λογαριασμό του, θα επεξεργάζονται τα ακόλουθα δεδομένα ως εξής:

I. Αντικείμενο επεξεργασίας είναι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στους φακέλους της προσφοράς και τα αποδεικτικά μέσα τα οποία υποβάλλονται στην Αναθέτουσα Αρχή, στο πλαίσιο του παρόντος Διαγωνισμού, από το φυσικό πρόσωπο το οποίο είναι το ίδιο Προσφέρων ή Νόμιμος Εκπρόσωπος Προσφέροντος.

II. Σκοπός της επεξεργασίας είναι η αξιολόγηση του Φακέλου Προσφοράς, η ανάθεση της Σύμβασης, η προάσπιση των δικαιωμάτων της Αναθέτουσας Αρχής, η εκπλήρωση των εκ του νόμου υποχρεώσεων της Αναθέτουσας Αρχής και η εν γένει ασφάλεια και προστασία των συναλλαγών. Τα δεδομένα ταυτοπροσωπίας και επικοινωνίας θα χρησιμοποιηθούν από την Αναθέτουσα Αρχή και για την ενημέρωση των Προσφερόντων σχετικά με την αξιολόγηση των προσφορών.

III. Αποδέκτες των ανωτέρω (υπό Α) δεδομένων στους οποίους κοινοποιούνται είναι:

(α) Φορείς στους οποίους η Αναθέτουσα Αρχή αναθέτει την εκτέλεση συγκεκριμένων ενεργειών για λογαριασμό της, δηλαδή οι Σύμβουλοι, τα υπηρεσιακά στελέχη, μέλη Επιτροπών Αξιολόγησης, Χειριστές του Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού και λοιποί εν γένει προστηθέντες της, υπό τον όρο της τήρησης σε κάθε περίπτωση του απορρήτου.

(β) Το Δημόσιο, άλλοι δημόσιοι φορείς ή δικαστικές αρχές ή άλλες αρχές ή δικαιοδοτικά όργανα, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

(γ) Έτεροι συμμετέχοντες στο Διαγωνισμό, στο πλαίσιο της αρχής της διαφάνειας και του δικαιώματος προδικαστικής και δικαστικής προστασίας των συμμετεχόντων στο Διαγωνισμό, σύμφωνα με το νόμο.

IV. Τα δεδομένα θα τηρούνται για χρονικό διάστημα για χρονικό διάστημα ίσο με τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης, και μετά τη λήξη αυτής για χρονικό διάστημα πέντε ετών, για μελλοντικούς φορολογικούς- δημοσιονομικούς ή ελέγχους χρηματοδοτών ή άλλους προβλεπόμενους ελέγχους από την κείμενη νομοθεσία, εκτός εάν η νομοθεσία προβλέπει διαφορετική περίοδο διατήρησης. Σε περίπτωση εκκρεμοδικίας αναφορικά με δημόσια σύμβαση τα δεδομένα τηρούνται μέχρι το πέρας της εκκρεμοδικίας. Μετά τη λήξη των ανωτέρω περιόδων, τα προσωπικά δεδομένα θα καταστρέφονται.

V. Το φυσικό πρόσωπο που είναι είτε Προσφέρων είτε Νόμιμος Εκπρόσωπος του Προσφέροντος, μπορεί να ασκεί κάθε νόμιμο δικαίωμά του σχετικά με τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, απευθυνόμενο στον υπεύθυνο προστασίας προσωπικών δεδομένων της Αναθέτουσας Αρχής.

VI. Η Αναθέτουσα Αρχή έχει υποχρέωση να λαμβάνει κάθε εύλογο μέτρο για τη διασφάλιση του απόρρητου και της ασφάλειας της επεξεργασίας των δεδομένων και της προστασίας τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση από οποιονδήποτε και κάθε άλλης μορφή αθέμιτη επεξεργασία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ – Πίνακας αντιστοίχισης λόγων αποκλεισμού-κριτηρίων ποιοτικής επιλογής και αποδεικτικών μέσων

Αποδεικτικά μέσα-Υπηρεσίες (2.2.9.2)		
α/α	Λόγος αποκλεισμού-Κριτήριο ποιοτικής επιλογής	Δικαιολογητικό
2.2.3.1	<p>Λόγοι που σχετίζονται με ποινικές καταδίκες για τα αδικήματα που ορίζονται στο άρθρο άρθρο 73 παρ. 1 ν. 4412/2016:</p> <p>Συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση Ενεργητική δωροδοκία κατά το ελληνικό δίκαιο και το δίκαιο του οικονομικού φορέα</p> <p>Απάτη εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης</p> <p>Τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα συνδεόμενα με τρομοκρατικές δραστηριότητες</p> <p>Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας</p> <p>Παιδική εργασία και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων</p>	<p>Απόσπασμα ποινικού μητρώου ή, ελλείψει αυτού, ισοδύναμο έγγραφο που εκδίδεται από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή του κράτους-μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας, που να έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του.</p> <p>Αν το κράτος-μέλος ή η εν λόγω χώρα δεν εκδίδει τέτοιου είδους έγγραφο ή πιστοποιητικό ή όπου αυτό δεν καλύπτει όλες τις περιπτώσεις της παρ.</p> <p>2.2.3.1: α) επίσημη δήλωση αρμόδιας δημόσιας αρχής ότι δεν εκδίδεται ή ότι δεν καλύπτει όλες τις περιπτώσεις (μόνο εάν δεν καθίσταται διαθέσιμη μέσω του επιγραμμικού αποθετηρίου πιστοποιητικών (e-Certis)) <u>και</u> β) ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη-μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους-μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας.</p>
2.2.3.2	<p>Ο οικονομικός φορέας δεν έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά την καταβολή φόρων, τόσο στη χώρα στην οποία είναι εγκατεστημένος όσο και στην Ελλάδα, εάν είναι άλλο από τη χώρα εγκατάστασης</p>	<p>Α) Πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους- μέλους ή χώρας. Αν το κράτος-μέλος ή η εν λόγω χώρα δεν εκδίδει τέτοιου είδους έγγραφο ή πιστοποιητικό ή όπου αυτό δεν καλύπτει όλες τις περιπτώσεις της παρ. 2.2.3.2. : α) επίσημη δήλωση αρμόδιας δημόσιας αρχής ότι δεν εκδίδεται ή ότι δεν καλύπτει όλες τις περιπτώσεις (μόνο εάν δεν καθίσταται διαθέσιμη μέσω του επιγραμμικού αποθετηρίου πιστοποιητικών (e-Certis)) <u>και</u> β) ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη-μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους-μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας.</p> <p>Για τους ημεδαπούς οικονομικούς φορείς: Φορολογική Ενημερότητα, άλλως, στην περίπτωση οφειλής, βεβαίωση οφειλής που εκδίδεται από την Α.Α.Δ.Ε., που να είναι σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής της ή, στην περίπτωση που δεν</p>

Αποδεικτικά μέσα-Υπηρεσίες (2.2.9.2)		
α/α	Λόγος αποκλεισμού-Κριτήριο ποιοτικής επιλογής	Δικαιολογητικό
		αναφέρεται σε αυτή χρόνος ισχύος, που να έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή της.
	Ο οικονομικός φορέας έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά την καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, τόσο στη χώρα στην οποία είναι εγκατεστημένος όσο και στο κράτος μέλος της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντα φορέα, εάν είναι άλλο από τη χώρα εγκατάστασης;	B) Πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους ή χώρας. Αν το κράτος-μέλος ή η εν λόγω χώρα δεν εκδίδει τέτοιου είδους έγγραφο ή πιστοποιητικό ή όπου αυτό δεν καλύπτει όλες τις περιπτώσεις της παρ. 2.2.3.2: α) επίσημη δήλωση αρμόδιας δημόσιας αρχής ότι δεν εκδίδεται ή ότι δεν καλύπτει όλες τις περιπτώσεις (μόνο εάν δεν καθίσταται διαθέσιμη μέσω του επιγραμμικού αποθετηρίου πιστοποιητικών (e-Certis)) και β) ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη-μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους-μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας.
		Για τους ημεδαπούς οικονομικούς φορείς: Ασφαλιστική Ενημερότητα άλλως, στην περίπτωση οφειλής, βεβαίωση οφειλής που εκδίδεται από τον e-ΕΦΚΑ, που να είναι σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής της, ή στην περίπτωση που δεν αναφέρεται σε αυτή χρόνος ισχύος, που να έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή της (και οποιοδήποτε άλλου ασφαλιστικού φορέα στον οποίο τυχόν υπάγεται)
		Γ) Υπεύθυνη δήλωση αναφορικά με τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης στους οποίους οφείλει να καταβάλλει εισφορές (στην περίπτωση που ο προσωρινός ανάδοχος έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα αφορά Οργανισμούς κύριας και επικουρικής ασφάλισης. Η δήλωση απαιτείται μόνο στην περίπτωση που δεν υπάγεται αποκλειστικά στον e-ΕΦΚΑ)
		Δ) Υπεύθυνη δήλωση ότι δεν έχει εκδοθεί δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για την αθέτηση των υποχρεώσεών του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.
2.2.3.4.α	Αθέτηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας	Υπεύθυνη δήλωση στην οποία δηλώνεται ότι ο οικονομικός φορέας δεν έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του στους τομείς της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας

Αποδεικτικά μέσα-Υπηρεσίες (2.2.9.2)		
α/α	Λόγος αποκλεισμού-Κριτήριο ποιοτικής επιλογής	Δικαιολογητικό
2.2.3.4.β	<p>Καταστάσεις οικονομικής αφερεγγυότητας: Πτώχευση Υπαγωγή σε πτωχευτικό συμβιβασμό ή ειδική εκκαθάριση Αναγκαστική διαχείριση από δικαστήριο ή εκκαθαριστή Υπαγωγή σε Διαδικασία εξυγίανσης</p>	<p>Πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας, που να έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του. Αν το κράτος-μέλος ή η εν λόγω χώρα δεν εκδίδει τέτοιου είδους έγγραφο ή πιστοποιητικό ή όπου αυτό δεν καλύπτει όλες τις περιπτώσεις της παρ. 2.2.3.4.β: α) επίσημη δήλωση αρμόδιας δημόσιας αρχής ότι δεν εκδίδεται ή ότι δεν καλύπτει όλες τις περιπτώσεις (μόνο εάν δεν καθίσταται διαθέσιμη μέσω του επιγραμμικού αποθετηρίου πιστοποιητικών (e-Certis)) και β) ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη-μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους-μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας.</p> <p>Ιδίως οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα προσκομίζουν:</p> <p>α) Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας από το αρμόδιο Πρωτοδικείο, από το οποίο προκύπτει ότι δεν τελούν υπό πτώχευση, πτωχευτικό συμβιβασμό ή υπό αναγκαστική διαχείριση ή δικαστική εκκαθάριση ή ότι δεν έχουν υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης, Ειδικά για τη διαδικασία εξυγίανσης προσκομίζεται επιπλέον υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του οικονομικού φορέα ότι τηρούνται οι όροι της συμφωνίας εξυγίανσης. Για τις ΙΚΕ προσκομίζεται επιπλέον και πιστοποιητικό του Γ.Ε.Μ.Η. περί μη έκδοσης απόφασης λύσης ή κατάθεσης αίτησης λύσης του νομικού προσώπου, ενώ για τις ΕΠΕ προσκομίζεται επιπλέον πιστοποιητικό μεταβολών.</p> <p>β) Πιστοποιητικό του Γ.Ε.Μ.Η. από το οποίο προκύπτει ότι το νομικό πρόσωπο δεν έχει λυθεί και τεθεί υπό εκκαθάριση με απόφαση των εταίρων. Προκειμένου περί των σωματείων και των συνεταιρισμούς, το Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας εκδίδεται για τα σωματεία από το αρμόδιο Πρωτοδικείο, και για τους συνεταιρισμούς για το χρονικό διάστημα έως τις 31.12.2019 από το Ειρηνοδικείο και μετά την παραπάνω ημερομηνία από το Γ.Ε.Μ.Η.. Στην περίπτωση οικονομικών φορέων του</p>

Αποδεικτικά μέσα-Υπηρεσίες (2.2.9.2)		
α/α	Λόγος αποκλεισμού-Κριτήριο ποιοτικής επιλογής	Δικαιολογητικό
		χρηματοπιστωτικού τομέα η παρούσα παράγραφος διαμορφώνεται αναλόγως για τις καταστάσεις ειδικής εκκαθάρισης που επιβάλλονται με αποφάσεις των αρμοδίων αρχών.
	Αναστολή επιχειρηματικών δραστηριοτήτων	γ) Εκτύπωση της καρτέλας “Στοιχεία Μητρώου/Επιχείρησης” από την ηλεκτρονική πλατφόρμα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, όπως αυτά εμφανίζονται στο taxisnet, από την οποία να προκύπτει η μη αναστολή της επιχειρηματικής δραστηριότητάς τους.
2.2.3.4.γ	Συμφωνίες με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού	Υπεύθυνη δήλωση στην οποία δηλώνεται ότι ο οικονομικός φορέας δεν έχει συνάψει συμφωνίες με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού, άλλως, ότι τυχάνει στη περίπτωσή του εφαρμογής η περίπτωση β. της παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 3959/2011 (Α' 93), και δεν έχει υποπέσει σε επανάληψη της παράβασης
2.2.3.4.δ	Σύγκρουση συμφερόντων λόγω της συμμετοχής του στη διαδικασία σύναψης σύμβασης	Υπεύθυνη δήλωση στην οποία δηλώνεται ότι ο οικονομικός φορέας δεν γνωρίζει την ύπαρξη τυχόν κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων λόγω της συμμετοχής του στη διαδικασία σύναψης σύμβασης
2.2.3.4.ε	Παροχή συμβουλών ή εμπλοκή στην προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης	Υπεύθυνη δήλωση στην οποία δηλώνεται ότι ο οικονομικός φορέας, ή επιχείρηση συνδεδεμένη με αυτόν, δεν έχει παράσχει συμβουλές στην αναθέτουσα αρχή ή δεν έχει με άλλο τρόπο εμπλακεί στην προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης [άλλως, σε περίπτωση προηγούμενης εμπλοκής, αυτή δηλώνεται ως πραγματικό γεγονός]
2.2.3.4.στ	Πρόωρη καταγγελία, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις από προηγούμενη σύμβαση	Υπεύθυνη δήλωση στην οποία δηλώνεται ότι ο οικονομικός φορέας δεν έχει υποστεί πρόωρη καταγγελία προηγούμενης δημόσιας σύμβασης ή προηγούμενης σύμβασης με αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης, ή επιβολή αποζημιώσεων ή άλλων παρόμοιων κυρώσεων σε σχέση με προηγούμενη σύμβαση.
2.2.3.4.ζ και η	Σοβαρές απατηλές δηλώσεις, απόκρυψη πληροφοριών, ανικανότητα υποβολής δικαιολογητικών, απόπειρα επηρεασμού, με αθέμιτο τρόπο, της διαδικασίας λήψης αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής ή απόκτησης εμπιστευτικών πληροφοριών.	Υπεύθυνη δήλωση στην οποία δηλώνεται ότι ο οικονομικός φορέας: α) δεν έχει κριθεί ένοχος σοβαρών απατηλών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, β) δεν έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές, γ) ήταν σε θέση να υποβάλει, χωρίς καθυστέρηση, τα δικαιολογητικά που απαιτούνται από την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα, και δ) δεν έχει επιχειρήσει να επηρεάσει με αθέμιτο τρόπο τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντος φορέα, να

Αποδεικτικά μέσα-Υπηρεσίες (2.2.9.2)		
α/α	Λόγος αποκλεισμού-Κριτήριο ποιοτικής επιλογής	Δικαιολογητικό
		αποκτήσει εμπιστευτικές πληροφορίες που ενδέχεται να του αποφέρουν αθέμιτο πλεονέκτημα στη διαδικασία σύναψης σύμβασης ή να παράσχει παραπλανητικές πληροφορίες που ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιωδώς τις αποφάσεις που αφορούν τον αποκλεισμό, την επιλογή ή την ανάθεση
2.2.3.4.θ	Ένοχος σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος	Υπεύθυνη δήλωση ότι: α) δεν έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα και β) δεν έχει επιβληθεί σε βάρος του πειθαρχική ποινή ή άλλους είδους κύρωση στο πλαίσιο του επαγγέλματός του από αρμόδια εποπτική αρχή/φορέα με πειθαρχικές-κυρωτικές αρμοδιότητες.
2.2.3.9	Οριζόντιος αποκλεισμός από μελλοντικές διαδικασίες σύναψης	Υπεύθυνη δήλωση στην οποία δηλώνεται ότι δεν έχει επιβληθεί στον οικονομικό φορέα η κύρωση του οριζόντιου αποκλεισμού από δημόσιες συμβάσεις και συμβάσεις παραχώρησης
2.2.3.5.	Μη συνδρομή κατάστασης συνδεόμενης με ρωσική εμπλοκή, σύμφωνα με τον Κανονισμό Κυρώσεων κατά της Ρωσίας (Κανονισμός (ΕΕ) 833/2014, όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό 2022/576 του Συμβουλίου της 8ης Απριλίου 2022 στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων). [μόνο για συμβάσεις άνω των ορίων]	Υπεύθυνη δήλωση σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII – Υπόδειγμα περιεχομένου Υ.Δ. περί μη ρωσικής εμπλοκής (για συμβάσεις άνω των ορίων)
2.2.4	Εγγραφή στο σχετικό επαγγελματικό μητρώο	Πιστοποιητικό εγγραφής στο οικείο επαγγελματικό μητρώο, το οποίο να έχει εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή του, εκτός αν, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις αυτών, φέρει συγκεκριμένο χρόνο ισχύος.
	Εγγραφή στο σχετικό εμπορικό μητρώο	Πιστοποιητικό εγγραφής στο οικείο εμπορικό μητρώο, το οποίο να έχει εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή του, εκτός αν, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις αυτών, φέρει συγκεκριμένο χρόνο ισχύος. Για τους οικονομικούς φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα γίνεται αποδεκτό και πιστοποιητικό που εκδίδεται από την οικεία υπηρεσία του Γ.Ε.Μ.Η. των Επιμελητηρίων (Εμπορικό, Βιομηχανικό ή Βιοτεχνικό Επιμελητήριο) Για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας οικονομικών φορέων που δεν είναι υπόχρεοι εγγραφής στο Γ.Ε.Μ.Η., νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και νόμιμης εκπροσώπησης (όπως καταστατικά, πιστοποιητικά μεταβολών, αντίστοιχα ΦΕΚ, αποφάσεις συγκρότησης οργάνων διοίκησης

Αποδεικτικά μέσα-Υπηρεσίες (2.2.9.2)		
α/α	Λόγος αποκλεισμού-Κριτήριο ποιοτικής επιλογής	Δικαιολογητικό
		σε σώμα, κλπ., ανάλογα με τη νομική μορφή του οικονομικού φορέα), συνοδευόμενα από υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου ότι εξακολουθούν να ισχύουν κατά την υποβολή τους [πρβλ. εγκύκλιο – Οδηγία του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, με αρ. πρωτ. 39937 – 28/04/2023 (ΑΔΑ: ΩΖΥΓ46ΜΤΛΡ-ΖΟΨ)].
		Στην περίπτωση που χώρα δεν τηρεί τέτοιο μητρώο, το έγγραφο ή το πιστοποιητικό μπορεί να αντικαθίσταται από ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη - μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας ότι δεν τηρείται τέτοιο μητρώο και ότι ασκεί τη δραστηριότητα που απαιτείται για την εκτέλεση του αντικειμένου της υπό ανάθεση σύμβασης
	Για συμβάσεις υπηρεσιών: Εφόσον απαιτείται έγκριση για να μπορεί ο οικονομικός φορέας να παράσχει τις σχετικές υπηρεσίες στη χώρα εγκατάστασής του	Βεβαίωση, η οποία να έχει εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή της, εκτός αν, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις αυτών, φέρει συγκεκριμένο χρόνο ισχύος, από την οποία να προκύπτει ότι ο οικονομικός φορέας μπορεί ο οικονομικός φορέας να παράσχει τις σχετικές υπηρεσίες στη χώρα εγκατάστασής του.
	Για συμβάσεις υπηρεσιών: Εφόσον απαιτείται να είναι ο οικονομικός φορέας μέλος συγκεκριμένου οργανισμού για να μπορεί να παράσχει τις σχετικές υπηρεσίες στη χώρα εγκατάστασής του	Βεβαίωση, η οποία να έχει εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή της, εκτός αν, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις αυτών, φέρει συγκεκριμένο χρόνο ισχύος, από την οποία να προκύπτει ότι ο οικονομικός φορέας έχει την ιδιότητα μέλους συγκεκριμένου οργανισμού για την παροχή των υπηρεσιών.

Αποδεικτικά μέσα-Υπηρεσίες (2.2.9.2)		
α/α	Λόγος αποκλεισμού-Κριτήριο ποιοτικής επιλογής	Δικαιολογητικό
2.2.5.	Μέσος ετήσιος κύκλος εργασιών για τον αριθμό ετών (2021-2022-2023) που απαιτούνται βάσει της σχετικής Διακήρυξης	
	Σύσταση οικονομικού φορέα ή έναρξη δραστηριοτήτων	Για οικονομικούς φορείς που έχουν λειτουργήσει χρονικό διάστημα μικρότερο από το ζητούμενο στη Διακήρυξη: Υπεύθυνη δήλωση του οικονομικού φορέα στην οποία θα δηλώνεται η ημερομηνία ίδρυσης του οικονομικού φορέα ή η ημερομηνία που άρχισε της δραστηριότητες στο αντικείμενο της σύμβασης. Οι λοιπές δηλώσεις προσαρμόζονται ανάλογα με το χρονικό διάστημα λειτουργίας.
2.2.6.α	Για τις συμβάσεις υπηρεσιών: κυριότερες υπηρεσίες του είδους που έχει προσδιοριστεί κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς	Όπως αναγράφονται αναλυτικά στο άρθρο 2.2.9.2-Αποδεικτικά μέσα Β.4. (α)
2.2.6.β	Τίτλοι σπουδών και επαγγελματικών προσόντων που κατέχονται από: α) τον ίδιο τον πάροχο υπηρεσιών, και/ή (ανάλογα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στη σχετική διακήρυξη) β) τα διευθυντικά στελέχη του:	Όπως αναγράφονται αναλυτικά στο άρθρο 2.2.9.2-Αποδεικτικά μέσα Β.4. (β)
2.2.6	Ποσοστό υπεργολαβίας	Υπεύθυνη δήλωση του οικονομικού φορέα στην οποία θα δηλώνονται οι υπεργολάβοι στους

Αποδεικτικά μέσα-Υπηρεσίες (2.2.9.2)		
α/α	Λόγος αποκλεισμού-Κριτήριο ποιοτικής επιλογής	Δικαιολογητικό
		οποίους θα ανατεθεί τμήμα της σύμβασης και το ποσοστό της υπεργολαβίας, καθώς και υπεύθυνη δήλωση των προτεινόμενων υπεργολάβων ότι αποδέχονται την ανάθεση της υπεργολαβίας με το σχετικό ποσοστό, σε περίπτωση που ο οικονομικός φορέας ανακηρυχθεί ανάδοχος.
2.2.7.	Πιστοποιητικά από ανεξάρτητους οργανισμούς σχετικά με συστήματα ή πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης	<p>Άρθρο 2.2.9.2 Β5</p> <p>Για την απόδειξη της συμμόρφωσής τους με πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης της παραγράφου 2.2.7 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν, τα κάτωθι πιστοποιητικά σε ισχύ:</p> <ul style="list-style-type: none"> Το πρότυπο Πιστοποίησης Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας ISO 9001:2015 ή ισοδύναμο του σε ισχύ από ανεξάρτητο φορέα πιστοποίησης, διαπιστευμένο από τον ΕΣΥΔ ή ισότιμο οργανισμό, με πεδίο εφαρμογής σχετικό με το αντικείμενο της σύμβασης Το πρότυπο Πιστοποιητικό Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001: 2015 ή ισοδύναμο σε ισχύ από διαπιστευμένους φορείς πιστοποίησης Το πρότυπο Πιστοποιητικό Ασφάλειας Πληροφοριών ISO 27001:2023 ή ισοδύναμο σε ισχύ από διαπιστευμένους φορείς πιστοποίησης Το πρότυπο Πιστοποιητικό Διαχείρισης για την καταπολέμηση της Δωροδοκίας ISO 37001:2017 ή ισοδύναμο σε ισχύ από διαπιστευμένους φορείς πιστοποίησης Το πρότυπο Πιστοποιητικό ΕΛΟΤ 1435 «Υπηρεσίες επικοινωνίας – Απαιτήσεις για παρόχους» από διαπιστευμένους φορείς πιστοποίησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ – Σχέδιο Σύμβασης

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΕΣΩΤ. ΛΕΙΤ. ΓΙΑΣ**

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ**

Καταχωριστέο στο ΚΗΜΔΗΣ

Α.Δ.Α.Μ:

**Ηράκλειο, ... 2024
Αρ. Πρωτ.:**

ΑΜΣ:

ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Ποσού ..... € συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ για την υλοποίηση του Υποέργου 2 με τίτλο «Υλοποίηση Δικτύου Αρχαιολογικών Χώρων Μεσαράς» στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου με τίτλο «Δημιουργία Δικτύου Πολιτιστικών Διαδρομών Αρχαιολογικών Χώρων Μεσαράς».

Στο Ηράκλειο σήμερα ..... 202.., ημέρα ....., στα γραφεία της Περιφέρειας Κρήτης οι παρακάτω συμβαλλόμενοι:

1. Ο Σταύρος Αρναούτακης, Περιφερειάρχης Κρήτης, ο οποίος εκπροσωπεί, με την ιδιότητα του αυτή, την Περιφέρεια Κρήτης, που εδρεύει στο Ηράκλειο, Πλατεία Ελευθερίας (Α.Φ.Μ. 997579388, Δ.Ο.Υ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ), στο εξής η «Αναθέτουσα Αρχή»

2.Ο/η ..... (σε περίπτωση φυσικού προσώπου/ ατομικής επιχείρησης) ή το νομικό πρόσωπο.....με την επωνυμία .....και τον διακριτικό τίτλο «.....», που εδρεύει ..... (ΑΦΜ:....., ΔΟΥ: ....., Τ.Κ. ...., νομίμως εκπροσωπούμενο από τον ..... (στο εξής ο «Ανάδοχος»)

Έχοντας υπόψη:

1. Την με αριθμ. πρωτ. 507/31.01.2024 ένταξη της πράξης «ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΙΚΤΥΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕΣΑΡΑΣ (2020ΕΠ002100018)» με Κ.Α 2024ΕΠ00270009 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΚΡΗΤΗ 2021-2027» της Περιφέρειας Κρήτης με Κωδικό ΟΠΣ 6005040 (ΑΔΑ:6ΤΝΦ7ΛΚ-ΔΗΨ).

2. την υπ' αριθμ ..... διακήρυξη (ΑΔΑΜ...) και τα λοιπά έγγραφα της σύμβασης που συνέταξε η Αναθέτουσα Αρχή για την παρούσα σύμβαση παροχής υπηρεσιών.

3. Την υπ' αριθμ ... απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής, με την οποία κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα της διαδικασίας (ΑΔΑΜ...), στο πλαίσιο της ανωτέρω διακήρυξης, στον Ανάδοχο, καθώς και την αριθμ. πρωτ. ..... ειδική πρόσκληση της Αναθέτουσας Αρχής προς τον Ανάδοχο για την υπογραφή του παρόντος, η οποία κοινοποιήθηκε σε αυτόν την.....

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

4. Την από .....υπεύθυνη δήλωση του Αναδόχου περί μη οφιγενών μεταβολών, κατά την έννοια της περ. δ της παρ. 3 του αρ. 105 του ν. 4412/2016 [[μνημονεύεται μόνο στην περίπτωση του προσυμβατικού ελέγχου ή της άσκησης προδικαστικής προσφυγής κατά της απόφασης κατακύρωσης](#)]

5. Την με αρ. πρωτ. ..... θετική γνώμη της Διαχειριστικής Αρχής (έγκριση σχεδίου σύμβασης).

6. Ότι αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας αποτελούν, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ.1 περιπτ. 42 του ν.4412/2016:

-η υπ' αριθ. .... διακήρυξη, με τα Παραρτήματα της

-η προσφορά του Αναδόχου.

4. Ότι ο Ανάδοχος κατέθεσε την υπ' αριθ. .... εγγυητική επιστολή της τράπεζας/ πιστωτικού ιδρύματος/ χρηματοδοτικού ιδρύματος/ ασφαλιστικής επιχείρησης/ ...., ποσού ..... ευρώ, για την καλή εκτέλεση των όρων του παρόντος συμφωνητικού

Συμφώνησαν και έκαναν αμοιβαία αποδεκτά τα ακόλουθα :

Άρθρο 1 Αντικείμενο

1.1. Αντικείμενο της παρούσας σύμβασης αφορά στην δημιουργία ενός ενιαίου δικτύου διαδρομών για την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων Μεσαράς, με συμβολικό επίκεντρο και αφετηρία το νέο Μουσείο Μεσαράς, σύμφωνα με τους όρους και τις προδιαγραφές του άρθρου 1.3 της Διακήρυξης και του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ι.

Ειδικότερα το αντικείμενο της παρούσας είναι η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου δικτύου διαδρομών που θα καλύπτει το σύνολο σχεδόν των μνημείων και αρχαιολογικών χώρων της Μεσαράς θα οργανώνεται σε επιμέρους θεματικές διαδρομές ανάλογα με τα ιδιαίτερα γνωρίσματα της κάθε περιοχής, ενώ ταυτόχρονα θα λειτουργεί συμπληρωματικά με υφιστάμενα έργα αλλά και με νέα τουριστικά προϊόντα (π.χ. Ευρωπαϊκό Ορειβατικό Μονοπάτι E4 στην περιοχή του Ζαρού, Βοριζίων και Καμαρών, τοπικές φυσιολατρικές διαδρομές των δήμων Φαιστού και Γόρτυνας, Δρόμοι του Κρασιού, Θρησκευτικές Διαδρομές Κρήτης κλπ).

Για την αρτιότερη εκτέλεση της, η παρούσα σύμβαση υλοποιείται σε ένα τμήμα και πέντε (5) συνολικά δράσεις οι οποίες θα συνδράμουν στην δημιουργία επικοινωνιακού υλικού που θα ενώσουν πολιτιστικά τους αρχαιολογικούς χώρους της Μεσαράς.

Οι δράσεις συνοπτικά αποτυπώνονται ως κάτωθι και συγκεκριμένα:

Υλοποίηση Δικτύου Αρχαιολογικών Χώρων Μεσαράς και περιλαμβάνει τα εξής πέντε (5) παραδοτέα:

❖ **Π.1. Δημιουργία Επικοινωνιακού Υλικού**

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Π.1.1. Επεξεργασία και αρχειοθέτηση υφιστάμενου διαθέσιμου υλικού και αποτύπωση σημείων ενδιαφέροντος (Μνημείων και Αρχαιολογικών χώρων)
- Π.1.2. Δημιουργία λογοτύπου του συστήματος διαδρομών
- Π.1.3. Δημιουργία και παραγωγή δίγλωσου τουριστικού οδηγού
- Π.1.4. Δημιουργία και παραγωγή χάρτη δικτύου διαδρομών
- Π.1.5. Δημιουργία και παραγωγή λευκώματος δικτύου διαδρομών

❖ **Π.2. Δημιουργία και Τοποθέτηση Υλικού Χωρικής Σήμανσης**

- Π.2.1. Δημιουργία συστήματος σήμανσης διαδρομών
- Π.2.2. Γενική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 1 – 90x90 cm* (Πύλη Εισόδου)
- Π.2.3. Ειδική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 2 – 90x90 cm* (μνημείου/ αρχαιολογικού χώρου)
- Π.2.4. Ειδική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 3 – 60x90 cm* (σημείων ενδιαφέροντος: φαράγγι, ποτάμι, παραλία, εκκλησία)
- Π.2.5. Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 4 – 25x50 cm* (Προσανατολισμού)

*Οι διαστάσεις σημειώνονται κατά προσέγγιση με τυχόν αποκλίσεις ($\pm 10\%$)

❖ **Π.3. Δημιουργία Ψηφιακού Υλικού και Ψηφιακών Εφαρμογών**

- Π.3.1. Φωτογράφηση
- Π.3.2. Video διαδρομών και σημείων ενδιαφέροντος
- Π.3.3. Μακέτες, web & video banners
- Π.3.4. Microsite σε Ελληνικά και Αγγλικά
- Π.3.5. Ψηφιακή εφαρμογή (App)

❖ **Π.4. Δράσεις Προβολής σε Διεθνή Μέσα**

- Π.4.1. Τηλεοπτική προβολή
- Π.4.2. Διαδικτυακή Προβολή
- Π.4.3. Προβολή σε έντυπα

❖ **Π.5. Συντήρηση Δράσεων μετά τη λήξη του έργου**

Π.5.1. Συντήρηση υλικού σήμανσης και ψηφιακών εφαρμογών

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1.2. Το οικονομικό αντικείμενο της παρούσας σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των ..... € χωρίς ΦΠΑ (..... € συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%) όπως προκύπτει από την οικονομική προσφορά του αναδόχου και περιγράφεται αναλυτικά στον παρακάτω πίνακα:

ΤΙΤΛΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ (€)	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ (€)
Παραδοτέο 1: Δημιουργία επικοινωνιακού υλικού	Π.1.1: Επεξεργασία και αρχειοθέτηση υφιστάμενου διαθέσιμου υλικού και αποτύπωση σημείων ενδιαφέροντος (Μνημείων και Αρχαιολογικών χώρων)	αποκ	1		
	Π.1.2: Δημιουργία λογότυπου του συστήματος διαδρομών	αποκ	1		
	Π.1.3: Δημιουργία και παραγωγή δίγλωσσου τουριστικού οδηγού	τεμ	5.000		
	Π.1.4: Δημιουργία και παραγωγή χάρτη δικτύου διαδρομών	τεμ	10.000		
	Π.1.5: Δημιουργία και παραγωγή λευκώματος δικτύου διαδρομών	τεμ	3.000		
Παραδοτέο 2: Δημιουργία και τοποθέτηση υλικού χωρικής σήμανσης	Π.2.1: Δημιουργία συστήματος σήμανσης διαδρομών	αποκ	1		
	Π.2.2: Γενική Πληροφοριακή Πινακίδα δικτύου Τύπου 1 90x90cm	τεμ	5		
	Π.2.3: Ειδική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 2 (Μνημείου/Αρχ. χώρου) 90x90cm	τεμ	23		
	Π.2.4: Ειδική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 3 (Σημείων ενδιαφέροντος) 60x90cm	τεμ	19		

		Π.2.5: Ειδική Πληροφοριακή Πινακίδα Δικτύου Τύπου 4 (Προσανατολισμού) 25x50cm	τεμ	100		
Παραδοτέο 3: Δημιουργία ψηφιακού υλικού και ψηφιακών εφαρμογών	Π.3.1: Φωτογράφηση	Π.3.1.α: Φωτογραφίες αποτύπωσης διαδρομών	τεμ	300		
		Π.3.1.β: Φωτογραφίες προβολής	τεμ	150		
		Π.3.2: Video	τεμ	8		
		Π.3.3: Μακέτες, web και video banners	τεμ	30		
		Π.3.4: Microsite σε Ελληνικά-Αγγλικά	αποκ	1		
		Π.3.5: Ψηφιακή εφαρμογή (App)	αποκ	1		
Παραδοτέο 4: Δράσεις προβολής σε διεθνή μέσα		Π.4.1: Τηλεοπτική προβολή	αποκ	1		
		Π.4.2: Διαδικτυακή Προβολή	αποκ	1		
		Π.4.3: Προβολή σε έντυπα	αποκ	1		
Παραδοτέο 5: Συντήρηση Δράσεων μετά τη λήξη του έργου		Π.5.1.: Συντήρηση υλικού σήμανσης και ψηφιακών εφαρμογών	αποκ	1		
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ						
ΦΠΑ 24%						
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕ ΦΠΑ						

Η παροχή υπηρεσιών θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τους όρους που περιέχονται στα έγγραφα της σύμβασης, στην απόφαση κατακύρωσης και στην προσφορά του Αναδόχου.

Άρθρο 2 Χρηματοδότηση της σύμβασης

Χρηματοδότηση: Η δαπάνη για την εν λόγω σύμβαση βαρύνει την με Κ.Α.: 2024ΕΠ00270009, MIS: 6005040 της ΣΑΕΠ002/7, σχετική πίστωση του προϋπολογισμού των οικονομικών ετών 2024, 2025, 2026 του Φορέα Περιφέρεια Κρήτης, με βάση την απόφαση έγκρισης διάθεσης πίστωσης με αρ. πρωτ.100326 26/03/2024 της Δ/νσης Σχεδιασμού και Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΑΔΑ 96ΠΧ7ΛΚ-9Χ7) και συγκεκριμένα αφορά στο Υποέργο «Υλοποίηση Δικτύου Αρχαιολογικών Χώρων Μεσαράς» του έργου με τίτλο «Δημιουργία Δικτύου Πολιτιστικών Διαδρομών Αρχαιολογικών Χώρων Μεσαράς».

Άρθρο 3 Διάρκεια σύμβασης

3.1. Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται σε 32 μήνες από την υπογραφή και ανάρτηση της σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ ή μέχρι εξάντλησης του συμβατικού τιμήματος και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της λήξης της Πράξης. Σε περίπτωση τροποποίησης του Τεχνικού Δελτίου της Πράξης (ΤΔΠ) πέραν της ημερομηνίας αυτής, η διάρκεια της σύμβασης δύναται να παραταθεί έως και την ημερομηνία λήξης του ΤΔΠ.

Για τα επιμέρους στάδια παροχής των υπηρεσιών ή υποβολής των παραδοτέων ορίζονται τιμηματικές προθεσμίες βάσει του χρονοδιογράμματος που υποβλήθηκε από τον ανάδοχο και εγκρίθηκε από την αναθέτουσα αρχή, κατά τα περιγραφόμενα στο Παράρτημα I και στη διακήρυξη.

3.2. Η συνολική διάρκεια της σύμβασης μπορεί να παρατείνεται με αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής μέχρι το 50% αυτής, ύστερα από σχετικό αίτημα του αναδόχου που υποβάλλεται πριν από τη λήξη της διάρκειάς της, σε αντικειμενικά δικαιολογημένες περιπτώσεις που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του αναδόχου. Εάν λήξει η συνολική διάρκεια της σύμβασης, χωρίς να υποβληθεί εγκαίρως αίτημα παράτασης ή, εάν λήξει η παραταθείσα, κατά τα ανωτέρω, διάρκεια, χωρίς να υποβληθούν στην αναθέτουσα αρχή τα παραδοτέα της σύμβασης, ο ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος. Εάν οι υπηρεσίες παρασχεθούν, από υπαιτιότητα του αναδόχου, μετά τη λήξη της διάρκειας της σύμβασης και μέχρι τη λήξη του χρόνου της παράτασης που χορηγήθηκε, επιβάλλονται εις βάρος του ποινικές ρήτρες, σύμφωνα με το άρθρο 218 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 5.2.2 της Διακήρυξης.

Άρθρο 4 Υποχρεώσεις Αναδόχου

Ο Ανάδοχος δεσμεύεται έναντι της Αναθέτουσας Αρχής ότι:

4.1. σύμφωνα με το άρθρο 4.3.1. της Διακήρυξης, τηρεί και θα εξακολουθήσει να τηρεί κατά την εκτέλεση της παρούσας σύμβασης τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπιστεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα X του Προσαρτήματος Α' (και του ν. 4412/2016). Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση της παρούσας σύμβασης και τις

αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους.

4.2. Θα ενεργεί σύμφωνα με το Νόμο και με την παρούσα, ότι θα λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσει την ομαλή και προσήκουσα εκτέλεση της παρούσας σύμφωνα με τη Διακήρυξη και τα λοιπά Έγγραφα της Σύμβασης και ότι δεν θα ενεργήσει αθέμιτα, παράνομα ή καταχρηστικά καθ' όλη τη διάρκεια της εκτέλεσης της παρούσας, σύμφωνα με τη ρήτρα ακεραιότητας που επισυνάπτεται στην παρούσα και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της.

4.3. καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης, θα συνεργάζεται στενά με την Αναθέτουσα Αρχή, υποχρεούται δε να λαμβάνει υπόψη του οποιεσδήποτε παρατηρήσεις της, σχετικά με την εκτέλεση της σύμβασης.

Άρθρο 5

Αμοιβή – Τρόπος πληρωμής

5.1. Το συνολικό συμβατικό τίμημα ανέρχεται σε ...., πλέον ΦΠΑ.....%

5.2. Η πληρωμή του Αναδόχου θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 5.1.1 της Διακήρυξης και συγκεκριμένα:

Η καταβολή της αμοιβής του αναδόχου θα γίνεται, μετά την οριστική παραλαβή των σχετικών υπηρεσιών και παραδοτέων στο χρονικό διάστημα αναφοράς και τη σύνταξη του «Πρωτοκόλλου Παραλαβής Υπηρεσιών Σύμβασης» από την αρμόδια Επιτροπή Παραλαβής. Θα καταβάλλεται το 100% της αξίας που αντιστοιχεί στις παραληφθείσες υπηρεσίες και παραδοτέα, σύμφωνα με την οικονομική προσφορά του αναδόχου και τους όρους της σύμβασης.

5.3. Η πληρωμή του συμβατικού τιμήματος θα γίνεται με την προσκόμιση των νόμιμων παραστατικών και δικαιολογητικών που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 200 παρ. 5 του ν. 4412/2016 , καθώς και κάθε άλλου δικαιολογητικού που τυχόν ήθελε ζητηθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες που διενεργούν τον έλεγχο και την πληρωμή. Πιο συγκεκριμένα, α) Πρωτόκολλο οριστικής παραλαβής των υπηρεσιών και των παραδοτέων που αφορά η πληρωμή σύμφωνα με το άρθρο 219 του Ν. 4416/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και β) Τιμολόγιο του αναδόχου.

5.4. Τον Ανάδοχο βαρύνουν οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Ιδίως βαρύνεται με τις ακόλουθες κρατήσεις:

α) Κράτηση ύψους 0,1%, η οποία υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης υπέρ της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων.

β) Κράτηση ύψους 0,02% υπέρ της ανάπτυξης και συντήρησης του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ, η οποία υπολογίζεται επί της αξίας, εκτός ΦΠΑ, της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης. Το ποσό αυτό παρακρατείται σε κάθε πληρωμή από την αναθέτουσα αρχή στο όνομα και για λογαριασμό του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 36 του ν. 4412/2016. Μέχρι την έκδοση της κοινής απόφασης της παρ. 6 του άρθρου 36 του ν. 4412/2016, η ως άνω κράτηση δεν επιβάλλεται.

5.5. Με κάθε πληρωμή θα γίνεται η προβλεπόμενη από την κείμενη νομοθεσία παρακράτηση φόρου εισοδήματος αξίας .....% επί του καθαρού ποσού.

5.6. Σε περίπτωση υποβολής ηλεκτρονικού τιμολογίου, ο ανάδοχος συμπληρώνει στο πεδίο BT-11: Στοιχείο αναφοράς αγαθού του Εθνικού Μορφότυπου Ηλεκτρονικού Τιμολογίο τον κωδικοποιημένο Ενάριθμο: ΣΑΕΠ002/7.

5.7. Όλα τα δικαιολογητικά του χρηματικού εντάλματος (πρωτόκολλα ποσοτικής και ποιοτικής παραλαβής κλπ.) ελέγχονται από την αρμόδια υπηρεσία ελέγχου της αναθέτουσας αρχής. Για την έκδοση χρηματικού εντάλματος ο ανάδοχος πρέπει να προσκομίσει το αντίστοιχο τιμολόγιο εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία έκδοσης πρωτοκόλλου ποσοτικής και ποιοτικής παραλαβής και η πληρωμή του θα πρέπει να λάβει χώρα σε επιπλέον τριάντα (30) ημέρες.

Σε περίπτωση που η πληρωμή του Αναδόχου καθυστερήσει πέραν των τριάντα (30) ημερών από την οριστική ποιοτική και ποσοτική παραλαβή των αγαθών και την ολοκλήρωση των σχετικών διαδικασιών επαλήθευσης, υπό την προϋπόθεση ότι θα έχει περιέλθει μέχρι και την ημερομηνία αυτή στην Αναθέτουσα Αρχή το τιμολόγιο ή άλλο ισοδύναμο παραστατικό πληρωμής, η Αναθέτουσα Αρχή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υποπαρ. Z5 της παρ. Z του ν. 4152/2013, (Α' 107/09-05-2013) «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής των Ν.4046/2012, 4093/2012 και 4127/2013» καθίσταται υπερήμερη και οφείλει τόκους υπερημερίας, χωρίς να απαιτείται όχληση από τον Ανάδοχο. Σε περίπτωση καθυστέρησης υποβολής των οικείων δικαιολογητικών πληρωμής, η Αναθέτουσα Αρχή καθίσταται υπερήμερη από την ημέρα προσκόμισής τους.

Άρθρο 6

Παρακολούθηση της σύμβασης

6.1. Η παρακολούθηση της εκτέλεσης της σύμβασης και η διοίκηση αυτής θα διενεργηθεί από την καθ' ύλην αρμόδια υπηρεσία Δ/νση Τουρισμού της Περιφέρειας Κρήτης η οποία θα εισηγείται στο αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο της Περιφέρειας Κρήτης για όλα τα ζητήματα που αφορούν στην προσήκουσα εκτέλεση όλων των όρων της σύμβασης και στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων του αναδόχου, στη λήψη των επιβεβλημένων μέτρων λόγω μη τήρησης των ως άνω όρων και ιδίως για ζητήματα που αφορούν σε τροποποίηση του αντικειμένου και παράταση της διάρκειας της σύμβασης, υπό τους όρους του άρθρου 132 του ν. 4412/2016.

6.2. Η αρμόδια υπηρεσία μπορεί, με απόφασή της να ορίζει για την παρακολούθηση της σύμβασης ως επόπτη με καθήκοντα εισηγητή υπάλληλο της υπηρεσίας. Με την ίδια απόφαση δύνανται να ορίζονται και άλλοι υπάλληλοι της αρμόδιας υπηρεσίας ή των εξυπηρετούμενων από τη σύμβαση φορέων, στους οποίους ανατίθενται επιμέρους καθήκοντα για την παρακολούθηση της σύμβασης. Σε αυτή την περίπτωση ο επόπτης λειτουργεί ως συντονιστής.

Τα καθήκοντα του επόπτη είναι, ενδεικτικά, η πιστοποίηση της εκτέλεσης του αντικειμένου της σύμβασης, καθώς και ο έλεγχος της συμμόρφωσης του αναδόχου με τους όρους της σύμβασης. Με εισήγηση του επόπτη η υπηρεσία που διοικεί τη σύμβαση μπορεί να απευθύνει έγγραφα με οδηγίες και εντολές προς τον ανάδοχο, σχετικά με την εκτέλεση της σύμβασης.

Άρθρο 7

Τμηματικές/ενδιάμεσες προθεσμίες-Παραλαβή αντικειμένου-Χρόνος και τρόπος παροχής υπηρεσιών

7.1. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να παρέχει τις υπηρεσίες του στο χρονικό διάστημα και με τον τρόπο που καθορίζονται στη Διακήρυξη.

Για τα επιμέρους στάδια παροχής υπηρεσιών ή υποβολής των παραδοτέων ορίζονται τμηματικές /ενδιάμεσες προθεσμίες βάσει του χρονοδιογράμματος που υποβλήθηκε από τον ανάδοχο και εγκρίθηκε από την αναθέτουσα αρχή, κατά τα περιγραφόμενα στο Παράρτημα I της διακήρυξης.

7.2. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να παρέχει τις υπηρεσίες του ή/και να υποβάλει τα παραδοτέα στην Αναθέτουσα Αρχή σύμφωνα με το άρθρο 6.2. της Διακήρυξης. Μη εμπρόθεσμη παροχή των υπηρεσιών ή/και υποβολή των παραδοτέων από τον Ανάδοχο επάγεται την κήρυξη αυτού ως έκπτωτου σύμφωνα με το άρθρο 6.2.2 της Διακήρυξης.

7.3. Η παραλαβή των παρεχόμενων υπηρεσιών ή/και παραδοτέων γίνεται από επιτροπές, υπό τους όρους, διαδικασίες παραλαβής και ελέγχου που ορίζονται στο άρθρο 6.3 της Διακήρυξης.

7.4. Αν παρέλθει χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του παραδοτέου από τον Ανάδοχο και δεν έχει εκδοθεί από την επιτροπή πρωτόκολλο παραλαβής, θεωρείται ότι η παραλαβή έχει συντελεσθεί αυτοδίκαια, κατά τα σχετικώς οριζόμενα στο άρθρο 6.3.5. της Διακήρυξης

Ανεξάρτητα από την, οριζόμενη στο ως άνω άρθρο 6.3.5. της Διακήρυξης, αυτοδίκαιη παραλαβή και την πληρωμή του Αναδόχου, πραγματοποιούνται οι προβλεπόμενοι από την παρούσα έλεγχοι από επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής, στην οποία δεν μπορεί να συμμετέχουν ο πρόεδρος και τα μέλη της αρχικής επιτροπής. Η οποία δεν πραγματοποίησε την παραλαβή στον προβλεπόμενο από την παρούσα σύμβαση χρόνο. Η παραπάνω επιτροπή παραλαβής προβαίνει σε όλες τις διαδικασίες παραλαβής που προβλέπονται από το παρόν άρθρο, το άρθρο 6.3.1. της Διακήρυξης και το άρθρο 219 του ν. 4412/2016 και συντάσσει τα σχετικά πρωτόκολλα. Οι εγγυητικές επιστολές προκαταβολής και καλής εκτέλεσης δεν επιστρέφονται, πριν την ολοκλήρωση όλων των προβλεπομένων από την παρούσα σύμβαση ελέγχων και τη σύνταξη των σχετικών πρωτοκόλλων.

Άρθρο 8
Απόρριψη υπηρεσιών-παραδοτέων –Αντικατάσταση

8.1. Σε περίπτωση οριστικής απόρριψης ολόκληρου ή μέρους των παρεχόμενων υπηρεσιών ή/και παραδοτέων, με έκπτωση επί της συμβατικής αξίας, με απόφαση της αναθέτουσας αρχής μπορεί να εγκρίνεται αντικατάσταση των υπηρεσιών ή/και παραδοτέων αυτών με άλλα, που να είναι σύμφωνα με τους όρους της παρούσας σύμβασης, μέσα σε τακτή προθεσμία που ορίζεται από την απόφαση αυτή και σύμφωνα με το άρθρο 6.4 της Διακήρυξης.

8.2. Αν η αντικατάσταση γίνεται μετά τη λήξη της συνολικής διάρκειας της σύμβασης, η προθεσμία που ορίζεται για την αντικατάσταση δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη του 25% της συνολικής διάρκειας της σύμβασης, ο δε ανάδοχος υπόκειται σε ποινικές ρήτρες, σύμφωνα με το άρθρο 218 του ν. 4412/2016 και την παράγραφο 5.2.2 της Διακήρυξης, λόγω εκπρόθεσμης παράδοσης.

8.3. Αν ο ανάδοχος δεν αντικαταστήσει τις υπηρεσίες ή/και τα παραδοτέα που απορρίφθηκαν μέσα στην προθεσμία που του τάχθηκε και εφόσον έχει λήξει η συνολική διάρκεια, κηρύσσεται έκπτωτος και υπόκειται στις προβλεπόμενες κυρώσεις του άρθρου 9 της παρούσας σύμβασης.

Άρθρο 9

Κήρυξη οικονομικού φορέα εκπτώτου – Κυρώσεις

9.1. Ο Ανάδοχος κηρύσσεται υποχρεωτικά έκπτωτος από τη σύμβαση και από κάθε δικαίωμα που απορρέει από αυτήν, με απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής για τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 5.2.1 της Διακήρυξης και σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα σε αυτό. Στον Ανάδοχο που κηρύσσεται έκπτωτος από την παρούσα σύμβαση, επιβάλλονται, με απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής και κατόπιν τήρησης της σχετικής διαδικασίας και οι κυρώσεις/αποκλεισμός που προβλέπονται στο ως άνω άρθρο.

9.2. Αν λήξει η συνολική διάρκεια της σύμβασης, χωρίς να υποβληθεί εγκαίρως αίτημα παράτασης ή, αν λήξει η παραταθείσα, κατά τα ανωτέρω, διάρκεια, χωρίς να υποβληθούν στην αναθέτουσα αρχή τα παραδοτέα της σύμβασης, ο ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος. Αν οι υπηρεσίες παρασχεθούν από υπαιτιότητα του αναδόχου μετά τη λήξη της διάρκειας της σύμβασης, και μέχρι λήξης του χρόνου της παράτασης που χορηγήθηκε επιβάλλονται εις βάρος του ποινικές ρήτρες, σύμφωνα με το άρθρο 218 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 5.2.2 της Διακήρυξης.

Άρθρο 10

Υπεργολαβία

10.1.Ο Ανάδοχος, σύμφωνα με το άρθρο 4.4.1. της Διακήρυξης, δεν απαλλάσσεται από τις συμβατικές του υποχρεώσεις και ευθύνες έναντι της Αναθέτουσας Αρχής λόγω ανάθεσης της εκτέλεσης τμήματος/τμημάτων της σύμβασης σε υπεργολάβους. Η τήρηση των υποχρεώσεων της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016 από υπεργολάβους δεν αίρει την ευθύνη του Αναδόχου.

10.2. Ο Ανάδοχος με το από ..... έγγραφό του, το οποίο επισυνάπτεται στην παρούσα, και σύμφωνα με το άρθρο 4.4.2. της Διακήρυξης, ενημέρωσε την Αναθέτουσα Αρχή για την επωνυμία/όνομα, τα στοιχεία επικοινωνίας και τους νόμιμους εκπροσώπους των υπεργολάβων του, οι οποίοι συμμετέχουν στην εκτέλεση της παρούσας σύμβασης. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να γνωστοποιεί στην Αναθέτουσα Αρχή κάθε αλλαγή των πληροφοριών αυτών, κατά τη διάρκεια της παρούσας σύμβασης, καθώς και τις απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με κάθε νέο υπεργολάβο, τον οποίο ο Ανάδοχος θα χρησιμοποιεί εν συνεχείᾳ στην εν λόγω σύμβαση, προσκομίζοντας τα σχετικά συμφωνητικά/δηλώσεις συνεργασίας. Σε περίπτωση διακοπής της συνεργασίας του Αναδόχου με υπεργολάβο/ υπεργολάβους της παρούσας σύμβασης, ο Ανάδοχος υποχρεούται σε άμεση γνωστοποίηση της διακοπής αυτής στην Αναθέτουσα Αρχή και οφείλει να διασφαλίσει την ομαλή εκτέλεση του τμήματος/ τμημάτων της σύμβασης είτε από τον ίδιο, είτε από νέο υπεργολάβο τον οποίο θα γνωστοποιήσει στην Αναθέτουσα Αρχή κατά την ως άνω διαδικασία.

Σε περίπτωση που ο ανάδοχος έχει στηριχθεί στις ικανότητες του υπεργολάβου όσον αφορά τη χρηματοοικονομική επάρκεια-τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της διακήρυξης, στην περίπτωση αντικατάστασής του ο ανάδοχος ενημερώνει εγγράφως την αναθέτουσα αρχή δύο (2) μήνες προ της αντικατάστασης και προσκομίζει τα αποδεικτικά μέσα της παραγράφου 2.2.9.2. Β3 ή Β4 αντίστοιχα. Η αναθέτουσα αρχή εξετάζει τα υποβληθέντα αποδεικτικά μέσα που αφορούν στις ικανότητες του υπεργολάβου, τα οποία, προκειμένου να γίνουν αποδεκτά, πρέπει τουλάχιστον να καλύπτουν τις ικανότητες του αρχικού υπεργολάβου, στις ικανότητες του οποίου έχει στηριχθεί ο ανάδοχος.

10.3. Η Αναθέτουσα Αρχή επαληθεύει τη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού για τους υπεργολάβους, όπως αυτοί περιγράφονται στην παράγραφο 2.2.3 της Διακήρυξης και με τα αποδεικτικά μέσα της παραγράφου 2.2.9.2 της Διακήρυξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4.4.3. της Διακήρυξης. Επιπλέον, η Αναθέτουσα Αρχή, προκειμένου να μην αθετούνται οι υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016, δύναται να επαληθεύσει τους ως άνω λόγους και για τμήμα ή τμήματα της σύμβασης που υπολείπονται του ποσοστού που ορίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4.4.3. της Διακήρυξης.

10.4. Ο υπεργολάβος λαμβάνει γνώση της, συνημμένης στην παρούσα, ρήτρας ακεραιότητας και δεσμεύεται να τηρήσει τις υποχρεώσεις που περιλαμβάνονται σε αυτή. Η ως άνω δέσμευση περιέρχεται στην αναθέτουσα αρχή με ευθύνη του αναδόχου. [\[εφόσον η Α.Α. συμπεριλάβει τέτοια ρήτρα στα έγγραφα της σύμβασης\]](#)

Άρθρο 11

Τροποποίηση σύμβασης κατά τη διάρκειά της

11.1. Η παρούσα σύμβαση μπορεί να τροποποιείται κατά τη διάρκειά της, χωρίς να απαιτείται νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης, μόνο σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 4.5 της Διακήρυξης.

11.2. Τροποποίηση των όρων της παρούσας σύμβασης γίνεται μόνον με μεταγενέστερη γραπτή και ρητή συμφωνία των μερών και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 132 του ν.4412/2016.

Άρθρο 12

Ανωτέρα Βία

12.1. Τα συμβαλλόμενα μέρη δεν ευθύνονται για τη μη εκπλήρωση των συμβατικών τους υποχρεώσεων, στο μέτρο που η αδυναμία εκπλήρωσης οφείλεται σε περιστατικά ανωτέρας βίας.

12.2. Ο Ανάδοχος, επικαλούμενος υπαγωγή της αδυναμίας εκπλήρωσης υποχρεώσεών του σε γεγονός που εμπίπτει στην έννοια της ανωτέρας βίας, οφείλει να γνωστοποιήσει και επικαλεσθεί προς την Αναθέτουσα Αρχή τους σχετικούς λόγους και περιστατικά εντός αποσβεστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από τότε που συνέβησαν, προσκομίζοντας τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία. Η Αναθέτουσα Αρχή αποφασίζει μετά από γνωμοδότηση του αρμόδιου για αυτό οργάνου.

Μόνο η έγγραφη αναγνώριση από την Αναθέτουσα Αρχή της ανώτερης βίας που επικαλείται ο Ανάδοχος τον απαλλάσσει από τις συνέπειες της εκπρόθεσμης ή μη κατάλληλα εκπλήρωσης της προμήθειας.

Άρθρο 13

Ολοκλήρωση συμβατικού αντικειμένου

Η σύμβαση θεωρείται ότι έχει ολοκληρωθεί, όταν παραληφθούν οριστικά, ποσοτικά και ποιοτικά οι υπηρεσίες, όταν αποπληρωθεί το συμβατικό τίμημα και εκπληρωθούν και οι τυχόν λοιπές συμβατικές ή νόμιμες υποχρεώσεις και από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη και αποδεσμευθούν οι σχετικές εγγυήσεις κατά τα προβλεπόμενα στη σύμβαση.

Άρθρο 14

Δικαίωμα μονομερούς λύσης της σύμβασης

Η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί, με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 4.6 της Διακήρυξης, να καταγγείλει τη σύμβαση κατά τη διάρκεια της εκτέλεσής της.

Άρθρο 15

Εφαρμοστέο Δίκαιο – Επίλυση Διαφορών

15.1. Η παρούσα διέπεται από το Ελληνικό Δίκαιο και ειδικότερα α) από το θεσμικό πλαίσιο που αναφέρεται στο άρθρο 1.4. της Διακήρυξης και β) τη Διακήρυξη και τα Έγγραφα της Σύμβασης.

15.2. Ο Ανάδοχος μπορεί, κατά των αποφάσεων της Αναθέτουσας Αρχής που επιβάλλουν σε βάρος του κυρώσεις, δυνάμει των άρθρων της Διακήρυξης 5.2. (Κήρυξη οικονομικού φορέα εκπτώτου -Κυρώσεις), 6.1. (Παρακολούθηση της εκτέλεσης της Σύμβασης), 6.4. (Απόρριψη παραδοτέων –αντικατάσταση), να ασκήσει τα δικαιώματα του άρθρου 5.3. της Διακήρυξης.

υπό τους όρους και προϋποθέσεις που ορίζονται σε αυτό.

15.3. Κατά την εκτέλεση της σύμβασης, κάθε διαφορά που προκύπτει αναφορικά με την ερμηνεία, και/ή το κύρος και/ή την εκτέλεση της παρούσας, ή εξ αφορμής της, επιλύονται σύμφωνα με το άρθρο 5.4. της Διακήρυξης.

Άρθρο 16

Συμμόρφωση με τον Κανονισμό ΕΕ/2016/2019 και τον ν. 4624/2019 (Α 137)

Τα αντισυμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνουν να τηρούν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/EK (Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων / General Data Protection Regulation – GDPR) και του ν. 4624/2019. Ειδικότερα:

Α) Ως προς την επεξεργασία από την Αναθέτουσα Αρχή των προσωπικών δεδομένων του Αναδόχου συμπεριλαμβανομένων των προστηθέντων/συνεργατών/δανειζόντων εμπειρία/υπεργολάβων του, ισχύουν τα παρακάτω:

Ο Ανάδοχος συναίνει στο πλαίσιο της διαδικασίας εκτέλεσης της παρούσας δημόσιας σύμβασης και επιτρέπει στην Αναθέτουσα Αρχή να προβεί σε αναζήτηση-επιβεβαίωση όλων των αναγκαίων δικαιολογητικών, καθώς και στην αναγκαία επεξεργασία και διατήρηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και στην ανταλλαγή πληροφοριών με άλλες δημόσιες αρχές.

Η Αναθέτουσα Αρχή αποθηκεύει και επεξεργάζεται τα στοιχεία προσωπικών δεδομένων του Αναδόχου που είναι αναγκαία για την εκτέλεση της σύμβασης, την εκπλήρωση των μεταξύ τους συναλλαγών και την εν γένει συμμόρφωσή της με νόμιμη υποχρέωση, σε έγχαρτο αρχείο και σε ηλεκτρονική βάση με υψηλά χαρακτηριστικά ασφαλείας με πρόσβαση αυστηρώς και μόνο σε εξουσιοδοτημένα πρόσωπα ή παρόχους υπηρεσιών στους οποίους αναθέτει την εκτέλεση συγκεκριμένων εργασιών για λογαριασμό της και οι οποίοι διενεργούν πράξεις επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων.

Η Αναθέτουσα Αρχή θα προβεί σε συλλογή και επεξεργασία (π.χ. συλλογή, καταχώριση, οργάνωση, αποθήκευση, μεταβολή, διαγραφή, καταστροφή κ.λπ.), για τους ανωτέρω αναφερόμενους σκοπούς, των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όπως: (α) επίσημων στοιχείων ταυτοποίησης, (β) στοιχείων επικοινωνίας, (γ) δεδομένων και πληροφοριών κοινωνικοασφαλιστικών και φορολογικών απαιτήσεων, (δ) γενικών πληροφοριών, (ε) στοιχείων πληρωμής, χρηματοοικονομικών πληροφοριών και λογαριασμών, (στ) δεδομένων ειδικής κατηγορίας, των οποίων η συλλογή και επεξεργασία επιβάλλεται από τους όρους εκτέλεσης της σύμβασης, σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον, ή στατιστικούς σκοπούς.

Τα προσωπικά δεδομένα του Αναδόχου και των συνεργατών του (συμπεριλαμβανομένων των δανειζόντων εμπειρία/υπεργολάβων) αποθηκεύονται για χρονικό διάστημα ίσο με τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης και μετά τη λήξη αυτής για χρονικό διάστημα πέντε ετών εκτός εάν η νομοθεσία προβλέπει διαφορετική περίοδο διατήρησης. Σε περίπτωση εικρεμοδικίας σχετικά με δημόσια σύμβαση, τα δεδομένα τηρούνται μέχρι τη πέρας της εικρεμοδικίας.

Καθ' όλη την διάρκεια που η Αναθέτουσα Αρχή τηρεί και επεξεργάζεται τα προσωπικά δεδομένα ο Ανάδοχος έχει το δικαίωμα πρόσβασης, φορητότητας, διόρθωσης, περιορισμού της επεξεργασίας, διαγραφής ή και εναντίωσης υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Δεν επιτρέπεται η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για σκοπό διαφορετικό από αυτόν για τον οποίο έχουν συλλεχθεί, παρά μόνον υπό τους όρους και προϋποθέσεις του άρθρου 24 του ν. 4624/2019.

Η διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την Αναθέτουσα Αρχή σε άλλο δημόσιο φορέα επιτρέπεται σύμφωνα με το άρθρο 26 του ως άνω νόμου, εφόσον είναι απαραίτητο για την εκτέλεση των καθηκόντων της ή του τρίτου φορέα στον οποίο διαβιβάζονται τα δεδομένα και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που επιτρέπουν την επεξεργασία, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ίδιου νόμου.

Τα στοιχεία επικοινωνίας με τον υπεύθυνο για την προστασία των προσωπικών δεδομένων της Αναθέτουσας Αρχής είναι τα ακόλουθα (email: dpo@creteregion.gr /τηλ: 2816007121).

Β. Ως προς την επεξεργασία από τον Ανάδοχο προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο εκτέλεσης των συμβατικών του υποχρεώσεων ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 28 του του Γενικού Κανονισμού για την προστασία δεδομένων (ΓΚΠΔ). Ειδικότερα, ισχύουν τα ακόλουθα:

ο Ανάδοχος (εκτελών την επεξεργασία)

α) επεξεργάζεται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μόνο βάσει καταγεγραμμένων εντολών της Αναθέτουσας Αρχής (υπεύθυνος επεξεργασίας),

β) διασφαλίζει ότι τα πρόσωπα που είναι εξουσιοδοτημένα να επεξεργάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα έχουν αναλάβει δέσμευση τήρησης εμπιστευτικότητας ή τελούν υπό τη δέουσα κανονιστική υποχρέωση τήρησης εμπιστευτικότητας,

γ) λαμβάνει όλα τα απαιτούμενα μέτρα δυνάμει του άρθρου 32 του ΓΚΠΔ,

δ) τηρεί τους όρους που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 4 για την πρόσληψη άλλου εκτελούντος την επεξεργασία,

ε) λαμβάνει υπόψη τη φύση της επεξεργασίας και επικουρεί τον υπεύθυνο επεξεργασίας με τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, στον βαθμό που αυτό είναι δυνατό, για την εκπλήρωση της υποχρέωσης του υπευθύνου επεξεργασίας να απαντά σε αιτήματα για άσκηση των προβλεπόμενων στο κεφάλαιο III δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων,

στ) συνδράμει τον υπεύθυνο επεξεργασίας στη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα άρθρα 32 έως 36 του ΓΚΠΔ, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της επεξεργασίας και τις πληροφορίες που διαθέτει ο εκτελών την επεξεργασία,

ζ) κατ' επιλογή του υπευθύνου επεξεργασίας (Αναθέτουσα Αρχή), διαγράφει ή επιστρέφει όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στον υπεύθυνο επεξεργασίας μετά τη πέρας της παροχής υπηρεσιών επεξεργασίας και διαγράφει τα υφιστάμενα αντίγραφα, εκτός εάν το δίκαιο της Ένωσης ή του κράτους μέλους απαιτεί την αποθήκευση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,

η) θέτει στη διάθεση του υπευθύνου επεξεργασίας κάθε απαραίτητη πληροφορία προς απόδειξη της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις που θεσπίζονται στο παρόν άρθρο και επιτρέπει και διευκολύνει τους ελέγχους, περιλαμβανομένων των επιθεωρήσεων, που διενεργούνται από τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή από άλλον ελεγκτή εντεταλμένο από τον υπεύθυνο επεξεργασίας.

ι) δεν προσλαμβάνει άλλον εκτελούντα την επεξεργασία χωρίς προηγούμενη ειδική ή γενική γραπτή άδεια του υπευθύνου επεξεργασίας.

Άρθρο 17 Λοιποί όροι

Όλοι οι όροι της Διακήρυξης και των Εγγράφων της Σύμβασης, που σχετίζονται με την εκτέλεση της παρούσας, αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα αυτής.

Το παρόν συμφωνητικό καταχωρίζεται στο ΚΗΜΔΗΣ αμελλητί, μετά την υπογραφή αυτού και σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην περ. η της παρ. 1 του άρθρου 10 της ΚΥΑ ΚΗΜΔΗΣ (Β' 3075/2021).

Αφού συντάχθηκε η παρούσα σύμβαση σε τρία αντίτυπα αναγνώσθηκε και υπογράφηκε ως ακολούθως από τα συμβαλλόμενα μέρη.

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΔΟΧΟ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΝΑΟΥΤΑΚΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΡΗΤΡΑ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

Δηλώνω/ούμε υπεύθυνα ότι σε όλα τα στάδια που προηγήθηκαν της κατακύρωσης της σύμβασης δεν ενήργησα/ενεργήσαμε αθέμιτα, παράνομα ή καταχρηστικά και δεσμεύομαι/όμαστε ότι θα εξακολουθήσω/ουμε να ενεργώ/ούμε κατ' αυτόν τον τρόπο κατά το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης αλλά και μετά τη λήξη αυτής.

Ειδικότερα ότι:

- 1) δεν διέθετα/διαθέταμε εσωτερική πληροφόρηση, πέραν των στοιχείων που περιήλθαν στη γνώση και στην αντίληψη μου/μας μέσω των εγγράφων της σύμβασης και στο πλαίσιο της συμμετοχής μου/μας στη διαδικασία σύναψης της σύμβασης και των προκαταρκτικών διαβουλεύσεων στις οποίες συμμετείχα/με και έχουν δημοσιοποιηθεί.
- 2) δεν πραγματοποίησα/ήσαμε ενέργειες νόθευσης του ανταγωνισμού μέσω χειραγώγησης των προσφορών, είτε ατομικώς είτε σε συνεργασία με τρίτους, κατά τα οριζόμενα στο δίκαιο του ανταγωνισμού.
- 3) δεν διενήργησα/διενεργήσαμε ούτε θα διενεργήσω/ήσουμε πριν, κατά τη διάρκεια ή και μετά τη λήξη της σύμβασης παράνομες πληρωμές για διευκολύνσεις, εξυπηρετήσεις ή υπηρεσίες που αφορούν τη σύμβαση και τη διαδικασία ανάθεσης.
- 4) δεν πρόσφερα/προσφέραμε ούτε θα προσφέρω/ουμε πριν, κατά τη διάρκεια ή και μετά τη λήξη της σύμβασης, άμεσα ή έμμεσα, οποιαδήποτε υλική εύνοια, δώρο ή αντάλλαγμα σε υπαλλήλους ή μέλη συλλογικών οργάνων της αναθέτουσας αρχής, καθώς και συζύγους και συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατ' ευθεία μεν γραμμή απεριορίστως, εκ πλαγίου δε έως και τέταρτου βαθμού ή συνεργάτες αυτών ούτε χρησιμοποίησα/χρησιμοποιήσαμε ή θα χρησιμοποιήσω/χρησιμοποιήσουμε τρίτα πρόσωπα, για να διοχετεύσουν χρηματικά ποσά στα προαναφερόμενα πρόσωπα.
- 5) δεν θα επιχειρήσω/ουμε να επηρεάσω/ουμε με αθέμιτο τρόπο τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, ούτε θα παράσχω-ουμε παραπλανητικές πληροφορίες οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιαδώς τις αποφάσεις της αναθέτουσας αρχής καθ' όλη τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης αλλά και μετά τη λήξη της,
- 6) δεν έχω/ουμε προβεί ούτε θα προβώ/ούμε, άμεσα (ο ίδιος) ή έμμεσα (μέσω τρίτων προσώπων), σε οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη [εναλλακτικά: ότι δεν έχω-ουμε εμπλακεί και δεν θα εμπλακώ-ουμε σε οποιαδήποτε παράτυπη, ανέντιμη ή απατηλή συμπεριφορά (πράξη ή παράλειψη)] που έχει ως στόχο την παραπλάνηση [/εξαπάτηση] οποιουδήποτε προσώπου ή οργάνου της αναθέτουσας αρχής εμπλεκομένου σε οποιαδήποτε διαδικασία σχετική με την

εκτέλεση της σύμβασης (όπως ενδεικτικά στις διαδικασίες παρακολούθησης και παραλαβής), την απόκρυψη πληροφοριών από αυτό, τον εξαναγκασμό αυτού σε ή/και την αθέμιτη απόσπαση από αυτό ρητής ή σιωπηρής συγκατάθεσης στην παραβίαση ή παράκαμψη νομίμων ή συμβατικών υποχρεώσεων που σχετίζονται με την εκτέλεση της σύμβασης, ή τυχόν έγκρισης, θετικής γνώμης ή απόφασης παραλαβής (μέρους ή όλου) του συμβατικού αντικείμενου ή/και καταβολής (μέρους ή όλου) του συμβατικού τιμήματος,

7) ότι θα απέχω/ουμε από οποιαδήποτε εν γένει συμπεριφορά που συνιστά σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα και θα μπορούσε να θέσει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά μου-μας,

8) ότι θα δηλώσω/ουμε στην αναθέτουσα αρχή, αμελλητί με την περιέλευση σε γνώση μου/μας, οποιαδήποτε κατάσταση (ακόμη και ενδεχόμενη) σύγκρουσης συμφερόντων (προσωπικών, οικογενειακών, οικονομικών, πολιτικών ή άλλων κοινών συμφερόντων, συμπεριλαμβανομένων και αντικρουόμενων επαγγελματικών συμφερόντων) μεταξύ των νομίμων ή εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων μου-μας, υπαλλήλων ή συνεργατών μου-μας που χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση της σύμβασης (συμπεριλαμβανομένων και των υπεργολάβων μου) με μέλη του προσωπικού της αναθέτουσας αρχής που εμπλέκονται καθ' οιονδήποτε τρόπο στη διαδικασία εκτέλεσης της σύμβασης ή/και μπορούν να επηρεάσουν την έκβαση και τις αποφάσεις της αναθέτουσας αρχής περί την εκτέλεσή της, συμπεριλαμβανομένων των μελών των αποφαινόμενων ή/και γνωμοδοτικών οργάνων αυτής, ή/και των μελών των οργάνων διοίκησής της ή/και των συζύγων και συγγενών εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατ' ευθεία μεν γραμμή απεριορίστως, εκ πλαγίου δε έως και τετάρτου βαθμού των παραπάνω προσώπων, οποτεδήποτε και εάν η κατάσταση αυτή σύγκρουσης συμφερόντων προκύψει κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης και μέχρι τη λήξη της.

9) [Σε περίπτωση χρησιμοποίησης υπεργολάβου]

Ο υπεργολάβος ..... έλαβα γνώση της παρούσας ρήτρας ακεραιότητας και ευθύνομαι/ευθυνόμαστε για την τήρηση και από αυτόν απασών των υποχρεώσεων που περιλαμβάνονται σε αυτή.

Υπογραφή/Σφραγίδα

Ο/η ..... (σε περίπτωση φυσικού προσώπου/ ατομικής επιχείρησης) ή το νομικό πρόσωπο.....με την επωνυμία .....και με το διακριτικό τίτλο «.....», που εδρεύει ..... (. ΑΦΜ:....., ΔΟΥ: ....., Τ.Κ. ...., νομίμως εκπροσωπούμενο (μόνο για νομικά πρόσωπα) από τον .....

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

